

Miloš Fikejz

SLOVNÍK

zahraničních filmových

HERCŮ

konce XX. století

L-Z

VOLVOX GLOBATOR

Miloš Fikejz

SLOVNÍK

zahraničních filmových

HERCŮ

konce XX. století

L-Z

VOLVOX GLOBATOR
2018

Miloš Fikejz

SLOVNÍK ZAHRANIČNÍCH FILMOVÝCH HERCŮ KONCE XX. STOLETÍ L-Z

Vydalo nakladatelství & vydavatelství Volvox Globator

www.volvox.cz jako svou 607. publikaci

Odborná a jazyková redakce Vladimír Hendrich

Fotografie Miloš Fikejz, Falcon, Bonton Film, Warner
Brothers

Obálka Petr Hilský

E-knihu připravil purehtml.cz

Vydání první Praha 2002

Adresa knihkupectví: Štítného 16, Praha 3 - Žižkov

*Věnováno mé drahé Jarušce
a redakci Filmového přehledu*

Poděkování:

Roman Vacho
Grandhotel Pupp

Tomáš Krejčí
Prague Studios

Aleš Danielis a Milica Pechánková

Bontonfilm

Petr Vácha

Knihkupectví Na Můstku

Karel Kabát

Filmexport Home Video

Iva Hejlíčková

Cinema

Copyright © Miloš Fikejz, 2002

Copyright © Volvox Globator, 2002

ISBN 978-80-7511-090-9

ÚVODEM

Po sedmi letech od vydání publikace *Zahraniční herci současnosti* dostáváte do rukou *Slovník zahraničních filmových herců konce 20. století*, který je více než dvojnásobně rozšířenou a doplněnou verzí předchozího titulu. Nynější publikace, rozdělená do dvou svazků, podává v 1310 heslech stručný přehled o životě a díle významných herců a hereček řady národních kinematografií celého světa (vyjma herců českých a slovenských) se zvláštním zřetelem na jejich význam v kontextu celosvětového vývoje filmu. Slovník zahrnuje ty osobnosti, které aktivně tvořily v období posledních patnácti let (od konce 80. let minulého století do roku 2002). K tomuto časovému vymezení jsem dospěl na základě zkušenosti ze své více než dvacetileté knihovnické praxe v Národním filmovém archivu: dotazy a požadavky čtenářů se totiž nejčastěji týkají právě herců a hereček z posledních dvou desetiletí.

Nejtěžším úkolem bylo nalézt společné a jednotné kritérium pro výběr jednotlivých osobností z celého světa. Téměř každým dnem se objevují nová jména, prosazují se nové talenty a rodí se nové hvězdy. Někteří herci se dočkají zenitu své slávy teprve na sklonku života, i když mají za sebou bohatou uměleckou kariéru. Navíc ne každý, kdo je u nás známý z filmového plátna, televizní obrazovky či videa, je zároveň skutečně významný v mezinárodním měřítku. Ani počet rolí není rozhodující, kvantita přece nikdy nemůže zaručit kvalitu. Do slovníku byli začleněni i ti herci, kteří sice

během tohoto období zemřeli, ale až do své smrti výrazně působili před filmovou kamerou (mj. Y. Montand, K. Kinski, A. Perkins, B. Lancaster, J. Gielgud, J. Marais, R. Steiger). Samozřejmě jsem si byl vědom toho, že sestavování hesláře vždycky narazí na námitky kritiky, proč byl do hesláře zařazen ten umělec a opomenut umělec jiný. Je nepochybné, že právě při sestavování hesláře hraje subjekt autora důležitou roli, i když se poctivě snaží subjektivitu a osobní vkus potlačit.

Problém, který si vynutil konzultace s odborníky z Ústavu pro jazyk český AV ČR, byla česká podoba cizích jmen. Při přechylování a skloňování cizích osobních jmen jsem se řídil publikací Miloslavy Knappové Příjmení v současné češtině (Liberec 1992). Jména režisérů (mj. Andrej Končalovskij, Dušan Makavejev, Miloš Forman, Andrej Tarkovskij), kteří se prosadili jako umělecké osobnosti ve své vlasti a odešli pak do zahraničí, kde zůstali buď natrvalo, nebo přechodně, jsem ponechal v jejich původním znění, nepřepisoval jsem je do podoby, jak jsou uvedena v titulcích jejich zahraničních děl (Andrei Konchalovsky, Miloš Forman, Dusan Makavejev, Andrei Tarkovsky).

Jednotlivá hesla se skládají ze tří základních částí.

1. Biografické údaje: umělecké jméno, vlastní jméno, většinou přesné datum a místo narození (popřípadě i úmrtí), rodinný původ, studia (názvy škol jsou převážně ponechány v originálním znění, což také platí o názvech divadel),

zaměstnání a počátek kariéry (divadelní a mimofilmová činnost). U divadelních her jsem se snažil držet českých názvů, pod jakými byla uvedena na našich jevištích nebo jak jsou překládána v našich odborných publikacích. Následuje charakteristika hereckého typu na příkladech stěžejních filmových rolí, jimiž na sebe herec upozornil nebo za něž získal významná ocenění (viz. VYSVĚTLIVKY) a ceny na významných mezinárodních i národních filmových festivalech. V závěru životopisné části se připomínají také hercovy zájmy a ambice (mj. hudba, literatura, sporty, podnikání, politická a společenská angažovanost), návštěvy naší republiky a jeho manželství i významní potomci.

2. Filmografie je sestavena jak z celovečerních hraných filmů určených pro kina (zde byla snaha postihnout všechny tituly), tak z dlouhometrážních dokumentů a snímků animovaných, kde je často využit pouze herecův hlas. Výběrově jsou zastoupeny rovněž filmy televizní a miniseriály. Řazení jednotlivých filmů je chronologické podle roku výroby. Na prvním místě je vždy uveden originální název (u koprodukcí nanejvýš tituly ve třech jazycích, oddělené lomítkem). V závorce následuje český překlad – tučně vytištěný je distribuční název (tj. film se hrál v českých a slovenských kinech). Filmy uvedené u nás pouze na videu nebo vysílané v televizi (Československá televize, Česká televize, Nova, Premiéra, Prima, HBO, Kabel Plus a Hallmark, nikoliv satelity a OK3) mají za svým českým tučně vytištěným názvem připojenu příslušnou zkratku, vysvětlující, v jakém médiu bylo možno film u nás zhlédnout. Při překladech titulů jsem se snažil dodržet již jednou užité české názvy nebo

název co možná nejvýstižněji přeložit (vzhledem k obsahu filmu). Upozorňuji na to, že se některé názvy filmů uvedených v kinech mohou lišit od jejich názvů při uvedení v televizi (např. Mise a Misie) či na videu (Medvědi a Medvěd, Singles a Narkomani); někdy se však liší i tituly filmů, vydaných na videu a uvedených v televizi už podruhé či potřetí. V závorce pak následuje plné jméno režiséra; u povídkových filmů jsou zaznamenána všechna jména režisérů, ale na prvním místě figuruje vždy ten, v jehož povídce či části dotyčný herec hrál. Jestliže se určitý herec podílel na filmu ještě v jiné funkci nebo pouze v jiné funkci (jako autor nebo spoluautor námětu, scénáře, hudby a písní, producent nebo spoluproducent, režisér nebo spolurežisér), je tato skutečnost vyznačena pomocí zkratk (viz VYSVĚTLIVKY) po středníku za jménem režiséra. Filmografie jsou dovedeny až do poloviny roku 2002. Ačkoliv autor usiloval o maximální úplnost a aktuálnost filmografií, je pochopitelné, že se v nich mohou objevit určité mezery, nepřesnosti a chyby. Za každé doplnění v tomto směru budou autor i redakce vděčni.

3. Bibliografické údaje jsou řazeny od nejnovějších k nejstarším a přihlížejí především k nejsnáze dosažitelným tiskovým materiálům knižním, časopiseckým a novinovým v českém a slovenském jazyce.

Herecké profily byly zpracovány podle mnoha pramenů nejrůznějšího druhu a charakteru (viz POUŽITÉ PRAMENY). Velmi využívaným zdrojem informací byly také

tzv. presskity (propagační materiály pro novináře, jimiž distribuční firmy vybavují jednotlivé filmy) a různé internetové databáze, především Internet Movie Database (IMDb). V některých případech jsem použil autentické údaje, získané při osobním kontaktu s umělci.

Na závěr chci poděkovat všem, kteří mi během mého dvanáctiletého úsilí (od května 1990 do července 2002) všemožně pomáhali, ať už tím, že mi poskytl cenné informace a užitečné rady, nebo mne upozornili na chyby a omyly. Děkuji zejména Michaelu Málkovi a redaktorům časopisu *Filmový přehled* Tomáši Bartoškovi a Kláře Koubové, bez jejichž spolupráce bych nikdy nebyl schopen takto rozsáhlý a náročný projekt realizovat. Za mnohé podnětné připomínky vděčím Janu Jarošovi, Ljubomíru Olivovi, Miro Ulmanovi, Vladimíru Hendrichovi, Tomáši Seidlovi, Marcele Pittermanové, Radimu Valákovi. Mnoho užitečných poznatků při sběru a zpracování materiálu jsem získal od Galiny Kopaněvové, Kateřiny Pošové, Milici Pechánkové, Evy Zaoralové, Evy Hrozkové, Táni Dimitrovové, Aleny Prokopové, Veroniky Kratochvílové a Stáni Přádné. Zvláštní poděkování náleží Marii Čtyroké za obětavou pomoc při redakci textu.

Praha, srpen 2002

Miloš Fikejz

VYSVĚTLIVKY

ZKRATKY

A – animovaný film

ČTV – film uvedený u nás v televizi (ČST, ČT, Premiéra, Prima a Nova)

D – dokumentární film

film. – filmový

chor. – choreografie

jr. – junior

KTV – film uvedený u nás v kabelové televizi

(HBO, Hallmark, Kabel Plus)

MFF – mezinárodní filmový festival

poč. – počátkem

pol. – polovina

prod. – produkce

r. – režie

sc. – scénář

spol. – společně, spolupráce

TV – televize, televizní, televizní film

V – film uvedený u nás ve videodistribuci

CENY

cena BAFTA – výroční cena Britské akademie filmového a televizního umění

Cena Clarence Derwenta – nejstarší americká divadelní cena udělovaná za herecké výkony na newyorských jevištích

Cena Laurence Oliviera – britská divadelní cena udělovaná za herecké výkony

César – výroční cena Francouzské filmové akademie

Český lev – výroční cena české filmové a televizní akademie

Donatellův David – výroční italská filmová cena

Emmy – výroční cena americké Akademie televizních umění a věd

Felix – Evropská filmová cena

Obie – americká divadelní cena udělovaná za výkony na mimobroadwayských scénách

Oscar – cena americké Akademie filmového umění a věd

Theatre World Award – americká divadelní cena

Tony – americká divadelní cena udělovaná za výkony v inscenacích uvedených na Broadwayi

Zlatý glóbus – výroční cena Sdružení zahraničního tisku v Hollywoodu

LADDOVÁ Diane

(Rose Diane Ladner)

* 29. listopadu 1932 – Meridian, Missouri (USA)

Je sestřenicí dramatika Tennessee Williamse. Vystudovala St. Aloysius Academy. Herecké vzdělání získala v New Yorku u Curta Conwaye a Franka Corsara. Pracovala jako sekretářka, modelka a tanečnice v nočním klubu Copacabana. Hereckou dráhu zahájila v sedmnácti letech jako účinkující v zájezdovém představení hry Michaela V. Gazza *Klobouk plný deště*. 1959 debutovala na Broadwayi ve Williamsově dramatu *Sestup Orfeův*. Je členkou herecké dílny Actors Studio. Ve filmu začínala poč. 60. let v nízkorozpočtových filmech. Plně se prosadila až ve zralém věku, kdy za vedlejší roli servírky Flo v melodramatu **Alice tu už nebydlí** (r. M. Scorsese) byla nominována na Oscara 1974, Zlatý glóbus 1974 a cenu BAFTA 1975. Další dvě vysoce ceněné úlohy (za obě byla opět nominována na Oscara) vytvořila ve filmech, jejichž protagonistkou byla její dcera Laura Dernová: démonická matka v kontroverzním melodramatu **Zběsilost v srdci** (r. D. Lynch); jemná jižanská intelektuálka, matka dospívajícího

chlapce (Lukas Haas), v nostalgické komedii **Popínavá růže** (r. M. Coolidgeová). Velmi často spolupracuje s TV; účinkovala v seriálech **The Secret Storm** (Tajná bouře), **Alice** (1980-81) a jako host se objevila mj. v seriálech **Naked City** (1958, Nahé město), **Wide Country** (1963, Širá země), **Mr. Novak** (1963, Pan Novak), **Hazel** (1963), **Gunsmoke** (1964, 1967), **City of Angels** (1976, Město andělů), **The Love Boat** (1980, 1984, Lod lásky), **Grace Under Fire** (1994, **Grace v jednom kole** – ČTV). Jako režisérka se uvedla TV černou komedií **Paní Muncková**, k níž si napsala scénář podle románu Elly Lefflandové a ponechala si v ní pro sebe titulní roli právě ovdovělé Rose Munckové. Po celou svou kariéru se D. L. vrací na jeviště, mj. v hrách Paddy Chayefského *Bohyně*, Lillian Hellmanové *Odložené sny*, Prestona Jonese *Texas Trilogy* a v Ibsenově *Heddě Gablerové*. Jejím manželem byl herec Bruce Dern, s nímž si několikrát zahrála před film. kamerou (**Divocí andělé**, **Rebelové**, **Dokonalý svět**, **Paní Muncková**).

FILMOGRAFIE:

1961 – Something Wild (Něco divokého; r. Jack Garfein); **1966** – The Wild Angels (**Divocí andělé** – V; r. Roger Corman); **1967** – Rebel Rousers (**Rebelové** – ČTV; r. Martin B. Cohen); **1969** – The Reivers (**Pobertové** – ČTV; r. Mark Rydell); **1970** – **Macho Callahan** – V (r. Bernard L. Kowalski); WUSA (**Stanice WUSA**; r. Stuart Rosenberg); **1971** – The Steagle (r. Paul Sylbert); **1972** – The Devil's Daughter (TV – **Ďáblova dcera**; r. Jeannot

Szwarc); **1973** – White Lightning (**Na straně zákona** – ČTV; r. Joseph Sargent); **1974** – Chinatown (**Čínská čtvrť**; r. Roman Polanski); Alice Doesn't Live Here Anymore (**Alice tu už nebydlí** – (TV/**Alice už tu nebydlí** – ČTV; r. Martin Scorsese); **1976** – **Embryo** – ČTV (r. Ralph Nelson); The November Plan (TV – **Listopadový plán**; r. Don Medford); **1978** – Black Beauty (TV – **Černý blesk** – ČTV; r. Daniel Haller); Thaddeus Rose and Eddie (TV – Thaddeus Rose a Eddie; r. Jack Starrett); **1979** – Willa (TV; r. Claudio Guzman, Joan Darlingová); **1980** – Guyana Tragedy: The Story of Jim Jones (TV – Guyanská tragédie: Příběh Jima Jonese; r. William A. Graham); **1981** – All Night Long (**Celou dlouhou noc** – ČTV; r. Jean-Claude Tramont); **1982** – Desperate Lives (TV – Zoufalé životy; r. Robert Michael Lewis); **1983** – **Grace Kelly** – ČTV (TV; r. Anthony Page); Something Wicked This Way Comes (Přichází něco zlého; r. Jack Clayton); **1984** – Married a Centerfold (TV – **Vzal jsem si modelku** – ČTV; r. Peter Werner); **1985** – Crime of Innocence (TV – Zločin nevinnosti; r. Michael Miller); **1987** – Black Widow (**Černá vdova**; r. Bob Rafelson); **1988** – Bluegrass (TV; r. Simon Wincer); Plain Clothes (Obyčejné šaty; r. Martha Coolidgeová); **1989** – National Lampoon's Christmas Vacation (**Vánoční prázdniny** – V/**National Lampoon a vánoční prázdniny** – ČTV; r. Jeremiah S. Chechik); **Rock Hudson** – ČTV (TV; r. John Nicolella); **1990** – Wild at Heart (**Zběsilost v srdci**; r. David Lynch); The Lookalike (TV – Dvojník; r. Gary

Nelson); **1991** – A Kiss Before Dying (**Polibek před smrtí** – V; r. James Dearden); Shadow of a Doubt (TV – **Stín nejistoty** – V; r. Karen Arthurová); Rambling Rose (**Popínavá růže** – V; r. Martha Coolidgeová); S.P.O.O.K.S./Code Name: Chaos (TV; r. Anthony Thomas); **1992** – Forever (Navždy; r. Thomas Palmer jr.); Hold Me Thrill Me Kiss Me (Drž mě, vzruš mě, polib mě; r. Joel Hirshman); Dr. Quinn, Medicine Woman (TV – **Doktorka Quiniová** – ČTV; r. Jeremy Paul Kagan); The Cemetery Club (**Když mi odejdeš** – KTV; r. Bili Duke); **1993** – Father Hood (**Táta lump**; r. Darrell James Roodt); **Carnosaurus** – ČTV (r. Adam Simon); Hush Little Baby (TV – Tiše, děťátko; r. Jorge Montesi); The Spirit Realm (r. Louis Morneau); **1994** – Mother/The Haunted Heart (**Smrtící láska** – ČTV; r. Frank LaLoggia; + prod.); **1995** – Mrs. Munck (TV – Paní Muncková; r. Diane Laddová; + sc.); Raging Angels (Zuřící andělé; r. Alan Smithee); **1996** – Precious/Citizen Ruth (**Fetáčka** – V; r. Alexander Payne); Cold Lazarus (TV; r. Renny Rye); Ghosts of Mississippi (**Duch minulosti**; r. Rob Reiner); **1997** – Westing Game (TV; r. Terence H. Winkless); **1998** – Primary Colors (**Barvy moci** – V; r. Mike Nichols); **1999** – More Than Puppy Love (TV – Víc než dětská láska; r. Tom Whitus); Can't Be Heaven (TV – **To ani nemůže být nebe** – ČTV; r. Richard Friedman); **2000** – Best Actress (TV – Nejlepší herečka; r. F. Harvey Frost); 28 Days (**28 dní**; r. Betty Thomasová); The Law of Enclosures (Zákon o zabrání půdy; r. John Greyson); Sharing

the Secret (TV; r. Katt Shea); Redemption of the Ghost (Vykoupení ducha; r. Richard Friedman); More Than Puppy (Víc než mládě; r. Tom Whitus); Aftermath (TV – Následky; r. Lorraine Senna Ferraraová, Robert Ulrich); **2001** – Rain (Déšť; r. Katherine Lindbergová); Daddy and Them (Táta a oni; r. Billy Bob Thornton).

LADDOVÁ Cheryl

(Cheryl Jean Stoppelmoore)

* 12. července 1951 – Huron, Jižní Dakota (USA)

Je dcerou inženýra pracujícího pro Chicago Northwestern Railroad Company. Už během středoškolských studií se připojila k hudební skupině Music Shop Band, s níž procestovala při koncertním turné Spojené státy, až skončila v Los Angeles. Byla vybrána, aby nazpívala part bubenice Melody v animovaných TV seriálech o osudech dívčí rockové skupiny **Josie and the Pussycats** (1970-72) a **Josie and the Pussycats in Outer Space** (1972-74, Josie and the Pussycats ve vesmíru). Vystudovala herectví u Milтона Katselase a hrála v TV reklamách. Díky manželství s hercem a producentem Davidem Alanem Laddem se prosadila jako herečka v TV. Vytvořila větší roli v dobrodružném kriminálním seriálu **Search** (1972-73, Pátrání) a především ztělesnila postavu detektivky Kris Munroeové v úspěšném kriminálním seriálu **Charlie's Angels** (1976-81, Charlieho andělé). Má na svém kontě řadu TV filmů, mj. hrála titulní hrdinku životopisného dramatu **Grace Kelly** o slavné hollywoodské hvězdě, ale ve

filmu se objevuje pouze ojedinele a výrazněji se neprosadila. Jednou z mála film. rolí je postava Georgie Cooperové, vážně nemocné matky dospívající dívky (Sara Gilbertová), jejíž rodinu tragicky poznamená destruktivní chování její vyzývavé spolužačky (Drew Barrymoreová), v melodramatu **Jedovatý břečťan** (r. K. Sh. Rubenová). Účinkovala v TV kriminálním seriálu **One West Waikiki** (1994, **Stíny nad Waikiki** – ČTV). 1973-80 byla provdána za Davida Alana Ladda (* 1947), syna producenta Alana Ladda.

FILMOGRAFIE:

1973 – Satan's School for Girls (TV – Satanova dívčí škola; r. David Lowell Rich); **1974** – Evil in the Deep/The Treasure of Jamaica Reef (Zlo v hlubinách; r. Virginia Stoneová); **1979** – When She Was Bad... (TV – Když zlobila...; r. Peter H. Hunt); **1982** – Kentucky Woman (TV – Žena z Kentucky; r. Walter Doniger); **1983** – **Grace Kelly** – ČTV (TV; r. Anthony Page); Now and Forever (Ted' a navždy; r. Adrian Carr); **1984** – Purple Hearts (**Purpurová srdce** – V; r. Sidney J. Furie); **1985** – Romance on the Orient Express (TV – **Romance v Orient-expresu** – KTV; r. Lawrence Gordon Clark); A Death in California (TV – Smrt v Kalifornii; r. Delbert Mann); **1986** – Crossings (TV – **Křižovatky** – ČTV; r. Karen Arthurová); **1987** – Deadly Care (TV – Smrtící péče; r. David Anspaugh); **1988** – Bluegrass (TV; r. Simon Wincer); **1989** – The Fulfillment of Mary

Gray (TV – Naplnění Mary Grayové; r. Piers Haggard); Millennium (**Milénium** – ČTV/**Tisíciletí** – KTV; r. Michael Anderson); **Lisa** – V (r. Gary Sherman); **1990** – **Jekyll & Hyde** – ČTV (TV; r. David Wickes); The Girl Who Came Between Them (TV – Dívka, která přišla mezi ně; r. Mel Damski); Crash: The Mystery of Flight 1501 (TV – **Záhada letu 1501** – V; r. Philip Saville); **1991** – Changes (TV – **Osudy** – ČTV; r. Charles Jarrott); Locked Up: A Mother's Rage/Other Side of Love (TV – **Druhá strana lásky** – ČTV; r. Bethany Rooney); **1992** – Poison Ivy (**Jedovatý břechťan** – V; r. Katt Shea Rubenová); Dead Before Dawn (TV – **Smrt před svítáním** – V/**Smrt před svítáním** – ČTV; r. Charles Correll); Broken Promises: Taking Emily Back (TV – **Nesplněné sliby** – ČTV; r. Donald Wrye); **1994** – Dancing with Danger (TV – Tanec s nebezpečím; r. Stuart Cooper); **1995** – Kiss and Tell (TV – **Přiznání milenky** – ČTV; r. Andy Wolk); Haunting of Lisa (TV – **Lisa** – ČTV; r. Don McBrearty); **1996** – Vows of Deception (TV – Podvodné sliby; r. Bill L. Norton); **1998** – Permanent Midnight (**Nikdy nekončící půlnoc** – V; r. David Veloz); Every Mother's Worst Fear (TV – Každá matka překoná strach; r. Bill Norton); **1999** – Perfect Little Angels (TV – **Dokonalí andílkové** – KTV; r. Timothy Bond); A Dog of Flanders (Pes z Flander; r. Kevin Brodie); A Father's Son (TV – Otcův syn; r. Michael London jr.).

LAFONTOVÁ Bernadette

* 26. října 1938 – Nîmes, Languedoc-Roussillon (Francie)

Pochází z lékárnické rodiny. Od dětství se věnovala tanci a baletu, navštěvovala kurzy při opeře v Nîmes, kde vystupovala v různých muzikálech. 1957 se setkala s hercem Gérardem Blainem, za něhož se provdala a který ji přivedl do Paříže. Tam ji seznámil s mladým kritikem časopisu Cahiers du Cinéma Françoisem Truffautem, v jehož krátkém filmu **Les mistons** (1958, **Uličníci** – ČTV) debutovala před kamerou. Ačkoliv neměla žádné herecké vzdělání ani zkušenosti, stala se díky svému přirozenému talentu, civilnímu projevu a instinktu oblíbenou herečkou režisérů rodící se francouzské nové vlny, z nichž jí největší příležitosti zpočátku poskytl zejm. Claude Chabrol: venkovská dívka Marie, někdejší milenka jednoho z hrdinů (Gérard Blain) psychologického snímku **Krásný Serge**; jedna ze čtyř prostých prodavaček Jane, která si zpestřuje svůj jednotvárný život letnými známostmi, v komedii **Hodné holky**. Novým impulzem v její kariéře byla úloha osířelé dívky Marie, která žije v nuzných podmínkách a mstí se pokryteckým občanům městečka tím, že svádí místní

muže a ničí jejich rodiny, v satirickém dramatu **Pirátova snoubenka** (r. N. Kaplanová). S nepřízní osudu zápasí i mnohé její další postavy, které vytvořila poč. 70. let: ze zločinu podezřelá Camille, která vypráví ve vězení sociologovi svůj životní příběh, v černé komedii podle románu Henryho Farrella **Hezká holka jako já** (r. F. Truffaut); Marie, milanka lehkovážného novináře (Jean-Pierre Léaud), v milostném dramatu **Maminka a děvka** (r. J. Eustache). V následujících desetiletích se uplatnila zejm. jako charakterní herečka ve vedlejších rolích, z nichž jí největší úspěch, Césara 1985, vynesla postava Léone, jež se ujala výchovy osiřelé třináctileté a velmi problémové dívky (Charlotte Gainsbourgová), v komorním dramatu **Nestoudnice** (r. C. Miller). 1978 se poprvé objevila na divadle ve hře *Krvavá hraběnka*, 1984 se představila pod režijním vedením Jean-Clauda Brialyho v milostné komedii Šachy Guitryho *Désirés*, příležitostně se na jeviště vrací dodnes. 1978 publikovala své memoáry pod názvem *La fiancée du cinéma* (Snoubenka filmu) a 1988 vydala další vzpomínkovou knihu *Mes enfants de la balle* (Moje komediantské děti). Nejmladší z jejích třech dětí, předčasně zesnulá dcera Pauline Lafontová (1963-1988), se věnovala rovněž herectví. Jejím druhým manželem byl maďarský sochař Gyorgy (Diourka) Medveczky.

FILMOGRAFIE:

1957 – *Giovani mariti* (Mladí manželé; r. Mauro Bolognini); **1958** – *Le beau Serge* (**Krásný Serge** – ČTV; r. Claude Chabrol); *Bal de nuit* (Plesová noc; r. Maurice Cloche); **1959** – *A double tour*

(**Na dva západy** – ČTV; r. Claude Chabrol); L'eau à la bouche (Sliny v ústech; r. Jacques Doniol-Valcroze); **1960** – Les bonnes femmes (Hodné holky; r. Claude Chabrol); Les mordus (Fanouškové; r. René Jolivet); Me faire ça à moi (Udělat mi tohle; r. Pierre Grimblat); **1961** – Les godelureaux (Hejskové; r. Claude Chabrol); Jusqu'à plus soif (Až dosytosti; r. Maurice Labro); Tire-au-flanc (Ulejšáci; r. Claude de Givray); **1962** – Un clair de lune à Maubeuge (Svit měsíce nad Maubeuge; r. Jean Cherasse); Les femmes d'abord (Nejprve ženy; r. Raoul André); Une grosse tête (Velká hlava; r. Claude Givray); **1963** – ...et Satan conduit le bal (...a d'ábel řídí ples; r. Grisha Dabat); **1964** – Tous les enfants du monde (Všechny děti světa; r. André Michel); La chasse à l'homme (**Honba na muže** – ČTV; r. Edouard Molinaro); **1965** – Le bons vivants (Světáci; r. Georges Lautner, Gilles Grangier); Pleins feux sur Stanislas (Střílejte na Stanislava; r. Jean-Charles Dudrumet); Compartiment tueurs (**Zločin v expresu**; r. Costa-Gavras); **1966** – Le voleur (**Zloděj z Paříže** – ČTV; r. Louis Malle); **1967** – Un idiot à Paris (**Idiot v Paříži**; r. Serge Korber); Lamiel (r. Jean Aurel); Les idoles (Idoly; r. Marc'O); **1968** – Le révélateur (Odhalovatel; r. Philippe Garrel); L'amour c'est gai, l'amour c'est triste (Láska je veselá, láska je smutná; r. Jean-Daniel Pollet); **1969** – Le voleur de crimes (Zloděj zločinů; r. Nadine Trintignantova); La fiancée du pirate (Piráťova snoubenka; r. Nelly Kaplanova); Paul (r. Diourka Medveczky); Sex-Power (r. Henry Chapier); **1970** – Élise ou la

vrais vie (Élise aneb Opravdový život; r. Michel Drach); La décharge (Úleva; r. Jacques Baratier); Cain de nulle part (Cain odnikud; r. Daniel Daert); **1971** – Valparaiso Valparaiso (r. Pascal Aubier); Out un: spectre (r. Jacques Rivette); What a Flash! (Jaký to nápad!; r. Jean-Michel Barjol); Les stances à Sophie (Sloky pro Sophii; r. Moshé Mizrahi); Catch Me a Spy (Chyt' mi špiona; r. Dick Clement); La famille (Rodina; r. Yvan Lagrange); L'oeuf (Vejce; r. Jean Herman); **1972** – Une belle fille comme moi (**Hezká holka jako já** – ČTV; r. François Truffaut); Trop jolies pour être honnêtes (Moc hezké na to, aby byly počestné; r. Richard Balducci); **1973** – La maman et la putain (Maminka a děvka; r. Jean Eustache); Défense de savoir (Vědět zakázáno; r. Nadine Trintignantová); L'histoire très bonne et très joyeuse de Colinot Trousse-Chemise (Příběhy velmi dobrého a veselého Colinota Košilatého; r. Nina Companeezová); Elles plus elles (Ony plus ony; r. Peter Foldès); Une baleine qui avait mal aux dents (Velryba, kterou bolely zuby; r. Jacques Bral); Les gants blancs du diable (Ďáblový bílé rukavice; r. Laszlo Szabo); **1974** – Zig zig (Cik-cik; r. Laszlo Szabo); Permette signora che ami vostra figlia? (Dovolíte, paní, abych miloval vaši dceru?; r. Gian Luigi Polidoro); **1975** – Un divorce heureux (Šťastný rozvod; r. Henning Carlsen); Vincent mit l'âne dans un pré (Vincent nechal osla na louce; r. Pierre Zucca); Strauberg ist da (Strauberg je tady; r. Mischa Galle); L'ordinateur des pompes funèbres (Zřízeníec pohřební služby; r. Gérard Pirès); La porte

du large (TV – Dveře dokořán; r. Pierre Badel); **1976** – Qu'il est joli garçon l'assassin de papa (Jak je krásný chlapec-otcovrah; r. Michel Caputo); Un type comme moi ne devrait jamais mourir (Někdo jako já by neměl nikdy zemřít; r. Michel Vianey); Le trouble-fesses (Otravové; r. Raoul Foulon); **1977** – L'irrévolution (Nerevoluce; r. Philippe Malherbe); Noroit (Severozápadní vítr; r. Jacques Rivette); **1978** – Chaussette surprise (Ponožka s překvapením; r. Jean-François Davay); La frisée aux lardons (Uštěpačná kudrnatka; r. Alain Jaspard); La tortue sur le dos (**Želva na zádech** – ČTV; r. Luc Béraud); Violette Nozière (Violette Nozièreová; r. Claude Chabrol); **1979** – Certaines nouvelles (Některé zprávy; r. Jacques Davila); Nous maigrirons ensemble (**Budeme hubnout společně** – ČTV; r. Michel Vocoret); Retour en force (Znovunabytí síly; r. Jean-Pierre Poiré); Il ladrone (Lotr; r. Pasquale Festa Campanile); La gueule de l'autre (Huba toho druhého; r. Pierre Tchernia); **1980** – Le roi des cons (Král blbů; r. Claude Confortés); Une merveilleuse journée (Nádherný den; r. Claude Vital); **1981** – Si ma gueule vous plaît (Jestli se vám líbí moje tvář; r. Michel Caputo); **1982** – On n'est pas sorti de l'auberge (Nevyšlo se z hospody; r. Max Pécas); Cap Canaille (Mys Canaille; r. Juliet Bertová, Jean-Henri Roger); **1983** – La bête noire (Černá ovce; r. Patrick Chaput); Canicule (Období veder; r. Yves Boisset); Un bon petit diable (Hodný d'áblík; r. Jean-Claude Brialy); L'homme, la bête et la vertu (TV – Člověk, zvíře a ctnost; r. Marlène Bertinová); **1984** –

Gwendoline – V (r. Just Jaeckin); Les malheurs de Malou (TV – Malouovy pohromy; r. Jeanne Barbillonová); **1985** – Le pactole (Zlatý důl; r. Jean-Pierre Mocky); Patte de velours (TV – Zatahovaci drápky; r. Nelly Kaplanova); Les voleurs de lumière (TV – Zloději světla; r. Jean Sagols); L'effrontée (Nestoudnice; r. Claude Miller); Les beaux quartiers (TV – **Krásné čtvrti** – ČTV; r. Julien Guioamar); **1986** – Inspecteur Lavardin (Inspektor Lavardin; r. Claude Chabrol); Waiting for the Moon (Čekání na měsíc; r. Jill Godmilowová); La divine sieste de papa (TV – Tatínkova božská siesta; r. A. Nahun); **1987** – Masques (Masky; r. Claude Chabrol); **1988** – Les saisons du plaisir (Období rozkoše; r. Jean-Pierre Mocky); Une nuit à l'Assemblée nationale (Noc v Národním shromáždění; r. Jean-Pierre Mocky); Prisonnières (Vězeňkyně; r. Charlotte Silverová); **1989** – L'air de rien (Pramálo; r. Mary Jimenezová); **1990** – Boom Boom (r. Rosa Vergesová); Sisi – der Film (r. Christoph Böll); Plein fer (Celé železo; r. Josée Dayanová); La tendresse de l'araignée (TV – **Pavoučí něha** – ČTV; r. Paul Vecchiali); **1991** – Cherokee (r. Pascal Ortega); Dingo (r. Rolf de Heer); Ville à vendre (Dům na prodej; r. Jean-Pierre Mocky); Sam suffit (r. Virginie Thévenetová); **1993** – Personne ne m'aime (Nikdo mne nemá rád; r. Marion Vernouxová); Monsieur Ripois (TV – Pan Ripois; r. Luc Beraud); Fou de foot (TV; r. Dominique Baron); **1994** – Le fils de Gascogne (Gascogneův syn; r. Pascal Aubier); **1996** – Rainbow pour Rimbaud (Duha pro Rimbauda; r. Jean Teule);

Généalogies d'un crime (Genealogie jednoho zločinu; r. Raoul Ruiz); **1997** – Nous sommes tous encore ici (Všichni jsme tady klidní; r. Anne-Marie Miéville); Bob Million (TV; r. Michaël Perrotta); Bébés boum (TV – **Radostná událost** – ČTV; r. Marc Angélo); **1998** – Rien sur Robert (Nic o Robertovi; r. Pascal Bonitzer); **1999** – Recto Verso (r. Jean-Marc Longval); **2000** – Un possible amour (Snesitelná láska; r. Christophe Lamotte); Vent de colère (TV – Záván hněvu; r. Michael Raeburn); La part de l'ombre (TV – Část stínu; r. Philippe Venault); Le bimillionnaire (TV – Dvoumilionář; r. Michaël Perrotta); **2001** – Anne Frendo (r. Éric Heumann).

LAFORÊTOVÁ Marie

(Maïtena Doumenach)

* 5. října 1940 – Soulac u Bordeaux (Francie)

Pochází z továrnické rodiny. Od malička se zajímala o hudbu, a když jí bylo šestnáct let, začala se učit hrát na kytaru. Po maturitě uvažovala o studiu filozofie, ale náhoda jí určila jinou dráhu: přihlásila se do konkurzu Raymonda Rouleaua pro vysílání stanice Evropa 1 Zrození hvězdy a ve finále, které se konalo v Cannes, suverénně zvítězila. Poč. 60. let debutovala jako film. herečka úlohou Francouzky Marge, jejíž bohatý a marnotratný italský snoubenec (Maurice Ronet) je zavražděn svým bezcharakterním přítelem (Alain Delon), v psychologickém dramatu **V plném slunci** (r. R. Clément). Po více než desítky rolí osudových dívek exoticky podmanivé krásy a občas i zničující síly, z nichž vyniká zejm. hrdá řecká prostitutka Eftichia ve válečném dramatu podle stejnojmenného románu Uga Pirra **Vojandy** (r. V. Zurlini), opustila M. L. koncem 60. let ze zdravotních důvodů na několik let hereckou dráhu. Místo toho se plně věnovala pěvecké kariéře; překvapujícího úspěchu dosáhla už 1964

svou první gramofonovou deskou se šlágr *Les vendanges de l'amour* (Vinobraní lásky); její popularita pronikla také za hranice, jakmile se rozjela na koncertní turné do Kanady (1968) a Belgie (1969). Vrcholem jejího vystupování byly 1970 recitály v pařížském Bobinu a Olympii. Dodnes si udržuje jednu z předních pozic mezi interprety francouzské populární hudby. Před film. kameru se vrátila koncem 70. let postavou mondénní spisovatelky Edmonde Rostandové, jejímž půvabům neodolá nekonformní, vysoce postavený policista (Jean-Paul Belmondo), který se rozhodne skoncovat s korupcí a gangstery v přímořském městě, v kriminální komedii **Policajt nebo rošťák** (r. G. Lautner). V poslední době často hraje v italských filmech a TV. 1981 publikovala knihu *Contes et legends de ma vie privée* (Vyprávění a legendy o mém soukromém životě). Jejími manželi byli režisér Jean-Gabriel Albicoco, Alain Kahn-Scriber (s ním má tři děti: Elise-Bethsabée, Mehdi a Deborah), Pierre Cornet a od 1980 je provdána za Pierra Meyera.

FILMOGRAFIE:

1960 – Plein soleil (**V plném slunci**; r. René Clément); St-Tropez blues (r. Marcel Moussy); **1961** – La fille aux yeux (Dívka se zlatýma očima; r. Jean-Gabriel Albicocco); Amours célèbres (Slavné lásky; r. Michel Boisrond); Le rouge et le noir (TV – Červený a černý; r. Pierre Cardinal); **1962** – Léviathan (r. Léonard Keigel); Le rat d'Amérique (**Krysa z Ameriky**; r. Jean-Gabriel Albicocco); **1963** – À cause, à cause d'une femme (To

vše kvůli jedné ženě; r. Michel Deville); **1964** – La chasse à l'homme (**Honba na muže** – ČTV; r. Edouard Molinaro); Le soldatesse (**Vojandy**; r. Valerio Zurlini); Cherchez l'idole (**Honba za kytarami**; r. Michel Boisrond); **1965** – Cent briques et des tuiles (**Prachy a smůla**; r. Pierre Grimblat); Marie-Chantal contre le docteur Kha (Marie Chantal proti doktoru Kha; r. Claude Chabrol); La redevance du fantôme (TV – **Fantomův dluh**; r. Robert Enrico); **1967** – Jack of Diamonds (Kárový spodek; r. Don Taylor); Le treizième caprice (**Třináctý rozmar** – ČTV; r. Roger Boussinot); **1972** – Le petit Poucet (**Paleček a obr**; r. Michel Boisrond); **1978** – Flic ou voyou (**Policajt nebo rošťák**; r. Georges Lautner); **1982** – Les diplômés du dernier rang (Absolventi posledního pořadí; r. Christian Gion); Que les gros salaires lèvent le doigt! (Ať se přihlásí dobře placení zaměstnanci!; r. Denys Granier-Deferre); **1984** – Les morfalous (**Mrchožrouti** – ČTV; r. Henri Verneuil); Joyeuses Pâques (**Veselé velikonoce**; r. Georges Lautner); **1985** – La pactole (Zlatý důl; r. Jean-Pierre Mocky); Tangos, el exilo de Gardel (Tanga, Gardelův exil; r. Fernando Solanas); **1986** – Sale destin! (Mizerný osud!; r. Sylvain Madigan); **1987** – Il est génial papy! (Děda je geniální!; r. Michel Drach); Fucking Fernand (Zasranej Fernand; r. Gérard Mordillât); **1989** – La folle journée ou le mariage de Figaro (Bláznivý den aneb Figarova svatba; r. Roger Coggio); La bugiarda (**Lhářka** – ČTV; r. Franco Giraldi); **1990** – L'avaro (**Lakomec** – ČTV; r. Tonino Cervi); Présume dangereux

(**Víra v násilí** – V; r. Georges Lautner); Una fredda mattina di maggio (TV – Chladné májové jitro; r. Vittorio Sindoni); Quattro piccole donne (TV – **Čtyři sestry** – ČTV; r. Gianfranco Albano); **1991** – Tutti gli uomini di Sara (Všichni ti Sářini muži; r. Gianpaolo Tescari); Un cane sciolto 3 (TV – Pes utržený ze řetězu 3; r. Giorgio Capitani); **1994** – Ainsi soient-elles (Staňte se; r. Patrick Alessandrin, Lisa Alessandrinová); A che punto è la notte (TV; r. Nanni Loy); **1995** – Dis-moi oui... (**Řekni mi své ano** – ČTV; r. Alexandre Arcady); **1996** – Tykho Moon (r. Enki Bilal); **1997** – Héroïnes (**Playback** – V; r. Gérard Krawczyk); Deserto di fuoco (TV – **Ohnivá poušť** – ČTV; r. Enzo G. Castellari); C'est la tangente que je préfère (r. Charlotte Silverová); **1998** – Villa Vanille (TV – **Vila Vanille** – ČTV; r. Jean Sagols); Jeudi 12 (TV – Čtvrtek dvanáctého; r. Patrick Vidal); **2000** – Jeux pour mourir (Hry k umírání; r. Bruno Romy).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Týdeník Televize, 1992, č. 41, s. 9. – Kino, 1983, č. 3, s. 11,16.
– Kino, 1972, č. 22, s. 16.

LAHTIOVÁ Christine

* 14. dubna 1950 – Birmingham, Michigan (USA)

Je nejstarší ze šesti dětí známého chirurga finského původu a zdravotní sestry. Po absolvování University of Michigan v Ann Arboru, kde studovala nejprve jazyky a pak dramatické umění, získala diplom v oboru krásných umění na Florida State University. Poč. 70. let pobývala ve Velké Británii, kde byla členkou pantomimického souboru Edinburgh Scotland's Travis Theatre. 1973 se vrátila do USA, a než se uplatnila jako charakterní herečka na newyorských scénách, dělala číšnici a modelku v TV reklamách. Odbornou hereckou průpravu jí poskytla Uta Hagenová v Herbert Berghof Studiu. 1978 úspěšně debutovala na Broadwayi ve hře Davida Mameta *V lesích* a za svůj výkon byla odměněna cenou Theatre World Award. Za účinkování ve hře Julese Feiffera *Malé vraždy* dostala cenu Obie. Krátce nato se poprvé objevila na film. plátně jako Gail Packerová, sekretářka Výboru pro etiku právníků, u níž nalezne pomoc čestný a tvrdohlavý advokát (Al Pacino), ve společenskokritickém dramatu **...a spravedlnost pro všechny** (r. N. Jewison). Mezi

nominovanými na Oscara 1984 a Zlatý glóbus 1984 se ocitla díky úloze bývalé tanečnice Hazel Zanussiové, o jejímž přátelství se sousedkou a spolupracovnicí z továrny (Goldie Hawnová) vypráví milostná komedie z období 2. světové války **Odpolední směna** (r. J. Demme). Velmi zdařile se vyrovnala také s rolí nezodpovědné a excentrické Sylvie Fisherové, které byly svěřeny do péče dvě osiřelé neteře, v komedii podle románu Marilynne Robinsonové **Tichá domácnost** (r. B. Forsyth). Za hlavní roli v TV dramatu pittsburgské dělnické rodiny **Není nad domov** získala Zlatý glóbus a nominaci na cenu Emmy a za roli ve sci-fi seriálu **Amerika** byla nominována na cenu Emmy a na Zlatý glóbus. Výraznou postavu svobodné lékařky (cena Emmy 1998) vytvořila v TV seriálu **Chicago Hope** (1994, **Nemocnice Chicago Hope** – ČTV; r. Michael Pressman). Režirovala Oscarem oceněný krátký TV snímek **Lieberman in Love** (1996, *Zamilovaný Lieberman*), v němž také vytvořila po boku Dannyho Aiella hlavní ženskou úlohu. 2000 se postavila za kameru podruhé jako režisérka komediálního dramatu **Můj první pán** s Albertem Brooksem a Leelee Sobieskou. 1989 slavila úspěch na Broadwayi ve hře Wendy Wassersteinové *Heidiny kroniky*. Jejím manželem je od 1983 režisér Thomas Schlamme, s nímž má syna Wilsona (* 1988) a dvojčata Emmu a Joea (* 1993).

FILMOGRAFIE:

1978 – The Last Tenant (TV – Poslední nájemník; r. Jud Taylor);
Dr. Scorpion (TV; r. Richard Lang); **1979** – ...and Justice for All

(...a **spravedlnost pro všechny**; r. Norman Jewison); **1980** – The Henderson Monster (TV – Hendersonská příšera; r. Waris Hussein); **1981** – Whose Life Is It Anyway? (Čí je to vlastně život?; r. John Badham); Ladies and Gentlemen, The Fabulous Stains (Dámy a pánové, The Fabulous Stains; r. Lou Adler); **1982** – The Executioner's Song (TV – Katova píseň; r. Lawrence Schiller); **1984** – Swing Shift (**Odpolední směna** – V; r. Jonathan Demme); Single Bars, Single Woman (TV – Bary pro svobodné ženy; r. Harry Winer); **1985** – Love Lives On (TV – Láska žije dál; r. Larry Pearce); **1986** – Just Between Friends (**Jen mezi přáteli** – ČTV/Přítelkyně – ČTV; r. Allan Burns); **1987** – Housekeeping (**Tichá domácnost** – ČTV; r. Bill Forsyth); Stacking (Stohování; r. Martin Rosen); Amerika (TV; r. Donald Wrye); **1988** – Running on Empty (**Čas zastavit se** – ČTV; r. Sidney Lumet); **1989** – Miss Firecracker (**Královna krásy** – ČTV; r. Thomas Schlamme); Gross Anatomy (**Anatomie pana člověka** – ČTV; r. Thorn Eberhardt); No Place Like Home (TV – Není nad domov; r. Lee Grantová); **1990** – Funny About Love (Směšně o lásce; r. Leonard Nimoy); **1991** – The Doctor (**Doktor** – ČTV; r. Randa Hainesová); Crazy from the Heart (TV – **Hlas srdce** – V/**Zblázněné srdce** – ČTV; r. Thomas Schlamme); **1992** – Leaving Normal (**Útěk z normálu** – V/**Sbohem, město N.** – ČTV; r. Edward Zwick); The Fear Inside (TV – Vnitřní strach; r. Leon Ichaso); The Good Fight (TV – **Dobry boj** – KTV; r. John David Coles); **1995** – Hideway

(**Skrýš**; r. Brett Leonard); Pie in the Sky (**Rumové pralinky** – V(**Srdce v oblacích** – ČTV; r. Bryan Gordon); A Weekend in the Country (TV – **Víkend** – KTV; r. Martin Bergman); **1997** – Hope (TV – Naděje; r. Goldie Hawnová); Subway Stories: Tales from the Underground (TV – Příběhy z metra; r. Bob Balaban, Julie Dashová, Jonathan Demme, Ted Demme, Spike Lee, Abel Ferrara, Alison Madeanová, Lucas Piatt, Seth Zvi Rosenfeld); **1999** – Trial by Media (Pokus médií; r. Sheldon Larry); **2000** – My First Mister (Můj první pán; r. Christine Lahti).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Ano, 1998, č. 51, s. 12-13.

LAMAS Lorenzo

* 20. ledna 1958 – Santa Monica, Kalifornie (USA)

Jeho otcem je argentinský herec Fernando Lamas (1915-1982), který se v 50. letech prosadil v Hollywoodu jako typický představitel hispánských milovníků. Lorenzo vzešel z jeho třetího manželství s americkou herečkou norského původu Arlene Dahlovou (*1924). Po rozvodu rodičů vyrůstal střídavě v Los Angeles a New Yorku. Navštěvoval soukromé školy a jako těžko zvládnutelné dítě se nakonec dostal na vojenskou Admiral Farragut Academy, kde se seznámil s bojovým uměním a nadchl se pro plavání. Vystudoval veterinářství na Santa Monica City College a odbornou hereckou přípravu získal ve Filmové herecké dílně Tonyho Barra v burbankských ateliérech. Hereckou kariéru zahájil epizodní rolí prostoduchého sportovce Toma Chisuma, jemuž odloučí dívku (Olivia Newton-Johnová) frajerský vůdce středoškolské party (John Travolta), ve film. verzi muzikálu **Pomáda** (r. R. Kleiser). Daleko víc se však prosadil v TV, kde účinkoval nebo se objevoval jako host v seriálech **The Love Boat** (Lod' lásky), **Switch** (1976, Proměna),

California Fever (Horečka v Kalifornii), **Secrets of Midland Heights** (1980, Tajemství Midlandských výšin), **Dancing to the Hits** (1986, Hitový tanečník). Popularitu mu přinesly zejm. úloha sebevědomého mladíka Lance Curnsona v TV seriálu o problémech rozvětvené vinařské rodiny **Falcon Crest** (1981-90, **Síla rodu** – ČTV) a postava bývalého policisty podezřelého z vraždy Rena Rainese, který jako osamělý motorkář hájí spravedlnost na vlastní pěst, v úspěšném kriminálním seriálu **Renegade** (1992-94, **Odpadlík** – ČTV). Úlohu bývalého agenta CIA a nyní hlavy letecké společnosti, který má neustále problémy, vytvořil v akčním seriálu **Air America** – ČTV (1998). Přivydělával si i jako herec v reklamách na cigarety a džíny. Díky svému přitažlivému vzhledu, tělesné zdatnosti a znalosti asijského bojového umění (získal černé pásy v taekwondu, kempu a jiu-jitsu) se stal hvězdou akčních filmů kategorie B. Jeho drsní hrdinové v nich nejčastěji mstí a zachraňují, s požehnáním nadřízených nebo sami za sebe vedou nesmlouvavý boj s nejrůznějšími zlořády. Stejně tak odhodlaný je i v soukromém životě, zvláště pokud se jedná o ženské protějšky. Vedle mnoha vztahů se svými hereckými partnerkami byl třikrát ženatý. 1983 se rozvedl s Victorií Hilbertovou, 1985 pak s TV tiskovou mluvčí Michelle Smithovou, s níž má syny Alvara Joshuu (* 1983) a Shanea (* 1985). 1985-93 byla jeho třetí manželkou herečka Kathleen Kinmontová. 1996 se oženil s bývalou modelkou Shauny Sandovou.

FILMOGRAFIE:

1978 – Grease (**Pomáda**; r. Randal Kleiser); Tilt (r. Rudy Durand); Take Down (Vítězství na lopatky; r. Keith Merrill); **1980** – Detour to Terror (TV – Cesta teroru; r. Michael O'Herlihy); **1984** – **Body Rock** – ČTV (r. Marcelo Epstein); **1990** – SnakeEater (**Poživač hadů** – V; r. George Erschbamer); SnakeEater's Revenge (**Pomsta poživačů hadů** – KTV; r. Andre Link); **1991** – Night of the Warrior (Noc bojovníka; r. Rafal Zielinski); Final Impact (**Poslední srážka** – V; r. Joseph Merhi, Stephen Smoke); Killing Streets (**Ulice smrti** – V; r. Stephen Cornwell); SnakeEater II: The Drug Buster (Poživač hadů II; r. George Erschbamer); **1992** – SnakeEater III: His Law (**Poživač hadů III** – V; r. George Erschbamer); C.I.A.: Code Name Alexa (TV – **C.I.A. Krycí jméno: Alexa** – ČTV; r. Joseph Merhi); The Swordsman (**Muž s mečem** – V; r. Michael Kennedy); **1993** – Bounty Tracker (**Pátrací eso** – V; r. Kurt Anderson); **1994** – Final Round/Human Target (**Poslední kolo** – KTV; r. George Erschbamer); Midnight Man/Blood for Blood (**Půlnoční samuraj** – V; r. John Weidner); Viper (TV – **Zmije** – ČTV; r. Tibor Takács); CIA: Target Alexa II (CIA: Krycí jméno Alexa II; r. Lorenzo Lamas); Gladiator Cop (**Gladiátor Cop** – ČTV; r. Nick Rotundo); **1995** – Mask of Death (**Maska smrti** – V; r. David Mitchell); Cybertech P.D. (**Absolutní právo** – V/**Cybertech P.D.** – ČTV; r. Rick King); Smoke on the Water (Kouř ve vodě; r. Lorenzo Lamas); The Rage (**Zuřivost** – KTV; r. Sidney J. Furie); **1997** – Undercurrent (Spodní proud; r. Frank Kerr); Black Dawn

(**Temný úsvit** – ČTV; r. John De Bello); **1998** – Back to Even
(**Riskantní sázka** – ČTV; r. Rod Hewitt); **1999** – The Muse
(**Múza** – V; r. Albert Brooks).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Story, 1997, č. 7, s. 38. – Kinorevue, 1996,1 7-8, s. 72-74. –
Satelit, 1996, č. 8, s. 55. – Týdeník Televize, 1995, č. 51. –
Práce (Pécko), 4.11.1995, č. 258. – Film Fan, listopad 1994, č.
47, s. 52-53.

LAMBERT Christophe

(Christophe Guy Denis Lambert)

* 29. března 1957 – Great Neck, New York (USA)

Jako syn Belgičanky a dětského psychologa a pozdějšího francouzského diplomata v OSN vyrůstal v Ženevě. Po ukončení vojenské služby u horské stráže v Grenoblu absolvoval stáž bankovního úředníka v Barclay's Bank v Londýně. Jako devatenáctiletý odjel do Paříže, kde pracoval v butiku jedné své známé a studoval herectví na Státní konzervatoři dramatického umění. Od poč. 80. let sbíral ve Francii první herecké zkušenosti v TV a před film. kamerou. Mezinárodní úspěch mu rázem přinesla postava Tarzana, vlastním jménem Johna Claytona, osiřelého syna anglických aristokratů, o jehož dětství a mládí stráveném mezi opicemi a nelehkém návratu do civilizace vypráví film. adaptace dobrodružného románu E. R. Burroughse **Tarzan** (r. H. Hudson). Idolem zejm. francouzské mládeže se stal díky roli blond'atého punkera Freda, který našel útočiště před světem násilí v podzemí pařížského metra, jak o tom pojednává kultovní snímek **Podzemka** (r. L. Besson). Ke zvýšení jeho

popularity přispěla rovněž úloha skotského horala Connera MacLeoda, jednoho z nesmrtelných hrdinů, kteří mezi sebou svádějí během mnoha staletí urputné boje o ovládnutí světa, v dobrodružných hororech **Highlander**, **Highlander II** (obě r. R. Mulcahy) a **Highlander III** (r. A. Morahan). Výrazné kreace předvedl mj. v postavách legendárních osobností z nedávné minulosti, jejichž pohnuté a tragicky završené osudy inspirovaly film. tvůrce k natočení životopisných dramat: sicilský bandita a mafián Salvatore Giuliano ve film. přepisu románu Maria Puzza **Sicilián** (r. M. Cimino) a polský kněz Alec, zavražděný státní bezpečností, v politickém thrilleru **Jak zabít kněze** (r. A. Hollandová). Vedle herecké kariéry rozvíjí své obchodnické aktivity; vlastní řetěz restaurací v Jižní Americe, vinice na Côte-du-Rhône, má podíl v podniku Monoprix na výrobu potravin, provozuje hotel s restaurací na vyhlášené pařížské Kléberově třídě a je spolumajitelem legendárního podniku Moulin Rouge. 1988-94 měl za manželku herečku Diane Laneovou, se kterou má dceru Eleanor Jasmine (* 1994) a po jejímž boku hrál rockového muzikanta Mika v milostném snímku **Mystická krása** (r. Ch. Finch) a šachového velmistra Petera Sandersona, podezřelého z vraždy, v thrilleru **Tah jezdcem** (r. C. Schenkel). Od února 1999 je ženatý s obchodnicí s nemovitostmi Jaymis Haftovou.

FILMOGRAFIE:

1979 – Douchka (TV; r. Jean Paul Sassy); **1980** – Le bar dujéléphone (**Bar s telefonem**; r. Claude Barrois); Une sale affaire (**Špinavá záležitost**; r. Alain Bonnot); **1981** – La dame

de coeur (TV – Srdcová dáma; r. Jean Sagols); Putain d'histoire d'amour (Zkurvený příběh lásky; r. Gilles Béhat); **1982** – Légitime violence (**Legitimní násilí**; r. Serge Leroy); **1984** – Greystoke: The Legend of Tarzan, Lord of the Apes (**Tarzan**; r. Hugh Hudson); Paroles et musique (V **záři reflektorů**; r. Élie Choutaqui); **1985** – Subway (Podzemka; r. Luc Besson); **1986** – **Highlander** – V (r. Russell Mulcahy); I Love You (**Miluji tě** – ČTV; r. Marco Ferreri); **1987** – The Sicilian (**Sicilián** – ČTV; r. Michael Cimino); **1988** – To Kill a Priest/Le complot (**Jak zabít kněze** – V; r. Agnieszka Hollandová); Love Dream (**Mystická krása** – V; r. Charles Finch); **1989** – Why Me? (**Proč právě já?** – V/**Proč já** – ČTV; r. Gene Quintero); **1990** – Highlander II – The Quickening (**Highlander II**; r. Russell Mulcahy); **1992** – Knight Moves (**Tah jezdcem**; r. Carl Schenkel; + spol. prod.); Max et Jérémie (**Max & Jeremie** – V; r. Claire Deversová); **Highlander** – ČTV (TV; r. Thomas J. Wright); Fortress (**Pevnost strachu**; r. Stuart Gordon); **1993** – **Gunmen** (r. Deran Sarafian); Roadflower (**Duel v poušti**; r. Deran Sarafian); **1994** – Dead Beat (Povaleč; r. Adam Dubov; pouze spol. prod.); **1995** – Highlander III: The Sorcerer (**Highlander III**; r. Andy Morahan); The Hunted (**Štvanice**; r. J. F. Lawton); Nine Months (Devět měsíců; r. Chris Columbus; pouze spol. prod.); **Mortal Kombat** (r. Paul Anderson); Adrenalin: Fear the Rush (r. Albert Pyun); **1996** – North Star/Tashunga (**Tašunga** – V; r. Nils Gaup; + spol. prod.); Hercule & Sherlock (Herkules a Sherlock; r.

Jeannot Szwarc); **Nirvana** – V (r. Gabriele Salvatores); Ariette (**Dědictví z Las Vegas** – V; r. Claude Zidi); **1997** – Mean Guns (**Podlé zbraně** – KTV; r. Albert Pyun); **1999** – **Beowulf** – V (r. r. Graham Baker); Resurrection (**Vraždy podle Jidáše** – V; r. Russell Mulcahy); Fortress 2: Re-entry (Pevnost strachu 2; r. Geoff Murphy); Gideon (r. Claudia Hooverová); **2000** – Vercingétorix/Druids (**Král Galů** – V; r. Jacques Dorfmann); Highlander: Endgame (**Highlander: Zúčtování** – V; r. Douglas Aarniokoski); **2002** – The Piano Player (Klavírista; r. Jean-Pierre Roux); Crime Spree (Zločinecké řádění; r. Brad Mirman).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Story, 1999, č. 10, s. 3. – Story, 1996, č. 45, s. 6-7. – Týdeník Televize, 1996, č. 1, s. 21. – Kinorevue, 1995, č. 12, s. 3 (rozhovor). – Eurotelevízia 1995, č. 14, s. 51. – Zemědělské noviny, 4.7.1995, s. 15. – 100+1 ZZ, 1993, č. 8, s. 36-38. – Lidová demokracie, 1993, č. 209, s. 8. – Film Fan, 1992, č. 6, s. 8-9. – Cinema, 1991, č. 7, s. 28. – 100+1 ZZ, 1986, č. 15, s. 40-42. – Kino, 1985, č. 25, s. 14-15.

LANCASTER Burt

(Burton Stephen Lancaster)

* 2. listopadu 1913 – New York City (USA)

† 20. října 1994 – Los Angeles, Kalifornie (USA)

Vyrůstal jako nejmladší ze čtyř dětí poštovního úředníka v chudinské části newyorského Východního Harlemu. Od dětství se věnoval různým sportům (vynikal zejm. v lehké atletice a košíkové). Po maturitě na DeWitt Clinton High School začal 1930 díky sportovnímu stipendiu studovat na New York University, odkud však po dvou letech odešel. Se svým spolužákem Nickem Cravatem, který měl stejné zájmy a dobrodružnou povahu, cestoval po Americe, než se spolu uchytili ve Virginii u cirkusu bratří Kayových, kteří je angažovali 1932 jako akrobatické duo Lang and Cravat. Když si však při jednom špatném seskoku 1939 poranil pravou ruku, musel se s manéží rozloučit. Atmosféru cirkusového šapitó zakusil znovu při natáčení dramatu **Visutá hrazda** (r. C. Reed), v němž hrál ústřední tragickou postavu akrobata Mika Ribblea, za jejíž ztvárnění byl dokonce oceněn

Stříbrným medvědem na MFF v Západním Berlíně 1958. 1939-42 pracoval v Chicagu jako obchodní cestující pro firmu Marshalla Fielda, prodával dámské prádlo, nábytek a pánskou galanterii, dělal detektiva v obchodním domě a pracoval v koncertní agentuře. 1942 narukoval do armády a jako konferenciér vojenského estrádního souboru uváděl na italské frontě kulturní a zábavné programy. 1945 se představil na Broadwayi rolí seržanta ve hře Harryho Browna *Za zvuku polnice*, která se sice udržela na repertoáru pouze pět týdnů, nicméně mu zajistila smlouvu s hollywoodským producentem Halem Wallisem. Před film. kamerou debutoval úlohou němého Švéda v jednom z nejlepších poválečných černých kriminálních dramát podle povídky Ernesta Hemingwaye **Zabijáci** (r. R. Siodmak). Svou atletickou postavou a širokou tváří s výrazně velkými rty byl přímo předurčen pro role málomluvných mužů pevných nervů, chladné rozvahy a tvrdých pěstí, které zpočátku hojně vytvářel zejm. ve westernech (**Apač**, **Vera Cruz**, **Přestřelka u ohrady O.K.**), v romantických dobrodružných filmech (**Plamen a šíp**, **Piráta Vallo**), gangsterských a kriminálních dramatech, bohatých na vnější akci a skryté napětí (**Hrubá síla**, **Promiňte, omyl**, **Slíbej krev z mých rukou**, **Criss Cross**). Od poč. 50. let se snažil hrát také psychologicky složitější postavy, z nichž mu první velký úspěch v podobě Oscara 1960 přinesla teprve úloha falešného kazatele Elmera Gantryho ve film. adaptaci stejnojmenného románu Sinclaira Lewise **Elmer Gantry** (r. R. Brooks). Další náročnou kreaci, odměněnou Volpiho pohárem na MFF v Benátkách 1962 a cenou BAFTA 1962, předvedl v dramatu podle skutečné události **Ptáčník z Alcatrazu** (r. J. Frankenheimer), kde ztělesnil na doživotí

odsouzeného vraha Roberta Strouda, který začne s láskou chovat ve vězení ptáky, až se z něho stane uznávaný ornitolog. Kromě významných hollywoodských filmařů (mnozí s ním spolupracovali i několikrát) projeví o něho zájem také věhlasní italští režiséři, z nichž první, kdo dokázal plně využít jeho mimořádné herecké kvality, byl Luchino Visconti. Pod jeho vedením vykreslil nezapomenutelné portréty příslušníků staré generace, kteří se odmítají přizpůsobit novým společenským změnám: šlechtný sicilský šlechtic Don Fabrizio, kníže ze Saliny, pokoušející se navzdory pohnuté době udržet rod a staré mravy, ve film. přepisu románové fresky Giuseppea Tomasiho di Lampedusa **Gepard** (cena za mužský herecký výkon na MFF v Cannes 1963); starý samotářský profesor, jehož poklidný život uvnitř velkého domu zcela naruší příchod několika mladých podnájemníků (Helmut Berger, Silvana Manganová, Claudia Marsaniová a Stefano Patrizi), v komorním psychologickém dramatu **Rodinný portrét**. Jeho herectví zdůrazňuje při přísném dodržování vnějších realistických rysů hloubku prožitku a životní pravdivosti a vyznačuje se mimořádně vyvinutým smyslem pro charakteristický detail. Této metodě zůstal věrný i v pokročilém věku, kdy nepolevil ve svých aktivitách, zejm. pak pro TV, kde se představil mj. jako titulní hrdina šestihodinového historického miniseriálu **Mojžíš** nebo jako izraelský ministr obrany Šimon Peres v politickém thrilleru **Vítězství v Entebbe**. Největším počtem cen (Donatellův David 1981, cena BAFTA 1981, Cena newyorských film. kritiků 1981, Cena losangelských film. kritiků 1981 a nominace na Oscara 1981) byl zahrnut jeho výkon v postavě stárnoucího gangstera Loua, který prožívá osudový vztah k

osamělé a zranitelné mladé číšníci (Susan Sarandonová), v komediálním melodramatu **Atlantic City** (r. L. Maile). Zaujal rovněž úlohou excentrického naftařského magnáta Happerera, který se snaží prostřednictvím svého agenta (Peter Riegert) odkoupit pozemky pobřežní skotské vesnice pro vybudování nové rafinérie, ve sžíravé komedii na ekologické téma **Místní hrdina** (r. B. Forsyth). 1948 založil spolu se svým agentem Haroldem Hechtem a záhy ještě s producentem Jamesem Hillem produkční společnost HechtNorma (později také Hecht-Hill-Lancaster Production), v jejímž rámci vznikla mj. Oscary poctěná film. verze hry Paddy Chayefského **Marty**. Ve vlastní produkci natočil 1955 western **Muž z Kentucky**, v němž si ponechal pro sebe ústřední part mírumilovného lovce zvaného Big Eli. Souběžně s uměleckými snahami se angažoval také v politickém a společenském životě; byl dlouholetým mluvčím a dokonce i prezidentem Amerického svazu občanského svědomí (American Civil Liberties Union), v prezidentských volebních kampaních podporoval Roberta Kennedyho a Jimmyho Cartera, zapojil se rovněž do podpůrných akcí boje proti AIDS. Poprvé byl ženatý 1935-1941 s cirkusovou artistkou June Ernstovou, jeho druhou manželkou byla 1946-69 herečka Norma Andersonová a od konce 80. let až do své smrti žil s o čtyřicet let mladší Susan Schererovou, kterou si 1990 vzal za ženu.

FILMOGRAFIE:

1946 – The Killers (Zabijáci; r. Robert Siodmak); **1947** – Variety Girl (Estrádní děvče; r. George Marshall); Brute Force (Hrubá

síla; r. Jules Dassin); Desert Fury (Zuřivost v poušti; r. Lewis Allen); I Walk Alone (Chodím sám; r. Byron Haskin); **1948** – All My Sons (Všichni moji synové; r. Irving Reis); Sorry, Wrong Number (Promiňte, omyl; r. Anatole Litvak); Kiss the Blood Off My Hands (Slíbej krev z mých rukou; r. Norman Foster); **1949** – Criss Cross (r. Robert Siodmak); Rope of Sand (Provaz z písku; r. William Dieterle); **1950** – The Flame and the Arrow (Plamen a šíp; r. Jacques Tourneur); Mister 880 (r. Edmund Goulding); **1951** – Vengeance Valley (Údolí pomsty; r. Richard Thorpe); Jim Thorpe – All American (Stoprocentní Američan Jim Thorpe; r. Michael Curtiz); Ten Tall Men (Deset chrabrých mužů; r. Willis Goldbeck); **1952** – The Crimson Pirate (**Piráť Vallo** – ČTV; r. Robert Siodmak; + spol. prod.); Come Back, Little Sheba (Vrať se, Sábinko; r. Daniel Mann); The First Time (Poprvé; r. Frank Tashlin; pouze spol. prod.); **1953** – South Sea Woman (Žena z jižních moří; r. Arthur Lubin); From Here to Eternity (**Odtud až na věčnost** – V; r. Fred Zinnemann); Three Sailors and a Girl (Tři námořníci a jedna dívka; r. Roy Del Ruth); His Majesty O'Keefe (Jeho Veličenstvo O'Keefe; r. Byron Haskin); **1954** – Apache (**Apáč** – ČTV; r. Robert Aldrich); **Vera Cruz** – ČTV jr. Robert Aldrich); **1955** – The Kentuckian (Muž z Kentucky; r. Burt Lancaster; + spol. prod.); The Rose Tattoo (Vytetovaná růže; r. Daniel Mann); **Marty** (r. Delbert Mann; pouze spol. prod.); **1956** – Trapeze (Visutá hrazda; r. Carol Reed); The Rainmaker (**Obchodník s deštěm**; r. Joseph Anthony); **1957** – Gunfight at

the O.K. Corral (**Přestřelka u ohrady O.K.** – ČTV; r. John Sturges); Sweet Smell of Success (Sladká vůně úspěchu; r. Alexandre Mackendrick); The Bachelor Party (Mládenecký večírek; r. Delbert Mann; pouze spol. prod.); **1958** – Run Silent, Run Deep (**Pluj tiše, pluj hluboko** – ČTV; r. Robert Wise; + spol. prod.); Separate Tables (Oddělené stoly; r. Delbert Mann); **1959** – The Devil's Disciple (**Pekelník**; r. Guy Hamilton); Take a Giant Step (Udělej velký krok; r. Philip Leacock; pouze spol. prod.); **1960** – The Unforgiven (**Nezničitelní** – ČTV/**Co se nepromíjí** ČTV; r. John Huston); Elmer Gantry (r. Richard Brooks); **1961** – The Young Savages (Mladí divoši; r. John Frankenheimer); Judgment at Nuremberg (**Norimberský proces I, II**; r. Stanley Kramer); Birdman of Alcatraz (**Ptáčník z Alcatrazu** – ČTV; r. John Frankenheimer); **1962** – A Child Is Waiting (Dítě čeká; r. John Cassavetes); **1963** – Il gattopardo (**Gepard**; r. Luchino Visconti); The List of Adrian Messenger (**Seznam Adriana Messengera** – ČTV; r. John Huston); Seven Days in May (**Sedm květnových dní** – ČTV; r. John Frankenheimer); **1964** – Le train (**Vlak** – ČTV; r. John Frankenheimer); **1965** – The Hallelujah Trail (Cesta spásy; r. John Sturges); **1966** – The Professionals (**Profesionálové**; r. Richard Brooks); **1968** – The Scalphunters (**Lovci skalpů** – ČTV; r. Sydney Pollack); The Swimmer (Plavec; r. Frank Perry); **1969** – Castle Keep (**Hájili jsme hrad** – ČTV; r. Sydney Pollack); The Gypsy Moths (Toulavé můry; r. John

Frankenheimer); Airport (**Letiště**; r. George Seaton); **1970** – Lawman (**Strážce zákona** – ČTV; r. Michael Winner); **1971** – Valdez Is Coming (**Valdez přichází**; r. Edwin Sherin); **1972** – Ulzana's Raid (**Ulzanův nájezd** – ČTV; r. Robert Aldrich); Scorpio (**Štír** – ČTV; r. Michael Winner); **1973** – Executive Action (Akce proti prezidentovi; r. David Miller); **1974** – The Midnight Man (**Půlnoční muž** – ČTV; r. Burt Lancaster, Roland Kibbee; + spol. sc., spol. prod.); Gruppo di famiglia in un interno (**Rodinný portrét**; r. Luchino Visconti); **1975** – Mosè/Moses (TV – **Mop** – V/**Mojžíš zákonodárcem** – ČTV; r. Gianfranco De Bosio); **1976** – Novecento (Dvacáté století; r. Bernardo Bertolucci); Buffalo Bill and the Indians, or Sitting Bull's History Lesson (**Buffalo Bill a Indiáni** – V; r. Robert Altman); The Cassandra Crossing (**Přejezd Kassandra**; r. George Pan Cosmatos); Victory at Entebbe (TV – Vítězství v Entebbe; r. Marvin J. Chomsky); **1977** – Twilight's Last Gleaming (**Ultimátum**; r. Robert Aldrich); The Island of Dr. Moreau (**Ostrov doktora Moreaua**; r. Don Taylor); **1978** – Go Tell the Spartans (**Jdi, řekni Spartským** – V; r. Ted Post); Velikaja otěčestvennaja vojna/The Unknown War (TV – **Velká vlastenecká válka** – ČTV; r. Roman Karmen; hlas u americké verze); **1979** – Zulu Dawn (**Svítání Zuluů**; r. Douglas Hickox); Arthur Miller on Home Ground (D – Arthur Miller na domácí půdě; r. Harry Rasky); **1980** – Cattle Annie and Little Britches (**Divoké kočky**; r. Lamont Johnson); Atlantic City (r. Louis

Malle); **1981** – La pelle (**Kůže** – V; r. Liliana Cavaniová); **1982** – **Marco Polo** – ČTV (r. Giuliano Montaldo); **1983** – Local Hero (**Místní hrdina** – V; r. Bill Forsyth); The Osterman Weekend (**Vražedný víkend** – V/**Ostermanův víkend** – ČTV; r. Sam Peckipah); **1985** – Vater a Söhne (TV – Otec a synové; r. Bernhard Sinkel); Little Treasure (Malý poklad; r. Alan Sharp); Scandal Sheet (TV – **Bulvární plátek** – V; r. David Lowell Rich); **1986** – Tough Guys (**Drsní chlapi** – ČTV; r. Jeff Kanew); On Wings of Eagles (TV – Na křídlech orlů; r. Andrew V. McLaglen); **Barnum** – ČTV (TV; r. Lee Philips); **1987** – Il giorno prima/Control (Den předtím; r. Giuliano Montaldo); **1988** – **Rocket Gibraltar** – V Jr. Daniel Petrie); The Jeweller's Shop (TV – **Klenotníkův obchod** – ČTV; r. Michael Anderson); **1989** – Field of Dreams (**Hřiště snů** – V; r. Phil Alden Robinson); **1990** – The Phantom of the Opera (TV – **Fantom opery** – ČTV; r. Tony Richardson); The Voyage of Terror: The Achille Lauro Affair (TV – **Únos lodi Achille Lauro** – ČTV; r. Alberto Negrin); **1991** – Separate But Equal (TV – Oddělení, ale rovní; r. George Stevens jr.)

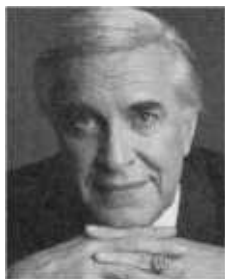
ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kinorevue, 1994, č. 24, s. 10. – Magazín RP, 10.12.1994, s. 18.
– Týdeník Televize, 1993, č. 23, s. 8-9. – Denní Telegraf, 1993, č. 254, s. 16. – MF Dnes (Kamera Dnes), 1993, č. 87, s. 15. –

Film a divadlo, 1989, č. 4, s. 28-29. – 100+1 ZZ, 1988, č. 14, s. 39. – Kino, 1983, č. 22, s. 6-7. – Kino, 1981, č. 7, s. 8-9. – Kino, 1978, č. 21, s. 12-13. – 100+1 ZZ, 1977, č. 3, s. 44. – Film a divadlo, 1975, č. 7, s. 28-29. – Kino, 1973, č. 25-26, s. 12-13. – Film a divadlo, 1961, č. 15, s. 16.

LANDAU Martin

* 20. června 1931 – New York City (USA)

Studoval grafiku na brooklynském Pratt Institute a dlouho působil jako karikaturista deníku New York Daily News. V pol. 50. let absolvoval tříletou hereckou průpravu pod vedením Elii Kazana a Lee Strasberga v Actors Studiu. Profesionální kariéru zahájil na Broadwayi, kde se postupně představil v hrách A. P. Čechova *Strýček Váňa*, Paddyho Chayefského *Uprostřed noci*, Donalda Bevana a Edmunda Trzcinského *Stalag 17*, Johna Wilsona Haireho *Svatební snídani* a Charlese Fullera *První láska*. Od konce 50. let se uplatnil také ve filmu, ale dlouho pouze ve vedlejších úlohách, z nichž vynikají zejm. Kaifáš ve výpravném biblickém snímku **Největší příběh všech dob** (r. G. Stevens) a vůdce bandy po alkoholu prahnoucích Siuxů v komediálním westernu **Cesta spásy** (r. J. Sturges). Velkou popularitu, Zlatý glóbus a tři nominace na cenu Emmy (1967, 1968 a 1969) mu přinesla role mistra převleků agenta Rollina Handa v TV sci-fi seriálu **Mission Impossible** (1966-69, Úkol: Nemožné), v němž hrál po boku své manželky Barbary Bainové. Sahrál také hlavní

úlohy v seriálech **Space: 1999** (1975-77, Vesmír: 1999) a **Buffalo Bill** (1983-84) a nesčíslněkrát vystoupil jako host, mj. v seriálech **Maverick**, **The Untouchables** (Neúplatní), **The Twilight Zone** (Pásmo soumraku), **Rawhide**, **Wagon Train**, **Bonanza**, **The Rifleman**, **The Outer Limits**, **The Alfred Hitchcock Hour**, **The Big Valley**, **The Man from U.N.C.L.E.**, **Gunsmoke**, **Columbo** (Colombo – ČTV), **Murder She Wrote** (To je vražda, napsala – ČTV). Na film. plátně a TV obrazovkách se objevoval především jako představitel padouchů v podřadnějších westernech a gangsterských thrillerch. Výrazněji na sebe upozornil až na sklonku 80. let, kdy získal Zlatý glóbus 1988 a nominaci na Oscara 1988 za roli newyorského finančníka Abeho Karatze, podporujícího malou továrnu automobilového konstruktéra a vynálezce Prestona Tuckera (Jeff Bridges), o jehož nerovném boji s mocnými konkurenčními koncerny vypráví životopisný snímek **Tucker: Člověk a jeho sen** (r. F. F. Coppola). Podruhé se bezvysledně ucházel o Oscara 1989 úlohou stárnoucího očního lékaře Judy Rosenthala, který nechá zavraždit svou nepohodlnou milenkou (Anjelica Hustonová) a výčitkami svědomí si vyřeší svůj vztah k Bohu, ve smutné komedii **Zločiny a poklesky** (r. W. Allen). Laureátem Oscara 1994 a Zlatého glóbu 1994 (nominace na cenu BAFTA 1995) se stal díky úloze starého hollywoodského herce maďarského původu Bely Lugosiho, jehož si vybral jako hvězdu do svých filmů mladý ctižádnostivý režisér (Johnny Depp), v životopisném snímku o nezávislém filmaři 50. let **Ed Wood** (r. T. Burton). Vytvořil titulní úlohu slavného mafiánského bosa Josepha Bonanna v TV miniseriálu **Bonanno: Příběh mafiánského kmotra**. Spolu s režiséry Markem Rydellem a

Sydneyem Pollackem pedagogicky vede západní pobočku Actors Studia v Los Angeles.

FILMOGRAFIE:

1959 – North by Northwest (**Cesta na sever severozápadní linkou** – DVD (**Na sever Severozápadní linkou** – KTV; r. Alfred Hitchcock); Pork Chop Hill (**Pahorek Pork Chop** – ČTV; r. Lewis Milestone); The Gazebo (**Altánek** – ČTV; r. George Marshall); **1962** – Stagecoach to Dancer's Rock (Dostavník do Dancer's Rocku; r. Earl Bellamy); **1963** – Cleopatra (**Kleopatra**; r. Joseph L. Mankiewicz); Decision at Midnight (Rozhodnutí o půlnoci; r. Lewis Allen); **1964** – The Outer Limits (TV – Vnější prostor; r. Laslo Benedek, John Erman, James Goldstone, Charles Haas, Byron Haskin, Leonard Horn, Gerd Oswald, Leslie Stevens); **1965** – The Greatest Story Ever Told (Největší příběh všech dob; r. George Stevens); The Hallelujah Trail (Cesta spásy; r. John Sturges); **1966** – **Nevada Smith** (r. Henry Hathaway); **1969** – Rosolino Paternò, soldato (Rosolino Paternò, voják; r. Nanni Loy); **1970** – They Call Me MISTER Tibbs! (Říkají mi PANE Tibbsi!; r. Gordon Douglas); **1971** – A Town Called Bastard (Město zvané Bastard; r. Robert Parrish); **1972** – Black Gunn (Černý Gunn; r. Robert Hartford-Davis); Welcome Home, Johnny Bristol (TV – Vítej doma, Johnny Bristole; r. George McCowan); **1973** – Savage (TV; r. Steven Spielberg); **1974** –

Space: 1999 (TV – Vesmír: 1999; r. Ray Austin, Lee H. Katzin); Destination Moonbase Alpha (r. Tom Clegg); **1976** – Strange Shadows in an Empty Room/Blazing Magnums (Podivné stíny v prázdném pokoji; r. Martin Herbert); Cosmic Princess (Kosmická princezna; r. Charles Crichton, Peter Medak); **1978** – The Fall of the House of Usher (TV – Zánik domu Usherů; r. James L. Conway); **1979** – **Meteor** – ČTV (r. Ronald Neame); The Last Word (Poslední slovo; r. Roy Boulting); The Death of Ocean View Park (TV – Smrt v Ocean View Park; r. E. W. Swackhamer); **1980** – Without Warning (Bez výstrahy; r. Greydon Clark); The Return (Návrat; r. Greydon Clark); Easter Sunday/The Being (Velikonoční neděle; r. Jackie Kong); **1981** – The Harlem Globetrotters on Gilligan's Island (TV – Basketbalový tým The Harlem Globetrotters na Gilliganově ostrově; r. Peter Baldwin); **1982** – The Fall of the House of Usher (TV – Zánik domu Usherů; r. Stephen Lord); Alone in the Dark (Sám ve tmě; r. Jack Sholder); Journey Through the Black Sun (TV – Cesta napříč Black Sun; r. Ray Austin); **1983** – Trial by Terror (r. Hildy Brooksová); **1984** – Acces Code (Přístup k zákonům; r. Mark Sobel); **1986** – Discovery Bay (Objevený záliv; r. William Webb); **Kung Fu: The Movie** – V (TV; r. Richard Lang); L'île au trésor (Ostrov pokladů; r. Raoul Ruiz); **1987** – Empire State (r. Ron Peck); Cyclone (r. Fred Olen Ray); Sweet Revenge (Sladká pomsta; r. Mark Sobel); Run If You Can (Utíkej, jestli můžeš; r. Virginia Lively Stoneová); Return of the

Six Million Dollar Man and the Bionic Woman (TV – Návrat muže za šest milionů dolarů a bionické ženy; r. Ray Austin); W.A.R.: Women Against (Válka: Ženy proti znásilnění; r. Raphael Nussbaum); Delta Fever (r. William Webb); **1988** – Tucker: The Man and His Dream (Tucker: Člověk a jeho sen; r. Francis Ford Coppola); **1989** – Paint It Black (Namaluj to černě; r. Tim Hunter); Crimes and Misdemeanors (**Zločiny a poklesky**; r. Woody Allen); The Neon Empire (TV – **Neónová říše** – V; r. Larry Pearce); **1990** – By Dawn's Early Light (TV – **Za ranního rozbřesku** – V/**Nebezpečná záře** – ČTV; r. Jack Sholder); Firehead (Ohnivá hlava; r. Peter Yuval); Max and Helen (TV – **Max a Helena** – V; r. Philip Saville); The Color of Evening (TV – Barva večera; r. Stephen Thomas Stafford); **1992** – Mistress (**Milenky** – V/**Milenka** – ČTV; r. Barry Primus); No Place to Hide (TV – **Žádný úkryt** – V/V **ohrožení** – ČTV; r. Richard Danus); Legacy of Lies (TV – **Dědictví lží** – V; r. Bradford May); Something to Live for: The Alison Gertz Story (TV – **Osudová láska** – ČTV; r. Tom McLoughlin); **1993** – Sliver (**Někdo se dívá**; r. Phillip Noyce); Eye of the Stranger (**Záhadný pohled cizince** – V; r. David Heavener); Intersection (**Křižovatka**; r. Mark Rydell); Time Is Money (**Čas jsou peníze** – ČTV; r. Paolo Barzman); 12:01 (TV – **12:1** – ČTV; r. Jack Sholder); **1994** – **Ed Wood** (r. Tim Burton); The Gold Cup (Zlatý pohár; r. Lucas Reiner); **1995** – Joseph (TV – **Bible – Starý zákon: Josef** – ČTV; r. Roger Young); City Hall (**Vyšší zájem** – V; r. Harold

Becker); **1996** – The Adventures of Pinocchio (**Pinocchiová dobrodružství**; r. Steve Barron); **1997** – The Long Way Home (D – Dlouhá cesta domů; r. Mark Jonathan Harris; pouze hlas); B.A.P.S. (**Bláznivé holky na lovu** – KTV; r. Robert Townsend); Merry Christmas, George Bailey (TV – Veselé Vánoce, George Bailey; r. Matthew Diamond); **1998** – The X-Files (**Akta X – Film**; r. Rob Bowman); Rounders (**Hráči**; r. John Dahl); **1999** – Edtv (**EdTV**; r. Ron Howard); Bonanno: A Godfather's Story (TV – **Bonanno: Život mafiána** – KTV; r. Michael Poulette); Sleepy Hollow (**Ospalá díra**; r. Tim Burton); Carlo's Wake (r. Mike Valerio); **2000** – Ready to Rumble (**Hromy a blesky** – V; r. Brian Robbins); Very Mean Men (Velmi šikovní muži; r. Tony Vitale); Shiner (r. John Irvin); In the Beginning (TV – **Na počátku** – KTV; r. Kevin Connor); **2001** – Haven (TV – Přístav; r. John Gray); The Majestic (r. Frank Darabont).

LANDGREBEOVÁ Gudrun

* 20. června 1950 – Göttingen, Dolní Sasko (SRN)

1968-71 navštěvovala hereckou školu v Kolíně nad Rýnem, poté působila na různých provinčních scénách a 1976-82 byla členkou divadelního souboru v Dortmundu. Věnovala se rovněž práci v TV a rozhlase. Před film. kamerou debutovala poč. 80. let hlavní rolí mladé bonnské advokátky Anke, která si se svým druhým mužem přeje mít dítě, ale než se tak stane, projde řadou víceméně komických situací, v komedii **Dvojitě trable** (r. D. Neukirchenová). Mezinárodní úspěch jí přinesla úloha Evy, která se snaží vymanit ze stereotypu měšťáckého života tím, že se stane prostitutkou a nakonec se vypracuje na šéfovou exkluzivního nevěstince, jak o tom pojednává eroticky laděné psychologické drama **Flambovaná žena** (r. R. Van Ackeren). Podobnou postavu milostnými vášněmi posedlé ženy vytvořila v dekadentním dramatu podle románu Junichiro Tanizakiho **Berlínská aféra** (r. L. Cavaniová), kde ztělesnila manželku diplomata Louise von Hollendorf, kterou sexuálně přitahuje dcera japonského diplomata (Mio Takakiová). Díky svým půvabům je G. L. často obsazována

režiséry různých národností do rolí svůdných elegantních krás a dam z vyšší společnosti v historických filmech, ale také v kriminálních příbězích ze současnosti: baronka Kateřina Kubinyiová, celoživotní důvěrná přítelkyně ctižádostivého rakousko-uherského důstojníka (Klaus Maria Brandauer), o jehož tragickém osudu vypráví psychologicko-historické drama **Plukovník Redl** (r. I. Szabó); německá intelektuálka Olga, starší přítelkyně novinářky Mileny Jesenské (Valerie Kapriská), v životopisném portrétu **Milena** (r. V. Belmontová); nevěrná manželka ředitele banky Jutta Ehserová, která je zapletena do přepadení banky jako milenka vůdce lupičů (Götz George), ve film. přepisu detektivního románu Uwe Erichsena **Život jedné kočky** (r. D. Graf).

FILMOGRAFIE:

1976 – Aufforderung zum Tanz (TV – Vyzvání k tanci; r. Peter F. Bringmann); **1981** – Dabbel Trappel (Dvojité trable; r. Dorothea Neukirchenová); **1983** – Die andere Seite des Mondes (TV – Jiná strana měsíce; r. Karl Heinz Willschrei, Michael Lahn); Die flambierte Frau (**Flambovaná žena**; r. Robert Van Ackeren); **1984** – Annas Mutter (Annina matka; r. Burkhard Driest); Tausend Augen (Tisíc očí; r. Hans-Christoph Blumenberg); Redl ezredes/Oberst Redl (**Plukovník Redl**; r. István Szabó); Palace (Hotel Palace; r. Edouard Molinaro); **Yerma** (r. Imre Gyöngyössy, Barna Kabay); Heimat (TV – Vlast; r. Edgar Reitz); **1985** – Interno Berlinese (Berlínská aféra; Liliana Cavaniová);

1987 – **Carlo** – ČTV (TV; r. Dino Risi); Die Katze (**Život jedné kočky**; r. Dominik Graf); **1988** – Bastard (TV; r. Ulrich Stark); **1989** – High Score (r. Gustav Ehmck); Im Suden meiner Seele (Na jihu mé duše; r. Frieder Schuller); **1990** – Milena (r. Véra Belmontová); Das Haus am Watt (TV – **Dům na mělčině** – ČTV; r. Sigi Rothemundová); **1991** – Wunderjahre (**Zázračná léta** – ČTV; r. Arend Agthe); Die Kaltenbach Papiere (TV – **Kaltenbachovy papíry** – ČTV/**Kaltenbachovy dokumenty** – ČTV; r. Rainer Erler); **1992** – L'ombre (**Stín** – ČTV; r. Claude Goretta); Delitti privati (TV – **Soukromé zločiny** – ČTV; r. Sergio Martino); Schneewittchen und das Geheimnis der Zwerge (**Sněhurka** – ČTV; r. Ludvík Ráža); **1993** – Ein Mann für jede Tonart (Člověk pro každou situaci; r. Peter Timm); Goldstaub (TV – Zlatý prach; r. Ottokar Runze); **1994** – Dangerous Games (TV – **Nebezpečné hry** – ČTV; r. Adolf Winkelmann); Unvergessliches Wochenende... in Sevilla (TV – Nezapomenutelný víkend... v Seville; r. Helmut Fornsbacher); **1995** – Ich liebe den Mann meiner Tochter (TV – **Miluji muže své dcery** – ČTV; r. Vivian Naefeová); **1996** – Rossini oder Die mörderische Frage, wenn mit wem schlief (Rossini aneb Hrozná otázka, kdo s kým spal; r. Helmut Dietl); Tresko: Der Maulwurf (TV – **Tresko** – ČTV; r. Hartmut Griesmayr); **1997** – Betrogen: Eine Ehe am Ende (TV – **Konec manželství** – ČTV; r. Hans Hanek); **1998** – Das merkwürdige Verhalten geschlechtsreifer Grossstadter zur Paarungszeit (Zvláštní chování pohlavně

zralého obyvatele velkoměsta k období páření; r. Marc Rothemund); Die Sünde der Engel (TV – Hřích anděla; r. Wolfgang Gremm); Opernball (TV – Ples v opeře; r. Bernd Eichinger); **1999** – Wer liebt, dem wachsen Flügel (Kdo miluje, tomu narostou křídla; r. Gabriel Barylli); Millenium-Katastrophe-Computer-Crash 2000/Error 2000 (TV – **Virus 2000** – ČTV; r. Anders Engström).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Film a doba, 1990, č. 1, s. 49. – Kino, 1989, č. 18, s. 6-7 (rozhovor). – Kino, 1987, č. 18, s. 13.

LANE Nathan

(Joseph Lane)

* 3. února 1956 – Jersey City, New Jersey (USA)

Je především významným divadelním hercem; na Broadwayi slavil úspěch v hrách Noëla Cowarda *Present Laughter* (nominace na cenu Drama Desk Award), Lawrence Edwarda Watkina *On Borrowed Time* (s Georgem C. Scottem), Neila Simona *Smích v 23. poschodí* Terence McNallyho *Love! Valour! Compassion!* (ceny Drama Desk Award a Obie) a v muzikálových komediích Franka Loessera *Chlapi a ženský* (Drama Desk a nominace na cenu Tony) a Larryho Gelbarta *V Římě na place byla legrace* (ceny Tony 1996 a Drama Desk Award 1996). Vedle řady dalších ocenění získal např. cenu Obie 1992 za dlouholeté vynikající výkony na mimobroadwayských scénách, kde se představil např. v Shakespearových komediích *Sen noci svatojánské*, *Půjčka za oplátku* a *Veselé windsorské paničky*. Vytvořil také jednu z hlavních úloh v komediálním TV seriálu **One of the Boys** (1982, Jeden z chlapců) a titulní roli v seriálu **George and Martha** (1999, George a Martha). Jako host se objevil např. v

seriálech **The Days and Nights of Molly Dodd** (Dny a noci Molly Doddové), **Miami Vice** – ČTV, **Frasier** (nominace na cenu Emmy), **Mad About You** (Zblázněný do tebe). Ve filmu na sebe poprvé výrazněji upozornil rolí homosexuálního souseda titulní hrdinky (Michelle Pfeifferová) v přepisu divadelní hry Terence McNallyho **Frankie a Johnny** (r. G. Marshall). Nejčastěji se před kamerou uplatňuje v komediálním žánru, kde mu zatím největší úspěch (nominace na Zlatý glóbus 1996) přinesla postava transvestity Alberta, který se svým milencem (Robin Williams) řeší choulostivou situaci, v americké adaptaci divadelní komedie Jeana Poireta **Ptačí klec** (r. M. Nichols). Další komickou kreaci předvedl v úloze obtloustlého a kníratého Erniero Smuntze, staršího ze dvou bratrů (Lee Evans), jimž se nepodaří ubránit svůj zděděný majetek před vychytralým hlodavcem, v bláznivé komedii **Hon na myš** (r. G. Verbinski). Dramatičtější polohu si vyzkoušel např. v životopisném snímku **Je opravdu skvělá** (r. A. Bergman), kde ztělesnil Irvinga Mansfielda, manžela a manažera spisovatelky Jacqueline Susannové (Bette Midlerová).

FILMOGRAFIE:

1981 – Valley of the Dolls (TV – Údolí panenek; r. Walter Grauman); **1985** – Alice in Wonderland (TV – **Alenka v říši divů** – V; r. Harry Harris); **1987** – Ironweed (**Jako nepoddajný plevel** – V; r. Hector Babenco); **1989** – The Lemon Sisters (r. Joyce Chopraová); **1990** – Joe versus the Volcano (**Joe proti sopce** –

V; r. John Patrick Shanley); **1991** – He Said, She Said (**Řekl..., řekla** – V; r. Ken Kwapis); Frankie & Johnny (**Frankie a Johnny**; r. Garry Marshall); **1992** – The Last Mile (TV – Poslední míle; r. Paul Bogart); **1993** – Life with Mikey (Život s Mikeyem; r. James Lapine); Addams Family Values (**Addamsova rodina II**; r. Barry Sonnenfeld); The Lion King (A – **Lví král**; r. Roger Allers, Rob Minkoff; pouze hlas); **1995** – **Jeffrey** – V (r. Christopher Ashley); **1996** – The Boys Next Door (TV – **Kluci ze sousedství** – ČTV; r. John Erman); The Birdcage (**Ptačí klec**; r. Mike Nichols); **1997** – Mousehunt (**Hon na myš**; r. Gore Verbinski); Merry Christmas, George Bailey (TV – Veselé Vánoce, Georgi Baileyi; r. Matthew Diamond); **1998** – Encore! Encore! (TV – Opakovat! Opakovat!; r. David Lee, Pamela Frymanová); The Lion King II: Simba's Pride (A – **Lví král II: Simbova hrdost**; r. Darrell Rooney; pouze hlas); At First Sight (**Na první pohled** – V; r. Irwin Winkler); Get Bruce! (D – Přemluvte Bruce!; r. Andrew J. Kuehn); **1999** – Stuart Little (**Myšák Stuart Little**; r. Rob Minkoff; pouze hlas); The Best Man (**Nejlepší člověk** – V; r. Irwin Winkler); Get Bruce! (D – Přemluvte Bruce!; r. Andrew J. Kuehn); Love's Labour's Lost (**Marná lásky snaha**; r. Kenneth Branagh); **2000** – Isn't She Great (Je opravdu skvělá; r. Andrew Bergman); Trixie (r. Alan Rudolph); **Titan A.E.** (A; r. Don Bluth, Gary Goldman; pouze hlas); **2001** – Neil Simon's Laughter on the 23rd Floor (TV – Smích v 23. poschodí od Neila Simona; r. Richard Benjamin);

2002 – Stuart Little 2 (Myšák Stuart Little 2; r. Rob Minkoff).

LANEOVÁ Diane

* 22. ledna 1965 – New York City (USA)

S prostředím divadla se sžívala od raného dětství, neboť její otec Burt Lane vedl jednu newyorskou divadelní dílnu a matka Colleen Farringtonová byla herečkou. Už jako šestiletá vystupovala v mimobroadwayské inscenaci řecké tragédie *Médea* a se souborem režiséra Andreje Serbana The Great Jones Repertory Company se zúčastnila dlouhého turné po Evropě a Asii, kde vystupovala mj. v Eurípidových dramatech *Elektra* a *Trójanky*, Shakespearově komedii *Jak se vám líbí* a v Brechtově *Dobřím člověku ze Sečuanu*. Po návratu do New Yorku účinkovala 1977 po boku Meryl Streepové na scéně Lincoln Center v Čechovově *Višňovém sadu* a o rok později se poprvé představila na Broadwayi jako mladistvá prostitutka v muzikálu Elizabeth Swadosové *Uprchlíci*. Před film. kamerou debutovala úlohou mladičké dívky z bohaté rodiny Lauren Kingové, o jejímž milostném vztahu k synovi (Thelonious Bernard) pařížského taxikáře vypráví romantická komedie **Střípky lásky** (r. G. R. Hill). Zcela odlišného typu byla ústřední postava odvážné pistolnice z Divokého západu Jenny,

přezdívané Malé gatě, kterou ztělesnila ve westernu **Divoké kočky** (r. L. Johnson). V její další kariéře sehrál důležitou úlohu režisér Francis Ford Coppola, pod jehož vedením ztělesnila řadu výrazných postav: vyzývavá studentka Cherry a Patty ve dvou adaptacích románů S. E. Hintonové o dospívající mládeži **Outsideři** a **Dravé ryby**. Svými vnadami a smyslností vampa 30. let vzrušuje D. L. jako milenka mafiánského kmotra Vera Cicerová, o jejíž přízeň a lásku usiluje mladý jazzový trumpetista (Richard Gere), v hudebním retrosnímku **Cotton Club** (r. F. F. Coppola). Postavení hvězdy však dosáhla teprve díky roli rockové zpěvačky Ellen Aimové, která je unesena motorkářskou bandou, v hudebním thrilleru **Ohně v ulicích** (r. W. Hill). Při výběru dalších rolí však neměla příliš štěstí. Za postavu Loreny Woodové ve westernovém seriálu **Osamělá Holubice** byla nominována na cenu Emmy. Jako host se objevila v epizodě **Murder, Obliquely** (1993, **Vražda si nevybírání** – ČTV; r. Alfonso Cuarón) seriálu TV kriminálních příběhů **Fallen Angels** (Padlí andělé). Proslula bouřlivými milostnými vztahy s řadou svých hereckých partnerů (Timothy Hutton, Christopher Atkins, Matt Dillon). 1984 se D. L. citově sblížila s hercem Christophem Lambertem, za něhož se 1988 provdala. Vytvořila s ním také ústřední partnerské dvojice v melancholickém milostném filmu **Mystická krása** (r. Ch. Finch) a v thrilleru o šachovém velmistrovi obviněném z vraždy **Tah jezdcem** (r. C. Schenkel).

FILMOGRAFIE:

1979 – A Little Romance (**Střípky lásky** – ČTV; r. George Roy Hill); **1980** – Touched by Love (**Elvisovi s láskou** – ČTV; r. Gus Trikonis); Cattle Annie and Little Britches (**Divoké kočky**; r. Lamont Johnson); **1981** – Ladies and Gentlemen, The Fabulous Stains (Dámy a pánové, The Fabulous Stains; r. Lou Adler); National Lampoon Goes to the Movies/National Lampoon's Movie Madness (**National Lampoon a kino** – ČTV; r. Henry Jaglom, Bob Giraldi); Child Bride of Short Creeck (TV – Dětská nevěsta ze Short Creek; r. Robert Michael Lewis); **1982** – Six Pack (**Příležitost pro šest** – V; r. Daniel Petrie); Miss All-American Beauty (TV – Celoamerická královna krásy; r. Gus Trikonis); **1983** – The Outsiders (Outsideři; r. Francis Ford Coppola); Rumble Fish (**Dravé ryby** – ČTV; r. Francis Ford Coppola); **1984** – The Cotton Club (**Cotton Club**; r. Francis Ford Coppola); Streets of Fire (**Ohně v ulicích** – ČTV; r. Walter Hill); **1987** – The Big Town (Velké město; r. Ben Bolt); Lady Beware (**Žena v úzkých**; r. Karen Arthurová); **1988** – Love Dream (**Mystická krása** – V; r. Charles Finch); **1989** – Lonesome Dove (TV – **Osamělá Holubice** – ČTV; r. Simon Wincer); **1990** – Vital Signs (Známky života; r. Marisa Silverová); Descending Angel (TV – **Padlý anděl** – ČTV; r. Jeremy Kagan); **1992** – Knight Moves (**Tah jezdcem**; r. Carl Schenkel); My New Gun (**Můj**

nový revolver – V; r. Stacy Cochranová); **Chaplin** (r. Richard Attenborough); **1993** – Indian Summer (**Babí léto** – ČTV; r. Mike Binder); Fallen Angels (TV – Padlí andělé; r. Alfonso Cuaron, Tom Cruise, Jonathan Kaplan); **1994** – Oldest Living Confederate Widow Tells All (TV – **Zpověď nejstarší vdovy** **Konfederace** – ČTV; r. Ken Cameron); **1995** – Judge Dredd (**Soudce Dredd**; r. Danny Cannon); A Streetcar Named Desire (TV – **Tramvaj do stanice Touha** – V; r. Glenn Jordan); Wild Bill (**Divoký Bill** – V; r. W. Hill); **1996** – **Jack** (r. Francis Ford Coppola); Mad Dog Time („**Mrtvý**“ **boss** – V; r. Larry Bishop); **1997** – Murder at 1600 (**Vražda v Bílém domě**; r. Dwight Little); The Only Thrill (r. Peter Masterson); The Full Monty (**Do naha!**; r. Peter Cattaneo); **1998** – Gunshy (r. Jeff Celentano); A Walk on the Moon (**Procházka po Měsíci** – V; r. Tony Goldwyn); Grace and Glorie (**Grace a Glorie** – ČTV/**Grace & Glorie** – KTV; r. Arthur Allan Seidelman); **1999** – My Dog Skip (Můj pes Skip; r. Jay Russell); **2000** – The Perfect Storm (**Dokonalá bouře**; r. Wolfgang Petersen); The Virginian (TV – **Muž z Virginie** – V; r. Bill Pullman); **2001** – Just Like Mona (Pouze Mona; r. Joe Pantoliano); The Glass House (**Skleněný dům**; r. Daniel Sackheim); Hardball (r. Brian Robbins); The Setting Sun (Západ Slunce; r. Tomono Ro). ; **2002** – Unfaithful (**Nevěrná**; r. Adrian Lyne).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Týdeník Televize, 1992, č. 3, s. 8. – Cinema, 1991, č. 8, s. 29. –
Kino, 1988, č. 13, s. 16.

LANGEOVÁ Jessica

* 20. dubna 1949 – Cloquet, Minnesota (USA)

Po maturitě na Cloquet High School studovala dva roky malířství na University of Minnesota v St. Paul, ale záhy se začala věnovat modernímu tanci za odborné asistence Ellieho Kleina. 1971-73 pobývala v Paříži, kde absolvovala pohybovou přípravu u mima Etienna Decrouxe a jako sboristka tančila v divadle Opéra Comique. Po návratu do New Yorku pracovala jako modelka u agentury Wilhelmina, dělala číšnici v Greenwich Village a navštěvovala herecké kurzy u Warrena Robertsona, Herberta Berghofa, Miry Rostovové a Sandry Secatové v Actors Studiu. Před film. kamerou debutovala rolí křehké blondýnky Dwan, do níž se zamiluje obří gorilí netvor, v dobrodružném velkofilmu **King Kong** (r. J. Guillermin). Přelom v její kariéře způsobila úloha osudové ženy Cory, která řeší svůj vztah k manželovi (John Colicos) a milenci (Jack Nicholson) proradným a všezničujícím způsobem, ve film. adaptaci klasického románu drsné školy Jamese M. Caina **Pošťák vždy zvoní dvakrát** (r. B. Rafelson). Psychologicky náročnou kreaci, za niž byla

nominována na Oscara 1982 a oceněna na MFF v Moskvě 1983, předvedla v postavě někdejší hollywoodské herečky 30. let Frances Farmerové, o jejímž tragickém osudu a marném boji s temnými praktikami film. producentů pojednává životopisné drama **Frances** (r. G. Clifford). Mezinárodní hvězdu a držitelku Oscara 1982 z ní učinila vedlejší role Julie, svobodné matky a herečky z přihloupých TV seriálů, o jejíž přízeň se uchází smolařský a tvrdohlavý herec (Dustin Hoffman), v komedii **Tootsie** (r. S. Pollack). Jako spoluproducentka se podílela na realizaci dramatu **Drsná země** (r. R. Pearce), v němž také ztělesnila houževnatou matku farmářské rodiny Jewel Ivyovou, která doplatila na vládní zemědělskou politiku. Další historickou osobností, které propůjčila před film. kamerou svou tvář, byla slavná a předčasně zesnulá country zpěvačka 50. let Patsy Clineová, za jejíž ztvárnění v hudebním životopisném dramatu **Sladké sny** (r. K. Reisz) byla opět nominovaná na Oscara 1985. Mezi kandidáty na Oscara 1989 se ocitla díky výkonu, jaký podala v úloze ambiciózní advokátky maďarského původu Ann Talbotové, která uvěří lžím svého otce (Armin Mueller-Stahl) a příliš pozdě odhalí jeho nacistickou zločineckou minulost, v psychologickém soudním dramatu **Hrací skříňka** (r. Costa-Gavras). Oscara 1994 a Zlatý glóbus 1994 získala za úlohu Carly Marshallové, rozmarné manželky armádního vědce (Tommy Lee Jones), v milostném příběhu **Operace „Blue Sky“** (r. T. Richardson). Na Broadwayi se poprvé představila 1992 jako Blanche v dramatu Tennessee Williamse *Tramvaj do stanice Touha*, což jí vyneslo cenu Theatre World Award. Za tutéž roli ve stejnojmenném TV přepisu obdržela Zlatý glóbus 1995. V listopadu 2000 vytvořila po boku Charlese

Danceho na jevišti londýnského Lyric Theater postavu Mary Tyroneové v O’Neillově dramatu *Cesta dlouhého dne do noci*. Po rozvodu 1982 se španělským fotografem Paco Grandem žila krátce s tanečníkem ruského původu Mikhailem Baryshnikovem (otcem její dcery Sury); od 1983 je jejím životním partnerem dramatik, herec, film. režisér a bývalý hudebník Sam Shepard, po jehož boku hrála v několika filmech (**Frances**, **Drsná země**, **Zločiny srdce**) a který jí svěřil ústřední part také ve svém režijním film. debutu **Daleký sever**.

FILMOGRAFIE:

1976 – King Kong (r. John Guillermin); **1979 – All That Jazz** (r. Bob Fosse); **1980 – How to Beat the High Cost of Living (Jak vyžrát na vysoké životní náklady – V;** r. Robert Scheerer); **1981 – The Postman Always Rings Twice (Pošťák vždy zvoní dvakrát – V;** r. Bob Rafelson); **1982 – Frances** (r. Graeme Clifford); **Tootsie** (r. Sydney Pollack); **1984 – Country (Drsná země – ČTV;** r. Richard Pearce; + spol. prod.); **1985 – Sweet Dreams (Sladké sny;** r. Karel Reisz); **Cat on a Hot Tin Roof (TV – Kočka na rozpálené plechové střeše – ČTV;** r. Jack Hofsiss); **1986 – Crimes of the Heart (Zločiny srdce – V;** r. Bruce Beresford); **1988 – Everybody’s All- American (Když se zamiluji – V/Americký idol – ČTV;** r. Taylor Hackford); **Far North (Daleký sever;** r. Sam Shepard); **1989 – Music Box (Hrací**

skříňka; r. Costa-Gavras); **1990** – Men Don't Leave (**Chlapi neutíkají** – V; r. Paul Brickman); **1991** – Blue Sky (**Operace „Blue Sky“** – V; r. Tony Richardson); Cape Fear (**Mys hrůzy**; r. Martin Scorsese); **1992** – Night and the City (**Noc a město** – V; r. Irwin Winkler); O Pioneers! (TV – Ó, průkopníci!; r. Glenn Jordan); **1995** – Losing Isaiah (**Ztracený Iziáš** – V; r. Stephen Gyllenhaal); **Rob Roy** (r. Michael Caton-Jones); A Streetcar Named Desire (TV – **Tramvaj do stanice Touha** – V; r. Glenn Jordan); **1997** – A Thousand Acres (**Prokletá farma**; r. Jocelyn Moorhouseova); Cousin Bette (**Madam Bette** – V; r. Des McAnuff); **1998** – Hush (**Krevní pouto** – V; r. Jonathan Darby); **1999** – **Titus** – V (r. Julie Taymorová); **2001** – Prozac Nation (r. Erik Skjoldbjaerg).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Vlasta, 1998, č. 32, s. 22-23. – Video plus, 1996, I 2, s. 27. – Kinorevue, 1995, č. 10, s. 3 (rozhovor). – Výběr, 1995, č. 24, s. 16-17 (rozhovor). – Premiéra, 1991, č. 4, s. 20-21. – Film a divadlo, 1990, č. 21, s. 2. – Kino, 1988, č. 26, s. 6-7. – Kino, 1983, č. 18, s. 8-9, 16. – Film a divadlo, 1983, č. 21, s. 18-21. – Ahoj na sobotu, 1983, č. 44.

LANGELLA Frank

* 1. ledna 1938 – Bayonne, New Jersey (USA)

Od dětství se věnoval divadlu. Vystudoval herectví na Syracuse University a začínal na regionálních divadelních scénách. Stal se členem newyorského souboru Lincoln Center Repertory Company, kde pokračoval v hereckém studiu u Elii Kazana. Od začátku 60. let se uplatnil na různých mimobroadwayských jevištích, kde debutoval 1963 v dramatisaci románu André Gida *Imoralista*. Třikrát za sebou získal cenu Obie (*The Old Glory*, *Good Day*, *The White Devil*) a začal účinkovat na Broadwayi. Za vedlejší úlohu v dramatu Edwarda Albeeho *Seascape* (1977) dostal cenu Tony a další ocenění (Drama Desk Award, Cena losangeleských divadelních kritiků). Jinou výraznou rolí byla titulní postava v dramatisaci Stokerova románu *Dracula* (nominace na cenu Tony), kterou si zopakoval i ve film. verzi (r. J. Badham). Ve filmu se příležitostně objevoval od poč. 70. let, ale výrazněji se prosadil až v 90. letech, kdy zaujal řadou vedlejších postav většinou temných charakterů: egocentrický George Prager v adaptaci románu Sue Kaufmanové **Deník americké**

manželky (r. E Perry), zlotřilý Bob Alexander v satirické komedii **Dave** (r. I. Reitman) a slídívý šéf univerzitního výzkumu Noah Banes v komedii **Junior** (r. I. Reitman). Od 1977 byl ženatý s Ruth Weilovou, s níž má dvě děti. Se svou životní partnerkou, herečkou Whoopi Goldbergovou, byl hostem MFF v Karlových Varech 1996.

FILMOGRAFIE:

1970 – Diary of a Mad Housewife (Deník americké manželky; r. Frank Perry); The Twelve Chairs (Dvanáct křesel; r. Mel Brooks); **1971** – La maison sous les arbres (Dům pod stromy; r. René Clément); **1972** – The Wrath of God (Boží hněv; r. Ralph Nelson); **1974** – The Mark of Zorro (TV – Zorro mstitel; r. Don McDougall); **1976** – The Ambassador (Velvyslanec; r. Menahem Golan); **1979** – Dracula (**Dracula** – ČTV/**Drákula** – ČTV; r. John Badham); **1980** – Those Lips, Those Eyes (Ty rty, ty oči; r. Michael Pressman); Sphinx (**Sfinga** – ČTV; r. Franklin J. Schaffner); **1981** – Sherlock Holmes (TV; r. Peter H. Hunt); **1986** – Liberty (TV – Svoboda; r. Richard C. Sarafian); The Men's Club (Mužský klub; r. Peter Medak); **1987** – Masters of the Universe (**Vládci vesmíru** – V; r. Gary Goddard); And God Created Woman (**A Bůh stvořil ženu** – ČTV; r. Roger Vadim); **1991** – True Identity (**Pravá totožnost** – ČTV; r. Charles Lane); Monkey House (TV – Opičí dům; r. Allan King, Paul Shapiro, Gilbert Shilton); **1992** – 1492: Conquest of Paradise (**1492:**

Dobytí ráje; r. Ridley Scott); Lincoln (TV; r. Peter W. Kunhardt; pouze hlas); Body of Evidence (**Tělo jako důkaz**; r. Uli Edel); **1993 – Dave** (r. Ivan Reitman); **1994 – Brainscan – V** (r. John Flynn); Doomsday Gun (TV – Zbraň soudného dne; r. Robert Young); **Junior** (r. Ivan Reitman); Bad Company (Špatná společnost; r. Damian Harris); **1995 – CutThroat Island (Ostrov hrdlořezů**; r. Renny Harlin); Moses (TV – **Bible – Starý zákon: Mojžíš** – ČTV; r. Robert Young); **1996 – Eddie** (r. Steve Rash); **1997 – Lolita** (r. Adrian Lyne); **1998 – Small Soldiers (Malí válečníci**; r. Joe Dante; pouze hlas); I'm Losing You (Ztrácím tě; r. Bruce Wagner); Alegria (r. Franco Dragone); **1999 – La neuvième porte/The Ninth Gate (Devátá brána**; r. Roman Polanski); **2000 – Jason and the Argonauts (TV – Iáson a argonauti** – KTV; r. Nick Willing); Stardom (r. Denys Arcand); **2001 – Sweet November (Sladký listopad**; r. Pat O'Connor); The Beast (TV – Bestie; r. Mimi Lederová).

LANOUX Victor

* 18. června 1936 – Paříž (Francie)

Jako syn propuštěné tovární dělnice a profesionálního karetního hráče vyrůstal v neutěšených rodinných poměrech, proto byl na zásah sociálního úřadu poslán na venkov ve střední Francii, kde žil na statku do svých dvanácti let. Poté vystřídal kolem třicítky zaměstnání, mj. byl natěračem, dělníkem v automobilce Simca. Po třech letech vojenské služby u paradesantní jednotky v Alžírsku pracoval jako kulisák ve film. ateliérech Boulogne-Billancourt, kde ho zaujala práce herců před kamerou natolik, že se rozhodl stát se také hercem. Začal po večerech navštěvovat dramatické kurzy a poč. 60. let se seznámil s Pierrem Richardem, s nímž psal a interpretoval komické skeče na pódiiích pařížských nočních klubů a kabaretů (mj. Bobino). Když se dvojice 1964 rozpadla, stal se členem divadla Jeana Vilara Théâtre National Populaire, na jehož scéně se představil mj. v Shakespearově *Hamletovi* a Giraudouxově dramatu *Bláznivá ze Chaillot*. První zkušenosti před film. kamerou začal sbírat již v pol. 60. let, prosadil se však díky své vysoké robustní postavě až během

70. let jako představitel drsných mužů záporných charakterů, zejm. pak cynických násilníků, vrahů, gangsterů a bezohledných sebevědomých podnikatelů v kriminálních dramatech (**Případ Dominici, Nelítostný souboj, Takové krásné městečko, Dva muži ve městě, Pan Dupont, Špinavá záležitost**). Stejně dobře ovšem dokázal ztělesnit příslušníky zákona a hrdiny jemnějších povah, kteří jsou schopni citových vzplanutí: učitel tance Louis, který pro lásku ke vzdálené příbuzné (Marie-Christine Barraultová) opouští svou manželku (Marie-France Pisierová), v komediálně laděném milostném příběhu **Bratranec a sestřenice** (r. J.-Ch. Tacchella); lékař Henri Féret, s jehož příchodem do města začíná otevřený a nelítostný boj mezi zámožným chovatelem agresivních psů (Gérard Depardieu) a některými znepokojenými obyvateli, ve společenskokritickém dramatu **Psi** (r. A. Jessua). 1973 debutoval jako dramatik hrou *Le tourniquet* (Turniket) a o rok později uvedl opět pod svým režijním vedením další vlastní hru *Le péril bleu* (Modré nebezpečí). Kromě toho založil vlastní produkční společnost Les Films de la Droutte a Régie Entreprise Video. Jeho životní partnerkou byla dlouhou dobu herečka Marie-José Natová, s níž vytvořil ústřední manželskou dvojici v psychologickém thrilleru **Vlastní minulost neznámá** (r. M. Drach). Je otcem syna Richarda a dcer Emmanuelle a Stéphanie.

FILMOGRAFIE:

1965 – La vieille dame indigne (**Stará dáma se baví**; r. René Allio); **1967** – La vie normale (Normální život; r. André Charpak);

Tu seras terriblement gentille (Budeš strašně laskavá; r. Dirk Sanders); Les chevaliers du ciel/Les aventures de Michel Tanguy (TV – Nebeští rytíři; r. François Villiers); **1972** – Trois milliards sans ascenseur (**Tři miliardy bez výtahu**; r. Roger Pigaut); **1973** – Elle court, elle court, la banlieue (**Běží, běží po předměstí**; r. Gérard Pirès); L'affaire Dominici (**Případ Dominici**; r. Claude Bernard-Aubert); Deux hommes dans la ville (**Dva muži ve městě**; r. José Giovanni); Vani la merveille (TV – Úžasná Vani; r. Jean-Pierre Marchand); Le saut de la morte (TV – **Kaskadér** – ČTV; r. Josée Dayanová); **1974** – Dupont-Lajoie (**Pan Dupont**; r. Yves Boisset); De l'autre côté de la nuit (TV – Z druhé strany noci; r. Dominique Sanders); Le bal indifférent (TV – Lhostejný ples; r. Jacques Dunen); **1975** – Folle à tuer (**Bláznivá na zabití** – ČTV; r. Yves Boisset); Adieu poulet (**Nelítostný souboj**; r. Pierre Granier-Deferre); Cousin cousine (**Bratranec a sestřenice** – V; r. Jean-Charles Tacchella); Mort d'un guide (Vůdcova smrt; r. Jacques Ertaud); Le péril bleu (TV – Modré nebezpečí; r. Dominique Sanders); Le défi (TV – Výzva; r. Claude Deflandre); **1976** – Un éléphant ça trompe énormément (**Záletník**; r. Yves Robert); Servante et maîtresse (Služka a milenka; r. Bruno Gantillon); Une femme à sa fenêtre (**Žena v okně** – ČTV; r. Pierre Granier-Deferre); **1977** – Le passé simple (**Vlastní minulost neznámá**; r. Michel Drach); Nous irons tous au paradis (Všichni přijdeme do ráje; r. Yves Robert); Un moment d'égarement (Chvilka poblouznění; r.

Claude Berri); **1978** – La carapate (**Útěk** – V; r. Gérard Oury); Un si joli village (**Takové krásné městečko**; r. Étienne Périer); **1979** – Les chiens (**Psi** – ČTV; r. Alain Jessua); Au bout du bout du banc (Na kraji lavice; r. Peter Kassovitz); Retour en force (Znovunabytí síly; r. Jean-Marie Poiré); **1980** – Une sale affaire (**Špinavá záležitost**; r. Alain Bonnot); **1981** – La revanche (Odplata; r. Pierre Lary); **1982** – Boulevard des assassins (**Bulvár vrahů** – ČTV; r. Boramy Tioulong); Y a-t-il un Français dans la salle? (Je v sále nějaký Francouz?; r. Jean-Pierre Mocky); **1983** – Un dimanche de flic (Neděle policajta; r. Michel Vianey); Stella (r. Laurent Heynemann); Les voleurs de la nuit (Noční zloději; r. Samuel Fuller); Louisiane (r. Philippe de Broca); Canicule (Období veder; r. Yves Boisset); Les fils des alligatores (TV – Synové aligátorek; r. André Farwagi); **1984** – La triche (Podfuk; r. Yannick Bellonová); La smala (Početná rodina; r. Jean-Loup Hubert); **1985** – National Lampoon's European Vacation (**Bláznivá dovolená v Evropě** – V/**National Lampoon a evropské prázdniny** – ČTV; r. Amy Heckerlingová); **1986** – Le lieu du crime (**Místo zločinu**; r. André Téchiné); Sale destin! (Mizerný osud!; r. Sylvain Madigan); **1989** – L'invité surprise (Nenadálý host; r. Georges Lautner); Rouge Venise (Červené Benátky; r. Étienne Périer); Les jeux dangereux (TV – **Nebezpečné hry** – ČTV; r. JeanPierre Lefebvre); **1991** – Le bal des casse-pieds (**Rej výtržníků**; r. Yves Robert); **1993** – Opération cyanure (TV – Operace kyanid; r. Alain-Michel Blanc);

1994 – Les habitudes de la victime (TV – Zvyky oběti; r. Claude Barma); Goupil voit rouge (TV; r. Jean-Claude Missiaen); **1997** – Les démons de Jésus (Jesusovi démoni; r. Bernie Bonvoisin); **1998** – Belle grand-mère (TV – Krásná babička; r. Marion Sarrautová); **2001** – Reines d'un jour (Královny dne; r. Marion Vernouxová).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kino, 1989, č. 9, s. 13.

LANSBURYOVÁ Angela

(Angela Brigid Lansbury)

* 16. října 1925 – Londýn (Velká Británie)

Je dcerou herečky Moyny MacGillové (hrály spolu ve filmu **Obraz Doriana Graye**) a obchodníka se dřevem a vnučkou levicového politika George Lansburyho (1931-35 byl vůdcem Labour Party). Díky své matce se pohybovala v zábavním průmyslu už od dětství, kdy začala s hereckou přípravou v londýnské škole Webber-Douglas School of Singing and Dramatic Art. Poté, co byla s celou rodinou z Londýna evakuována během německých náletů do New Yorku, studovala na Freagin School of Drama and Radio. V létě 1942 byla na šest týdnů angažována v nočním klubu Samovar v Montrealu, potom následovala matku do Kalifornie, kde obě dočasně pracovaly jako prodavačky. 1943 uzavřela sedmiletou smlouvu se společností MGM a hned její první film. role ordinérní hospodyně Nancy Oliverové v psychologickém kriminálním dramatu podle divadelní hry Patricka Hamiltona **Plynové lampy** (r. G. Cukor) jí vynesla nominaci na Oscara

1944. Ještě dvakrát se neúspěšně ucházela o Oscary, místo nichž obdržela Zlaté glóby (1945, 1962) za vedlejší role: panenská zpěvačka Sibyl Vaneová, která spáchá kvůli titulnímu hrdinovi (Hurd Hartfield) sebevraždu, v hororovém dramatu podle klasického románu Oscara Wilda **Obraz Doriana Graye** (r. A. Lewin); přehnaně pečovatelská matka hrdiny korejské války (Laurence Harvey) v politickém thrilleru z období studené války **Mandžuský kandidát** (r. J. Frankenheimer). Od poč. 50. let se objevovala jako host v TV antologiích, např. **Robert Montgomery Presents, Lux Video Theatre, Four Star Playhouse, Studio 57, Stage 7, Playhouse 90**. Většinou jí byly souzeny postavy nesympatických, tyranských a dominantních žen, často mnohem starších, než byla sama ve skutečnosti. Později hrála matky hercům, s nimiž byla věkově rovnocenná. V 80. letech zahájila novou etapu ve své úspěšné kariéře úlohami chytrých a energických dam, díky jejichž kombinační schopnosti a vytrvalosti jsou odhaleny nejrůznější zločiny: neomylná kriminalistka-amatérka slečna Marplová, vyšetřující vraždu na zámecké slavnosti, ve film. přepis detektivního románu Agathy Christie **Rozbité zrcadlo** (r. G. Hamilton); vitální a činorodá vdova Jessica Beatrice Fletcherová, která se zabývá nejen psaním detektivních románů, ale i řešením skutečných případů, v populárním komediálním seriálu kriminálních případů **Murder, She Wrote** (1984-96, **To je vražda, napsala** – ČTV; + spol. prod.). Neméně úspěšně si počínala od poč. 50. let také na divadelních scénách; na Broadwayi debutovala ve Feydeauově komedii *Hotel Ráj* (1957), ale její velkou dramatickou rolí se stala Helena v dramatu Shelag Delaneyové *Kapka medu* (1960). Čtyřikrát jí byla udělena

cena Tony za herecké i pěvecké výkony v muzikálech Jeromeho Lawrence, Jerryho Hermana a Roberta E. Leeho *Mame* (1966), J. Hermana *Dear World* (1969), Stephenha Sondheima a Juleho Stynea *Gypsy* (1975) a S. Sondheima *Sweeney Todd* (1979). Na britská jeviště se vrátila po boku Alberta Finneyho jako královna Gertruda v Shakespearově *Hamletovi* (National Theatre). Ve vlastní produkci natočila instruktážní videokazetu s cvičením a radami o životním stylu *Positive Moves* (1988, Pozitivní pohyby), kterou doplnila stejnojmennou knihou (1990). 1951 získala americké občanství. Oba její mladší bratři – dvojčata Bruce a Edgar Lansburyové (* 1930) jsou film. producenty. Jejím prvním manželem byl herec Richard Cromwell (1945-46) a od 1949 je provdána za film. producenta Petera Pullena Shawa, s nímž má syny Anthonyho (* 1952) a Davida a dceru Dierdre (* 1953).

FILMOGRAFIE:

1944 – Gaslight (**Plynové lampy**; r. George Cukor); National Velvet (**O Velkou cenu**; r. Clarence Brown); **1945** – Picture of Dorian Gray (Obraz Dorian Graye; r. Albert Lewin); **1946** – The Hoodlum Saint (Světcec výtržník; r. Norman Taurog); The Harvey Girls (Harveyovy dívky; r. George Sidney); Till the Clouds Roll by (Než se mraky rozplynou r. Richard Whorf); **1947** – The Private Affairs of Bel Ami (Bel Amiho důvěrné záležitosti; r. Albert Lewin); If Winter Comes (Když přijde zima; r. Victor

Saville); **1948** – State of the Union (Stav unie; r. Frank Capra); Tenth Avenue Angel (Anděl z Desáté avenue; r. Roy Rowland); The Three Musketeers (Tři mušketýři; r. George Sidney); **1949** – Red Danube (Červený Dunaj; r. George Sidney); Samson and Delilah (Samson a Dalila; r. Cecil B. DeMille); **1951** – Kind Lady (Milá dáma; r. John Sturges); **1952** – Mutiny (Vzpouora; r. Edward Dmytryk); **1953** – Remains to Be Seen (To se ještě ukáže; r. Don Weis); **1954** – Key Man/ A Life at Stake (Život v nebezpečí; r. Paul Guilfoyle); **1955** – A Lawless Street (Ulice bez zákona; r. Joseph H. Lewis); The Indiscreet Mrs. Jarvis (TV – Nerozvážná paní Jarvisová; r. Alan Smithee); Purple Mask (Purpurová maska; r. Bruce Humberstone); **1956** – Please Murder Me (Prosím, zabte mě; r. Peter Godfrey); The Court Jester (Královův blázen; r. Melvin Frank, Norman Panama); **1958** – Reluctant Debutante (Nesmělá začátečnice; r. Vincente Minnelli); The Long Hot Summer (**Blouhé horké léto** – ČTV; r. Martin Ritt); **1959** – Summer of the Seventeenth Doll (Léto sedmnácté panenky; r. Leslie Norman); **1960** – The Dark at the Top of the Stairs (Tma nahoře na schodech; r. Delbert Mann); A Breath of Scandal (Přídech skandálu; r. Michael Curtiz); **1961** – Blue Hawaii (r. Norman Taurog); **1962** – Manchurian Candidate (**Mandžuský kandidát** – ČTV; r. John Frankenheimer); All Fall Down (**Všechno se hroutí** – ČTV; r. John Frankenheimer); **1963** – In the Cool of the Day (V chladu dne; r. Robert Stevens); **1964** – The World of Henry Orient (**Svět Henryho Orienta** – ČTV; r.

George Roy Hill); Dear Heart (**Drahoušek** – ČTV; r. Delbert Mann); **1965** – The Greatest Story Ever Told (Největší příběh všech dob; r. George Stevens); Harlow (r. Gordon Douglas); The Amorous Adventures of Moll Flanders (**Milostná dobrodružství Moll Flandersové**; r. Terence Young); **1966** – Mister Buddwing (r. Delbert Mann); **1970** – Something for Everyone (Něco pro všechny; r. Harold Prince); **1971** – Bedknobs and Broomsticks (Ozdobné postele a košťata; r. Robert Stevenson); **1975** – The First Christmas (A – První Vánoce; r. Jules Bass, Arthur Rankin jr.; pouze hlas); **1978** – Death on the Nile (**Smrt na Nilu**; r. John Guillermin); **1979** – The Lady Vanishes (Zmizelá žena; r. Anthony Page); **1980** – The Mirror Crack'd (**Rozbité zrcadlo**; r. Guy Hamilton); **1982** – Sweeney Todd (TV; r. Terry Hughes, Harold Prince); The Last Unicorn (A – **Poslední jednorozec** – V; r. Arthur Rankin jr., Jules Bass; pouze hlas); Little Gloria... Happy at Last (TV – Malá Gloria... konečně šťastná; r. Waris Hussein); **1983** – Gift of Love: A Christmas Story (TV – **Vánoční dárek** – ČTV; r. Delbert Mann); The Pirates of Penzance (**Piráti z Penzance** – ČTV; r. Wilford Leach); **1984** – Talent for Murder (**Talent pro vraždu** – ČTV; r. Alvin Rakoff); Lace (TV; r. Billy Hale); The First Olympics: Athens 1896 (TV – První olympiáda: Atény 1896; r. Alvin Rakoff); The Company of Wolves (**Společenství vlků** – ČTV/**Společnost vlků** – TV; r. Neil Jordan); The Murder of Sherlock Holmes (TV – Vražda Sherlocka Holmese; r. Corey

Allen); **1986** – The Spencer Tracy Legacy: A Tribute by Katharine Hepburn (D – Odkaz Spencera Tracyho: Pocta od Katharine Hepburnové; r. David Heeley); Rage of Angels: The Story Continues (TV – Hněv andělů: Příběh pokračuje; r. Paul Wendkos); **1988** – Shootdown (TV – Sestřelit!; r. Michael Pressman); **1989** – The Shell Seekers (TV; r. Waris Hussein); **1990** – The Love She Sought/Green Journey (TV – **Putování za láskou** – ČTV; r. Joseph Sargent); The Wonderful Wizard of Oz: 50 Years of Magic (TV, D – Báječný Čaroděj ze země Oz: Kouzelných 50 let; r. Jack Haley jr.); **1991** – Beauty and the Beast (A – **Kráska a zvíře**; r. Gary Trousdale, Kirk Wise; pouze hlas); **1992** – Mrs. 'Arris Goes to Paris (TV – Paní 'Arrisová jede do Paříže; r. Anthony Shaw); **1995** – Your Studio and You (Tvoje studio a ty; r. Trey Parker); **1996** – Mrs. Santa Claus (TV – **Paní Santa Clausová** – ČTV; r. Terry Hughes); **1997** – Frank Capra's American Dream (TV, D – Americký sen Franka Capry; r. Kenneth Bowser); **Anastasia** (A; r. Don Bluth, Gary Goldman; pouze hlas); Murder, She Wrote: South by Southwest (TV – To je vražda, napsala: Na jih jihozápadní linkou; r. Anthony Shaw); Beauty and the Beast: The Enchanted Christmas (A – **Kráska a zvíře: Kouzelné vánoce** – V; r. Andy Knight; pouze hlas); **1999** – The Unexpected Mrs. Pollifax (TV – Nepředvídatelná paní Pollifaxová; r. Anthony Shaw); Forever Hollywood (D – Navždy Hollywood; r. Todd McCarthy, Arnold Glassman); Fantasia/2000 (A – **Fantazie 2000**; r. Hendel Butoy, Don Hahn).

LANVIN Gérard

* 21. června 1950 – Boulogne-Billancourt u Paříže (Francie)

Pro divadlo se nadchl už ve třinácti letech, když mu přítel jeho otce ukázal svět, jaký se nachází za jevištěm. Po ukončení gymnázia prodával pánské oděvy v obchodních domech a na bleším trhu, což bral jako užitečnou zkušenost, neboť styk s nejrůznějšími typy zákazníků ho nutil neustále improvizovat a herecky působit v přesvědčování o kvalitě nabízeného zboží. Protože přitom vymýšlel pro pobavení humorné situace, aby přilákal pozornost kolemjdoucích. Hereckou kariéru zahájil na pódiih pařížských divadelních kaváren, kde vystupoval s komiky ze sdružení Café de la Gare a Le Splendid (mj. Coluche, Miou-Miou a Michel Blanc), s nimiž pronikl v druhé pol. 70. let také do film. studií. Zpočátku před kamerou ztělesňoval především romantické hrdiny, sužované groteskní nepřízní osudu; z nich vyniká zejm. saxofonista Léo, jehož opustila manželka a který se sblíží s emancipovanou taxikářkou (Christine Boissonová), v melodramatu **Noční exteriér** (r. J. Bral). Zcela jiný typ hrdiny si vyzkoušel v postavě Françoise Jacquemarda, který se přihlásí do

nebezpečné TV soutěže o milion dolarů a o svůj vlastní život, v dobrodružném sci-fi thrilleru **Cena za nebezpečí** (r. Y. Boisset). Ve smrtelném ohrožení se ocitne proti své vůli také moderní kasař Stefan Carella, jehož využije policie k loupeži mafiánských peněz, v kriminálním thrilleru **Specialisté** (r. P. Leconte). Po mnoha letech si mohl oživit poetiku a humor, jaký kdysi provozoval s dalšími přáteli v kabaretech, v hořké komedii o přátelství dvou povahově rozdílných smolařských hudebníků **Pochod ve stínu** (r. M. Blanc), v níž ztělesnil jednoho z hrdinů, pohledného kytaristu Françoise. Césarem 1994 byl odměněn výkon, jaký podal v úloze zkrachovalého hoteliéra Jean-Paula Mantegny, jednoho ze tří bratrů (Jean-Marc Barr a Bernard Giraudeau), kteří se po otcově předčasné smrti společně vracejí ke své nepřilíš světlé minulosti, ve filmu **Nejmilejší syn** (r. N. Garciová). Podruhé získal Césara 2000 za vedlejší roli osobního strážce Franka Morana, jenž se dočasně stará o bezpečnost majitele továrny (Jean-Pierre Bacri), v psychologické komedii **Každý to rád jinak** (r. A. Jaouiová). 1982 se stal laureátem Ceny Jeana Gabina. Je ženatý s herečkou Jennifer, po jejímž boku hrál hlavní roli rozhlasového hlasatele Patricka v milostné situační komedii **Já chci tebe** (r. P. Dewolf), na níž se autorsky podílel.

FILMOGRAFIE:

1977 – Vous n'aurez pas l'Alsace et la Lorraine (Nedostanete Alsasko a Lotrinsko; r. Coluche); **1978** – Les héros n'ont pas froid aux oreilles (Hrdinům není zima na uši; r. Charles Némès);

1979 – Bête mais discipliné (Hloupý, ale ukázněný; r. Claude Zidi); **1980** – L'entourloupe (Lumpárna; r. Gérard Pirès); Extérieur nuit (Noční exteriér; r. Jacques Bral); Une semaine de vacances (Týdenní dovolená; r. Bertrand Tavernier); La traque (TV – Zkratka; r. Philippe Lefebvre); **1981** – Est-ce bien raisonnable? (**Je to rozumné?** – ČTV; r. Georges Lautner); Le choix des armes (**Volba zbraní** – ČTV; r. Alain Corneau); Une étrange affaire (Podivná záležitost; r. Pierre Granier-Deferre); **1982** – Tir groupé (Hromadný výstřel; r. Jean-Claude Missiaen); Le prix du danger (**Cena za nebezpečí** – ČTV; r. Yves Boisset); **1983** – Ronde de nuit (**Noční návštěva**; r. Jean-Claude Missiaen); **1984** – Marche à l'ombre (**Pochod ve stínu**; r. Michel Blanc); Les spécialistes (**Specialisté**; r. Patrice Leconte); **1985** – Moi vouloir toi (Já chci tebe; r. Patrick Dewolf; + spol. námět, spol. sc.); **1986** – Les frères Pétard (Bratři Pétardové; r. Hervé Palud); **1987** – Saxo (r. Ariel Zeitoun); **1988** – Mes meilleurs copains (Moji nejlepší kamarádi; r. Jean-Marie Poiré); Palace (TV; r. Jean-Michel Ribes); **1990** – Il y a des jours... et des lunes (Jsou dny... a úplňky; r. Claude Lelouch); **1991** – La belle histoire (Pěkný příběh; r. Claude Lelouch); **1993** – Les marmottes (**Svišti** – ČTV; r. Élie Chouraqui); **1994** – Le fils préféré (**Nejmilejší syn** – ČTV; r. Nicole Garciaová); **1996** – Mon homme (**Můj pasák**; r. Bertrand Blier); Anna Oz (r. Éric Rochant); **1997** – La femme du cosmonaute (Kosmonautova žena; r. Jacques Monnet); **1998** – En plein coeur (Ve vši

nevinnosti; r. Pierre Jolivet); **2000** – Le goût des autres (**Každý to rád jinak**; r. Agnès Jaouiová); Passionnément (Vášnivě; r. Bruno Nuytten); Les morsures de l'aube (Polibek úsvitu; r. Antoine de Caunes); **2001** – Le boulet (Koule; r. Alain Berberian).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kino, 1986, č. 17, s. 9. – Kino, 1985, č. 10, s. 8-9.

LaPAGLIA Anthony

* 31. ledna 1959 – Adelaide, Jižní Austrálie (Austrálie)

Od 1984 působí v USA, přešel od povolání učitele k herectví. Prosadil se v mimobroadwayské inscenaci komedie Johna Godbera *Chvástouni*. Po boku Marcii Gay Hardenové se představil na jevišti McCarter Theater ve hře Davida Rabeho *Those the River Keeps* a v newyorském Public Theater účinkoval ve hře Steva Tesiche *On the Open Road*. Je laureátem ceny Tony 1998 za svůj výkon v Millerově dramatu *Pohled z mostu*. Od konce 80. let se uplatňuje jako charakterní herec, obsazovaný především do rolí etnických městských postav, zejm. italského původu). Vedle policistů vytváří postavy, jejichž charaktery a činy jsou mnohdy v rozporu se zákony: Al Caponeův brutální zabiják Frank Nitti v životopisném TV snímku **Nitti – Neústupný**, bratranec mafiánského bosse Stevie Dee, směšně galantní nápadník starší dcery – povoláním policistky (Ally Sheedyová) – stavebního šéfa (Alan Aida), v satirické komedii **Betsyina svatba** (r. A. Aida); mafiánský zabiják Barry Muldano v kriminální komedii podle knihy Johna Grishama **Nebezpečný**

klient (r. J. Schumacher); majitel opravny aut Rob, kterého okradl o peníze jeho přítel a bývalý zaměstnanec (Steve Buscemi), ve smutné komedii **Můj nejmilejší bar** (r. S. Buscemi).

FILMOGRAFIE:

1987 – Amazing Stories (TV – Úžasné příběhy; r. Steven Spielberg, Robert Zemeckis, William Dear); **1988** – Nitti: The Enforcer (TV – **Nitti – Neústupný** – V; r. Michael Switzer); **1989** – Slaves of New York (Otroci New Yorku; r. James Ivory); Sleep Well, Professor Oliver (TV – Nu tak spěte, profesore Olivero; r. John Patterson); **1990** – Betsy's Wedding (**Betsyina svatba** – ČTV; r. Alan Aida); Criminal Justice (TV – **Zločinná spravedlnost** – V; r. Andy Wolk); Mortal Sins/Dangerous Obsession (Smrtný hřích; r. Yuri Sivo); **1991** – He Said, She Said (**Řekl..., řekla** – V; r. Ken Kwapis, Marisa Silverová); One Good Cop (**Polda Artie Lewis** – V; r. Meywood Gould); 29th Street (**Štěstí z 29. ulice** – V; r. George Gallo); **1992** – Keeper of the City (TV – Strážce města; r. Bobby Roth); Whispers in the Dark (**Šepoty ve tmě** – V; r. Christopher Crowe); Innocent Blood (**Nevinná krev** – V; r. John Landis); Black Magic (TV – Černá magie; r. Daniel Taplitz); **1993** – So I Married an Axe Murderer (**A tak jsem si vzal řeznici** – V; r. Thomas Schlamme); **1994** – The Client (**Nebezpečný klient**; r. Joel Schumacher); The Custodian (Dozorce; r. John Dingwall); Mixed

Nuts (**Blázni a poloblázni** – V; r. Nora Ephronová); Bulletproof Heart/Killer (Střelené srdce; r. Mark Malone); Lucky Break (**Trefa** – V; r. Ben Levin); Past Tense (TV – Minulý čas; r. Graeme Clifford); **1995** – Empire Records (**Na plný pecky!** – V/**Empire Records** – ČTV; r. Allan Moyle); **Chameleon** – ČTV (r. Michael Pavone); **1996** – The Funeral (Pohřeb; r. Abel Ferrara); Brilliant Lies (Chytré lži; r. Richard Franklin); Trees Lounge (**Můj nejmilejší bar**; r. Steve Buscemi); Commandments (Příkázání; r. Daniel Taplitz); Never Give Up: The Jimmy Valvano Story (TV – Nikdy se nevzdávat: Příběh Jimmyho Valvana; r. Marcus Cole); **1997** – The Garden of Redemption (TV – Zahrada spásy; r. Thomas Michael Donnelly); **1998** – **Phoenix** – KTV (r. Danny Cannon); **1999** – **Lansky** – V (TV; r. John McNaughton); Summer of Sam (**Krvavé léto v New Yorku** – V; r. Spike Lee); Sweet and Lowdown (**Sladký ničema**; r. Woody Allen); The Mouse of Mirth (Dům radosti; r. Terence Davies); Black and Blue (TV – **Černá & bílá** – V; r. Paul Shapiro); **2000** – Looking for Alibrandi (Hledání Alibrandiové; r. Kate Woodsová); Company Man (r. Douglas McGrath, Peter Askin); Autumn in New York (**Podzim v New Yorku**; r. Joan Chenová); **2001** – Jack the Dog (r. Bobby Roth); The Salton Sea (r. D. J. Caruso); The Bank (Banka; r. Robert Connolly); **Lantana** (r. Ray Lawrence); Dead Heat (Smrtný žár; r. Mark Malone).

LAROQUEOVÁ Michèle

* 15. června 1960 – Nice, Alpes-Maritimes (Francie)

Je dcerou tanečnice a houslisty rumunského původu. Navštěvovala herecké kurzy v Antibes a v Paříži. Po návratu ze studijního pobytu v americkém Austinu zahájila úspěšnou kariéru na divadle, kde účinkovala zejm. v hrách amerických autorů (např. *Velká mlhovina v Orionu* Lanforda Wilsona). Několikrát byla za svou jevištní činnost nominována na Molièrovu cenu. Od poč. 90. let se uplatňuje ve filmu, především v komediálním repertoáru. První velkou příležitost dostala v úloze sympatické maminky sedmiletého chlapce (Georges Du Fresne), který ve svém okolí vyvolá značný rozruch svými zmatky s vlastní identitou, ve smutné komedii **Můj růžový život** (r. A. Berliner). Hlavní roli redaktorky nakladatelství specializovaného na detektivky Claire Dosteové, jejíž pokus o výběr manžela ze čtyř milenců ztroskotá na smrti všech čtyř nápadníků, vytvořila v černé komedii **Seriál Lover – Vraždí z lásky** (r. J. Huth). Dvakrát byla nominovaná na Césara za vedlejší role (**Krize, Někdo to rád holky**).

FILMOGRAFIE:

1989 – Suivez cet avion (Sledujte to letadlo; r. Patrice Ambard);
1990 – Le mari de la coiffeuse (**Manžel kadeřnice**; r. Patrice Leconte); Bébé express (TV; r. François Dupont-Midi); **1991** – Une époque formidable (**Báječné časy** – ČTV; r. Gérard Jugnot); Louis, enfant roi (Ludvík, dětský král; r. Roger Planchon); C'est quoi ce petit boulot? (TV; r. Michel Berny, Gian Luigi Polidoro); Les cravates léopards (TV – Leopardí kravaty; r. Jean-Luc Trotignon); **1992** – La crise (**Krize** – V; r. Coline Serreauova); Max et Jérémie (**Max & Jeremie** – V; r. Claire Deversová); **Tango** – ČTV (r. Patrice Leconte); Chacun pour toi (Každý pro tebe; r. Jean-Michel Ribes); **1993** – Aux petits bonheurs (Nazdařbůh; r. Michel Deville); Personne ne m'aime (Nikdo mne nemá rád; r. Marion Vernouxová); **1994** – La véridique histoire de madame Petlet (Pravdivý příběh paní Petletové; r. Camille de Casabianca); **1995** – Nelly & Monsieur Arnaud (**Nelly a pan Arnaud** – ČTV; r. Claude Sautet); Pédale douce (**Někdo to rád holky** – ČTV; r. Gabriel Aghion); Les aveux de l'innocent (Doznání nevinného; r. Jean-Pierre Améris); Une femme dans mon coeur (TV – Žena v mém srdci; r. Gérard Marx); Le nid tombé de l'oiseau (TV – Spadlé ptačí hnízdo; r. Alain Schwartzstein); Le mouton noir (TV – Černá ovce; r. Francis de Gueltz); Elvis Aziz (TV; r. Frédéric Compain); **1996** – Passage à l'acte (Smrt během léčby; r. Francis Girod); Fallait

pas!... (Nebylo zapotřebí!; r. Gérard Jugnot); Le plus beau métier du monde (**Povolání: učitel** – ČTV; r. Gérard Lauzier); Les aveux de l'innocent (Zpovědi nevinného; r. Jean-Pierre Améris); **1997** – Ma vie en rose (**Můj růžový život**; r. Alain Berliner); Week-end! (TV; r. Arnaud Sélignac; + spol. prod.); **1998** – Seriál Lover (**Serial Lover – Vraždí z lásky**; r. James Huth); **1999** – Épouse-moi (Vezmi si mě; r. Harriet Marinová); Doggy bag (r. Frédéric Comtet); **2000** – Le placard (**KOndoMEDIE**; r. Francis Veber); Une femme neuve (TV; r. Didier Albert); **2001** – L'oiseau rare (TV – Vzácný pták; r. Didier Albert); J'ai faim (Mám hlad; r. Florence Quentin).

LAURIE Hugh

* 11. června 1959 – Oxford, Oxfordshire (Velká Británie)

Je nejmladším potomkem olympijského vítěze ve veslování W. G. Laurieho. Vzdělání získal v Etonu a na Cambridge University, kde studoval antropologii a archeologii. Během univerzitních studií dosáhl značných úspěchů také ve veslování a od 1978 na jevišti v inscenacích divadelního souboru Footlights, v němž působil s partou přátel (Emma Thompsonová, Stephen Fry, Tony Slattery a Martin Bergmann). V autorské dvojici s Fryem napsal mj. revui *The Cellar Tapes* (1981) a společně uplatnili svůj britký intelektuální humor v komediálních TV pořadech a sitcomech **Alfresco** (1983), **A Bit of Fry and Laurie** (1989-95), **Jeeves and Wooster** (1990-93, Jeeves a Wooster), **Blackadder the Third** (1987, **Černá zmije** – ČTV) a jako hosté se objevili v dalších seriálech (**The Young Ones**; **Dangerous Brothers Present: World of Danger**; **Filthy, Rich and Catflap**; **The New Statesman**). Důkaz vzájemné sounáležitosti podala parta bývalých spolužáků vynikajícím způsobem také na film. plátně, kde společně excelovali v

ironické komedii **Petrovi přátelé** (r. K. Branagh). H. L. zde ztělesnil úspěšného TV autora Rogera, který se s manželkou (Imelda Stauntonová) účastní setkání po letech někdejších spolužáků z koleje. Další výraznou postavu vytvořil v úloze antikomunisticky smýšlejícího strýčka, s nímž se malá neteř (Florence Hoathová) odhodlá k emigraci ze stalinského Československa, v psychologickém retrosnímku **Špendlík na motýla** (r. H. Kodiceková). Polohu jemného humoru si mohl vychutnat v úloze pana Littlea, jehož rodina adoptovala ze sirotčince chytrého bílého myšáka, v trikové rodinné komedii podle dětské knihy E. B. Whitea **Myšák Stuart Little** (r. R. Minkoff). Dobře se zhostil také postav aristokratů v prepisech klasických románů Jane Austenové (**Rozum a cit**), Honoré de Balzaca (**Madam Bette**) a Alexandra Dumase (**Muž se železnou maskou**). Je autorem knižního thrilleru *The Gun Seller*. Od 1989 je ženatý s Jo Greenovou, s níž má tři děti.

FILMOGRAFIE:

1985 – Plenty (**Víc než dost** – ČTV; r. Fred Schepisi); **1987** – Kung fu master (**Mistr kung fu** – ČTV; r. Agnès Vardová); Mysteria! (TV; r. David MacMahon); The Secret Policeman's Third Ball (Třetí ples tajné policie; r. Ken O'Neill); **1988** – Strapless (Šaty bez ramínek; r. David Hare); **1992** – Peter's Friends (**Petrovi přátelé** – ČTV; r. Kenneth Branagh); **1993** – A Pin for the Butterfly/**Špendlík na motýla** (r. Hannah Kodiceková); **1995** – Sense and Sensibility (**Rozum a cit**; r. Ang

Lee); **1997** – Borrowers (**Pidilidi**; r. Peter Hewitt); **Spice World** (r. Bob Spiers); Cousin Bette (**Madam Bette** – V; r. Des McAnuff); The Ugly Duckling (A – Ošklivé kačátko; r. David Elvin; pouze hlas); **1998** – The Man in the Iron Mask (**Muž se železnou maskou**; r. Randall Wallace); Place of Lions (TV – **Lví království** – ČTV; r. Audrey Cookeová); Carnivale (A – Karneval; r. Deane Taylor; pouze hlas); **1999** – Maybe Baby (Možná, miláčku; r. Ben Elton); Stuart Little (**Myšák Stuart Little**; r. Ron Minkoff); Maybe Baby (Možná, miláčku; r. Ben Elton); **2000** – Life with Judy Garland: Me and My Shadows (TV – Život s Judy Garlandovou: Já a mé stíny; r. Robert Allan Ackerman); **2001** – That Girl from Rio (Ta dívka z Ria; r. Christopher Monger); **2002** – Stuart Little 2 (Myšák Stuart Little 2; r. Rob Minkoff).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Cinema, 2000, č. 4, s. 80.

LAVANT Denis

* 17. června 1961 – Neuilly-sur-Seine (Francie)

Do mezinárodního povědomí vstoupil třemi velkými rolemi nezakotvených mladíků vždy stejného jména Alex v Caraxových existenciálních melodramatech o mladých lidech, vyhoštěných na okraj společnosti, proti které se bouří zoufalými gesty a před kterou brání svoji osudovou lásku či vztah, zhusta odsouzený ke zmaru. V psychologickém dramatu **Když chlapec potká dívku** představuje osamělého a frustrovaného Pařížana těsně před nástupem do armády, který se sblíží se zhrzenou dívkou (Mireille Perrierová). V gangsterském příběhu **Zlá krev** ztělesnil osiřelého, málomluvného podvodníčka, živícího se pouliční hrou s kartami, který se zaplete do krádeže nebezpečného preparátu. Strhující výkon podal v úloze pařížského bezdomovce a polykače ohně, prožívajícího vášnivou a beznadějnou lásku ke slepoucí dívce (Juliette Binocheová), v nákladném dramatu **Milenci z Pont-Neuf**. Působivou kreaci předvedl po boku Pierra Richarda a Catherine Deneuveové v postavě výstředního šachového génia Maxe v historickém dramatu

Šachová partie (r. Y. Hanchar). Do galerie jeho bizarních hrdinů zapadá také úloha nespělého plavčíka ze starých lázní Antona ve stylizované komedii **Tuvalu** (r. V. Helmer) a postava veterána cizinecké legie Galoupa v dramatu **Pěkná práce** (r. C. Denisová). Od 80. let působí rovněž na různých divadelních scénách v Paříži (La Cabane de l'Odéon, Théâtre de la Bastille, Théâtre du Trianon) a mimo ni (Lausanne, Avignon, Créteil), kde účinkoval např. v Čechovově *Rackovi* (1986), v dramatech Gabora Rassova *Zločinný život Richarda III.* (1994/96) a *Neron* (1997) a v dramatu *Zéno Biana Idiot, poslední noc* (1999) podle Dostojevského románu.

FILMOGRAFIE:

1982 – Les misérables (**Ubožáci**; r. Robert Hossein); **1983** – Coup de foudre (Láska na první pohled; r. Diane Kurysová); L'homme blessé (Poraněný člověk; r. Patrice Chéreau); **1984** – Viva la vie (Ať žije život; r. Claude Lelouch); Boy Meets Girl (**Když chlapec potká dívku** – ČTV; r. Léos Carax); **1985** – Hôtel du siècle (TV – Hotel století; r. Jean Kerchbron); **1986** – Mauvais sang (**Zlá krev** – ČTV; r. Léos Carax); **1988** – Un tour de manège (Úskok; r. Pierre Pradinas); **1990** – Mona et moi (Mona a já; r. Patrick Grandperret); **1991** – Les amants du Pont-Neuf (**Milenci z Pont-Neuf** – ČTV; r. Léos Carax); **1992** – De force avec d'autres (Nedobrovolně s jinými; r. Simon Reggiani); **1994** – La partie d'echecs (**Šachová partie**; r. Yves Hanchar); **1996** – Visiblement je vous aime (Určitě vás miluji; r. Jean-

Michel Carré); **1997** – **Don Juan** – ČTV (r. Jacques Weber); **1998** – Cantique de la racaille (Chvalozpěv chátry; r. Vincent Ravalée); **1999** – Monde à l'envers (Svět naruby; r. Rolando Colla); Beau travail (Pěkná práce; r. Claire Denisová); **Tuvalu** (r. Veit Helmer); **2000** – Promenons-nous dans les bois (Projděme se lesem; r. Lionel Delplanque); La squala (Žralok; r. Fabrice Genestal); Married/Unmarried (Ženatý/Svobodný; r. Noli).

LAW Jude

* 29. prosince 1972 – Londýn (Velká Británie)

Oba jeho rodiče jsou učitelé. Od třinácti let vystupoval s divadelním souborem National Youth Music Theatre, kde se spřátelil s hercem Jonny Lee Millerem. Po maturitě působil na jevištích londýnského West Endu a pak se uplatnil v prestižních souborech Royal Shakespeare Company a National Theatre, kde zaujal zejm. v novém nastudování kontroverzní hry Jeana Cocteua *Hrozní rodiče* (nominace na Cenu Laurence Oliviera), v jejíž broadwayské inscenaci s názvem *Indiscretions* (Theatre World Award 1995, nominace na cenu Tony 1995) hrál po boku Kathleen Turnerové a Rogera Reese. K divadelní činnosti se vrátil až 1999, kdy se představil na jevišti Young Vic Theater v roli Giovanniho v jakobínské tragédii Johna Forda *Tis Pity She's a Whore*. Účinkoval v TV, mj. v seriálech **The Casebook of Sherlock Holmes** (1990, Případy Sherlocka Holmese) a **The Marshal** (1993). Jeho první film, rolí byla hlavní úloha v krátkém snímku **The Crane** (1992, Jeřáb), který byl natočen v produkci Britského film. institutu (BFI). V životopisném snímku podle knihy

Richarda Ellmanna **Oscar Wilde** (r. B. Gilbert) ztělesnil postavu lorda Alfreda Douglase, milence známého dekadentního spisovatele (Stephen Fry). Zcela jinou polohu si vyzkoušel v úloze zahořklého paraplegika a bývalého vynikajícího sportovce Jeroma Morrowa, který přenechá svoji identitu geneticky handicapovanému mladíkovi (Ethan Hawke), ve sci-fi thrilleru **Gattaca** (r. A. Niccol). Laureátem ceny BAFTA 1999 se stal díky úloze zhýralého syna amerického loďáře Dickieho Greenleafa v adaptaci kriminálního románu Patricie Highsmithové **Talentovaný pan Ripley** (r. A. Minghella). Jeho manželkou je od 1997 herečka Sadie Frostová, po jejímž boku hrál ve svém celovečerním film. debutu **Prodej** (r. P. Anderson), který pojednává o „spanilé jízdě“ belfastských punkerů v ukradeném autě napříč USA. Spolu mají syna Raffertyho (* 1997) a dceru Iris (* 2000). 1995 založil v Londýně s hereckými vrstevníky S. Frostovou, Ewanem McGregorem, Jonnym Lee Millerem a Seanem Pertweeem nezávislou produkční společnost Natural Nylon, v jejímž rámci vznikl např. film **eXistenZ**.

FILMOGRAFIE:

1993 – Shopping (Prodej; r. Paul Anderson); **1996** – Bent (Teplouši; r. Sean Mathias); **1997** – I Love You, I Love You Not (**Má mě rád, nemá mě rád** – V; r. Billy Hopkins); Wilde (**Oscar Wilde**; r. Brian Gilbert); **Gattaca** – V (r. Andrew Niccol); Midnight in the Garden of Good and Evil (**Půlnoc v zahradě**

dobra a zla; r. Clint Eastwood); **1998** – Music from Another Room (Hudba z vedlejšího pokoje; r. Charlie Peters); The Wisdom of Crocodiles (**Tajemství krokodýlů** – V; r. Po-Chih Leong); Eugene Onegin (Evžen Oněgin; r. Martha Fiennesová); Final Cut (Konečný střih; r. Dominic Anciano, Ray Burdis); **1999** – **eXistenZ** – V (r. David Cronenberg); The Talented Mr. Ripley (**Talentovaný pan Ripley**; r. Anthony Minghella); Tube Tales (TV – **Historky z metra** – ČTV; r. Jude Law, Amy Jenkinsová, Stephen Hopkins, Mehaj Huda, Bob Hoskins, Ewan McGregor, Armando Iannucci, Gaby Dellalová, Charles McDougall; pouze r.); **2000** – Love, Honour and Obey (Láska, čest a poslušnost; r. Dominic Anciano, Ray Burdis); Enemy at the Gates (**Nepřítel před branami**; r. Jean-Jacques Annaud); **2001** – A.I. Artificial Intelligence (**A. I.: Umělá inteligence**; r. Steven Spielberg).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Satelit, 2001, č. 44, s. 62-63. – Cinema, 2001, č. 10, s. 76-79. – Premiere, duben 2001, č. 4, s. 128-129.

LAWOVÁ Phylida

* 1932 – *Kelvinside, Glasgow, Skotsko (Velká Británie)*

Navštěvovala internátní školu v Bristolu. Vedle původně zamýšlených studií divadelního výtvarnictví chodila do hereckých kurzů a nakonec si zvolila hereckou dráhu. Dlouho účinkovala převážně na jevištích předních londýnských divadel (Palladium, Savoy Theatre, National Theatre, Royalty Theatre, Almeida Theatre), jak v klasickém (*Sen noci svatojánské, Veselé paničky windsorské, Jak je důležité míti Filipa*), tak i v moderním repertoáru (*Klec na blázny, Zvuky ze zákulisí*). Od 60. let také pravidelně vystupovala v TV. Měla hlavní role v sitcomech **Hell's Bells** (1986, Krucinál), **Ffizz** (1987-89), **Thompson** (1988), v první sezóně populárního seriálu **The House of Eliott** (1991, **Salón Eliott** – ČTV) a v dramatickém seriálu **Degrees of Error** (1995, **Míra omylu** – ČTV); jako host účinkovala v řadě dalších seriálů, mj. **Upstairs, Downstairs** (Nahoře, dole), **Rumpole of the Bailey** (Rumpole z Bailey), **Agony** (Agonie), **C.A.T.S. Eyes** (Kočičí oči), **Poirot** (**Hercule Poirot** – ČTV), **Heartbeat** (Tlukot srdce), **Hamish Macbeth**, **Dangerfield**, **Midsomer**

Murders (Vraždy v Midsomeru – ČTV), Taggart (Inspektor Taggart – ČTV) a Mrs. Bradley Mysteries (Záhady paní Bradleyové). Filmovému herectví se začala pravidelně věnovat až v 90. letech, často po boku své dcery Emmy Thompsonové: hospodyně mladého aristokrata (Stephen Fry), na jehož zámku se po deseti letech schází několik jeho spolužáků z koleje, v ironické komedii **Petrovi přátelé** (r. K. Branagh); komorná Uršula v adaptaci Shakespearovy komedie **Mnoho povyku pro nic** (r. K. Branagh); starostlivá, umíněná a hašteřivá babička Elspeth, svádějící ustavičný boj se svou ovdovělou dcerou-fotografkou (E. Thompsonová), v ekranizaci psychologické hry Sharmany Macdonaldové **Zimní host** (r. A. Rickman). Až do smrti byl jejím manželem divadelní herec a režisér Eric Thompson (195?-82). Kromě slavnější Emmy je herečkou i její mladší dcera Sophie Thompsonová (* 1962).

FILMOGRAFIE:

1961 – The Poisoned Earth (TV – Otrávená země; r. Casper Wrede); **1968** – Otley (r. Dick Clement); **1971** – Evelyn (TV; r. Piers Haggard); **1972** – The Unpleasantness at the Bellona Club (TV – Nepříjemnost v klubu Bellona; r. Ronald Wilson); **1973** – Gli ultimi dieci giorni di Hitler/Hitler: The Last Ten Days (TV – Hitler: Posledních deset dnů; r. Ennio De Concini); **1976** – Buffet (TV; r. Mike Newell); **1977** – Abide with Me (TV – Setrvat se mnou; r. Moira Armstrongová); **1982** – The Barchester

Chronicles (TV – Barchesterská kronika; r. David Giles); **1988** – Tree of Hands (Strom z rukou; r. Giles Foster); **1989** – Till We Meet Again (TV – **Dokud se nesejdeme** – ČTV; r. Charles Jarrott); **1992** – Peter's Friends (**Petrovi přátelé** – ČTV; r. Kenneth Branagh); **1993** – Much Ado About Nothing (**Mnoho povyku pro nic**; r. Kenneth Branagh); Before the Rain/Po dežju (**Před deštěm**; r. Milčo Mančevski); **1994** – The Blue Boy (TV – **Modrý chlapec** – ČTV; r. Paul Murton); **1996** – **Emma** (r. Douglas McGrath); The Winter Guest (**Zimní host**; r. Alan Rickman); **1997** – Leo Tolstoy's Anna Karenina (**Anna Karenina** – V; r. Bernard Rose); **1998** – I Want You (Chci tě; r. Michael Winterbottom); **1999** – Milk (Mléko; r. William Brookfield); L'amante perduto (Ztracený milenec; r. Roberto Faenza); Mad Cows (Šílené krávy; r. Sara Sugarmanová); The Magical Legend of the Leprechauns (TV – **Kouzelná země skřítků** – KTV; r. John Henderson); Wonderful You (TV – Jste nádherní; r. Matt Lipsey); Saving Grace (**Bílá vdova**; r. Nigel Cole); **2002** – The Time Machine (**Stroj času**; r. Gore Verbinski, Simon Wells).

LAWRENCE Martin

* 16. dubna 1965 – Frankfurt nad Mohanem (SRN)

Vyrůstal v Marylandu. Po středoškolských studiích vystupoval jako kabaretní komik. Dostal se až do známého manhattanského Improvisation Clubu, kde mu vítězství v soutěži budoucích hvězd vyneslo roli v sitcomu **What's Happening Now!** (1987-88, Co se to teď děje!). Prosadil se vlastním úspěšným seriálem **Martin** (1992; + spol. námět, spol. prod.) a jako host vystoupil v řadě zábavných pořadů (**Stand Up Spotlight!**, **MTV Laffs**, **An Evening at the Improv**). Dvě sezony konferoval estrádní show kabelové TV stanice HBO, nazvanou **Russell Simmons' Def Comedy Jam** (1992-94). Po několika menších film. úlohách hrál hlavní roli usedlého policisty Marcuse Burnetta v akční komedii **Mizerové** (r. M. Bay). Naopak se zákony má problémy další jeho hrdina, nešikovný černošský lupič T. Paul, do jehož života osudově zasáhne zhrzený běloch (Tim Robbins), v kriminální komedii **Není co ztratit** (r. S. Oedekerck). První režijní pokus, kdy se pohyboval na obou stranách kamery, učinil M. L. autorskou komedií o neodolatelném svůdci žen

Tenká hranice mezi láskou a nenávistí, parafrázující známý thriller **Osudová přitažlivost**.

FILMOGRAFIE:

1989 – Do the Right Thing (**Jednej správně** – ČTV; r. Spike Lee); **1990** – **House Party** – V (r. Reginald Hudlin); **1991** – Talkin Dirty After Dark (**Nadávejte až po setmění** – V; r. Topper Carew); **House Party 2** (**House Party: Pyžamový mejdan** – V; r. Doug McHenry, George Jackson); **1992** – Boomerang (**Bumerang**; r. Reginald Hudlin); **1994** – You So Crazy (Seš blázen; r. Thomas Schlamme; + spol. prod.); **1995** – Bad Boys (**Mizerové**; r. Michael Bay); A Thin Line Between Love and Hate (Tenká hranice mezi láskou a nenávistí; r. Martin Lawrence; + námět, spol. sc., spol. prod., hudební supervize); **1997** – Nothing to Lose (**Není co ztratit**; r. Steve Oedekerk); **1999** – Life (Život; r. Ted Demme); Blue Streak (**Modrý blesk**; r. Les Mayfield); **2000** – Big Momma's House (**Agent v sukni**; r. Raja Gosnell); **2001** – What's the Worst That Could Happen? (**Co horšího se může stát** – V; r. Sam Weisman; + spol. prod.); Black Knight (Černý rytíř; r. Gil Junger; + spol. prod.).

IEARY Denis

* 18. srpna 1957 — Worcester, Massachusetts (USA)

Je synem irských přistěhovalců. Studoval divadlo na Emerson College v Bostonu, kde později učil a spoluzakládal soubor Emerson Comedy Workshop. Během jednoročního pracovního pobytu v Londýně napsal divadelní show *No Cure for Cancer* (Žádný lék proti rakovině), s níž se nejprve představil na Edinburghském mezinárodním festivalu umění 1990, pak na jevišti divadla West End Theater a 1991 na mimobroadwayských scénách. Prosadil se TV spoty na stanici MTV. Jeho film. kariéra trpí sporným výběrem rolí; hrál např. vůdce rebelů Edgara Friendlyho v akční sci-fi **Demolition Man** (r. M. Brambilla), lupiče Guse v nezdařené komedii **Nezvaný host** (r. T. Demme), odborníka na public relations Krále P.R. v satirické komedii **Vrtěti psem** (r. B. Levinson) nebo detektiva Michaela McCanna v romantické kriminální komedii **Aféra Thomase Crowna** (r. J. McTiernan). Hlavní role vytvořil v průměrných komediích, např. poručík David Poole ve válečné komedii z vietnamské fronty **Operace Slon** (r. S. Wincer) nebo drobný zloděj Frank O'Brien v milostné komedii **Uloupená srdce** (r. B. Bennett). Je režisérem krátkého filmu **Thy Neighbor's Wife** (TV-1995, Manželka tvého souseda), v němž také hrál. Režíroval také epizodu **Lust** (Chtíč) z filmu **Oblíbené smrtelné hříchy**. Založil vlastní produkční společnost Apostle Pictures.

FILMOGRAFIE:

1991 – Strictly Business (Pouze obchod; r. Kevin Hooks); **1992** – **Gunmen** (r. Deran Sarafian); Denis Leary: No Cure for Cancer (TV – Denis Leary: Žádný lék proti rakovině; r. Ted Demme; + spol. sc.); **1993** – National Lampoon's Loaded Weapon 1 (**Nabitá zbraň 1**; r. Gene Quintano); The Sandlot (**Plácek** – V; r. David Mickey Evans); Who's the Man? (**Kdo je kdo?** – V; r. Ted Demme); **Demolition Man** (r. Marco Brambilla); Judgment Night (**Rozsudek noci** – V; r. Stephen Hopkins); **1994** – The Ref (**Nezvaný host**; r. Ted Demme); **1995** – The Neon Bible (**Báječná léta** – ČTV; r. Terence Davies); Operation Dumbo Drop (**Operace Slon**; r. Simon Wincer); National Lampoon's Favorite Deadly Sins (Oblíbené smrtelné hříchy; r. Denis Leary, David Jablin); **1996** – Two If by Sea (**Uloupená srdce** – V; r. Bill Bennett; + spol. sc.); The Bitter End/Love Walked In (**Dráždivé intriky** – V; r. Juan José Campanella); **1997** – The Second Civil War (TV – Druhá občanská válka; r. Joe Dante); Underworld (Podsvětí; r. Roger Christian); Subway Stories: Tales from the Underground (TV – Příběhy z metra; r. Bob Balaban, Julie Dashová, Jonathan Demme, Spike Lee, Ted Demme, Abel Ferrara, Alison Macleanová, Lucas Platt, Seth Zvi Rosenfeld); Suicide Kings (Králové sebevražd; r. Peter O'Fallon); The Real Blonde (**Zlato, pojď na to...** – V; r. Tom DiCillo); The Matchmaker (**Dohazovač**

– KTV; r. Mark Joffe); Wag the Dog (**Vrtěti psem**; r. Barry Levinson); Snitch/Talk of the Town (**Gang** – V; r. Ted Demme); **1998** – Wide Awake (**Úplně vzhůru** – ČTV; r. M. Night Shyamalan); Small Soldiers (**Malí válečníci**; r. Joe Dante); A Bug's Life (A – **Život brouka**; r. John Lasseter, Andrew Stanton; pouze hlas); **1999** – True Crime (Skutečný zločin; r. Clint Eastwood); The Thomas Crown Affair (**Aféra Thomase Crowna**; r. John McTiernan); Do Not Disturb (Nevyrušujte; r. Dick Maas); **2000** – Lakeboat (Lod' na jezeře; r. Joe Mantegna); Company Man (r. Douglas McGrath, Peter Askin); Double Whammy (**Bouchači a bouchačky** – V; r. Tom DiCillo); **2001** – The Job (TV – Zaměstnání; r. Dean Parisot); Blow (r. Ted Demme; pouze spol. prod.); Final (Definitivní; r. Campbell Scott).

LÉAUD Jean-Pierre

* 5. května 1944 – Paříž (Francie)

Je synem scen aristy Pierra L auda a herečky Jacqueline Pierreuxov . Jako  trn cilet ho ho objevil režisér Fran ois Truffaut, kter  mu sv ril náročnou hlavní roli pařížského chlapce Antoina Doinela, jehož nev zan  chování vyvolává neust l  problémy v rodině i ve škole, jak o tom pojednává autobiograficky lad n  drama **Nikdo mne nemá rád**. Díky p atelstv , citovému a tv r c mu souznění obou umělců pokračovala jejich  sp sn  spolup ce i v následujících desetilet ch, kdy ještě rozvinuli osudy neposlušného mladíka Doinela v Truffautov ch filmech **Láska ve dvaceti letech**, **Ukraden  polibky**, **Rodinn  krb** a **Láska na útěku**. Obdobn  typy hrdinů, kter  trpí citovou a psychickou nevyrovnaností, ztělesnil rovněž v dílech dal iho významného tvůrce francouzsk  nov  vlny, Jean-Luca Godarda. Za svůj výkon v úloze Paula, o jehož milostných peripetiích vypráví poetick  paradokument rn  snímek **Mu sk  rod,  ensk  rod**, obdržel St brn ho medvěda na MFF v Západním Berlíně 1966. Výraznou kreaci předvedl mj. v postavě

levicově orientovaného filmaře Toma, snoubence hrdinky (Maria Schneiderová) v kdysi skandálním psychologickém dramatu **Poslední tango v Paříži** (r. B. Bertolucci). Po Truffautově smrti se nervově zhroutil a po útoku na starou sousedku byl 1986 hospitalizován na psychiatrické klinice. Zasluhou nezávislého finského filmaře Akiho Kaurismäkiho byl J.-P. L. jako kultovní osobnost, jejíž jméno je nerozlučně spjato se slavnými filmy nové vlny, znovuobjeven a představen mladé generaci jako hrdina absurdní komedie **Smlouva s vrahem**, v níž hraje úředníka vodárny Henriho Boulangerera, který po vyhození ze zaměstnání nechce nic jiného než zemřít. V posledních letech si zahrál mj. malou roli průmyslníka Blancherona, jediného kupce obrazů zneuznaného malíře (Matti Pellonpää), v tragikomedii podle románu Henriho Murgera **Bohémský život**. Za celoživotní tvorbu byl oceněn Čestným Césarem (2000).

FILMOGRAFIE:

1957 – La Tour, prends garde! (**Dej pozor, La Toure!**; r. Georges Lampin); **1959** – Les 400 coups (**Nikdo mne nemá rád**; r. François Truffaut); Le testament d'Orphée (**Orfeova závěť** – ČTV; r. Jean Cocteau); **1960** – Boulevard (r. Julien Duvivier); **1962** – L'amour à vingt ans (**Láska ve dvaceti letech**; r. François Truffaut, Renzo Rossellini, Marcel Ophuls, Sintaro Išihara, Andrzej Wajda); **1964** – Mata Hari, agent H 21 (r. Jean-Louis Richard); **1965** – Pierrot le fou (**Bláznivý Petříček**; r.

Jean-Luc Godard); Masculin féminin (Mužský rod, ženský rod; r. Jean-Luc Godard); **1966** – Made in USA (r. Jean-Luc Godard); Le père Noël a les yeux bleus (Ježíšek má modré oči; r. Jean Eustache); **1967** – Le départ (Start; r. Jerzy Skolimowski); Weekend (r. Jean-Luc Godard); La Chinoise (Číňanka; r. Jean-Luc Godard); Le plus vieux métier du monde (Nejstarší povolání světa; r. Jean-Luc Godard, Franco Indovina, Mauro Bolognini, Philippe de Broca, Michael Pfleghar, Claude Autant-Lara); **1968** – Baisers volés (**Ukradené polibky**; r. François Truffaut); **Dialog 20-40-60** (r. Jerzy Skolimowski, Peter Solan, Zbyněk Brynych); Paul (r. Diourka Medveczky); **1969** – Porcile (Vepřinec; r. Pier Paolo Pasolini); Le gai savoir (Veselé poznávání; r. Jean-Luc Godard); Os herdeiros (Dědicové; r. Carlos Diegues); **1970** – Der leone have sept cabezas (Lev má sedm hlav; r. Glauber Rocha); Domicile conjugal (**Rodinný krb** – ČTV; r. Francois Truffaut); Une aventure de Billy the Kid (Dobrodružství Billyho the Kida; r. Luc Moullet); **1971** – Les deux Anglaises et le continent (**Dvě Angličanky a kontinent** – ČTV; r. François Truffaut); Out un: spectre (r. Jacques Rivette); L'éducation sentimentale (TV – Citová výchova; r. Marcel Cravenne); **1972** – Ultimo tango a Parigi/Last Tango in Paris (**Poslední tango v Paříži** – V; r. Bernardo Bertolucci); **1973** – La maman et la putain (Maminka a děvka; r. Jean Eustache); La nuit américaine (**Americká noc**; r. François Truffaut); **1974** – Les lolos de Lola (Lolini chlapci; r. Bernard Dubois); **1975** –

Umarmungen und andere Sachen (Objetí a jiné věci; r. Jochen Richter); **1979** – L'amour en fuite (Láska na útěku; r. François Truffaut); **1980** – Aiutami a sognare (Pomozte mně snít; r. Pupi Avati); **1981** – Parano (r. Bernard Dubois); La pension des surdoues (Penzion pro talenty; r. Claude Plaut); **1982** – Pour Bonie (Pro Bonie; r. Paul Muret); **1983** – La cassure (Puklina; r. Ramon Muñoz); Rebelote (r. Jacques Richard); **1984** – Paris vu par... vingt ans après (Paříž očima... po dvaceti letech; r. Philippe Garrel, Chantai Akermanová, Bernard Dubois, Frédéric Mitterrand, Vincent Nordon, Philippe Venault); **1985** – Csak egy mozi (Nic než film; r. Pál Sándor); Détective (**Detektiv** – ČTV; r. Jean-Luc Godard); L'île au trésor (Ostrov pokladů; r. Raoul Ruiz); **1986** – Corps et biens (Tělem i duší; r. Benoît Jacquot); Der Fall Boran (Případ Boran; r. Daniel Zuta); **1987** – Ossegg – oder Die Wahrheit Liber Hansel und Gretel (Ossegg – aneb Pravda o Honzíkovi a Markétce; r. Thees Klahn); Les keufs (Poldové; r. Josiane Balasková); Jane B. par Agnès V. (**Jane Birkinová očima Agnès Vardové** – ČTV; r. Agnès Vardová); **1988** – 36 fillette (Dívčí číslo 36; r. Catherine Breillatová); La couleur du vent (Barva větru; r. Pierre Granier-Deferre); Femme de papier (Žena z obálky; r. Suzanne Schiffmanová); **1989** – Bunker Palace hôtel (r. Enki Bilal); **1990** – I Hired a Contract Killer (**Smlouva s vrahem** – ČTV; r. Aki Kaurismaki); **1991** – Paris s'éveille (Paříž se probouzí; r. Olivier Assayas); C'est la vie (To je život; r. Daniel Cohn-Bendit, Peter Franz Steinbach); **1992**

– La vie de bohème (**Bohémský život**; r. Aki Kaurismäki); Juste avant l'orage (Těsně před bouřkou; r. Bruno Herbulot); **1993** – La naissance de l'amour (Zrod lásky; r. Philippe Garrel);
Personne ne m'aime (Nikdo mne nemá rád; r. Marion Vernouxová); Contro il destino (TV – Proti osudu; r. Denis Lenoir); **1994** – Les cent et une nuits (Sto a jedna noc; r. Agnès Vardová); **1995** – Le journal d'un séducteur (Svědčův deník; r. Danièle Dubrouxová); **1996** – Mon homme (**Můj pasák**; r. Bertrand Blier); Irma Vep (Irma Vepová; r. Olivier Assayas);
Pour rire! (K smíchul; r. Lucas Belvaux); **1998** – Innocent (Nevinný; r. Costa Natsis); **1999** – Une affaire de goût (**V zajetí chuti**; r. Bernard Rapp); **2000** – Marcorelle n'est pas coupable/L'affaire Marcorelle (Případ Marcorelle; r. Serge Le Péron); Le pornographe (Pornograf; r. Bertrand Bonello); Ni nei pien chi tien (Kolik je tam hodin?; r. Tsai Ming-liang); **2001** – La guerre à Paris (Válka v Paříži; r. Yolande Zaubermanová).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Interpressfilm, 1986, č. 2, s. 71-73 (rozhovor). – Interpressfilm, 1974, č. 3, s. 72. – Kino, 1971, č. 20, s. 6-7.

LEDGER Heath

(Heathdiff Andrew Ledger)

* 4. dubna 1979 – Perth, Západní Austrálie (Austrálie)

Hereckou dráhu začínal jako desetiletý v rodném městě, v divadelním souboru Globe Shakespeare Company (*Peter Pan*, *Ve jménu otce*, *Bugsy Malone*). Vytvořil jednu z hlavních postav v dramatickém seriálu ze sportovní školy **Sweat** (1996, *Pot*) a hlavní roli keltského prince Conora v dobrodružném historickém seriálu **Roar** (1997, *Rev*). Na film. plátně zaujal po stavou amatérského boxera Jimmyho, který si musí opatřit ztracené mafiánské peníze bankovní loupeží, v tarantinovské tragikomedii **Two Hands – Ruce pryč!** (r. G. Jordan). Po herecké účasti ve dvou australských filmech přesídlil do Hollywoodu, kde se prosadil úlohou rošťackého středoškoláka Patricka Verony (Petruccia) v aktualizované verzi Shakespearovy komedie *Zkrocení zlé ženy*, nazvané **Deset důvodů, proč tě nenávidím** (r. G. Junger). Postavení herecké hvězdy mu zajistila postava Gabriela Martina, který se svým otcem (Mel Gibson) založí domobranu z řad farmářů během bojů o americkou nezávislost, v historickém velkofilmu

Patriot (r. R. Emmerich).

FILMOGRAFIE:

1997 – Blackrock (r. Steve Vidler); **1998** – Two Hands (**Two Hands – Ruce pryč!**; r. Gregor Jordan); **1999** – 10 Things I Hate About You (**Deset důvodů, proč tě nenávidím**; r. Gil Junger); **2000** – The Patriot (**Patriot**; r. Roland Emmerich); **2001** – A Knight's Tale (**Příběh rytíře**; r. Brian Helgeland); Monster's Ball (**Ples příšer**; r. Marc Forster); **2002** – The Sin Eater (r. Brian Helgeland)

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Cinema, 2001, č. 7, s. 66. – Premiere, červenec-srpen 2001, č. 7-8, s. 24.

LEDOYENOVÁ Virginia

* 15. listopadu 1976 – Aubervilliers u Paříže (Francie)

Pochází z rodiny hotelové manažerky a podnikatele. Už od útlého dětství vystupovala v reklamách (Bledina, Buitoni, Air France, Air Inter) a jako desetiletá debutovala ve filmu, kde si jako umělecké jméno zvolila dívčí jméno své babičky, která byla divadelní herečkou. V osmnácti letech, po ukončení pařížské umělecké školy L'Ecole des Enfants du Spectacle, se začala věnovat výhradně účinkování ve filmu, kde třikrát po sobě byla nominována na Césara (**Svišti**, **Chladná voda**, **Osamělá dívka**). Poprvé na sebe upozornila titulní úlohou dvanáctileté Italky, která s rodinou žije ve francouzském přístavním městečku, v kriminálním dramatu **Mima** (r. Ph. Espositová). První hlavní roli dívky Christine – vytvořila v melancholickém dramatu **Chladná voda** (r. O. Assayas). Přesvědčivý výkon podala také jako hrdinka Valerie v komorním příběhu jednoho dne ze života hotelové číšnice **Osamělá dívka** (r. B. Jacquot). V poslední době se prosazuje v Hollywoodu. Její mezinárodní popularitu odstartovalo účinkování po boku Leonarda DiCapria v dobrodružném

dramatu podle románu Alexe Garlanda **Pláž** (r. D. Boyle), kde ztělesnila odvážnou Francouzku Françoise, která se během turistické cesty v Bangkoku ocitne se svým milencem (Gillaume Canet) v ohrožení života. V lednu 2000 pobývala krátce v Praze v rámci natáčení TV přepisu Hugových **Bídníků** (r. J. Dayanová), v němž ztvárnila klíčovou ženskou postavu – Cosettu. Kosmetická firma L'Oréal si ji vybrala (1999) jako reklamní tvář. Její mladší bratr Michael Fernandez působí u filmu jako asistent produkce.

FILMOGRAFIE:

1986 – L'iniziazione (Zasvěcení; r. Gianfranco Mingozzi); **1990** – Lo más natural (Přirozenější; r. Josefina Molinaová); **1991** – Mima (r. Philomène Espositová); Le voleur d'enfants (Zloděj dětí; r. Christian de Chalonge); **1993** – Les marmottes (**Svišti** – ČTV; r. Élie Chouraqui); La règle de l'homme (TV – Mužské pravidlo; r. Jean-Daniel Verhaeghe); **1994** – L'eau froide (**Chladná voda** – ČTV; r. Olivier Assayas); **1995** – Les sensuels (Smyslní; r. Michel Marx); La cérémonie (Obřad; r. Claude Chabrol); La fille seule (Osamělá dívka; r. Benoît Jacquot); **1996** – Mahjong (Madžong; r. Edward Yang); **1997** – La vie de Marianne (TV – Mariannin život; r. Benoît Jacquot); Ma 6-T va crack-er (r. Jean-François Richet); Heroines (**Playback** – V; r. Gérard Krawczyk); **1998** – Jeanne et le garçon formidable (Jeanne a dokonalý chlap r. Jacques Martineau, Olivier

Ducastel); En plein coeur (Ve vší nevinnosti; r. Pierre Jolivet); A Soldier's Daughter Never Cries (**Vojáková dcera nepláče** – V; r. James Ivory); Fin août, début septembre (Konec srpna, začátek září; r. Olivier Assayas); **2000** – Cecilia (r. Irwin Kershner); The Beach (**Pláž**; r. Danny Boyle); Les Misérables (TV – Bídníci; r. Josée Dayanová); De l'amour (Z lásky; r. Jean-François Richet); **2001** – 8 femmes (**8 žen**; François Ozon).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Magazín Práva, 22.7.2000, s. 8. – Rolling Stone, červen 2000, s. 41. – Blesk, 26.1.2000, s. 4

LEE Brandon

* 1. února 1965 – Oakland, Kalifornie (USA)

† 31. března 1993 – Wilmington, Severní Karolína (USA)

Byl synem předčasně zesnulého propagátora asijských bojových umění a průkopníka kung-fu filmů Bruce Leeho (1941-1973). Dětství strávil v Hong Kongu a po vzoru svého legendárního otce se začal věnovat výuce karate a thajského boxu, až se sám stal učitelem tohoto sportovního odvětví. Své tělesné schopnosti uplatnil záhy před film. kamerou, kde na sebe upozornil úlohou amerického mladíka čínského původu jménem Jako Lo, který je vtažen do krvavých soubojů čínské narkomafie s chicagskými mafiány, v akčním thrilleru **Rychlý jako blesk** (r. D. H. Little). Než se však stačil plně prosadit, byla jeho slibně se rozvíjející kariéra tragicky ukončena; v závěru natáčení romantického hororu **Vrána** (r. A. Proyas), v němž vytvořil hlavní roli zavražděného a zmrtvýchvstalého rockového hudebníka Erica Dravena, byl B. L. smrtelně postřelen omylem ostře nabitým revolverem.

FILMOGRAFIE:

1986 – Kung Fu: The Movie (TV – **Kung Fu: The Movie** – V/**Kung-fu** – ČTV; r. Richard Lang); **1987** – Kung Fu: The Next Generation (Kung Fu: Příští generace; r. Tony Wharmby); Legacy of Rage (**Dědictví vášně** – V; r. Ronny Yu); **1989** – Laser Mission (**Laserová mise** – V; r. B. J. Davis); **1991** – Showdown in Little Tokyo (**Zúčtování v Malém Tokiu** – V; r. Mark L. Lester); **1992** – Rapid Fire (**Rychlý jako blesk**; r. Dwight H. Little); **1993** – The Crow (**Vrána**; r. Alex Proyas).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kinorevue, 1995, č. 1, s. 10. – Video plus, 1993, č. 8, s. 4-5. – Premiéra, 1993, č. 4, s. 6-8 (rozhovor). – Film Fan, 1993, č. 31, s. 6. – Týdeník Televize, 1993, č. 23, s. 9. – Práce (příloha), 1993, č. 175, s. 7. – Český deník, 1993, č. 84, s. 8.

LEE Christopher

(Christopher Frank Carandini Lee)

* 27. května 1922 – Londýn (Velká Británie)

Je synem britského plukovníka z času burské války Geoffreya Trollopea Leeho a italské komtesy Estelly Marie Carandini. Nejprve získal vzdělání v Summerfield Preparatory School a další studium absolvoval na Wellington College, kde si osvojil několik světových jazyků včetně švédštiny a ruštiny. Za války sloužil jako pilot u speciální zpravodajské jednotky Královského vojenského letectva v Jižní Africe, Rhodesii a v Jugoslávii. Poté se věnoval jenom filmu (1947-51 byl smluvně vázaný ke společnosti J. Arthura Ranka). Před kamerou však více než deset let dostával relativně nevýznamné role sportovců a šermířů, i když se jednalo např. o významné filmy (**Hamlet**, **Moulin Rouge**, **Bílá velryba**). Teprve 1957 pronikl do mezinárodního povědomí rolí Frankensteinova v hororu **Frankensteinova kletba** (r. T. Fisher). Vedle upírů, krvežíznivých hrabat, lidských i nelidských monster, které před ním vytvářeli Bela Lugosi a Boris Karloff, ztělesnil ve Fisherových filmech i sympatické postavy, např. romantickou

postavu sira Henryho v přepisu Doylova díla **Pes baskervillský** nebo proslulého detektiva Sherlocka Holmese v kriminálním příběhu **Sherlock Holmes a náhrdelník smrti**. Se svou téměř dvoumetrovou štíhlou postavou a tajuplnou, zasmušilou tváří s pichlavým pohledem a hlubokým hlasem byl předurčen pro d'ábelské, démonické typy a hrdiny temných charakterů (Dracula, Fu Manchu, Mumie, Faust, Rasputin), které hrál v nejrůznějších variacích včetně parodie. Spolu s Peterem Cushingem, jemuž byl často protihráčem nebo partnerem, patřil dlouho k nejoblíbenějším hororovým hercům. Jednu ze svých nejlepších kreací předvedl v postavě fanatického vědce Mycrofta Holmese v melancholické komedii **Soukromý život Sherlocka Holmese** (r. B. Wilder). Poč. 70. let pozvolna opouští hororový žánr a uplatňuje se ve vysokorozpočtových projektech (**Tři mušketýři**, **Letiště 77**, **1941**). Galerii svých film. hrdinů rozšiřuje o seriózní a ctihodné muže, např. profesory, lékaře, důstojníky, aristokraty a kněze. 1983 pobýval v Praze v rámci natáčení hororu **Howling II** (r. Ph. Mora) a byl porotcem MFF Forum '95 v Bratislavě 1995. Společně s Anthonym Nelsonem Keysem založil 1972 produkční společnost Charlemagne Productions, Ltd. Vedle herectví se věnuje golfu a na poloprofesionální úrovni opernímu zpěvu. 1973 mu byl ve Francii udělen odznak důstojníka Řádu umění a literatury. Je autorem autobiografické knihy *Tall, Dark and Gruesome* (1977, Vysoký, temný a příšerný). Od 1961 je ženatý s bývalou dánskou modelkou Gitte Korenckeovou, s níž má dceru Christinu (* 1963).

FILMOGRAFIE:

1948 – Corridor of Mirrors (Zrcadlová chodba; r. Terence Young); One Night with You (Jedna noc s tebou; r. Terence Young); Scott of the Antarctic (**Boj o jižní točnu**; r. Charles Frend); Penny and the Pownall Case (Modelka a případ Pownall; r. Slim Hand); A Song for Tomorrow (Píseň pro zítřek; r. Terence Fisher); Saraband for Dead Lovers (Sarabanda pro mrtvé milence; r. Basil Dearden); My Brother's Keeper (Ochránce mého bratra; r. Alfred Roome); **Hamlet** (r. Laurence Olivier); **1949** – Trottie True (Trottie Trueová; r. Brian Desmond Hurst); **1950** – Prelude to Fame (Předehra ke slávě; r. Fergus McDonnell); They Were Not Divided (Nebyli rozdělení; r. Terence Young); **1951** – Captain Horatio Hornblower (Kapitán Horatio Hornblower; r. Raoul Walsh); Valley of the Eagles (Údolí orlů; r. Terence Young); **1952** – Paul Temple Returns (Paul Temple se vrací; r. Maclean Rogers); The Crimson Pirate (Červený pirát; r. Robert Siodmak); Top Secret (Přísně tajné; r. Mario Zampi); **1953** – Innocents in Paris (Nevinní v Paříži; r. Gordon Parry); Babes in Bagdad (Nevíňátka v Bagdádu; r. Edgar G. Ulmer); **Moulin Rouge** (r. John Huston); The Triangle (Trojúhelník; r. Lance Comfort, Leslie Arliss, Bernard Knowles); **1955** – That Lady (Ta dáma; r. Terence Young); The Dark Avenger (Černý mstitel; r. Henry Levin); Man in Demand (Žádaný člověk; r. David McDonald); Storm Over the Nile (Bouře

na Nilu; r. Zoltan Korda, Terence Young); Cockleshell Heroes (Hrdinové ve skafandrech; r. José Ferrer); **1956** – Private's Progress (Vojínův postup; r. John Boulting); Port Afrique (r. Rudolph Maté); Beyond Mombasa (Znamení leoparda; r. George Marshall); The Battle of the River Plate (**Bitva u La Plata** – ČTV; r. Michael Powell, Emeric Pressburger); Moby Dick (**Bílá velryba**; r. John Huston); Alias John Preston (r. David McDonald); **1957** – The Curse of Frankenstein (Frankensteinova kletba; r. Terence Fisher); Ill Met by Moonlight (Schůzka se zlem při měsíčním svitu; r. Michael Powell, Emeric Pressburger); Fortune Is a Woman (Štěstí je žena; r. Sidney Gilliat); Am re victoire (Trpké vítězství; r. Nicholas Ray); **1958** – A Tale of Two Cities (**Příběh dvou měst** – ČTV; r. Ralph Thomas); The Battle of the V 1 (Bitva o V1; r. Vernon Sewell); The Truth About Women (Pravda o ženách; r. Muriel Boxová); Dracula (r. Terence Fisher); Corridors of Blood/ The Doctor from Seven Dials (Krvavé chodby; r. Robert Day; uvedeno až 1962); **1959** – The Hound of the Baskervilles (**Pes baskervillský**; r. Terence Fisher); The Man Who Could Cheat Death (Muž, který oklamal smrt; r. Terence Fisher); Tempi duri per vampiri (Těžké časy pro upíry; r. Steno); The Mummy (Mumie; r. Terence Fisher); Treasure of San Teresa (Poklad ze Svaté Terezy; r. Alvin Rakoff); **1960** – The City of the Dead (Město mrtvých; r. John Llewellyn Moxey); Too Hot to Handle (Příliš horká půda; r. Terence Young); Beat Girl (r. Edmond T. Greville); The Two

Faces of Doctor Jekyll (Dvě tváře dr. Jekylla; r. Terence Fisher);
The Hands of Orlac (Orlacovy ruce; r. Edmond T. Greville);
1961 – Taste of Fear (Chut' strachu; r. Seth Holt); The Terror of
the Tongs (Opium z Hongkongu; r. Anthony Bushell); In Namen
des Teufels/The Devil's Agent (Ďáblův agent; r. John Paddy
Carstairs); Das Ratsel der roten Orchidee (Záhada červené
orchideje; r. Helmut Ashley); Ercole al centro délia terra
(Herkules v středu Země; r. Mario Bava); **1962** – Das
Geheimnis der gelben Narzissen (Tajemství žlutých narcisů; r.
Akos von Rathony); The Pirates of Blood River (Piráti z Mrtvé
řeky; r. John Gilling); Sherlock Holmes und das Halsband des
Todes (**Sherlock Holmes a náhrdelník smrti**; r. Terence
Fisher); **1963** – La frusta e il corpo (Bič a tělo; r. Mario Bava);
La cripta de l'incubo (Hrobka úzkosti; r. Camillo Mastrocinque);
La vergine de Norimberga (Panna z Norimberku; r. Antonio
Margheriti); The Gorgon (Gorgona; r. Terence Fisher); **1964** –
The Devil-Ship Pirates (Ďábelská loď pirátů; r. Don Sharp); Dr.
Terror's House of Horrors (Hrůzostrašný dům dr. Terrora; r.
Freddie Francis); Il castello dei morti viva (Zámek živé mrtvolý;
r. Luciano Ricci); **1965** – She (**Vládkyně Aiša** – ČTV; r. Robert
Day); The Face of Fu Manchu (Tvář Fu Manchu; r. Don Sharp);
The Skuli (Lebka; r. Freddie Francis); **1966** – Dracula: Prince of
Darkness (Dracula: Vládce temnot; r. Terence Fisher); Rasputin:
The Mad Monk (Rasputin: Šílený mnich; r. Terence Fisher); The
Brides of Fu Manchu (Nevěsty Fu Manchu; r. Don Sharp);

Circus of Fear (Cirkus strachu; r. John Llewellyn. Moxey); **1967** – Theatre of Death (Divadlo smrti; r. Samuel Galiu); Five Golden Dragons (Pět zlatých draků; r. Jeremy Summers); Night of the Big Heat (Noc velkého ohně; r. Terence Fisher); The Vengeance of Fu Manchu (Pomsta Fu Manchu; r. Jeremy Summers); Die Schlangengrube und das Pendel (Jáma a kyvadlo; r. Harald Reinl); **1968** – The Devil Rides Out (Ďábel vychází; r. Terence Fisher); The Castle of Fu Manchu (Zámek Fu Manchu; r. Jesus Franco); The Face of Eve (Evina tvář; r. Jeremy Summers); Curse of the Crimson Altar (Kletba krvavého oltáře; r. Vernon Sewell); Der Todeskuss des Dr. Fu Manchu/The Blood of Fu Manchu (Smrtelný polibek dr. Fu Manchu; r. Jesus Franco); Dracula Has Risen from the Grave (Dracula vstal z hrobu; r. Freddie Francis); **1969** – The Oblong Box (Podlouhlá skříňka; r. Gordon Hessler); The Magie Christian (**Kouzelný Kristián** – ČTV; r. Joseph McGrath); Vampir (Upír; r. Pedro Portabella); Scream and Scream Again (Křič a znovu křič; r. Gordon Hessler); **1970** – Julius Ceasar (r. Stuart Burge); Taste of Blood of Dracula (Ochutnejte Draculovu krev; r. Peter Sasdy); The Private Life of Sherlock Holmes (Soukromý život Sherlocka Holmese; r. Billy Wilder); The Scars of Dracula (**Drákulovo znamení** – ČTV; r. Roy Ward Baker); The House That Dripped Blood (Dům, z něhož kapala krev; r. Peter Duffell); One More Time (Ještě jednou; r. Jerry Lewis); Eugenie: The Story of Her Journey into Perversion (Eugenie: Příběh její cesty k perverzitě;

r. Jesus Franco); El proceso de las brujas/Throne of Fire/The Bloody Judge/Night of the Blood Monster (Noc krvavé příšery; r. Jesus Franco); **1971** – El conde Dracula (Hrabě Dracula; r. Jesus Franco); I, Monster (Já, netvor; r. Stephen Weeks); Hannie Caulder (**Hannie Caulder** – V/**Hannie Caulderová** – ČTV; r. Burt Kennedy); **1972** – In Search of Dracula (D – Po Draculových stopách; r. Calvin Floyd); Death Line/Raw Meat (Čára smrti; r. Gary Sherman); The Creeping Flesh (**Obživlé zlo** – ČTV; r. Freddie Francis); Dracula A.D. 1972 (Dracula Léta Páně 1972; r. Alan Gibson); Nothing But the Night (Nic než noc; r. Peter Sasdy); Panico en el transiberiano (Panika v Transsibiřském expresu; r. Eugenio Martin); **1973** – Poor Devil (TV – Ubohý d'ábel; r. Peter Sheerer); The Satanic Rites of Dracula (Draculovy satanistické obřady; r. Alan Gibson); The Three Musketeers (**Tři mušketýři**; r. Richard Lester); Dark Places (Temná místa; r. Don Sharp); The Wicker Man (Muž z proutí; r. Robin Hardy); **1974** – Le boucher, la star et l'orpheline/Eulallie quitte les champs (Řezník, hvězda a sirota; r. Jerome Savary); The Man with the Golden Gun (**Muž se zlatou zbraní** – V; r. Guy Hamilton); The Four Musketeers (**Tři mušketýři II. díl**; r. R. Lester); Diagnosis: Murder (TV – Diagnóza: Vražda; r. Sidney Hayers); **1975** – Killer Force/The Diamond Mercenaries (Síla zabijáka; r. Val Guest); Revenge of the Dead (Smrtná pomsta; r. Evan Lee); Whispering Death (**Šeptající smrt** – ČTV; r. Jurgen Goslar); **1976** – Dracula père

et fils (**Dracula a syn** – V; r. Edouard Molinaro); To the Devil... a Daughter (Ďáblovi... dceru; r. Peter Sykes); The Keeper (Strážce; r. Tom Drake); **1977** – Airport '77 (**Letiště 77** – ČTV; r. Jerry Jameson); Starship Invasion (Invaze z hvězd; r. Ed Hunt); End of the World (Konec světa; r. John Hayes); **1978** – The Passage (**Psanci**; r. J. Lee Thompson); The Silent Flute/Circle of Iron (**Aréna** – V; r. Richard Moore); Caravans (Karavany; r. James Fargo); Return from Witch Mountain (Návrat od Čarodějně hory; r. John Hough); **1979** – Jaguar Lives! (Jaguár žije!; r. Ernest Pintoff); The Pirate (TV – Pirát; r. Ken Annakin); Bear Island (**Medvědí ostrov** – V; Don Sharp); An Arabian Adventure (**Arabské dobrodružství**; r. Kevin Connor); **1941** – ČTV (r. Steven Spielberg); **1980** – Serial (Seriál; r. Bill Persky); Once Upon a Spy (TV – Byl jednou jeden špion; r. Ivan Nagy); **1981** – Goliath Awaits (TV – Goliáš čeká; r. Kevin Connor); An Eye for an Eye (**Oko za oko** – ČTV; r. Steve Carver); The Salamander (**Salamandr**; r. Peter Zinner); **1982** – The Last Unicorn (A – **Poslední jednorozec** – V; r. Arthur Rankin jr., Jules Bass; pouze hlas); Charles and Diana: A Royal Love Story (TV – Charles a Diana: Příběh královské lásky; r. James Goldstone); Safari 3000 (r. Harry Hurwitz); Massarati and the Brain (TV – Massarati a mozek; r. Harvey Hart); **1983** – The Return of Captain Invincible (Návrat nepřemožitelného kapitána; r. Philippe Mora); House of the Long Shadows (Dům dlouhých stínů; r. Pete Walker); **1984** – The Far Pavilions (TV – **Vzdálené**

vrcholky hor; r. Peter Duffell); Jocks (Sportovci; r. Steve Carver); The Big Lobby/The Rosebud Beach Hotel/The No-Tell Hotel (r. Harry Hurwitz); **1985** – The Boy Who Left Home to Find Out About the Shivers (TV – **Honza Nebojsa** – ČTV; r. Graeme Clifford); Howling II: Your Sister Is a Werewolf (**Howling II – V/Tvá sestra je vlkodlak** – ČTV; r. Philippe Mora); Mask of Murder (Vražedná maska; r. Arne Mattson); **1986** – The Disputation (TV – Spor; r. Geoffrey Sax); Desperate Moves (r. Oliver Hellman); The Girl (Dívka; r. Arne Mattson); Shaka Zulu (TV – Shaka, král Zuluů; r. William C. Faure); **1987** – Dark Mission (Temná mise; r. Jesus Franco); Mio, moj Mio (**Mio, můj Mio**; r. Vladimir Grammatikov); **1988** – Murder Story (r. Eddie Arno, Markus Innocenti); **1989** – Around the World in Eighty Days (TV – **Kolem světa za 80 dní** – ČTV; r. Buzz Kulik); Panga (r. Secin Barton); The Return of the Musketeers (**Návrat muškefýrů** – ČTV; r. Richard Lester); Treasure Island (TV – **Ostrov pokladů** – V; r. Fraser C. Heston); La révolution française (**Francouzská revoluce** – ČTV; r. Robert Enrico, Richard T. Heffron); **1990** – The Rainbow Thief (Duhový zloděj; r. Alexandro Jodorowsky); Honeymoon Academy (**Po dobrém i po zlém – V/V dobrém i ve zlém** – ČTV; r. Gene Quintano); Il monastero (Klášter; r. Tom De Simone); L'avaro (**Lakomec** – ČTV; r. Tonino Cervi); The Care of Time (TV – Starost o čas; r. John Davies); Gremlins 2: The New Batch (**Gremlins 2**; r. Joe Dante); **1991** – Incident at Victoria Falls/ Sherlock Holmes and

the Incident at Victoria Falls (**Případ od Viktoriiných vodopádů** – ČTV; r. Bill Corcoran); Sherlock Holmes and the Leading Lady (TV – Sherlock Holmes a hlavní dáma; r. Peter Sasdy); Shogun Mayeda (**Šógun Mayeda**; r. G. Hessler); **1992** – Double Vision (TV – Dvojí zjevení; r. Robert Knights); **1993** – Cybereden/Jackpot (r. Mario Orfini); Death Train (TV – **Vlak smrti** – V; r. David S. Jackson); **1994** – Police Academy VII: Mission to Moscow (**Policejní akademie VII** – ČTV; r. Alan Metier); Funny Man (Zábavný muž; r. Simon Sprackling); **1995** – Moses (TV – **Bible – Starý zákon: Mojžíš** – ČTV; r. Roger Young); A Feast at Midnight (Hostina o půlnoci; r. Justin Hardy); **1996** – The Stupids (**Blbouni** – ČTV/**Ľulpasovi** – KTV; r. John Landis); Sorellina e il principe del sogno (TV – **Sestřička a princ ze snů** – ČTV; r. Lamberto Bava); **1997** – The Odyssey (TV – **Odysseus** – V; r. Andrej Končalovskij); Talos the Mummy (Pařáty mumie; r. Russell Mulcahy); **1998** – Jinnah (r. Jamil Dehlavi); **1999** – Sleepy Hollow (**Ospalá díra**; r. Tim Burton); **2000** – In the Beginning (TV – **Na počátku** – KTV; r. Kevin Connor); **2001** – The Lord of the Rings: The Fellowship of the Ring (**Pán prstenů – Společenstvo prstenu**; r. Peter Jackson).

ČS. BIBLIOGRAFIE

MF Dnes (Magazín), 19.8.1999, č. 192, s. 31. – Satelit, 1996, č. 38, s. 52-53 (rozhovor). – Kinorevue, 1995, č. 23, s. 23

(rozhovor). – Denní Telegraph, 27.10.1995, č. 252, s. 10. – Interpressfilm, 1990, č. 4, s. 74-83 (rozhovor). – Kino, 1984, č. 23, s. 14 (rozhovor). – Záběr, 1970, č. 2, s. 5.

LEEOVÁ Sheryl

* 22. dubna 1967 – Boulder, Colorado (USA)

Je dcerou malířky a architekta. Vystudovala herectví na American Academy of Dramatic Art (AADA) v kalifornské Pasadeně. Proslavila se postavou záhadné Laury Palmerové (a její sestřenice Madeleine), jejíž vražda převrátila naruby poklidný život jednoho amerického městečka, v kultovním TV seriálu **Twin Peaks** (1990-91, **Městečko Twin Peaks** – ČTV) a ve stejnojmenném filmu **Twin Peaks** (r. D. Lynch). Zaujala rovněž úlohou hamburské módní fotografky Astrid Kirchherrové v životopisném snímku o začátcích Beatles, nazvaném **Backbeat** (r. I. Softley). Hraje také na divadle, mj. vytvořila titulní úlohu v newyorské inscenaci Wildeovy *Salome*, kde byl jejím partnerem Al Pacino.

FILMOGRAFIE:

1990 – Wild at Heart (**Zběsilost v srdci**; r. David Lynch); **1991** – Love, Lies and Murder (TV – Láska, lži a vražda; r. Robert

Markowitz); **1992** – Twin Peaks: Fire Walk with Me (**Twin Peaks**; r. David Lynch); Jersey Girl (**Dívky z Jersey**; r. David Burton Morris); **1993** – **Backbeat** (r. Iain Softley); **1994** – Guinevere (TV; r. Jud Taylor); Don't Do It (Nedělej to; r. Eugene Hess); Fall Time (**Konec sezóny** – V; r. Paul Warner); Homage (Hold; r. Ross Kagan Marks); **1995** – Follow the River (TV – Jdi podél řeky; r. Martin Davidson); Notes from Underground (Zápisky z podzemí; r. Gary Alan Walkow); **1996** – Mother Night (**Matka „noc“** – V; r. Keith Gordon); This World, Then the Fireworks (**Život jako ohňostroj** – V; r. Michael Oblowitz); **1997** – David (TV – **Bible – Starý zákon: David** – ČTV; r. Robert Markowitz); Bliss (**Doteky** – KTV; r. Lance Young); The Blood Oranges (Krvavé pomeranče; r. Philip Haas); **1998** – John Carpenter's Vampires (**Upíři** – V; r. John Carpenter); LA. Doctors (TV – Doktoři z Los Angeles; r. Gary Fleder); Angel's Dance (**Tanec smrti** – KTV; r. David L. Corley); **2000** – Hitched (TV; r. Wesley Strick); **2001** – Children on Their Birthdays (Děti na svých narozeninách; r. Mark Medoff).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

MF Dnes, 14.5.1994, č. 113, s. V.

LeGROS James

* 27. dubna 1962 – Minneapolis, Minnesota (USA)

Začal hrát už během středoškolských studií a herecké vzdělání získal v divadelním souboru South Coast Repertory. Účinkoval především na jevišti (mj. v dramatech A. P. Čechova *Višňový sad*, Bertolda Brechta *Galileo*, Ronalda Ribmana *Obřad nevinnosti*, Sama Sheparda *Prokletí hladovějící třídy*, Davida Mameta *Americký bizon* aj.) a po řadě epizodních film. rolí se stal častým představitelem děl nezávislých amerických tvůrců: feťák Rick, jehož dívka (Heather Grahamová) zemře na předávkování a partákoví (Matt Dillon) se posléze podaří vymanit z drogové závislosti, v psychologickém krimidramatu podle románu Jamese Foglea **Narkomani** (r. G. Van Sant); nezaměstnaný a dalšími pohromami stížený mladík z Los Angeles John Boyz, u něhož chronická ospalost způsobuje, že se mu zcela stírá hranice mezi realitou a snem, v satirické alegorii **Tápání** (r. P. McCarthy). Jeho nejlepší úlohou (nominace na Independent Spirit Award) je zatím postava prostoduché herecké hvězdy Chada Palomina v úsměvném snímku z filmařského zákulisí **Život v oblouznění** (r. T. DiCillo). Jako host se také objevil v několika TV seriálech, mj. **MacGruder & Loud**, **Knight Rider** – ČTV, **Simon & Simon**, **Roseanne** – ČTV, **The Outer Limits (Krajní meze** – ČTV) a **ER (Pohotovost** – ČTV). Je ženatý s herečkou Kristinou Loggiaovou.

FILMOGRAFIE:

1984 – The Ratings Game (TV – **Americký mogul** – ČTV; r. Danny DeVito); The Ladies Club (Dámský klub; r. A. K. Allenova); **1986** – Solarbabies (**Sluneční děti** – ČTV; r. Alan Johnson); **1987** – Real Men (**Opravdoví muži** – V; r. Dennis Feldman); Near Dark (Skoro tma; r. Kathryn Bigelowová); Fatal Beauty (**Osudná droga** – V; r. Tom Holland); Batteries not included (**Baterie nejsou v ceně** – ČTV; r. Matthew Robbins); **1988** – **Phantasm II** – V (r. Don Coscarelli); **1989** – Drugstore Cowboy (**Narkomani** – V/**Flákač** – ČTV; r. Gus Van Sant); Born on the Fourth of July (**Narozen 4. července** – V; r. Oliver Stone); Hollywood Heartbreak (Zlomené srdce v Hollywoodu; r. Lance Dickson); **1990** – Leather Jackets (Kožené bundy; r. Lee Drysdale); **1991** – Blood and Concrete (**Krev a beton** – V; r. Jeffrey Reiner); The Rapture (**Extáze** – V; r. Michael Tolkin); Point Break (**Bod zlomu**; r. Kathryn Bigelowová); Where the Day Takes You (Kam tě den zavede; r. Marc Rocco); Nervous Ticks (**Tikot** – V; r. Rocky Lang); **1992** – My New Gun (**Můj nový revolver** – V; r. Stacy Cochranová); **Singles** (r. Cameron Crowe); Guncrazy (TV – **Milenci se zbraní** – ČTV; r. Tamra Davisová); **1994** – Floundering (Tápání; r. Peter McCarthy); Bad Girls (**Pistolnice**; r. Jonathan Kaplan); Mrs. Parker and the Vicious Circle (**Mrs. Parker a začarovaný kruh** – V; r. Alan Rudolph); Don't Do It (Nedělej to; r. Eugene Hess); The Low Life

(Nuzný život; r. George Hickenlooper); Living in Oblivion (**Život v oblouznění**; r. Tom DiCillo); **1995** – Safe (Bezpečí; r. Todd Haynes); Destiny Turns On the Radio (**Johnny zapíná rádio – V/Johnny ladí rádio** – KTV; r. Jack Baran); **Panther** – V (r. Mario Van Peebles); Boys (**Ochránci** – V; r. Stacy Cochranová); **1996** – The Destiny of Marty Fine (Osud Martyho Fina; r. Michael Hacker); Just Looking (r. Tyler Bensinger); Infinity (Nekonečno; r. Matthew Broderick); Marshal Law (**Marshalův zákon** – V; r. Stephen Cornwell); Countdown/Serial Bomber (Odpočítávání; r. Keoni Waxman); The Myth of Fingerprints (**Otisky prstů** – V; r. Bart Freundlich); **1997** – Pronto (TV; r. Jim McBride); Wishful Thinking (**Zbožné přání** – V; r. Adam Park); **1998** – The Pass (r. Kurt Voss); LA Without a Map (LA bez mapy; r. Mika Kaurismaki); Thursday (**Černý čtvrtek** – V; r. Skip Woods); There's No Fish Food in Heaven (V nebi nepodávají k jídlu ryby; r. Eleanor E. Gaverová); Enemy of the State (**Nepřítel státu**; r. Tony Scott); **Psycho** (r. Gus Van Sant); **1999** – Border Line (TV – Hraniční čára; Ken Kwapis); Jump (Skok; r. Justin McCarthy); **2000** – If You Only Knew (Když to víš jenom ty; r. David Snedeker); Drop Back Ten (Vrácená desítka; r. Stacy Cochran); **2001** – Scotland, Pa. (r. Billy Morrissette); Lovely & Amazing (Rozkošná a úžasná; r. Nicole Holofcenerová); World Traveler (Světoběžník; r. Bart Freundlich).

LEGUIZAMO John

* 22. července 1964 – Bogotá (Kolumbie)

S rodiči se přestěhoval do newyorské čtvrti Queens, když mu bylo pět let. Po maturitě na Murry Bergtraum High School absolvoval dramatické umění na New York University (NYU) a herectví studoval v Institutu Lee Strasberga a Studiu Herberta Berghofa. Profesionálně debutoval v jedné epizodě úspěšného TV seriálu **Miami Vice** – ČTV. Jako herec se prosadil vlastními divadelními hrami, provokativně satirickými one man show *Mambo Mouth* (cena Obie) a *Spic-O-Rama* (ceny Drama Desk a Theater World), které byly zaznamenány a odvysílány v TV pod názvem **House of Buggin'** (1995). První zkušenost před film. kamerou učinil v psychologickém válečném dramatu **Oběti války** (r. B. De Palma), kde ztělesnil nerozhodného vojína Diaze, jednoho ze čtveřice vojáků, kteří byli odsouzeni za znásilnění a vraždu vietnamské dívky. Pro své výrazné latino-hispánské rysy tváře se uplatňuje jako představitel menšinových etnik, většinou ve vedlejších, avšak klíčových rolích ve velkoprodukčních i nezávislých filmech: citlivý portorikánský prodavač ze supermarketu v sociálním

dramatu **Život v gangu** (r. J. B. Vasquez); Johnny C., podezřelý z vraždy mladé ženy v kriminálním thrilleru **Šepoty ve tmě** (r. Ch. Crowe); newyorský instalatér Luigi Mario, který se se svým bratrem (Bob Hoskins) náhodou dostane do paralelního světa, ve fantastické komedii podle japonské počítačové hry **Super Mario Bros.** (r. R. Morton); italský mafián Benny Blanco, pod jehož výstřely umírá bývalý gangster (Al Pacino), v gangsterském filmu **Carlitova cesta** (r. B. De Palma); člen speciálního komanda Rat v akčním snímku **Boeing 747 v ohrožení** (r. S. Baird); manažer špičkového baseballového hráče (Wesley Snipes) v psychologickém kriminálním dramatu ze sportovního prostředí **Fanatik** (r. T. Scott); drsný Tybalt v moderní adaptaci Shakespearovy tragédie **Romeo a Julie** (r. B. Luhrmann). Zatím největší úspěch (nominace na Zlatý glóbus 1995) mu přinesla vedlejší role homosexuálního transvestity s pseudonymem Chi Chi v bláznivé převlekové komedii **Tři muži v negližé** (r. B. Kidronová).

FILMOGRAFIE:

1989 – Casualties of War (**Oběti války**; r. Brian De Palma); Revenge (**Pomsta**; r. Tony Scott); **1990** – Die Hard 2 (**Smrtonosná past 2**; r. Renny Harlin); Street Hunter (**Lovec v ulicích** – V; r. John A. Gallagher); Hangin' with the Homeboys (**Život v gangu**; r. Joseph P. Vasquez); **1991** – Out for Justice (**Nemilosrdná spravedlnost** – V; r. John Flynn); Regarding Henry (**Myslete na Henryho**; r. Mike Nichols); N.Y.P.D.

Mounted (TV – **New York v sedle** – ČTV; r. Mark Tinker); **1992** – Whispers in the Dark (**Šepoty ve tmě** – V; r. Christopher Crowe); **1993** – **Super Mario Bros.** (r. Rocky Morton); Night Owl (Noční sova; r. Jeffrey Arsenault); Carlito's Way (**Carlitova cesta**; r. Brian De Palma); **1995** – A Pyromaniac's Love Story (**Výbušná love story** – V; r. Joshua Brand); To Wong Foo, Thanks for Everything! Julie Newmar (**Tři muži v neglizé** – V; r. Beeban Kidronová); **1996** – Executive Decision (**Boeing 747 v ohrožení**; r. Stuart Baird); The Fan (**Fanatik**; r. Tony Scott); William Shakespeare's Romeo & Juliet (**Romeo a Julie**; r. Baz Luhrmann); **1997** – The Pest (**Úchyl** – V; r. Paul Miller; + spol. námět, spol. prod.); A Brother's Kiss (Bratrský polibek; r. Seth Zvi Rosenfeld); **Spawn** (r. Mark A. Z. Dippe); Frogs for Snakes (Žáby pro hady; r. Amos Poe); **1998** – Body Count (**Přes mrtvoly** – KTV; r. Robert Patton-Spruill); Doctor Dolittle (**Dr. Dolittle**; r. Betty Thomasová; pouze hlas); Joe the King (Král Joe; r. Frank Whaley); **1999** – Summer of Sam (**Krvavé léto v New Yorku** – V; r. Spike Lee); Nuyorican Dream (D – Ňujorský sen; r. Laurie Collyerová; pouze spol. prod.); **2000** – King of the Jungle (Král džungle; r. Seth Zvi Rosenfeld; + spol. prod.); Arabian Nights (TV – **Tisíc a jedna noc** – KTV; r. Steve Barron); **Titan A.E.** (A; r. Don Bluth, Gary Goldman; pouze hlas); **2001** – **Moulin Rouge** (r. Baz Luhrmann); What's the Worst That Could Happen? (**Co horšího se může stát** – V; r. Sam Weisman); Pinero (r. Leon Ichaso; pouze spol. prod.);

Point of Origin (Výchozí bod; r. Newton Thomas Sigel); **2002** –
Collateral Damage (r. Andrew Davis.

LEIGHOVÁ Jennifer Jason

(Jennifer Jason Leigh Morrow)

* 5. února 1962 – Los Angeles, Kalifornie (USA)

Je mladší dcerou TV scenáristky Barbary Turnerové a herce Vice Morrowa, který zahynul nešťastnou náhodou 1982 při natáčení první povídky režiséra Johna Landise z filmu **Twilight Zone – The Movie** (1983, Pásmo soumraku – film). Na popud otce se začala věnovat herectví a odbornou přípravu absolvovala v losangeleském Lee Strasberg Institute. Během studií na Los Angeles Valley College byla dokonce 1979 vyhlášena nejlepší herečkou za svůj výkon ve hře Michaela Cristofera *Krabice stínů*. Od poč. 80. let se uplatnila v TV, kde na sebe upozornila hned svou první úlohou farmářské dcery ve snímku **Město andělů**. Před film. kamerou debutovala rolí hluchoněmé a slepé Tracy, která se svou sestrou zneškodní sexuálního vraha, v psychothrilleru **Cizí oči** (r. K. Wiederhorn). Během 80. let se prosadila jako představitelka rozporuplných, citově a psychicky nevyrovnaných dívek, často obětí erotické posedlosti a násilí (**Krev a maso**, **Stopař** nebo **Sestry**), jejichž filigránově

jenné půvaby kontrastují s jejich vlastním temným charakterem. Uznání si získala působivým výkonem, jaký předvedla v úloze blondaté prostitutky přezdívané Tralala, která téměř nevědomky prožije krátkou lásku s jedním ze svým klientů, v psychologicko-společenském dramatu **Poslední útěk do Brooklynu** (r. U. Edel). Náročným úkolem, jehož se zhostila opět s mimořádnou přesvědčivostí, byla úloha zdánlivě plaché a introvertní podnájemnice Hedry Carlsonové, z níž se však poznenáhlu vyklube nebezpečná psychopatka, v psychothrilleru **Spolubydlící** (r. B. Schroeder). Svou tajemně chladnou tvář propůjčila na film. plátně nekonvenční a sžíravé kritičce, spisovatelce a scenáristce 20. až 50. let Dorothy Parkerové, za jejíž ztvárnění v životopisném dramatu **Mrs. Parker a začarovaný kruh** (r. A. Rudolph) byla nominována na Zlatý glóbus 1994. Ocenění na MFF v Montrealu 1995 se dočkala za ústřední roli úspěšné rockové zpěvačky Sadie, v jejímž stínu trpí mladší – drogami zničená – sestra (Mare Winninghamová), v rodinném dramatu **Georgia** (r. U. Grosbard). K tomuto filmu napsala scénář její matka, s níž se navíc ujala role spoluproducentky. Spolu s hercem Alanem Cummingem napsala, režírovala a produkovala film **Večírek** (2001), ve kterém vytvořila také hlavní roli hollywoodské herečky Sally. V říjnu 1998 se představila jako Sally Bowlesová v broadwayské inscenaci Kanderova a Ebbova muzikálu *Kabaret*.

FILMOGRAFIE:

1980 – Angel City (TV – **Město andělů** – ČTV; r. Philip

Leacock); Eyes of a Stranger (**Cizí oči** – ČTV; r. Ken Wiederhorn); **1981** – The Killing of Randy Webster (TV – **Jak zemřel Randy Webster** – ČTV; r. Sam Wanamaker); The Best Little Girl in the World (TV – **Nejhodnější holka na světě** – ČTV; r. Sam O'Steen); **1982** – Wrong Is Right (Co je špatné, je správné; r. Richard Brooks); Fast Times at Ridgemont High (**Zlaté časy na Ridgemontu** – ČTV/**Nářez na Ridgemontské střední** – ČTV; r. Amy Heckerlingová); The First Time (TV – **Poprvé** – ČTV; r. Noel Nosseck); **1983** – Easy Money (**Snadný zisk** – V; r. James Signorelli); Girls of the White Orchid (TV – **Dívky bílé orchideje**; r. Jonathan Kaplan); **1984** – Grandview, U.S.A. (**Grandview, USA** – ČTV; r. Randal Kleiser); **1985** – Flesh and Blood (**Krev a maso** – V; r. Paul Verhoeven); **1986** – The Men's Club (Mužský klub; r. Peter Medak); The Hitcher (**Stopař** – V; r. Robert Harmon); **1987** – Sister, Sister (**Sestry**; r. Bill Condon); Under Cover (Pod ochranou; r. John Stockwell); **1988** – Heart of Midnight (**Srdce půlnoci** – V; r. Matthew Chapman); The Big Picture (**Velkofilm** – V; r. Christopher Guest); **1989** – Last Exit to Brooklyn (**Poslední útěk do Brooklynu**; r. Uli Edel); **1990** – Miami Blues – ČTV (r. George Armitage); Buried Alive (TV – **Pohřbena zaživa** – V; r. Frank Kikoine); **1991** – Backdraft (**Oheň**; r. Ron Howard); Rush (**Opojení** – ČTV; r. Lili Fini Zanucková); Crooked Hearts (**Pokřivená srdce** – V; r. Michael Bortman); **1992** – Single White Female (**Spolubydlící**; r. Barbet Schroeder); **1993** –

Short Cuts (**Prostřihy** – KTV; r. Robert Altman); The Prom (r. Steven Schainberg); **1994** – The Hudsucker Proxy (**Záskok**; r. Joel Coen); Mrs. Parker and the Vicious Circle (**Mrs. Parker a začarovaný kruh** – V/**Paní Parkerová a začarovaný kruh** – ČTV; r. Alan Rudolph); **1995** – Dolores Claiborne (**Dolores Claiborneová** – ČTV/**Podezřelá** – KTV; r. Taylor Hackford); **Georgia** – ČTV (r. Ulu Grosbard; + spol. prod.); **1996** – **Kansas City** – ČTV (r. Robert Altman); Bastard Out of Carolina (TV – Parchant z Karolíny; r. Anjelica Hustonová); **1997** – A Thousand Acres (**Prokletá farma**; r. Jocelyn Moorhouseová); Washington Square (**Washingtonovo náměstí** – ČTV; r. Agnieszka Hollandová); **1998** – Thanks of a Grateful Nation (TV – **Válka v Zálivu** – ČTV; r. Rod Holcomb); The Love Letter (TV – **Milostný dopis** – ČTV; r. Dan Curtis); **1999** – **eXistenZ** – V (r. David Cronenberg); The King Is Alive (**Král je živ** – ČTV; r. Kristián Levring); **2000** – Skipped Parts (r. Tamra Davisová; + spol. prod.); **2001** – The Anniversary Party (Večírek; r. Jennifer Jason Leighová, Alan Cumming; + spol. sc.); The Quickie (Narychlo natočený film; r. Sergej Bodrov); **2002** – Crossed Overr (TV; r. Bobby Roth); **Road to Perdition** (r. Sam Mendes).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kino, 1993, c. 6, s. 6.

LEMERCIEROVÁ Valérie

* 9. března 1964 – Dieppe, Seine-Maritime (Francie)

Jako druhá ze čtyř sester pochází z rodiny zemědělců. Tri roky studovala na konzervatoři v Rouenu a první úspěch na divadle slavila jako Angustias ve hře Federica Garcia Lorcy *Dům Bernardy Alby*. Upozornila na sebe svojí vlastní show *Le fil à la patte* na scéně proslulého kabaretního divadla Le Splendid, další vlastní program představila v únoru 1997 v pařížské Olympii. Velkou popularitu jí přineslo účinkování v bláznivých komediích režiséra Jean-Marii Poirého, kde po boku Christiana Claviera prokázala smysl pro komickou nadsázku: konzulární tlumočnice Marie Laurence Granianská, která se stala objektem zájmu tajných služeb, ve špionážní komedii **Operace Corned Beef**; zubařova manželka Beatrice a středověká šlechtična Frenegonda, jejíž nápadník (Jean Reno) se omylem dostane do budoucnosti, v komedii **Návštěvníci**. Jako režisérka debutovala remakem stejnojmenného filmu Sachy Guitryho **Čtverylka**, v němž vytvořila hlavní roli herečky Paulette Nanteuilové.

FILMOGRAFIE:

1989 – Après après-demain (Pozítří; r. Gérard Frot-Coutaz);
Milou en mai (**Milou v máji** – ČTV; r. Louis Maile); **1990** –
L'opération Corned Beef (**Operace Corned Beef**; r. Jean-Marie
Poiré); **1991** – Le bal des casse-pieds (**Rej výtržníků**; r. Yves
Robert); **1992** – Sexes faibles! (Slabá pohlaví!; r. Serge
Meynard); Les visiteurs (**Návštěvníci**; r. Jean-Marie Poiré);
1994 – Casque bleu (**Modrá přilba** – ČTV/**Modré barety** –
KTV; r. Gérard Jugnot); **1995** – **Sabrina** (r. Sydney Pollack);
1997 – Quadrille (Čtverylka; r. Valérie Lemercierová); **1998** – Le
derrière (Zadek; r. Valérie Lemercierová; + spol. sc.).

LEMMON Jack

(John Uhler Lemmon III)

* 8. února 1925 – Boston, Massachusetts (USA)

† 27. června 2001 – Los Angeles, Kalifornie (USA)

Byl synem význačného obchodníka v pekařském průmyslu (později prezidenta společnosti Doughnut Corporation of America). Společenské úrovni rodiny odpovídalo i vzdělání, jehož se mu dostalo v Rivers Country Day School v massachusettském Chestnut Hill a pak ve Phillips Academy v Andoveru. Zájem o divadlo v něm pěstoval od dětství jeho otec, s nímž dokonce jako čtyřletý hrál ochotnické divadlo. Stejně tak podporoval jeho hudební sklony, zejm. hru na klavír. Za války sloužil jako spojovací důstojník u námořnictva a poté, co 1947 úspěšně ukončil studia na Harvard University, kde byl členem dramatického klubu, odešel do New Yorku. Pracoval jako barový pianista, od 1948 se herecky uplatnil v zábavných rozhlasových pořadech a další zkušenosti sbíral v TV sitcomech **That Wonderful Guy** (1949-50, Ten báječný chlapík), **The Couple Next Door** (1950, Pár dalších dveří),

The Ad-Libbers (1951), **Heaven for Betsy** (1952, Všechno pro Betsy) a **Alcoa Theatre** (1957-58). Na Broadwayi debutoval 1954 úlohou naivního a popleteného dramatika v komedii Johna Murraya a Allena Boretze *Pokojová obsluha*, v níž si ho povšiml Max Arnow, hledač talentů hollywoodské společnosti Columbia, se kterou podepsal smlouvu. Po několika komediích na sebe upozornil vedlejší rolí námořníka-podporučíka Franka Pulvera, za jejíž ztvárnění v komediálním dramatu podle divadelního hitu **Pan Roberts** (r. J. Ford a M. LeRoy) obdržel Oscara 1955. Jeho herecký vývoj ovlivnila zejm. spolupráce s režisérem Billym Wilderem, pod jehož vedením vyzrál v moderního klauna a charakterního herce tragikomického ladění, který dokázal svým dojemně směšným postavám průměrných, ušlápnutých, věčně uspěchaných, obětavých, zraňovaných a nepřízní osudu stíhaných mužů vtisknout jímavý půvab. Mezinárodní popularitu, Zlatý glóbus 1959, nominace na Oscara 1959 a na cenu BAFTA 1959 mu zajistila úloha basisty Jerryho, který prchá spolu se svým partnerem (Tony Curtis) v ženském převlečení před gangstery, v komedii **Někdo to rád horké**. Mezi laureáty Zlatého glóbu 1960, ceny BAFTA 1960 a kandidáty na Oscara 1960 ho vynesla role smolařského úředníka z mamutí newyorské pojišťovny Calvina Clifforda Baxtera, který půjčuje ze strachu o místo svůj mládenecký byt šéfům k jejich milostným schůzkám, v satirické komedii **Byt**. Minul ho rovněž Oscar 1962 a cena BAFTA 1962, na něž byl navržen za psychologicky složitou roli alkoholika Joea, kterého se pokouší jeho žena (Lee Remicková) zachránit, v dramatu **Dny vína a růží** (r. B. Edwards). Od pol. 60. let se stal jeho častým partnerem před kamerou Walter Matthau (někdejší

představitel padouchů a zločinců), s nímž vytvořil komickou dvojici, jejíž humor byl založen na kontrastu odlišných typů obou protagonistů. Oproti postavám trochu drsných, prohnaných, lhostejných a cynických chlapíků, které ztělesňoval Matthau, působí jeho hrdinové spíše rozpačitě, nejistě, nalomeně a občas potrhle, čímž způsobují soustavně maléry sobě i svému okolí (**Štístko, Podivný pár, Na titulní straně, Kamaráde, kamaráde, Dej si pohov, kámoši**). Příklon k dramaticky složitějším rolím a závažnějším tématům ho přivedl nejprve k založení vlastní produkční společnosti a 1971 dokonce k režírování film. adaptace románu Katharine Tompkinsové **Kotch**, tragikomického příběhu o dobrosrdečném, neposedném a umíněném starém vdovci (Walter Matthau), který odmítne jít do domova důchodců a vezme si na starost svobodnou dívku (Deborah Wintersová) s dítětem. Působivý výkon, poctěný Oscarem 1973, podal v úloze krachujícího podnikatele Harryho Stonera, který založí požár ve své textilní továrně, aby vybředl z finančních potíží, v komorním dramatu **Zachraňte tygra** (r. J. G. Avildsen). Naproti tomu silnou vůlí, smyslem pro odpovědnost, rozhodností a nekompromisností je obdařena postava inženýra Jacka Godella, hlavního kontrolora jaderné elektrárny, s jehož pomocí odhalují TV reportérka (Jane Fonda) se svým kameramanem (Michael Douglas) vážné nedostatky v bezpečnosti elektrárny, ve společensko-psychologickém dramatu **Čínský syndrom** (r. J. Bridges). Kromě nominace na Oscara 1979 za tento part získal cenu na MFF v Cannes 1979, cenu BAFTA 1979 a Donatellova Davida 1980. Neméně zdařilou kreaci, vyznamenanou Stříbrným medvědem na MFF v Západním Berlíně 1980 a nominovanou na Oscara

1980, předvedl v trpké komedii **Hold** (r. B. Clark), kde vykreslil portrét obdivovaného a šarmantního tiskového agenta z Broadwaye Scottieho Templetona, jenž přinucen těžkou nemocí bilancuje svůj život a snaží se urovnat své rodinné vztahy. Těžkou ranou osudu je zasažen také jeho hrdina psychologicko-společenského dramatu podle skutečné události **Nezvěstný** (r. Costa-Gavras). Za roli newyorského obchodníka Eda Hormana, který zoufale pátrá v jihoamerické zemi po svém zmizelém synovi (John Shea) těsně po fašistickém puči, získal cenu na MFF v Cannes 1982 a nominaci na Oscara 1982. Ani s postupujícím věkem neztratil J. L. nic na svých hereckých kvalitách, jak o tom svědčí mj. Volpiho pohár na MFF v Benátkách 1992, jenž mu byl udělen za roli zkušeného realitního agenta Shelleyho Levena, jednoho ze zaměstnanců firmy, jejíž vedení vyhlásí nelítostnou soutěž, ve film. přepisu dramatu Davida Mameta **Konkurenti** (r. J. Foley). Od pol. 80. let se vrátil k pravidelné práci pro TV, kde také na sklonku života dostal své nejlepší role: advokát Drummond v remaku Kramerova dramatu **Kdo seje vítr**, u nás nazvaného **Krotitel větru** (Zlatý glóbus 1999, nominace na cenu Emmy 1999), titulní postava umírajícího profesora ve snímku **Utěrky s Morriem** (cena Emmy 2000, nominace na Zlatý glóbus 2000). Příležitostně se věnoval svým hudebním aktivitám; složil několik písní, z nichž některé zazněly ve filmech **Požár v podpalubí** a **Hold**, a zařadil je také na svá tři gramofonová alba, kde jimi doplnil kolekci známých film. písní. Jeho celoživotní dílo bylo mj. vyznamenáno Národní film. radou (1986), Americkým film. institutem (1988), Sdružením zahraničního tisku v Hollywoodu (Cena Cecila B. DeMilla 1990) a Zlatým

medvědem na MFF v Berlíně 1996. Jeho manželkami byly herečky Cynthia Stoneová (1950-56) a Felicia Farrová (19622001). Z jejich třech dětí se herectví věnuje syn Chris (* 1954), který se také pokouší o režii.

FILMOGRAFIE:

1954 – It Should Happen to You (To by se mělo stát vám; r. George Cukor); Phffft! (Pšššt!; r. Mark Robson); **1955** – Three for the Show (Tři na představení; r. H. C. Potter); Mister Roberts (**Pan Roberts** – ČTV; r. John Ford, Mervyn LeRoy); My Sister Eileen (Moje sestra Eileen; r. Richard Quine); **1956** – You Can't Run Away from It (Nemůžeš tomu utéct; r. Dick Powell); **1957** – Fire Down Below (Požár v podpalubí; r. Robert Parrish; + píseň); Operation Mad Ball (Operace Bláznivý bál; r. Richard Quine); **1958** – Cowboy (Kovboj; r. Delmer Daves); Bell, Book and Candle (Zvonek, bible a svíčka; r. Richard Quine); Face of a Hero (TV – Tvář hrdiny; r. John Frankenheimer); **1959** – Some Like It Hot (**Někdo to rád horké**; r. Billy Wilder); It Happened to Jane (Stalo se to Jane; r. Richard Quine); **1960** – The Apartment (**Byt**; r. Billy Wilder); Pepe (r. George Sidney); The Wackiest Ship in the Army (Nejbláznivější loď v armádě; r. Richard Murphy); **1962** – The Notorious Landlady (**Podezřelá bytná** – ČTV; r. Richard Quine); Days of Wine and Roses (**Dny vína a růží** – ČTV; r. Blake Edwards); **1963** – Irma la Douce (**Sladká Irma**; r. Billy Wilder); Under the Yum Yum Tree (Pod

stromem Nam Nam; r. David Swift); **1964** – Good Neighbor Sam (**Dobrý soused Sam** – ČTV; r. David Swift); **1965** – How to Murder Your Wife (**Jak zabít svou ženu** – ČTV; r. Richard Quine); The Great Race (**Velké závody**; r. Blake Edwards); **1966** – The Fortune Cookie (**Štístko** – ČTV; r. Billy Wilder); **1967** – Luv (**A co láska?** – ČTV; r. Clive Donner); **1968** – The Odd Couple (**Podivný pár** – ČTV; r. Gene Saks); **1969** – The Out-of-Towners (Venkovani; r. Arthur Hiller); The April Fools (Vyvedení aprílem; r. Stuart Rosenberg); **1971** – **Kotch** – ČTV (r. Jack Lemmon); **1972** – The War Between Men and Women (Válka mezi muži a ženami; r. Melville Shavelson); Avanti! (**Nebožtíci přejí lásce**; r. Billy Wilder); Save the Tiger (Zachraňte tygra; r. John G. Avildsen); **1974** – The Front Page (**Na titulní straně**; r. Billy Wilder); **1975** – The Prisoner of Second Avenue (**Zajatec 2. avenue**; r. Melvin Frank); The Gentleman Tramp (**Tulák džentlmen**; r. Richard Patterson; pouze hlas); The Entertainer (TV – Komik; r. Donald Wrye); **1976** – Alex and the Gypsy (Alex a cikánka; r. John Korty); **1977** – Airport '77 (**Letiště 77** – ČTV; r. Jerry Jameson); **1978** – The China Syndrome (**Čínský syndrom** – V; r. James Bridges); **1980** – Tribute (**Hold** – ČTV; r. Bob Clark); **1981** – Buddy Buddy (**Kamaráde, kamaráde** – ČTV; r. Billy Wilder); Missing (**Nezvěstný**; r. Costa-Gavras); **1984** – Mass Appeal (**Kazatel a žák** – ČTV; r. Glenn Jordan); Maccheroni (Makaróni; r. Ettore Scola); **1986** – That's Life! (To je život!; r. Blake Edwards); **1987**

– Long Day’s Journey into Night (TV – Cesta dlouhého dne do noci; r. Jonathan Miller); **1988** – The Murder of Mary Phagan (TV – **Vražda Mary Phaganové** – ČTV; r. Billy Hale); **1989** – Dad (**Táta** – ČTV; r. Gary David Goldberg); **1991** – JFK (r. Oliver Stone); **1992** – Glengarry Glen Ross (**Konkurenti**; r. James Foley); The Player (**Hráč**; r. Robert Altman); For Richer, for Poorer (TV – **Otec, syn a milenka** – V; r. Jay Sandrich); **1993** – Earth and the American Dream (D – Země a americký sen; r. Bill Couturie; pouze hlas); Short Cuts (**Prostříhy** – ČTV; r. Robert Altman); A Life in the Theatre (TV – Život v divadle; r. Gregory Mosher); Grumpy Old Men (**Dej si pohov, kámoši**; r. Donald Petrie); **1995** – Getting Away with Murder (**Odejít jako vrah** – ČTV; r. Harvey Miller); The Grass Harp (Luční harfa; r. Charles Matthau); Grumpier Old Men (**Dej si pohov, kámoši 2** – V; r. Howard Deutch); A Weekend in the Country (TV – **Víkend** – KTV; r. Martin Bergman); **1996** – Hamlet – V (r. Kenneth Branagh); My Fellow Americans (**Mí drazí Američané** – V; r. Peter Segal); **1997** – Out to Sea (**Tanec na vlnách** – V; r. Martha Coolidgeová); 12 Angry Men (TV – **12 rozhněvaných mužů** – V; r. William Friedkin); **1998** – Neil Simon’s The Odd Couple II (**Správná dvojka** – V; r. Howard Deutch); The Long Way Home (TV – **Dlouhá cesta domů** – ČTV; r. Glenn Jordan); **1999** – Oprah Winfrey Presents: Tuesdays with Morrie (TV – **Úterky s Morriem** – ČTV; r. Mick Jackson); Forever Hollywood (D – Navždy Hollywood; r. Todd McCarthy); Inherit the Wind

(TV – **Krotitel větru** – V; r. Daniel Petrie); **2000** – The Legend of Bagger Vance (**Legenda o slavném návratu**; r. Robert Redford).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

MERHAUT, Václav: Jack Lemmon. Praha, Čs. filmový ústav 1986, 31 s. – Filmové portréty 2. Praha, Čs. filmový ústav 1990, 155 s. – Cinema, 2001, č. 9, s. 106-111. – Ano, 1997, č. 1, s. 16-17. – Film Fan, srpen 1994, č. 44, s. 35. – Květy, 1991, č. 36, s. 17-19. – 100+1 ZZ, 1987, č. 23, s. 42-43. – Kino, 1985, č. 7, s. 8-9. – Film a divadlo, 1984, č. 20, s. 28-29. – 100+1 ZZ, 1983, č. 9. – Kino, 1977, č. 18, s. 1213. – Záběr, 1971, č. 16, s. 1.

LENZOVÁ Kay

* 4. března 1953 – Los Angeles, Kalifornie (USA)

Od poč. 70. let se uplatnila především v TV. Kromě celé řady TV snímků často účinkovala jako host, např. v seriálech **The Streets of San Francisco** (Ulice San Francisca), **Hill Street Blues** (Poldové z Hill Street – ČTV), **Magnum P.I.** (Magnum – ČTV), **Cagney & Lacey** (Cagneyová a Laceyová – ČTV), **Simon & Simon**, **Murder She Wrote** (To je vražda napsala – ČTV), **Moonlighting** (Měsíční svit – ČTV), **Midnight Caller** (Půlnoční posluchač; cena Emmy 1989), **MacGyver** – ČTV. Hrála také ve westernovém seriálu **How the West Was Won** (1977-78, Jak byl dobyt Západ). Ač byla nominována na Zlatý glóbus 1973 za titulní úlohu sedmnáctileté dívky, která má poměr se starším mužem (William Holden), v dramatu **Breezy** (r. C. Eastwood) a objevila se v hlavních úlohách i u nás známých filmů (manželka statečného podnikatele v automobilové dopravě v dramatu **Muž v kamiónu**, dcera amerického vědce v dobrodružném dramatu z 2. světové války **Štvanci**), nikdy se plně neprosadila. Do větších rolí je obsazována zejm. v dobrodružných a kriminálních thrillerech (**Přání zabít 4: Tvrdý zákrok**, **Strach**, **Poslední svědek**, **Lovec lebek**, **Tajemný střelec**). Jejím manželem byl 1977-83 herec a zpěvák David Cassidy.

FILMOGRAFIE:

1972 – The Weekend Nun (TV – Jeptiškou na víkend; r. Jeannot Szwarc); **1973** – American Graffiti (**Americké graffiti** – ČTV; r. George Lucas); **Breezy** – ČTV (r. Clint Eastwood); Lisa, Bright and Dark (TV – Lisa, nahoře a dole; r. Jeannot Szwarc); A Summer Without Boys (TV – Léto bez chlapců; r. Jeannot Szwarc); **1974** – Unwed Father (TV – Svobodný otec; r. Jeremy Paul Kagan); The Underground Man (TV – Muž v podzemí; r. Paul Wendkos); The FBI Story: The FBI versus Alvin Karpis, Public Enemy (TV – Příběh FBI: FBI proti veřejnému nepříteli Alvinu Karpisovi; r. Marvin J. Chomsky); **1975** – Journey from Darkness (TV – Cesta ze tmy; r. James Goldstone); White Line Fever (**Muž v kamiónu**; r. Jonathan Kaplan); **1976** – Rich Man, Poor Man (TV – Boháč, chudák; r. David Greene, Boris Sagal); The Great Scout and Cathouse Thursday (**Dva řízci a děvče z bordelu – V/Velký Skaut a holka Čtvrtek** – ČTV; r. Don Taylor); Moving Violation (Porušení zákona; r. Charles S. Dubin); **1978** – The Initiation of Sarah (TV – Sáříno zasvěcení; r. Robert Day); Mean Dog Blues (**Píseň ubohého psa** – ČTV; r. Mel Stuart); The Passage (**Štvanci**; r. J. Lee Thompson); **1979** – The Seeding of Sarah Burns (TV – Oplodnění Sarah Burnsové; r. Sandor Stern); Sanctuary of Fear (TV – **Svátost strachu** – V; r. John Llewellyn Moxey); **1980** – Escape (TV – Útěk; r. Robert Michael Lewis); The Hustler of Muscle Beach (TV – Podnikavec z Muscle Beach; r. Jonathan Kaplan); **1981** – Fast-Walking (Potrhlik; r. James B. Harris); **1983** – Prisoners of the Lost

Universe (TV – Zajatci ztraceného vesmíru; r. Terry Marcel); **1986** – House (**Dům** – ČTV; r. Steve Miner); **1987** – Stripped to Kill (Svlečené na zabití; r. Katt Shea Rubenová); Death Wish 4: The Crackdown (**Přání zabít 4: Tvrdý zákrok** – V; r. J. Lee Thompson); **1988** – Fear (**Strach** – V; r. Robert A. Ferretti); Physical Evidence (**Poslední svědek** – V/**Hmatatelný důkaz** – ČTV; r. Michael Crichton); **1989** – Murder by Night (TV – **Vrah ve tmě** – ČTV; r. Paul Lynch); Streets (**Ulice** – V; r. Katt Shea Rubenová); **1990** – Headhunter (**Lovec lebek** – V; r. Francis Schaeffer); Hitler's Daughter (TV – Hitlerova dcera; r. James A. Contner); **1992** – Falling from Grace (Pád do nemilosti; r. John Mellencamp); **1994** – Against Their Will: Women in Prison (TV – **Proti své vůli** – ČTV; r. Karen Arthurová); **1995** – Gunfighter's Moon (**Tajemný střelec** – V; r. Larry Ferguson); Shame II: The Secret (TV – Hanba II: Tajemství; r. Dan Lerner); **1997** – A Gun, a Car, a Blonde (Zbraň, auto, blondýnka; r. Stefani Amesová); **1998** – The Adventures of Ragtime (Dobrodružství ragtimů; r. William Byron Hillman); **2001** – Southside (r. Billy Hayes).

LEONARD Robert Sean

* 28. února 1969 – Westwood, New Jersey (USA)

Pochází z učitelské rodiny. Hereckou kariéru zahájil už jako jedenáctiletý v představení letního repertoárového souboru. Profesionálním divadelním hercem se stal v patnácti letech, kdy účinkoval v rámci přehlídky New York Shakespeare Festival Josepha Pappa. Na Broadwayi debutoval po boku Dereka Jacobiho ve hře Hughha Whitemorea *Breaking the Code* a jako šestnáctiletý zaujal úlohou Eugena v broadwayské inscenaci komedie Neila Simona *Vzpomínky na Brighton Beach*. Na mimobroadwayských scénách slavil úspěch mj. titulní úlohou v Shakespearově tragédii *Romeo a Julie* (Riverside Shakespeare Theatre). V březnu 1999 se představil po boku Kevina Spaceyho jako Don Parritt v broadwayské inscenaci O'Neillova dramatu *Popelář přichází*. Od pol. 80. let se uplatňuje ve filmu, kde na sebe poprvé upozornil tragickou postavou studenta Neila Perryho v dramatu **Společnost mrtvých básníků** (r. P. Weir). Další kvalitativně nejlepší úlohy vytvořil ve třech kostýmních filmech, které vznikly shodou okolností ve stejném roce 1993: naivně ušlechtilý

hamburský gymnazista Peter Müller, jeden ze tří kamarádů (Christian Bale a Frank Whaley), kteří se snažili navzdory nacistické zvláštnosti žít podle vlastních ideálů, v hudební retrokomedii **Swing Kids** (r. Th. Carter); aristokrat Larry Lefferts, blízký přítel hlavního hrdiny (Daniel Day-Lewis) milostného dramatu podle stejnojmenného románu Edith Whartonové **Věk nevinnosti** (r. M. Scorsese); florentský šlechtic Claudio, jehož láska k dceři messinského vladaře (Kate Beckinsaleová) dojde naplnění, v adaptaci Shakespearovy komedie **Mnoho povyku pro nic** (r. K. Branagh).

FILMOGRAFIE:

1986 – My Two Loves (TV – Moje dvě lásky; r. Noel Black); The Manhattan Project (**Vražedné hry – V/Hra se smrtí – V**; r. Marshall Brickman); **1987** – Bluffing It (TV – Blufování; r. James Sadwith); **1988** – My Best Friend Is a Vampire (Můj nejlepší přítel je upír; r. Jimmy Huston); **1989** – Dead Poets Society (**Společnost mrtvých básníků – ČTV**; r. Peter Weir); **1990** – Mr. & Mrs. Bridge (**Mr. & Mrs. Bridge – V/Pan a paní Bridgeovi – ČTV**; r. James Ivory); **1991** – Married to It (**Manželské rošády – ČTV/Manželské pouto – KTV**; r. Arthur Hiller); **1993** – **Swing Kids** (r. Thomas Carter); Much Ado About Nothing (**Mnoho povyku pro nic**; r. Kenneth Branagh); The Age of Innocence (**Věk nevinnosti**; r. Martin Scorsese); **1994** – Safe Passage (**Nejlepší máma – V/Ostrov bezpečí – KTV**; r. Robert

Allan Ackerman); **1995** – Killer: A Journal of Murder (**Deník vraha** – V; r. Tim Metcalfe); **1996** – The Boys Next Door (TV – **Kluci ze sousedství** – ČTV; r. John Erman); **1997** – In the Gloaming (TV – **Za soumraku** – ČTV; r. Christopher Reeve); I Love You, I Love You Not (**Má mě rád, nemá mě rád** – V; r. Billy Hopkins); Stand Off/Prairie Fire (r. Andrew Chapman); **1998** – The Last Days of Disco (**Poslední dny disco** – V; r. Whit Stillman); Ground Control (Pozemní kontrola; r. Richard Howard); **2000** – Tape (r. Richard Linklater); **2001** – Driven (**Formule!**; r. Renny Harlin); Chelsea Walls (Zdi v hotelu Chelsea; r. Ethan Hawke); A Glimpse of Hell (**Záblesk z pekel** – V; r. Mikael Salomon).

LEONIOVÁ Tėja

(Elizabeth Tėja Pantaleoni)

* 25. února 1966 – New York City (USA)

Pod vlivem své babičky, která ve 20. letech účinkovala na Broadwayi, chtěla být už od dětství herečkou. Nejdřív ale studovala dva roky antropologii a psychologii na Sarah Lawrence College a hodně cestovala po světě (Japonsko, Itálie, Francie). Po návratu do Spojených států získala větší roli v populární mýdlové opeře **Santa Barbara** – ČTV (1989). Prosadila se hlavní úlohou nezkrotné Alicie v sitcomu **Flying Blind** (1992-93, Letět naslepo) a byla hlavní hvězdou jiného komediálního seriálu **The Naked Truth** (1995-98, Nahá pravda) o bohatě rozvedené ženě, která pracuje jako fotografka pro bulvární noviny. Jako host vystoupila v seriálech **Frasier**, **The X – Files** (**Akta X** – ČTV) a v několika zábavných pořadech. Zásadní průlom v její film. kariéře znamenala postava televizní reportérky Jenny Lernerové v úspěšném katastrofickém snímku **Drtivý dopad**. Jejím druhým manželem je od 1997 herec David Duchovny, s nímž má dceru Madelaine (* 1999).

FILMOGRAFIE:

1991 – Switch (**Proměna**; r. Blake Edwards); **1992** – A League of Their Own (**Velké vítězství**; r. Penny Marshallová); **1994** – The Counterfeit Confessa (TV – **Falešná hraběnka** – V; r. Ron Lagomarsino); **Wyatt Earp** (r. Lawrence Kasdan); **1995** – Bad Boys (**Mizerové**; r. Michael Bay); **1996** – Flirting with Disaster (**Flirtování s katastrofou**; r. David O. Russell); **1998** – Deep Impact (**Drtivý dopad**; r. Mimi Lederová); Theres No Fish Food in Heaven (V nebi nepodávají k jídlu ryby; r. Eleanor Gaverová; + spol. prod.); **2000** – The Family Man (**Otec rodiny**; r. Brett Ratner); **2001** – Jurassic Park III (**Jurský park III**; r. Joe Johnston); People I Know (Lidi, já vím; r. Dan Algrant); **2002** – **Hollywood Ending** (r. Woody Allen).

LÉOTARD Philippe

* 28. srpna 1940 – Nice (Francie)

† 25. srpna 2001 – Paříž (Francie)

Vystudoval moderní literaturu a angličtinu na pařížské Sorbonně, kde se 1958 seznámil s Ariane Mnouchkinovou, zakladatelkou studentské divadelní asociace, která u něho probudila zájem o divadlo. Po ukončení univerzity učil několik let francouzštinu na gymnáziu Sainte-Barbe a 1964–68 působil v divadle Théâtre du Soleil, jehož vůdčí osobností byla Mnouchkinová. Pro tuto scénu přeložil mj. hru Arnolda Weskera *Kuchyně*, adaptoval román Théophilea Gautiera *Kapitán Fracasse* a Shakespearovu komedii *Sen noci svatojánské* a zároveň se uplatnil také jako režisér a herec. Přestože se i nadále věnoval literární činnosti (vydal čtyři básnické sbírky, např. *Portrét umělce s červeným nosem*), zahájil poč. 70. let svou profesionální hereckou kariéru na divadle (Théâtre National Populaire, Théâtre de l'Atelier, Théâtre de la Commune d'Aubervilliers), v TV a ve filmu, kde mu první příležitosti poskytl mj. François Truffaut. Poprvé na sebe výrazněji upozornil rolí pánovitého a hrubiánského

québeckého statkáře Antoina Tassyho, jehož manželka (Geneviève Bujoldová) ho nechá z lásky k jinému muži (Richard Jordan) zavraždit, v kanadském dramatu podle románu Anne Hébertové **Kamouraska** (r. C. Jutra). Do mezinárodního povědomí vstoupil díky úloze významného člena gangu pašeráků narkotik Jacquese, který učiní zajatého amerického detektiva (Gene Hackman) závislým na heroinu, v kriminálním dramatu **Francouzská spojka – Dopadení** (r. J. Frankenheimer). Protikladný typ hrdiny vytvořil v postavě sympatického policejního inspektora Marca, s jehož pomocí svádí mladý soudce (Patrick Dewaere) boj proti zločinecké organizaci, v kriminálním dramatu **Soudce zvaný šerif** (r. Y. Boisset) a za svůj výkon byl nominován na Césara 1977. Stejně přesvědčivě dokáže ztělesnit záporné či rozporuplné hrdiny nejrůznějšího charakteru, z nichž vyniká Césarem 1982 oceněná postava gangstera a pasáka Dédého, jehož se snaží mladý policejní inspektor (Richard Berry) získat jako náhradu za zavražděného informátora z podsvětí pařížského předměstí, v kriminálním psychologickém dramatu **Práskač** (r. B. Swaim). Vedle herecké a literární činnosti rozvíjel i své hudební schopnosti (natočil čtyři písňová alba s texty Lea Ferrého a Antoina Artauda). Jeho život poznamenala řada osobních a profesionálních krizí spojených s alkoholem a drogami (za pašování kokainu byl odsouzen k podmíněčnému trestu 18 měsíců vězení a po pokusech o sebevraždu se léčil na psychiatrii). Určitou rovnováhu našel až koncem 90. let díky manželství a otcovství. Z prvního manželství pocházejí jeho syn Frédéric (* 1963) a dcera Laetitia (* 1967). Jeho bratr François Léotard se věnuje politice a v 80. letech byl francouzským ministrem kultury a ministrem obrany.

FILMOGRAFIE:

1969 – Crime et châtement (TV – Zločin a trest; r. Stelio Lorenzi); **1970** – Domicile conjugal (Rodinný krb; r. François Truffaut); **1971** – Max et les ferrailleurs (**Poslední Maxův případ** – ČTV; r. Claude Sautet); Les deux Anglaises et le continent (**Dvě Angličanky a kontinent** – ČTV; r. François Truffaut); Avoir vingt ans dans les Aurès (Když nám bylo dvacet let v les Aurès; r. René Vautier); Rak (r. Charles Belmont); La porteuse de pain (TV – Roznáška chleba; r. Marcel Camus); **1972** – Une belle fille comme moi (**Hezká holka jako já** – ČTV; r. François Truffaut); **Kamouraska** (r. Claude Jutra); Les hasards de la gloire (Náhody štěstí; r. Jean-Max Causse); The Day of the Jackal/Le chacal (**Šakal**; r. Fred Zinnemann); **R.A.S.** (r. Yves Boisset); La gueule ouverte (Otevřená huba; r. Maurice Pialat); Le voyage (TV – Cesta; r. Jean-Paul Roux); **1974** – Le milieu du monde (Střed světa; r. Alain Tanner); Pas si méchant que ça (**Ne tak zlý** – ČTV; r. Claude Goretta); Hôtel Baltimore (TV; r. Alexandre Arcady); **1975** – The French Connection II (**Francouzská spojka – Dopadení**; r. John Frankenheimer); La guerre du pétrole n'aura pas lieu/Harb al batrol lan taká (Válka o naftu se konat nebude; r. Suhejl Ben Barka); La traque (**Jako štvaná zvěř**; r. Serge Leroy); Le chat et la souris (Kočka a myš; r. Claude Lelouch); Le bon et les méchants (Dobrák a zlí lidé; r. Claude Lelouch); Les conquistadors (Dobyvatelé; r. Marco

Pauly); Vincent mit l'âne dans un pré (Vincent nechal osla na louce; r. Pierre Zucca); La comédie du train des pignes (Komédie o piniovém vlaku; r. François de Chavanne); **1976** – L'ombre des châteaux (Stín zámku; r. Daniel Duval); Le juge Fayard dit Le shérif (**Soudce zvaný šerif**; r. Yves Boisset); La communion solennelle (Slavnostní přijímání; r. René Féret); **1977** – Va voir maman, papa travaille (**Jdi za mámou, táta pracuje**; r. François Leterrier); **1978** – Judith Therpauve (Judith Therpauveová; r. Patrice Chéreau); **1979** – La mémoire courte (Krátká paměť; r. Eduardo de Gregorio); Histoires abominables (Odporné příběhy; r. Georges Blondeaux); L'empreinte des géants (**Stopa gigantů**; r. Robert Enrico); The French Atlantic Affair (TV – Teroristická akce v Atlantiku; r. Douglas Heyes); Le journal (TV – Deník; r. Philippe Lefebvre); **1980** – Une semaine de vacances (Týdenní dovolená; r. Bertrand Tavernier); La petite sirène (Malá mořská víla; r. Roger Andrieux); Chambre 17 (TV – Pokoj c. 17; r. Philippe Ducrest); **1981** – La maison du peuple (Lidový dům; r. Thierry Michel); Une rébellion à Romans (Vzpouza v Romansu; r. Philippe Venault); Quand tu seras débloqué fais-moi signe (Až se uvolníš, dej mi znamení; r. François Leterrier); Mora (r. Léon Desclozeaux); **1982** – Le choc (**Šok** – ČTV; r. Robin Davis); La balance (**Práskač** – ČTV; r. Bob Swaim); Paradis pour tous (Ráj pro všechny; r. Alain Jessua); **1983** – Tchao pantin (Ahoj, tajtrlíku; r. Claude Berri); **1984** – Les fauves (Šelmy; r. Jean-Louis Daniel); La pirate (Pirátko; r.

Jacques Doillon); Femmes de personne (Ženy nikoho; r. Christopher Frank); Adieu blaureau (Sbohem, jezevče; r. Bob Decout); **1985** – Ni avec toi, ni sans toi (Ani s tebou, ani bez tebe; r. Alain Maline; + hudba); Rouge gorge (Červené hrdlo; r. Pierre Zucca); Tangos, el exilio de Gardel (Tanga, Gardelův exil; r. Fernando E. Solanas); Exit-exil (r. Luc Monheim); **1986** – L'aube (Úsvit; r. Miklós Jancsó); L'état de grâce (Stav milosti; r. Jacques Rouffio); Le paltoquet (Mamlas; r. Michel Deville); **1987** – Si le soleil ne revenait pas (Kdyby už slunce nevysvitlo; r. Claude Goretta); Le testament d'un poète juif assassiné (Závěť zavražděného židovského básníka; r. Frank Cassenti); Jane B. par Agnès V. (**Jane Birkinová očima Agnès Vardové** – ČTV; r. Agnès Vardová); **1988** – La couleur du vent (Barva větru; r. Pierre Granier-Deferre); L'oeuvre au noir (Dílo v černém; r. André Delvaux); **Snack Bar Budapest** – V (r. Tinto Brass); Sur (Jih; r. Fernando E. Solanas); Ada dans la jungle (Ada v džungli; r. Gérard Zingg); Le dénommé (Ten jmenovaný; r. Jean-Claude Dague); **1989** – Truck (r. Philippe Roussel); Le suspect (TV – Podezřelý; r. Yves Boisset); **1990** – Il y a des jours... et des lunes (Jsou dny... a úplňky; r. Claude Lelouch); The Day of Reckoning (TV – Den odplaty; r. Samuel Fuller); **1991** – Ville à vendre (Dům na prodej; r. Jean-Pierre Mocky); La carne (**Maso** – ČTV; r. Marco Ferreri); In the Eye of the Snake (V oku hada; r. Max Reid); **1992** – Le fou amoureux (Šíleně zamilovaný; r. Roger Vadim); Chute libre (TV – **Volný pád** – ČTV; r. Yves

Boisset); L'enfant en héritage (TV – **Dítě jako dědictví** – ČTV; r. Josée Dayanová); **1993** – Le voleur et la menteuse (Zloděj a lhářka; r. Paul Boujenah); Im Kreis der Iris (TV – V kruhu duhy; r. Peter Patzak); Pandora (r. Antonio da Cunha Telles); **1994** – **Elisa** (r. Jean Becker); **1995** – Les misérables (**Bídníci 20. století** – V; r. Claude Lelouch); Pigeon volé (TV – Letící holub; r. Mehdi Charef); Tödliche Besessenheit (TV – Smrtící běsnění; r. Peter Patzak; pouze hudba); **1997** – Black Dju (Černý Dju; r. Pol Cruchten); Gueules d'amour (r. Philippe Dajoux); **1998** – La momie à mi-mots (r. Laury Granier).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kino, 1979, č. 19, s. 13.

LESTER Adrian

* 1970 – Birmingham (Velká Británie)

Začínal v rodném městě na scéně Youth Theatre. Profesionální herecké vzdělání získal na londýnské Královské akademii dramatického umění (RADA), po jejímž absolvování působil na londýnských jevištích; za úlohu Bobbyho v muzikálu Stephena Sondheima *Společnost* dostal Cenu Laurence Oliviera (1996). Vzhledem k tomu, že domácí kinematografie nabízela málo zajímavých rolí hercům černé pleti, odešel do Hollywoodu, kde se prosadil postavou idealistického Henryho Burtona, koordinátora volební kampaně jižanského guvernéra (John Travolta) na prezidentský úřad, v politickém dramatu **Barvy moci** (r. M. Nichols). Své taneční a pěvecké vlohy skvěle uplatnil v úloze studenta Dumaina, jednoho ze tří králových přátel (Matthew Lillard a Kenneth Branagh), jimž se nepodaří dodržet společnou přísahu ohledně žen, v romantické hudební komedii podle Shakespearovy hry **Marná lásky snaha** (r. K. Branagh). Jeho manželkou je anglická TV herečka Lolita Chakrabartiová.

FILMOGRAFIE:

1991 – Touch and Die (Dotkni se a zemřeš; r. Piernico Solinas); **1995** – The Affair (TV – Aféra; r. Paul Seed); **1997** – Les soeurs soleil (Sestry slunce; r. Jeannot Szwarc); Up on the Roof (**Zpívání na střeše** – KTV; r. Simon Moore); **1998** – Primary Colors (**Barvy moci** – V; r. Mike Nichols); **1999** – Storm Damage (TV – Následky bouře; r. Simon Cellan Jones); Best (r. Mary McGuckianová); Love's Labour's Lost (**Marná lásky snaha**; r. Kenneth Branagh); **2000** – Jason and the Argonauts (TV – **láson a argonauti** – KTV; r. Nick Willing); Maybe Baby (Možná dítě; r. Ben Elton); Born Romantic (Zrození romantika; r. David Kane); **2001** – Dust (Prach; r. Milčo Mančevski).

LETO Jared

* 26. prosince 1971 – Bossier City, Louisiana (USA)

Nedokončil střední školu a pokoušel se studovat malířství na filadelfské University of Arts a film na School of Visual Arts v New Yorku. V té době režíroval krátký film **Crying Joy** (Radost v slzách). 1992 se přestěhoval do Los Angeles a zanedlouho se uplatnil v TV, kde hostoval v seriálech **Camp Wilder** (Tábor u Wilderů) a **Almost Home** (Skoro doma). Prosadil se úlohou přitažlivého Jordana Catalana v dramatickém seriálu **My So-Called Life** (1994-95, **Tak tohle je můj život** – ČTV). Od pol. 90. let se objevuje na film. plátně ve vedlejších rolích, mezi nimiž vynikají podporučík Whyte ve válečném dramatu **Tenká červená linie** (r. T. Malick), mladík Tobias Jacobs, studentská láska zmatené introvertní hrdinky (Winona Ryderová) psychologického dramatu podle autobiografické knihy Susanny Kaysenové **Narušení** (r. J. Mangold) a viceprezident finančníkové firmy Paul Allen, úspěšnější kolega ambiciózního psychopata (Christian Bale), v černé komedii **Americké psycho** (r. M. Harronová). Zatím největší film. příležitost dostal v titulní

postavě legendárního amerického vytrvalce Stephena Prefontainea, který obsadil čtvrté místo v běhu na 5000 metrů na mnichovské olympiádě 1972, v životopisném snímku **Prefontaine** (r. S. James). Jeho bratr Shannon Leto je také hercem.

FILMOGRAFIE:

1994 – Cool and the Crazy (TV – Nezralé manželky – ČTV; r. Ralph Bakshi); 1995 – How to Make an American Quilt (Co si ušít do výbavy – V; r. Jocelyn Moorhouseová); 1996 – The Last of the High Kings (**Poslední ze slavných králů** – ČTV; r. David Keating); 1997 – Prefontaine – KTV (r. Steve James); Switchback (Past – V; r. Jeb Stuart); 1998 – Basil – V (r. Radha Bharadwajová); Urban Legend (Temná legenda – V; r. Jamie Blanks); The Thin Red Line (Tenká červená linie; r. Terrence Malick); 1999 – The 60s (TV – Šedesátá léta; r. Mark Piznarski, Michael Piznarski); Black and White (Černá a bílá; r. James Toback); Fight Club (Klub rváčů; r. David Fincher); Girl, Interrupted (Narušení; r. James Mangold); 2000 – American Psycho (Americké psycho; r. Mary Harronová); Requiem for a Dream (Rekviem za jeden sen; r. Darren Aronofsky); Sunset Strip – V (r. Adam Collis); 2001 – Highway (Dálnice; r. James Cox); **2002** – Panic Room (**Úkryt**; r. David Fincher).

LEWIS Jerry

(Joseph Levitch)

* 16. března 1926 – Newark, New Jersey (USA)

Je synem zpěváka a tanečníka Dannyho Lewise a rozhlasové pianistky Rae Lewisové, v jejichž kabaretních výstupech už od dětství příležitostně účinkoval. Jako pětiletý např. zpíval píseň *Brother, Can You Spare a Dime?* (Brácho, nemáš zbytečný pětník?) v newyorském hotelu, kde jeho otec pracoval jako pořadatel oslav. Nedokončil střední školu v Irvingtonu a vystřídal řadu zaměstnání (např. prodával sodovku, byl úředníkem námořní dopravy a divadelním uvaděčem), než se uplatnil jako zpěvák a imitátor v nočních klubech. Prosadil se ve spolupráci se zpěvákem Deanem Martinem (* 1917), s nímž poprvé vystoupil v červenci 1946 v klubu 500 v Atlantic City a naposled v červenci 1956 v newyorském nočním klubu Copacabana. Stali se úspěšnou komickou dvojicí nejen v klubech, ale i v rozhlase a v TV, např. v pořadu **The Colgate Comedy Hour** (1950-52). Producent Hal Wallis je angažoval pro společnost Paramount, kde 1948-56 společně hráli v šestnácti filmech, většinou vojenských

komedii se schematickými příběhy, které režírovali George Marshall, Hall Walker a Norman Taurog (např. **Moje přítelkyně Irma**, **Ve válce s armádou**, **Paragáni**, **Nosič holí**, **Užívat života**, **Umělci a modelky**). Humor tohoto dua byl založen na kontrastu odlišných typů obou protagonistů; oproti postavám sebevědomých, elegantních a distingovaných chlapíků, které ztělesňoval Martin, působili jeho hrdinové už od pohledu jako duševní a tělesní outsideři – nevzhlední, dobrosrdeční, naivní a potrhlí hlupáci a smolaři (občas dokonce v ženských šatech), jejichž dispozice nebo komplexy při střetu se skutečností vyvolávají komické situace a gagy. Po osamostatnění J. L. získal větší kontrolu nad svou tvorbou jako producent (již 1953 založil vlastní produkční společnost York Pictures), režisér a scenárista. Jeho bláznivé komedie byly populární především v USA, ale např. i ve Francii, kde se staly předmětem mnoha seriózních kritických rozborů. Humor jeho autorských filmů není v ničem novátorský, staví na osvědčených základech a nejvíc je ovlivněn absurdní komikou kreslených seriálů (comics strip). Jakkoliv byl jeho humor ztřeštěný, nedosahoval však takové divokosti jako u Mela Brookse, nesnažil se být ani filozofující jako u Woodyho Allena. V některých svých filmech se objevil ve dvou (**Ztřeštěný profesor**, **Velká huba**), v pěti (**Tři na pohovce**) a dokonce i v sedmi rolích (**Rodinné šperky**). Souběžně se věnoval sólovému pódiovému vystupování (Las Vegas, pařížská Olympia). Jeho kariéra nemá jen vzestupnou tendenci; 1953 skončilo fiaskem jeho hostování v londýnském Palladiu, neměl štěstí ani se svými produkčními společnostmi York Pictures, Jerry Lewis Pictures Corporation, Jerry Lewis Film Inc. a pokus o vytvoření sítě malých kin Network

Cinema nedopadl také dobře. Od konce 60. let se patrně v důsledku zmenšujícího se diváckého zájmu přes deset let neobjevil v žádném jiném než ve svém vlastním filmu. O to víc překvapil autobiografickou úlohou slavného TV moderátora Jerryho Langforda, jehož pronásleduje a nakonec unese přespříliš dotěrný obdivovatel (Robert De Niro), v satirické komedii **Král komedie** (r. M. Scorsese). Do hlavní role byl obsazen v přepisu románu Kurta Vonneguta **Groteska** (r. S. Paul), v němž hraje jedno z dementních dvojčat, které se jako symbol úpadku Ameriky stane prezidentem USA. Postavu stárnoucího komika George Fowlese a otce dvou nevlastních, různě talentovaných bratrů (Oliver Platt a Richard Griffiths), vytvořil v britském komediálním dramatu **Smích ze záhrobí** (r. P. Chelsom). Mnoho let se věnuje charitativní činnosti, pořádá peněžní sbírky na boj proti různým nemocem (od 1952 působí jako předseda Sdružení proti svalové dystrofii). V 60. letech působil jako pedagog na film. fakultě Jihokaliifornské univerzity (USC) a své přednášky publikoval pod názvem *The Total Filmmaker* (1971, Totální filmař). Je také autorem autobiografie *Jerry Lewis in Person* (1982, Jerry Lewis osobně). Za celoživotní dílo byl oceněn na MFF v Benátkách 1999. Od 1944 byl ženatý s Patty Palmerovou (bývalá zpěvačka orchestru Tommyho Dorseye), s níž má šest synů (Gary, Scott, Christopher, Anthony, Joseph, Ronnie).

FILMOGRAFIE:

1949 – My Friend Irma (Moje přítelkyně Irma; r. George Marshall); **1950** – My Friend Irma Goes West (Moje přítelkyně

Irma jde na západ; r. Hal Walker); At War with the Army (Ve válce s armádou; r. Hal Walker); **1951** – That's My Boy (To je můj kluk; r. Hal Walker); Sailor Beware (Námořníku, pozor dej; r. Hal Walker); The Stooge (Nahrávač; r. Norman Taurog); **1952** – Jumping Jacks (Paragáni; r. Norman Taurog); Road to Bali (Cesta na Bali; r. Hal Walker); **1953** – Scared Stiff (K smrti vyděšení; r. George Marshall); The Caddy (Nosič holí; r. Norman Taurog); Money from Home (Peníze z domova; r. George Marshall); **1954** – Living It Up (Užívat života; r. Norman Taurog); Three Ring Circus (Cirkus s třemi manéžemi; r. Joseph Pevney); **1955** – You're Never Too Young (Nikdy nejsi dost mladý; r. Norman Taurog); Artists and Models (Umělci a modelky; r. Frank Tashlin); **1956** – Partners (Partneři; r. Norman Taurog); Hollywood or Bust (Hollywood nebo nic; r. Frank Tashlin); The Delicate Delinquent (**Delikátní delikvent** – ČTV; r. Don McGuire; + prod.); **1957** – The Sad Sack (Blbeček; r. George Marshall); **1958** – Rock-a-Bye Baby (Houpity-houpy-hou; r. Frank Tashlin); The Geisha Boy (Gejšák; r. Frank Tashlin; + prod.); **1959** – Don't Give Up the Ship (Nevzdávej se lodi; r. Norman Taurog); Li'l Abner (r. Melvin Frank); Visit to a Small Planet (Návštěva na malé planetě; r. Norman Taurog); **1960** – The Bellboy (Hotelový poslíček; r. Jerry Lewis; + sc., prod.); Cinderella (Popelák; r. Frank Tashlin; + prod.); **1961** – The Ladies' Man (Sukničkář; r. Jerry Lewis; + spol. sc., prod.); The Errand Boy (Pomocník; r. Jerry Lewis; + spol. sc.); **1962** –

It's Only Money (Jsou to jenom peníze; r. Frank Tashlin); **1963** – The Nutty Professor (Bláznivý profesor; r. Jerry Lewis; + spol. sc.); It Is a Mad, Mad, Mad World (**To je ale bláznivý svět**; r. Stanley Kramer); Who's Minding the Store? (Kdo se stará o krám?; r. Frank Tashlin); **1964** – The Patsy (Obětní beránek; r. Jerry Lewis; + spol. sc.); The Disorderly Orderly (**Roztržitý sanitář** – ČTV; r. Frank Tashlin); **1965** – The Family Jewels (Rodinné šperky; r. Jerry Lewis; + spol. sc., prod.); Boeing Boeing (r. John Rich); **1966** – Three on a Couch (Tři na pohovce; r. Jerry Lewis; + prod.), Way... Way Out (Jak se z toho dostat; r. Gordon Douglas); **1967** – The Big Mouth (Velká huba; r. Jerry Lewis; + spol. sc., prod.); Don't Raise the Bridge, Lower the River (Nezvedejte most, snižte řeku; r. Jerry Paris); **1969** – Hook, Line & Sinker (Háček, vlasec a olůvko; r. George Marshall; + prod.); **1970** – One More Time (Ještě jednou; r. Jerry Lewis; pouze r.); Which Way to the Front? (Kudy na frontu?; r. Jerry Lewis; + prod.); **1972** – The Day the Clown Cried (Den, kdy klaun plakal; r. Jerry Lewis; + spol. sc.); **1979** – Hardly Working (Skoro nepracuju; r. Jerry Lewis; + spol. sc.); **1982** – The King of Comedy (**Král komedie** – V; r. Martin Scorsese); Slapstick of Another Kind (Groteska; r. Steven Paul); **1983** – Smorgasbord/Cracking Up (r. Jerry Lewis; + spol. sc.); Retenez-moi ou je fais un malheur (Držte mě, nebo udělám malér; r. Michel Gérard); **1984** – Par où t'est rentré, on t'a pas vu sortir? (Kudy jsi se vrátil, když jsme tě neviděli odejít?; r.

Philippe Clair); **1987** – Fight for Life (TV – **Boj o život** – V; r. Elliot Silverstein); **1989** – **Cookie** – V (r. Susan Seidelmanová); **1992** – Mr. Saturday Night (**Pan Sobota večer** – V; r. Billy Crystal); **Arizona Dream** (r. Emir Kusturica); **1994** – Funny Bones (**Smích ze záhrobí** – V; r. Peter Chelsom); **2000** – Nutty Professor II: The Klumps (**Zamilovaný profesor 2**; r. Peter Segal; pouze spol. námět, spol. prod.).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Interpressfilm, 1990, č. 6, s. 62-67 (rozhovor). – Film a divadlo, 1987, č. 12, s. 28. – Květy, 1968, č. 17, s. 53.

LEWISOVÁ Juliette

* 21. června 1973 – Los Angeles, Kalifornie (USA)

Je dcerou herce Geoffreyho Lewise a grafičky Glenis Batleyové. Od dvou let, kdy se rodiče rozvedli, vyrůstala se svým starším bratrem a mladší sestrou v Los Angeles u otce, kterého občas doprovázela na natáčení. První herecké zkušenosti sbírala nejprve v TV seriálech **I Married Dora** (1987-88, Oženil jsem se s Dorou) a **The Wonder Years** (**Báječná léta ČTV**), než se uplatnila ve filmu. Mezníkem v její kariéře se stala poč. 90. let úloha Danielle Bowdenové, dcery renomovaného právníka (Nick Nolte), jemuž se mstí zákeřný psychopat (Robert De Niro), v psychologickém thrilleru **Mys hrůzy** (r. M. Scorsese). Na základě tohoto výkonu, za který byla nominována na Oscara 1991 a Zlatý glóbus 1991, ji obsadil Woody Allen místo Emily Lloydové do role literárně nadané studentky Rain, prožívající milostné vzplanutí ke svému podstatně staršímu profesoru literatury (Woody Allen), v hořké komedii **Manželé a manželky**. Přesvědčivě se zhostila úlohy záhadné krásky Becky, jejíž příchod do zapadlého městečka změní život dvou bratrů

(Leonardo DiCaprio a Johnny Depp), v komediálním dramatu **Co žere Gilberta Grapea?** (r. L. Hallström). Od natáčení TV snímku **Smrt přišla brzy**, v němž vytvořila hlavní roli narkomanky Amandy Sue Bradleyové, jíž hrozí trest smrti za vraždu milence, se stal na několik let jejím životním partnerem herec Brad Pitt, po jehož boku pak hrála ještě v thrilleru o masovém vrahovi **Kalifornie** (r. D. Sena). Zatím nejpůsobivější kreaci předvedla v postavě amorální dívky Mallory, prchající se svým zabijáckým milencem (Woody Harrelson) před zákonem, v kriminálním dramatu **Takoví normální zabijáci** (r. O. Stone). Přesvědčivý výkon podala také v postavě retardované dívky Carly Tateové, jejíž setkání se stejně postiženým mladíkem (Giovanni Ribisi) přeroste v milostné pouto, v melodramatu **Jiná láska** (r. G. Marshall). 1999 se provdala za profesionálního skateboardistu Steva Berrea.

FILMOGRAFIE:

1980 – Any Which Way You Can (**Vždycky zvítězit** – V; r. Buddy Van Horn); **1987** – Home Fires (TV – Domácí vřavy; r. Toshiyuki Michael Uno); **1988** – My Mother Is an Alien (**Krásná mimozemšťanka**; r. Richard Benjamin); **1989** – The Runnin' Kind (r. Max Tash); Meet the Hollowheads/Life on the Edge (Seznamte se s Hollowheadovými; r. Tom Burman); National Lampoon's Christmas Vacation (**Vánoční prázdniny** – V/National Lampoon a vánoční prázdniny – ČTV; r. Jeremiah

S. Chechik); **1990** – Too Young To Die? (TV – **Smrt přišla brzy** – ČTV; r. Robert Markowitz); A Family for Joe (TV – Rodina pro Joea; r. Jeffrey Melman); **1991** – Crooked Hearts (**Pokřivená srdce** – V; r. Michael Bortman); Cape Fear (**Mys hrůzy**; r. Martin Scorsese); **1992** – That Night (**Této noci** – V; r. Craig Bolotin); Husbands and Wives (**Manželé a manželky**; r. Woody Allen); **1993** – Kalifornia (**Kalifornie** – V; r. Dominic Sena); Romeo Is Bleeding (**Romeo krvácí** – V; r. Peter Medak); Yesterday (Včera; r. Susan Seidelmanová); What's Eating Gilbert Grape (**Co žere Gilberta Grapea?** – ČTV; r. Lasse Hallstrom); **1994** – Natural Born Killers (**Takoví normální zabijáci**; r. Oliver Stone); Mixed Nuts (**Blázni a poloblázni** – V; r. Nora Ephronová); Strange Days (**Zvláštní dny**; r. Kathryn Bigelowová); **1995** – The Basketball Diaries (**Rváčův deník** – V; r. Scott Kalvert); From Dusk Till Dawn (**Od soumraku do úsvitu**; r. Robert Rodriguez); **1996** – The Evening Star (**Večernice**; r. Robert Harling); The Audition (Zkouška; r. Lightfield Lewis); **1997** – Full Tilt Boogie (D; r. Sarah Kellyová); **1998** – Some Girls (**Lásky z L. A.** – V; r. Rory Kelly); **1999** – The Other Sister (**Jiná láska**; r. Garry Marshall); The 4th Floor (Čtvrté poschodí; r. Josh Klausner); **2000** – The Way of the Gun (**Únosci** – V; r. Christopher McQuarrie); Room to Rent (Pokoj k pronajmuti; r. Khaled El-Hagar); Gaudi Afternoon (Odpoledne u Gaudiho; r. Susan Seidelmanová); **2001** – Picture Claire (Obrázek Claire; r. Bruce McDonald); **2002** – Hysterical

Blindness (Hysterická zaslepenost; r. Mira Nairová).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Story, 1999, č. 49, s. 23. – Cinema, 1999, č. 8, s. 62-64. –
Denní Telegraph, 27.10.1994, s. III. – Denní Telegraph, 16.6.1994,
s. III (rozhovor).

LHERMITTE Thierry

* 24. listopadu 1952 – Boulogne-Billancourt u Paříže
(Francie)

Na Pasteurově lyceu v Neuilly se seznámil s Gérardem Jugnotem a Christianem Clavierem, s nimiž vedl film. klub, organizoval dramatické kurzy a natáčel amatérské 8mm filmy. Založili spolu také recesistické divadlo, z něhož se v pol. 70. let zformovalo kabaretně divadelní sdružení Le Splendid, jehož členové inscenovali své vlastní komedie (*Hliněný hrnek proti korbeltu vína, Lásky, lastury a koryši, Ježíšek je neřád*) na pódiiích pařížských kaváren a malých divadel. Ve filmu, kde začínal jako epizodní herec, se výrazněji uplatnil až v komediích (**Opálení, Opálení na lyžích, Muži dávají přednost tlustším, Ježíšek je neřád** aj.), jejichž tvůrci a protagonisty byli jeho kolegové ze skupiny Le Splendid. Poč. 80. let se pokusil vymanit ze stereotypu nesmělých a poněkud splašených milovníků tím, že začal přijímat dramaticky náročnější role: překupník narkotik Eddy Kasler, zapletený do vraždy s politickým pozadím, v kriminálním dramatu **Legitimní násilí** (r. S. Leroy); mladý zločinec Dominique,

který se rozhodne z lásky k venkovské dívce (Pascale Rocardová) spolupracovat s policií, v kriminálním melodramatu **Práskač** (r. S. Leroy); čerstvý absolvent policejní akademie François Lesbuch, kterého zasvěcuje do tajů profese starší, leč poněkud zkorumpovaný kolega (Philippe Noiret), v kriminální komedii **Prohnílí** (r. C. Židi). Velkou hereckou příležitost dostal mj. ve válečném dramatu **Stella** (r. L. Heynemann), kde vytvořil postavu Francouze Yvona, který se stane agentem gestapa, aby zachránil před jistou smrtí svou židovskou milenku (Nicole Garciová). Přesto jeho doménou zůstávají zejm. komedie, v nichž se jeho hrdinové potýkají s milostnými problémy (**Až do září, Svatba století**). 1991 se poprvé postavil za kameru jako jeden z režisérů filmu **Profesionální tajemství dr. Apfelglücka**. Poč. září 1995 navštívil Prahu a Brno, aby se zúčastnil české premiéry rodinné komedie **Malý Indián ve městě** (r. H. Palud), v níž ztělesnil zhýčkaného pařížského byznymena Stephana, který se sbližuje se svým třináctiletým synem (Ludwig Briand), vychovaným mezi venezuelskými indiány V soukromí se věnuje T. L. závodnímu jachtaření a dokonce se účastní mezinárodních závodů plachetnic. Je laureátem Ceny Jeana Gabina 1981. S manželkou Hélène má tři děti: Astrée (* 1974), Victora (* 1981) a Louise (* 1993).

FILMOGRAFIE:

1972 – L'an 01 (Rok nula jedna; r. Alain Resnais, Jean Rouch, Jacques Doillon); **1974** – Les valseuses (Buzíci; r. Bertrand Blier); Que la fête commence (**Slavnost začíná** – ČTV; r.

Bertrand Tavernier); **1976** – Le diable dans la boîte (Ďábel v kanceláři; r. Pierre Lary); F comme Fairbanks (F jako Fairbanks; r. Maurice Dugowson); L'amour en herbe (Láska v trávě; r. Roger Andrieux); Oublie-moi Mandoline (Zapomeň na mne, Mandolino; r. Michel Wyn); **1977** – Vous n'aurez pas l'Alsace et la Lorraine (Nedostanete Alsasko a Lotrinsko; r. Coluche); Si vous n'aimez pas ça, n'en dégoutez pas les autres (Když to nemáte rádi, nezošklivujte to druhým; r. Raymond Lewin); Des enfants gâtés (Rozmazlené děti; r. Bertrand Blier); **1978** – Le dernier amant romantique (Poslední romantický milenec; r. Just Jaeckin); Les bronzés (Opálení; r. Patrice Leconte); Les héros n'ont pas froid aux oreilles (Hrdinům není zima na uši; r. Charles Némès); **1979** – Les bronzés font du ski (Opálení na lyžích; r. Patrice Leconte); Alors, heureux? (Nuže, št'astni?; r. Claude Barrois); **1980** – Tout dépend des filles (Všechno záleží na děvčatech; r. Pierre Fabre); La banquière (**Bankéřka** – ČTV; r. Francis Girod); Clara et les chics types (Klára a frajeři; r. Jacques Monnet); Une puce dans la fourrure (TV – Blecha v kožichu; r. Jean-Pierre Prévost); **1981** – L'année prochaine si tout va bien (**Možná v příštím roce** – ČTV; r. Jean-Loup Hubert); Elle voit des nains partout (Vidí všude trpaslíky; r. Jean-Claude Sussfeld); Les hommes préfèrent les grosses (Muži dávají přednost tlustším; r. Jean-Marie Poiré); Le voyageur imprudent (TV – Nestydatý pasažér; r. Pierre Tchernia); **1982** – Légitime violence (**Legitimní násilí**; r. Serge

Leroy); Le père Noël est une ordure (Ježíšek je neřád; r. Jean-Marie Poiré); La tribu des vieux enfants (TV – Skupina přestárlých dětí; r. Michel Favart); **1983** – L'indic (**Práskač** – ČTV; r. Serge Leroy); Rock and Torah (r. Marc-André Grynbaum); Stella (r. Laurent Heynemann); La femme de mon pote (Žena mého kámoše; r. Bertrand Blier); La fiancée qui venait du froid (Nevěsta, která přišla z chladna; r. Charles Némès); Papy fait de la résistance (**Děda se dal na odboj** – ČTV; r. Jean-Marie Poiré); Un homme à ma taille (Muž podle mých představ; r. Annette Carducciová); **1984** – Until September (**Až do září** – ČTV; r. Richard Marquand); Les ripoux (**Prohnilí**; r. Claude Zidi); La smala (Početná rodina; r. Jean-Loup Hubert); Un été d'enfer (Pekelné léto; r. Michaël Schock); **1985** – Les roi du gag (**Mistři gagu** – ČTV; r. Claude Zidi); Le mariage du siècle (Svatba století; r. Philippe Galland); **1986** – Nuit d'ivresse (Opojná noc; r. Bernard Nauer); **1987** – Dernier été à Tanger (**Poslední léto v Tangeru** – ČTV; r. Alexandre Arcady); Fucking Fernand (Zasranej Fernand; r. Gérard Mordillat); **1988** – L'ex-femme de ma vie (TV – Bývalá žena mého života; r. Josée Dayanová); **1989** – La fête des pères (Svátek otců; r. Joy Fleuryová); **1990** – Ripoux contre ripoux (**Prohnilí proti prohnilým**; r. Claude Zidi); Les 1001 nuits (**Šeherezáda a gentleman**; r. Philippe de Broca); Shéhérazade (TV – **Šeherezáda** – ČTV; r. Philippe de Broca); Promotion canapé (Povýšení přes postel; r. Didier Kaminka); Un piede in

paradiso (**Ďáblovo pokušení** – ČTV; r. E. B. Clucher); Le père Noël est une ordure (TV – Ježíšek je neřád; r. Philippe Galland); **1991** – La totale! (**Podtrženo, sečteno!**; r. Claude Zidi); Les secrets professionnels du Dr Apfelgluck (Profesionální tajemství dr. Apfelglucka; r. Thierry Lhermitte, Hervé Palud, Alessandro Capone, Mathias Ledoux, Stéphane Clavierová; + spol. sc.); Les danseurs du Mozambique (TV – Tanečníci z Mozambiku; r. Philippe Lefebvre); **1992** – La zèbre (**Číslo** – ČTV; r. Jean Poiret); **Tango** – ČTV (r. Patrice Leconte); **Fanfan** – ČTV (r. Alexandre Jardin); **1993** – L'ombre du doute (Stín pochybnosti; r. Aline Issermannová); L'honneur de la tribu (Čest kmene; r. Mahmoud Zemmouri); La vengeance d'une blonde (**Pomsta jedné plavovlásky**; r. Jeannot Szwarc); Elles n'oublient jamais (Ženy nezapomínají; r. Christopher Frank); Grosse fatigue (Velká únava; r. Michel Blanc); La nuit des cerfs-volants (Noc papírových draků; r. Dominique Guerrier); Deux justiciers dans la ville (TV – Dva popravčí ve městě; r. Franck Apprédéris); **1994** – Tous les jours dimanche/Seven Sundays (**Každý den je neděle** – ČTV; r. Jean-Charles Tacchella); Un indien dans la ville (**Malý Indián ve městě**; r. Hervé Palud; + spol. sc., spol. prod.); **1995** – Augustin (r. Anne Fontaineová); Ma femme me quitte (**Moje žena mě opustila** – V; r. Didier Kaminka); **1996** – Les soeurs Soleil (Sestry Soleilovy; r. Jeannot Szwarc); **1997** – Marquise (**Markýza** – V; r. Véra Belmontová); An American Werewolf in Paris (**Americký vlkodlak v Paříži** – V; r. Anthony

Waller); 4 garçons pleins d'avenir (Čtyři nadějní; r. Jean-Paul Lilienfeld; pouze prod.); **1998** – Le dîner de cons (**Bibec k večeri**; r. Francis Veber); Trafic d'influence (Obchod s vlivem; r. Dominique Farrugia); **1999** – Le plus beau pays du monde (Nejkrásnější místo na světě; r. Marcel Bluwal); **2000** – Le prince du Pacifique (Vládce Pacifiku; r. Alain Corneau; + spol. sc.); Le placard (**KOndoMEDIE**; r. Francis Veber); Deuxième vie (**Druhá tvář** – KTV; r. Patrick Braoudé); Bon plan (Velká myšlenka; r. Jerome Levy); Le roman de Lulu (Román o Lulu; r. Pierre-Olivier Scotto).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

ŽÁK, Jiří: ...na slovíčko, Francie. Praha, Altea 2001. – Reflex, 2000, č. 38, s. 80-81. – Kino, 1986, č. 2, s. 8.

LILLARD Matthew

* 24. ledna 1970 – Lansing, Michigan (USA)

Vyrůstal v Kalifornii. Herectví se začal věnovat během studia na střední škole. Navštěvoval kurzy na American Academy of Dramatic Arts v Pasadeně. Na začátku 90. let se přestěhoval do New Yorku, kde získal další vzdělání v divadelní škole známého souboru Circle in the Square a sám založil divadelní skupinu The Summoners Ensemble. Jako film. herec zaujal postavou dospívajícího Chipa, který miluje krvavé horory, v černé komedii **Šest vražd stačí, maminko!** (r. J. Waters). Jeho nejlepší rolí je perverzní sadista Stuart v úspěšném hororu **Vřískot** (r. W. Craven). Vytvořil také hlavní úlohu v interaktivním středometrážním filmu **Ride for Your Life** (1995, Jed jako o život; r. Bob Bejan) a jako host vystoupil v TV seriálu **Nash Bridges (Detektiv Nash Bridges – ČTV)**.

FILMOGRAFIE:

1991 – Ghoulies 3: Ghoulies Go to College (r. John Carl Buechler); **1994** – Serial Mom (**Šest vražd stačí, maminko!**; r. John Waters); Vanishing Son IV (TV – **Ztracený syn IV** – V; r. John Nicolella); **1995** – Mad Love (**Šílená láska**; r. Antonia Birdová); Hackers (**Nebezpečná síť** – V; r. Iain Softley); Tarantella (r. Helen DeMichielová); **1996** – If These Walls Could Talk (TV – **Kdyby ty zdi mohly mluvit** – V; r. Cher, Nancy

Savocaová); **Scream** (**Vřískot**; r. Wes Craven); **1997** – **The Devil's Child** (TV – **Ďábelské dítě**; r. Bobby Roth); **The Curve** (r. Dan Rosen); **1998** – **Senseless** (**Superlák** – V; r. Penelope Spheerisová); **Telling You** (Povídám ti; r. Robert DeFranco); **Without Limits** (**Hranice možností** – V; r. Robert Towne); **S.L.C. Punk!** (r. James Merendino); **Dish Dogs** (Umývači nádobí; r. Robert Kubilos); **Wing Commander** (r. Chris Roberts); **1999** – **She's All That** (**Taková normální holka**; r. Robert Iscove); **Spanish Judges** (Španělští soudcové; r. Oz Scott; + prod.); **Love's Labour Lost** (**Marná lásky snaha**; r. Kenneth Branagh); **2001** – **Finder's Fee** (Nálezčova odměna; r. Jeff Probst); **Summer Catch** (**Letní vzplanutí** – V; r. Mike Tollin); **Triangle Square** (r. Jeff Terry Anderson); **Thirteen Ghosts** (**13 duchů**; r. Steve Beck).

LINDA Bogusław

* 27. června 1952 – Toruň (Polsko)

1975 ukončil studia herectví a režie na Vysoké divadelní škole (PWST) v Krakově. Po dvouletém angažmá v krakovském divadle Stary Teatr přesídlil do Vratislavi, kde na scéně Polského divadla hrál mj. Hamleta. Od 1981 působí jako divadelní herec a režisér ve Varšavě, Vratislavi a Lublinu; spolupracuje především s varšavskými divadly Teatr Współczesny a Studio. Film. kariéru zahájil zdánlivě velmi úspěšně, neboť mu velké příležitosti poskytl významní režiséři. Avšak díky nepříznivé politické situaci, jaká v Polsku nastala poč. 80. let, mnohé z filmů, v nichž účinkoval, nebyly do distribuce buď vůbec uvedeny, nebo jen nakrátko. Po epizodních rolích vesměs mladých intelektuálů zaujal úlohou fanatického anarchisty desperátského ražení Gryziaka, za jejíž ztvárnění v historickém dramatu z poč. století **Horečka** (r. A. Hollandová) získal cenu na národním festivalu v Gdaňsku 1981. V dramatu **Osamělá žena** (r. A. Hollandová) vytvořil otřesnou postavu psychicky narušeného invalidy Jacka, brutálně vraždícího důvěřivou družku a v sebezničujícím gestu

vymáhajícího azyl na americkém velvyslanectví. V historické fresce podle hry Stanislawy Przybyszewské **Danton** (r. A. Wajda) se proměnil na fanatického vzývatele teroru Saint Justa. V téže roce v dalším z trezorových filmů, psychologicko-historickém dramatu **Matka Králů** (r. J. Zaorski), ztělesnil tragickou postavu poctivě zaníceného komunisty Klementa Krále, hrdiny válečného odboje a později krvavé oběti stalinistických procesů. Náročnou kreaci předvedl v psychologické studii **Náhoda** (r. K. Kiesłowski), kde musel v roli studenta medicíny Witka sehrát tři různé verze hrdinova životopisu. Nejčastěji ztělesňuje mladíky rozporuplných vlastností, jejichž morální profil je deformován tragickými okolnostmi na pozadí významných historických, společenských a politických událostí: aristokrat Bolek von Teuss, nezdárný syn uhlobarona (Jan Nowicki), v rodinné společensko-historické fresce **Magnát** (r. F. Bajon). Výrazné party vytvořil také v maďarských filmech: pianista László v komorním psychodramatu nešťastné lásky **Paní Eskymače je zima** (r. J. Xantus), cenzor Kornél v historickém dramatu **Listy, květiny, věnce** (r. L. Lugossy), ambiciózní ministerský úředník v politické fikci **Vhodný člověk pro choulostivou záležitost** (r. J. Kovácsi). 1990 debutoval jako režisér filmem **Seszele**, hořkou bajkou o drobném smolařském kriminálníkovi (Zbigniew Zamachowski), který se jako noční hlídač v opeře opět zaplete do nebezpečných vztahů. Na národním festivalu v Gdaňsku-Gdyni 1991 byl odměněn Speciální cenou poroty za své tři role: literární teoretik Nowak, o jehož erotických peripetích po odchodu manželky z domu vypráví film **In flagranti** (r. W. Biedroń); poručík Arek, pověřený nalezením dezertujícího vojáka (Olaf

Lubaszenko), v akčním dramatu **Kroll** (r. W. Pasikowski); konfident carské tajné policie Jegorow, v jehož pasti uvízne mladý terorista (Adam Ferency), ve špionážním dramatu podle skutečné události **Mizera** (r. T. Wiszniewski). Ocenění si odnesl i z národního festivalu v Gdyni 1995 za svůj výkon ve filmu **Táta** (r. M. Ślesicki). V létě 1997 pobýval pracovně v České republice, kde na jižní Moravě natáčel vesnické drama z období okupace **Je třeba zabít Sekala** (r. V. Michálek), v němž vytvořil titulní postavu nečestně zbohatlého sedláka, který se stane pro své okolí smrtelně nebezpečným. Byl oficiálním hostem MFF v Karlových Varech 1992 a 1998. V anketě časopisu Film byl vyhlášen nejpopulárnějším domácím hercem 1987.

FILMOGRAFIE:

1976 – Dagny (r. Haakon Sandoy); **1978** – Wodzirej (**Předtanečník**; r. Feliks Falk); **1979** – Wściekły (**Závistivec**; r. Roman Załuski); **1980** – Punkt widzenia (TV – Hledisko; r. Janusz Zaorski); Gorączka (**Horečka** – ČTV; r. Agnieszka Hollandová); **1981** – Człowiek z żelaza (Člověk ze železa; r. Andrzej Wajda); Wierne blizny (Věrné jizvy; r. Włodzimierz Olszewski); Dreszcze (**Trauma**; r. Wojciech Marczewski); Przypadek (**Náhoda**; r. Krzysztof Kieślowski); Kobieta samotna (Osamělá žena; r. Agnieszka Hollandová); **1982** – Elvezett illúziók (Ztracené iluze; r. Gyula Gazdag); **Danton** – V (r. Andrzej Wajda); Matka Królów (**Matka Králů**; r. Janusz Zaorski); **1983** –

Syntéza (Syntéza; r. Maciej Wojtyszko); Ceremonia pogrzebowa (TV – Pohřební obřad; r. Jacek Bromski); **1984** – Eszkimó asszony fázik (Paní Eskymačce je zima; r. Jánoš Xantus); Szirmok, virágok, koszorúk (**Listy, květiny, věnce** – ČTV; r. László Lugossy); **1985** – Tanie pieniądze (Laciné peníze; r. Tomasz Lengren); Megfelelő ember kényes feladatra (**Vhodný člověk pro choulostivou záležitost**; r. János Kovács); **1986** – Biała wizytówka (TV – **Bílá navštívenka** – ČTV; r. Filip Bajon); Magnat (Magnát; r. Filip Bajon); Inna wyspa (Jiný ostrov; r. Grażyna Kędziaławska); W zawieszeniu (V podmínce; r. Waldemar Krzystek); Maskarada (Maškaráda; r. Janusz Kijowski); **1987** – Kocham kino... (Miluji film...; r. Piotr Łazarkiewicz); Zabij mnie, glino (**Tak mě radši zabij, poldo**; r. Jacek Bromski); Cienie (Stíny; r. Jerzy Kaszubowski); **1988** – **Dekalog VII** – ČTV (TV; r. Krzysztof Kieślowski); **1989** – Sztuka kochania (**Umění milovat** – ČTV; r. Jacek Bromski); Ostatni dzwonek (**Poslední zvonění**; r. Magdalena Łazarkiewiczová); **Porno** – V (r. Marek Koterski); En verden til forskel (Odlišný svět; r. Leif Magnusson); **1990** – Potyautasok (Černí pasažéři; r. Sándor Sóth); Seszele (r. Bogusław Linda; pouze r.); **1991** – Kanalia (Mizera; r. Tomasz Wiszniewski); **Kroll** – ČTV (r. Władysław Pasikowski); In flagranti (r. Wojtek Biedroń); **1992** – Psy (**Psi** – ČTV; r. Władysław Pasikowski); Sauna (TV; r. Filip Bajon); Wszystko co najważniejsze (Všechno to nejdůležitější; r. Robert Gliński); Pamietnik znaleziony w garbie (Deník nalezený

v hrbu; r. Jan Kidawa-Błoński); **1993** – Jańcio Wodnik (**Janek Vodnář** – ČTV; r. Jan Jakub Kolski); Obcy musi fruwać (Cizinec musí létat; r. Wiesław Saniewski); Pora na czarownice (TV – **Čas pro čarodějnice** – ČTV; r. Piotr Łazarkiewicz); Miasto prywatne (TV – Soukromé místo; r. Jacek Skalski); **1994** – Psy 2. Ostatnia krew (Psi 2. Poslední krev; r. Władysław Pasikowski); **1995** – Prowokator (Provokatér; r. Krzysztof Lang); Limit (r. Łukasz Karwowski); Słodko-gorzki (Sladko-hořký; r. Władysław Pasikowski); Tato (Táta; r. Maciej Ślesicki); **1996** – Chamanka/Szamanka (Šamanka; r. Andrzej Zulawski); **1997** – **Sara** – ČTV (r. Maciej Ślesicki); Szczęśliwego Nowego Jorku (Šťastný Nový York; r. Janusz Zaorski); Pułapka (Past; r. Adek Drabiński); **1998** – Demony wojny według Goi (Démoni války podle Goyi; r. Władysław Pasikowski); **Je trzeba zabít Sekala** (r. Vladimír Michálek); **1999** – Pan Tadeusz (**Pan Tadeáš**; r. Andrzej Wajda); **2001** – Quo vadis (**Pluto Nash**; r. Jerzy Kawalerowicz); Reich (r. Władysław Pasikowski); Sezon na leszcza (Období výlovu pražem; r. Bogusław Linda); Stacja (Stanice; r. Piotr Wereśniak).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Týdeník Televize, 1998, č. 34, s. 13 (rozhovor). – Kinorevue, 1992, č. 19, s. 7. – Lidové noviny, 1992, č. 220, s. 13 (rozhovor). – Kino, 1989, č. 24-25, s. 9. – Film a divadlo, 1989,

č. 6, s. 18-21 (rozhovor).

LINDO Delroy

* 18. listopadu 1952 – Londýn (Velká Británie)

Vyrůstal jako syn jamajských přistěhovalců v Londýně a v Torontu. Herectví studoval na American Conservatory Theatre v San Francisku. Během 80. let se stal uznávaným divadelním hercem černé pleti na mimobroadwayských (New York Shakespeare Festival) a regionálních scénách (Los Angeles, San Diego, Yale, Baltimore, Louisville), kde se představil především v shakespearovském repertoáru (Jak se vám líbí, Romeo a Julie, Othello, Julius Caesar). Prosadil se také na Broadwayi; za roli strašidelného asketického Heralda Loomise ve hře Augusta Wilsona *Joe Turner's Come and Gone* byl nominován na cenu Tony 1988 a Drama Desk Award. Je členem Actors Studia v New Yorku. Nejlepší film. úlohy mu zpočátku poskytl černošský režisér Spike Lee: střídavě jemný a šílený boss, West Indian Archie, který uvádí mladého Malcolma do rozkoší a pastí divokého života, v životopisném dramatu **Malcolm X**; idealistický jazzový hudebník Woody Carmichael, otec středostavovské afro-americké rodiny z Brooklynu 70. let, v komediálním dramatu

Crooklyn; charismatický šéf organizace brooklynských drogových dealerů Rodney v kriminálním dramatu **Hra se smrtí**. Od pol. 90. let se stále častěji objevuje ve výrazných vedlejších rolích v komerčně úspěšných hollywoodských filmech oblíbených žánrů: bohatý mafián Bo Catlett, investující své „špinavé“ peníze do výroby filmů, v černé kriminální komedii podle románu Elmora Leonarda **Chyťte ho!** (r. B. Sonnenfeld); plukovník Wilkins v akčním thrilleru **Operace: Zlomený šíp** (r. J. Woo). Uplatnil se i v komediálním žánru: gangsterský šéf Red v romantické komedii **Líbánky bez ženicha** (r. S. Baigelman); anděl Jackson v milostné krimikomédii **Extra život** (r. D. Boyle); zkušený policejní agent Lonnie Hawkins v thrilleru **Výkupné** (r. R. Howard); vůdce černošského gangu Isaak O'Day v akčním kriminálním filmu **Romeo musí zemřít** (r. A. Bartkowiak); vůdce česáčů jablek pan Arthur Rose, který doplatí životem na svůj incestní poměr s vlastní dcerou (Erykah Baduová), v psychologickém melodramatu podle románu Johna Irvinga **Pravidla moštárny** (r. L. Hallström).

FILMOGRAFIE:

1979 – More American Graffiti (Více amerických nápisů na zdech; r. B. W. L. Norton); **1989** – The Salute of the Jugger (**Pocta pro juggery** – V/**Krutá hra** – ČTV; r. David Peoples); Perfect Witness (TV – Dokonalý svědek; r. Robert Mandel); Mountains of the Moon (**Měsíční hory**; r. Bob Rafelson); **1990** – Bright Angel (**Jako anděl** – ČTV; r. Michael Fields); **1991** – The

Hard Way (**Poldovi v patách**; r. John Badham); **1992** – Malcolm X (r. Spike Lee); **1993** – Bound by Honor/Blood In Blood Out (Krev sem, krev tam; r. Taylor Hackford); **Mr. Jones** (r. Mike Figgis); **1994** – Crooklyn (r. Spike Lee); Baseball (TV; r. Ken Burns; pouze hlas); **1995** – Clockers (**Hra se smrtí** – V; r. Spike Lee); Get Shorty (**Chyťte ho!**; r. Barry Sonnenfeld); Congo (**Kongo**; r. Frank Marshall); **1996** – Broken Arrow (**Operace: Zlomený šíp**; r. John Woo); Soul of the Game (TV – Duše hry; r. Kevin Rodney Sullivan); Feeling Minnesota (**Líbánky bez ženicha** – V; r. Steven Baigelman); L'exil du roi Behanzin (Vyhnanství krále Behanzina); Ransom (**Výkupné**; r. Ron Howard); The Winner (**Vítěz** – ČTV; r. Alex Cox); **1997** – A Life Less Ordinary (**Extra život**; r. Danny Boyle); The Devil's Advocate (**Ďáblův advokát**; r. Taylor Hackford); Glory & Honor (**Čest a sláva** – V; r. Kevin Hooks); First Time Felon (TV; r. Charles S. Dutton); **1999** – The Cider House Rules (**Pravidla moštárny**; r. Lasse Hallström); **2000** – Romeo Must Die (**Romeo musí zemřít**; r. Andrzej Bartkowiak); Gone in 60 Seconds (**60 sekund**; r. Dominic Sena); **2001** – The Book of Stars (Kniha hvězd; r. Michael Miner); The Heist (**Poslední loupež**; r. David Mamet); The Last Castle (Poslední hrad; r. Rod Lurie); The One (**Jedinečný**; r. James Wong).

LINDON Vincent

* 15. července 1959 – Boulogne-sur-Seine (Francie)

Je synem průmyslníka a novinářky a vnukem soudce a zakladatele Editions de Minuit, Jérôma Lindona. 1979-81 pobýval ve Spojených státech, kde se snažil prosadit jako hudebník v New Yorku a kde se podílel jako pomocník přes kostýmy na filmu Alaina Resnais **Můj strýček z Ameriky**. Po návratu do Francie se nejprve uplatnil jako zvukový technik herce a režiséra Coluche na jeho zájezdových představeních. Dva roky pracoval jako redaktor zpráv ze společnosti v pařížském deníku Le Matin. Touha věnovat se filmu ho přivedla k herectví, jehož průpravu získal v dramatických kurzech Cours Florent (1982). První zkušenosti před kamerou začal sbírat v pol. 80. let ve vedlejších rolích, často policistů (**Sokol, Slovo policajta, Trnkové blues, 37,2° po ránu**), než dostal větší příležitost v úloze bohémského hudebníka Neda, kterého svede láska dohromady se studentkou klasické literatury (Sophie Marceauová), v milostné komedii **Studentka** (r. C. Pinoteau). Tragikomický portrét dobrosrdečného muže vytvořil v titulní postavě

Robinsona, jež pomůže bohatému mladíkovi (Gérard Darmon), kterého vyhnala manželka, v příběhu o přátelství **Gaspard a Robinson** (r. T. Gatlif). Mezi nominované na Césara 1992 ho vynesla úloha nešťastného právníka Victora, řešícího problém nečekané ztráty zaměstnání a manželky, v hořké komedii **Krize** (r. C. Serreauová). Existenční a citové nesnáze se pokouší překonat také další jeho hrdina, vousatý jeřábík Fred, o jehož vztahu s mladou svobodnou matkou (Clotilde Courauová) vypráví sociální drama **Fred** (r. P. Jolivet). Opět neúspěšně se ucházel o Césara 1999 úlohou majitele rodinné tesařské firmy Ivana v komedii **Můj malý podnik** (r. P. Jolivet). Je laureátem Ceny Jeana Gabina (1989). Po několikaletém vztahu se rozešel s monackou kněžnou Carolinou a 1999 se stala jeho manželkou herečka Sandrine Kiberlainová, s níž vytvořil ústřední manželskou dvojici v **Sedmém nebi** (r. B. Jacquot).

FILMOGRAFIE:

1983 – La faucon (Sokol; r. Paul Boujenah); **1984** – L'addition (Účet; r. Denis Amar); Notre histoire (Náš příběh; r. Bertrand Blier); The Ebony Tower (TV – Ebenová věž; r. Bob Knight); L'île de la jeune fille bleue (TV – Ostrov modré dívky; r. Patrick Jamain); **1985** – Parole de flic (**Slovo policajta** – V; r. José Pinheiro); **1986** – Half Moon Street (Půlměsíční ulice; r. Bob Swaim); Yiddish Connection (Židovská spojka; r. Paul Boujenah); Prunelle blues (Trnkové blues; r. Jacques

Otmezguine); Suivez mon regard (Dívejte se se mnou; r. Jean Curtelin); 37°2 matin/Betty Blue (**37,2° po ránu** – ČTV; r. Jean-Jacques Beineix); Une vie comme je veux (TV – Život, jaký chci; r. Jean-Jacques Goron); **1987** – Dernier été à Tanger (**Poslední léto v Tangeru** – ČTV; r. Alexandre Arcady); Un homme amoureux (Zamilovaný muž; r. Diane Kurysová); **1988** – Quelques jours avec moi (**Několik dní se mnou** – ČTV; r. Claude Sautet); L'étudiante (**Studentka**; r. Claude Pinoteau); **1989** – **La Baule-les Pins** – ČTV (r. Diane Kurysová); **1990** – Gaspard et Robinson (**Gaspard a Robinson** – ČTV; r. Tony Gatlif); Netchaïev est de retour (Něčajev se vrátil; r. Jacques Deray); Il y a des jours... et des lunes (Jsou dny... a úplňky; r. Claude Lelouch); **1991** – La belle histoire (Pěkný příběh; r. Claude Lelouch); **1992** – La crise (Krise; r. Coline Serreauová); **1993** – Tout ça... pour ça! (To všechno... kvůli tomu!; r. Claude Lelouch); L'irrésolu (Nerozhodný; r. Jean-Pierre Ronssin); **1995** – La haine (Nenávist; r. Mathieu Kassovitz); Vite strozzate/Le jour du chien (Podivné životy; r. Ricky Tognazzi); **1996** – La belle verte (Návštěva Zelené planety; r. Coline Serreauová); Les victimes (Oběti; r. Patrick Grandperret); **1997** – Fred (r. Pierre Jolivet); Le septième ciel (Sedmé nebe; r. Benoît Jacquot); **1998** – Paparazzi (r. Alain Berbérian; + spol. sc.); L'école de la chair (Propadnout tělem; r. Benoît Jacquot); Belle-maman (Nevlastní matinka; r. Gabriel Aghion); **1999** – Ma petite entreprise (Můj malý podnik; r. Pierre Jolivet); Pas de scandale (Žádný skandál;

r. Benoît Jacquot); **2001** – Mercredi, folle journée! (Středa, bláznivý den!; r. Pascal Thomas); Chaos (r. Celine Serreauová).

LINNEYOVÁ Laura

* 5. února 1964 – New York City (USA)

Studovala divadlo se zaměřením na historii na Brownově univerzitě a na Juilliardově škole. Na Broadwayi debutovala ve hře Johna Guareho *Šest stupňů odloučení* a hrála také např. v Čechovově *Rackovi* a v Ibsenově *Heddě Gablerové*. Objevila se jako host v TV seriálu **Law and Order** (Zákon a pořádek). Od pol. 90. let vytváří ústřední postavy zejm. energických mladých žen: elitní zaměstnankyně telekomunikačního magnáta Karen Rossová, která hledá pro svého šéfa (Joe Don Baker) v africké džungli superčistý diamant, v dobrodružné fantazii podle románového bestselleru Michaela Crichtona **Kongo** (r. F. Marshall); státní žalobkyně Janet Venableová, nad níž vyhraje její někdejší milenec (Richard Gere) proces se schizofrenním mladým vrahem (Edward Norton), v psychologickém soudním dramatu **Prvotní strach** (r. G. Hobbitt); státní návladní Kate, jejíž stárnoucí otec – gentlemanský lupič (Clint Eastwood) potrestá zločin prezidenta USA (Gene Hackman), v kriminálním dramatu **Absolutní moc** (r. C. Eastwood); herečka Hannah Gillová,

představující manželku titulního hrdiny (Jim Carrey), zneužitého od narození pro populární TV seriál, v satirickém dramatu **Truman Show** (r. P. Weir). Jejím manželem je divadelní herec David Adkins.

FILMOGRAFIE:

1992 – Lorenzo's Oil (**Lék pro Lorenza** – V; r. George Miller);
1993 – Class of '61 (TV – **Ročník 61** – V; r. Gregory Hoblit);
Blind Spot (TV – Slepé místo; r. Michael Uno); **Dave** (r. Ivan Reitman); Searching for Bobby Fischer (**Nevinné tahy** – V; r. Steven Zaillian); Tales of the City (TV – Městské historky; r. Alastair Reid); **1994** – A Simple Twist of Fate (**Život naruby** – V; r. Gillies MacKinnon); **1995** – Congo (**Kongo**; r. Frank Marshall); **1996** – Primal Fear (**Prvotní strach**; r. Gregory Hoblit); Absolute Power (**Absolutní moc**; r. Clint Eastwood);
1998 – The Truman Show (**Truman Show**; r. Peter Weir); **1999** – The House of Mirth (Dům radosti; r. Terence Davies); Love Letters (TV – **Milostné dopisy** – ČTV; r. Stanley Donen); **2000** – You Can Count on Me (Můžeš se na mě spolehnout; r. Kenneth Lonergan); Lush (r. Mark Gibson); Running Mates (TV – **Milenky v akci** – V; r. Ron Lagomarsino); Maze (Zmatek; r. Rob Morrow); **2001** – The Laramie Project (TV; r. Moisés Kaufman); **2002** – The Mothman Prophecies (**Proroctví z temnot**; r. Mark Pellington); The Life of David Gale (Život Davida Galea; r. Alan Parker).

LIOTTA Ray

* 18. prosince 1955 – Newark, New Jersey (USA)

Jeho rodiče jsou italsko-irského původu. Na University of Miami, kde studoval výtvarné umění, získal také první herecké zkušenosti, když jako člen studentského divadelního souboru účinkoval mj. ve hře Tennessee Williamse *Tramvaj do stanice Touha*, v drammatizaci románu Johna Steinbecka *O myších a lidech* a v muzikálu *West Side Story*. Po přesídlení do New Yorku pracoval jako číšník v baru Shubertovy divadelní organizace. Profesionální hereckou kariéru zahájil v TV seriálech **Another World** (1975-80, Jiný svět), **Casablanca** (1983) a **Our Family Honor** (1985, Naše rodinná čest). Rázem se prosadil, což částečně potvrdila nominace na Zlatý glóbus 1986, úlohou žárlivého násilníka Raye Sinclaira, který při pronásledování své ženy (Melanie Griffithová) doplatí životem na své prchlivé a agresivní chování, v komediálním thrilleru **Něco divokého** (r. J. Demme). Zaujal rovněž jako medik Gino Luciano, dělící své city mezi retardovaného bratra (Tom Hulce) a milovanou spolužačku (Jamie Lee Curtisová), v melodramatu **Dominick a Eugene** (r. R. M. Young).

Mezinárodní hvězdu z něho však učinila teprve postava ambiciózního gangstera Henryho Hilla, o jehož cestě mezi mafiánské prominenty pojednává gangsterská sága **Mafiáni** (r. M. Scorsese). Daleko za hranicemi zákona se pohybuje také jeho další antihrdina, osamělý frustrovaný policista Pete Davis, který se zamiluje do ženy (Madeleine Stoweová) úspěšného manažera (Kurt Russell) a rozhodne se ji stůj co stůj získat, v kriminálním thrilleru **Zhoubná vášeň** (r. J. Kaplan).

FILMOGRAFIE:

1980 – Hardhat and Legs (TV – Stavební dělník a hezké nohy; r. Lee Philips); **1981** – Crazy Times (TV – Bláznivé časy; r. Lee Philips); **1982** – The Lonely Lady (Osamělá dáma; r. Peter Sasdy); **1985** – Our Family Honor (TV – Naše rodinná čest; r. Robert Butler); **1986** – Something Wild (**Něco divokého**; r. Jonathan Demme); **1988** – Dominick and Eugene (**Dominick a Eugene** – V; r. Robert M. Young); **1989** – Field of Dreams (**Hřiště snů** – V; r. Phil Alden Robinson); **1990** – GoodFellas (**Mafiáni**; r. Martin Scorsese); **1991** – Article 99 (**Článek 99** – V; r. Howard Deutch); Women & Men: In Love There Are No Rules (TV – Ženy a muži: V lásce neexistují žádná pravidla; r. Kristi Zeaová, Walter Bernstein, Mike Figgis); **1992** – Unlawful Entry (**Zhoubná vášeň**; r. Jonathan Kaplan); **1994** – No Escape/The Escape from Absolom (**Útěk z Absolomu**; r. Martin Campbell); **Corrina, Corrina** – V (r. Jessie Nelsonová); **1995** – Operation

Dumbo Drop (**Operace Slon**; r. Simon Wincer); **1996** – Unforgettable (**V labyrintu smrti**; r. John Dahl); **1997** – **Turbulence** (r. Robert Butler); Cop Land (**Země policajtů**; r. James Mangold); **1998** – **Phoenix** – KTV (r. Danny Cannon; + spol. prod.); The Rat Pack (TV – Hejno kryš; r. Rob Cohen); **1999** – Muppets from Space (Muppety z vesmíru; r. Tim Hill); Forever Mine (Navždy moje; r. Paul Schrader); Pilgrim (**Neznámý příchozí** – V; r. Harley Cokeliss); **2000** – A Rumor of Angels (Pověst o andělech; r. Peter O'Fallon); **2001** – **Hannibal** (r. Ridley Scott); Heartbreakers (**Před svatbou ne!**; r. David Mirkin); Blow (**Kokain**; r. Ted Demme); Narc (r. Joe Carnahan); Point of Origin (Výchozí bod; r. Newton Thomas Sigel); **2002** – Phone Booth (r. Joel Schumacher); **John Q** (r. Nick Cassavetes).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Cinema, 1992, č. 11, s. 18 (rozhovor). – Kino, 1992, č. 1, s. 9. – MF Dnes, 1992, č. 249, s. 1 (rozhovor). – Svobodné slovo, 1992, č. 268, s. 2 (rozhovor). – Kinorevue, 1991, č. 20, s. 7.

LISIOVÁ Virna

(Virna Pieralisi)

* 8. září 1937 – Ancona, Marche (Itálie)

Nedostudovala práva na římské univerzitě, jak chtěli její rodiče, nenastoupila však ani kariéru klavíristky, k níž původně sama směřovala. Zájem o hudbu ji nakonec jako šestnáctiletou přivedl do film. ateliérů. Postaral se o to rodinný přítel, zpěvák Giacomo Rondinella, který jí poč. 50. let zprostředkoval účinkování v zábavných filmech. Ačkoliv se jednalo o bezvýznamné komerční snímky, v nichž mohla uplatnit nanejvýš své hudební vlohy, seznámila se alespoň s prostředím a lidmi kolem filmu. První velkou hereckou příležitost jí poskytl až Francesco Maselli ve svém melodramatu **Žena, o které se mluví**, s nímž se zúčastnila ještě jako nepřiliš známá herečka MFF v Karlových Varech 1957, kde snímek získal Cenu mladých tvůrců. V úloze nezaměstnané manekýnky Liliany Attenniové zdařile načrtla dramaticky vyhocený portrét bezohledně ctižádostivé dívky, jíž se podaří na sebe upoutat pozornost veřejnosti za cenu lži, podvodu a zničení jiných lidí. Prudký vzestup její kariéry

nastal teprve v 60. letech, kdy se pro svou fotogenickou tvář lemovanou dlouhými blond vlasy stala vyhledávanou představitelkou trpných, ale statečných mladých žen, jež jsou neustále stíhány nepřízní osudu. Toto schéma postav na dlouhou dobu omezilo rozvoj jejích schopností, ale zároveň ji proslavilo zejm. ve výpravných historických a kostýmních filmech (**Romulus a Remus, Černý Tulipán**) a v současných veselohrách (**Nejkratší den, Casanova 70**). Neodolala, stejně tak jako mnozí západoevropští herci, nabídkám z Hollywoodu, kde ji však producenti přizpůsobili svým vzorům (Doris Dayová, Kim Nováková a Marilyn Monroeová) a ze svěží a temperamentní italské dívky udělali chladnou platinovou krasavici (**Jak zabít svou ženu, Útok na královnu, Ne, s mou ženou nesmíte!**). Když se vrátila do Itálie zklamaná hollywoodským systémem, čekala ji další řada zábavných snímků, mezi nimiž se přece jen občas vyskytla zajímavější díla známých režisérů, pod jejichž vedením se pozvolna přehrála do typu vyzrálých elegantních a emancipovaných žen, hledajících uplatnění v životě (**Římská smetánka, Mimo dobro a zlo**). V poslední době zaujala jako Kateřina Medicejská, za jejíž ztvárnění v historickém dramatu podle románu Alexandra Dumase **Královna Margot** (r. P. Chéreau) obdržela Césara 1994. Za celoživotní dílo byla 1996 oceněna Zvláštním Donatellovým Davidem. Na divadle působila v milánském Teatro Piccolo. Byla hostem MFF v Karlových Varech 1957. Od 1960 je vdaná za římského architekta Franca Pesciho.

FILMOGRAFIE:

1953 – ...e Napoli canta (...a Neapol zpívá; r. Armando Grottini); **1954** – La corda d'acciaio (Ocelové lano; r. Carlo Borghesio); Desiderio e sole (Touha a slunce; r. Giorgio Pastina); Lettera napoletana (Neapolský dopis; r. Giorgio Pastina); Ripudiata (Zapuzená; r. Giorgio W. Chili); Piccola santa (Malá svatá; r. Roberto Montero); Violenza sul lago (Násilí na jezeře; r. Leonardo Cortese); Il vetturale del Moncenisio (Povozník z Moncenisia; r. Guido Brignone); Il cardinale Lambertini (Kardinál Lambertini; r. Giorgio Pastina); La rossa (Rudá; r. Luigi Capuano); **1955** – Les hussards (**Husaři**; r. Alex Joffé); Luna nova (Měsíční nova; r. Luigi Capuano); Vendicata (Pomstěná; r. Giuseppe Vari); La risaia (Rýžové pole; r. Raffaello Matarazzo); Lo scapolo (Mláděnek; r. Antonio Pietrangeli); **1956** – La donna del giorno (**Žena, o které se mluví**; r. Francesco Maselli); Le diciottenni (Osmnáctileté; r. Mario Mattoli); **1957** – Il conte di Matera (Hrabě z Matery; r. Luigi Capuano); **1958** – Vite perdute (Ztracené životy; r. Adelchi Bianchi, Roberto Mauri); Caterina Sforza, la leonessa di Romagna (Caterina Sforzová, Ivica z Romagne; r. Giorgio W. Chili); Totò, Peppino e le fanatiche (Totò, Peppino a fanatička; r. Mario Mattoli); **1959** – Il padrone delle ferriere (Šéf železáren; r. Anton Giulio Majano); Il mondo dei miracoli (Svět zázraků; r. Luigi Capuano); **1960** – Un militare e mezzo (Vojín a půl; r. Sténo); **1961** – Romolo e Remo (**Romulus a Remus**; r. Sergio Corbucci); Sua eccellenza si ferma a mangiare (Jeho excelence se stavila pojíst; r. Mario Mattoli);

Cinque marines per cento ragazze (Pět námořníků pro sto děvčat; r. Mario Mattoli); **1962** – Château en Suède (Zámek ve Švédsku; r. Roger Vadim); **Eva** – ČTV (r. Joseph Losey); Il giorno più corto (**Nejkratší den**; r. Sergio Corbucci); **1963** – Les bonnes causes (Dobré důvody; r. Christian-Jaque); La tulipe noire (**Černý tulipán**; r. Christian-Jaque); **1964** – Coplan prend des risques (Coplan riskuje; r. Maurice Labro); **Casanova 70** (r. Mario Monicelli); Le bambole (Panenky; r. Mauro Bolognini, Luigi Comencini, Dino Risi, Franco Rossi, Luciano Sake); I complessi (Komplexy; r. Luigi Filippo D'Amico, Dino Risi, Franco Rossi); **1965** – How to Murder Your Wife (**Jak zabít svou ženu** – ČTV; r. Richard Quine); La donna del lago (Žena z jezera; r. Luigi Bazzoni, Franco Rossellini); Signore e signori (**Dámy a pánové**; r. Pietro Germi); Made in Italy (r. Nanni Loy); Oggi, domani e dopodomani (**Dnes, zítra a pozítří** – ČTV; r. Marco Ferreri, Luciano Salce, Eduardo De Filippo); Una vergine per il principe (Panna pro knížete; r. Pasquale Festa Campanile); **1966** – Assault on a Queen (**Útok na Královnu** – ČTV/**Útok na Queen Mary** – ČTV; r. Jack Donohue); Not with My Wife You Don't! (**S mojí ženou ne!** – ČTV; r. Norman Panama); **1967** – La ragazza e il generale (Dívka a generál; r. Pasquale Festa Campanile); Anyone Can Play (Každý může hrát; r. Luigi Zampa); Le dolci signore (Zákusky, pane; r. Luigi Zampa); Meglio vedova (Lepší být vdovou; r. Duccio Tessari); Arabella (r. Mauro Bolognini); La 25e heure (Pětadvacátá hodina; r. Henri Verneuil); **1968** –

Tenderly (Něžně; r. Franco Brusati); **1969** – If It's Tuesday, This Must Be Belgium (**Jestliže je úterý, musíme být v Belgii**; r. Mel Stuart); The Secret of Santa Vittoria (Tajemství Santa Vittorie; r. Stanley Kramer); L'arbre de Noël (Vánoční stromeček; r. Terence Young); Le temps des loups (**Čas vlků** – V; r. Sergio Gobbi); **1971** – Giochi particolari (Zvláštní hry; r. Franco Indovina); The Statue (Socha; r. Rod Amateau); Un beau monstre (Krásný zloduch; r. Sergio Gobbi); Roma bene (Římská smetánka; r. Carlo Lizzani); **1972** – Bluebeard (Modrovous; r. Edward Dmytryk); Les galets d'Étretat (Oblázky z Étretat; r. Sergio Gobbi); **1973** – Le serpent (Had; r. Henri Verneuil); **1974** – Zanna bianca (**Bílý tesák**; r. Lucio Fulci); **1975** – Il ritorno di Zanna bianca (**Návrat Bílého tesáka**; r. Lucio Fulci); **1977** – Cocktail a tre (Koktejl ve třech; r. Bryan Izzard); Al di là del bene e del male (Mimo dobro a zlo; r. Liliana Cavaniová); **1978** – Ernesto (r. Salvatore Samperi); **1979** – Una vita a Tracolla (TV – Život v Tracolle; r. Stefano Rolla); La Cicala (Cikáda; r. Alberto Lattuada); **1980** – Miss Right (Pravá slečna; r. Paul Williams); **1981** – Professione figlio (**Sladké lži** – ČTV; r. Stefano Rolla); **1982** – Sapore di mare (Chut' moře; r. Carlo Vanzina); **1984** – Cristoforo Colombo (TV – **Kryštof Kolumbus** – ČTV; r. Alberto Lattuada); Amarsi un po' (Trochu se milovat; r. Carlo Vanzina); **1987** – Se un giorno busserai alla mia porta (TV – **Jednoho dne zaklepeš u mých dveří** – ČTV; r. Luigi Perelli); **1988** – E non se ne vogliono andare (TV – Nechtějí opustit domov; r. Giorgio

Capitani); I ragazzi di via Panisperna (Chlapci z ulice Panisperna; r. Gianni Amelio); **1989** – E se poi se ne vanno? (TV – Všechny cesty vedou domů?; r. Giorgio Capitani); Buon Natale... buon Anno (Veselé Vánoce... šťastný Nový rok; r. Luigi Comencini); **1990** – I misteri della giungla nera (TV – **Záhady temné džungle** – ČTV; r. Kevin Connor); **1993** – Passioni (Vášně; r. Fabrizio Costa); **1994** – La reine Margot (Královna Margot; r. Patrice Chéreau); **1995** – Va dove ti porta il cuore (Následuj mé srdce; r. Cristina Comenciniová); Senza famiglia (Bez rodiny; r. Fabrizio Costa); **1997** – Il deserto di fuoco (TV – **Ohnivá poušť** – ČTV; r. Enzo G. Castellari); **1999** – Balzac (TV; r. Josée Dayanová); **2001** – Piccolo mondo antico (TV – Malý starý svět; r. Cinzia Torriniová).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Film a divadlo, 1975, č. 19, s. 28-29. – Kino, 1974, č. 12, s. 16.
– Kino, 1973, č. 5, s. 15. – Kino, 1969, č. 25, s. 13. – Kino,
1965, č. 15, s. 16.

LITHGOW John

* 19. října 1945 – Rochester, New York (USA)

Vyrůstal v Ohio jako syn bývalé herečky a místního divadelního režiséra a organizátora shakespearovských festivalů. Přestože už jako šestiletý hrál v otcově inscenaci *Jindřicha VI.*, jeho hlavní vášní bylo od dětství malování, jemuž se chtěl posléze profesionálně věnovat. 1967 absolvoval Harvard University a odešel do Londýna, kde dva roky studoval herectví na Academy of Music and Dramatic Arts (LAMDA) a zároveň účinkoval se souborem Royal Shakespeare Company a v Royal Court Theatre. Po návratu do USA debutoval na Broadwayi rolí rugbyového hráče, za jejíž ztvárnění ve hře Davida Storeyho *Převlékárna* obdržel cenu Tony 1973. Během následujících let se prosadil jako výrazný charakterní herec a také jako režisér na broadwayských i mimobroadwayských scénách, kde se představil mj. ve hrách Roda Serlinga *Rekviem pro těžkou váhu*, Eugena O'Neillů *Anna Christie*, Edwarda Albeeho *Kdo se bojí Virginie Woolfové?* a v Shakespearově *Hamletovi*. Před film. kamerou na sebe upozornil úlohou psychopatického

zabijáka Roberta LaSally v hitchcockovském thrilleru **Posedlost** (r. B. De Palma). Náročnou kreaci, za niž byl nominován na Oscara 1982, předvedl v postavě transvestity a bývalého fotbalisty Roberta Muldoona ve film. adaptaci proslulého románu Johna Irvinga **Svět podle Garpa** (r. G. R. Hill). Druhou nominaci na Oscara 1983 mu vynesla role bankovního úředníka Sama Burnse, s nímž udržuje mimomanželský vztah nevyléčitelně nemocná mladá žena (Debra Wingerová), jedna z hrdinek melodramatu **Cena za něžnost** (r. J. L. Brooks). První hlavní role mu byla svěřena v rodinné komedii **Harry a Hendersonovi** (r. W. Dear), kde hraje otce rodiny, do jejíhož poklidného života náhle vstoupí záhadný sněžný muž. Za svůj výkon v epizodě **The Doll** (1986, Panenka; r. Phil Joanou) z TV seriálu **Amazing Stories** (Úžasné příběhy) získal cenu Emmy 1986. Za roli vůdce výpravy mimozemšťanů na Zemi v komediálním seriálu **3rd Rock from the Sun** (1995, **Takoví normální mimozemšťané** – ČTV) získal Zlatý glóbus 1996 a cenu Emmy 1999. Díky svému robustnímu vzhledu často ztělesňuje nenápadné, zato však nebezpečné zločince (mj. **Ricochet** a **Clifihanger**). Titulní tragikomickou postavu stárnoucího rytíře, který se svým „přízemním“ sluhou (Bob Hoskins) putuje za vysněnou dívkou (Vanessa Williamsová), vytvořil v TV přepisu proslulého Cervantesova románu **Don Quijote**. 1965-71 byl ženatý s učitelkou ze zvláštní školy Jean Tayntonovou a od 1982 je jeho druhou manželkou profesorka historie z losangeleské University of California (UCLA) Mary Yeagerová.

FILMOGRAFIE:

1972 – Dealing: or The Berkeley-to-Boston Forty-Brick Lost-Bag Blues (Kšeft aneb Blues o tašce s drogami ztracené mezi Berkeley a Bostonem; r. Paul Williams); **1974** – The Country Girl (TV – Venkovské děvče; r. Paul Bogart); **1976** – Obsession (Posedlost; r. Brian De Palma); **1978** – The Big Fix (**Velké účtování** – ČTV; r. Jeremy Paul Kagan); **1979** – **All That Jazz** (r. Bob Fosse); Rich Kids (Bohaté děti; r. Robert M. Young); **1980** – The Oldest Living Graduate (TV – Nejstarší žijící absolvent; r. Jack Hofsiss); Mom, the Wolfman and Me (TV – Máma, vlčák a já; r. Edmond Levy); **1981** – Blow Out (**Výbuch** – V/Výstřel – ČTV; r. Brian De Palma); **1982** – I'm Dancing as Fast as I Can (**Tančím, jak nejrychleji dovedu** – ČTV; r. Jack Hofsiss); The World According to Garp (**Svět podle Garpa** – V; r. George Roy Mill); Not in Front of the Children (TV – Ne před dětmi; r. Joseph Hardy); Goldilocks and the Three Bears (TV – **O třech medvědech** – ČTV; r. Gilbert Cates); **1983** – Twilight Zone – The Movie (**Zóna soumraku** – ČTV; r. John Landis, Steven Spielberg, Joe Dante, George Miller); Terms of Endearment (**Cena za něžnost**; r. James L. Brooks); The Day After (TV – **Den poté** – ČTV; r. Nicholas Meyer); **1984** – Footloose (**Bez dozoru** – ČTV; r. Herbert Ross); The Adventures of Buckaroo Banzai Across the Eighth Dimension (**Dobrodružství Buckaroo Banzai napříč osmou dimenzí** –

ČTV; r. W. D. Richter); **The Glitter Dome** (TV – **Policajt z Hollywoodu** – V; r. Stuart Margolin); 2010 (**2010: Druhá vesmírná odysea** – V/**2010: Rok prvního kontaktu** – V/**2010** – ČTV; r. Peter Hyams); **1985** – **Santa Claus** – ČTV (r. Jeannot Szwarc); **1986** – **The Manhattan Project** (**Vražedné hry** – V/**Hra se smrtí** – V; r. Marshall Brickman); **Mesmerized** (**Okouzlení** – ČTV/**Šokovaná** – ČTV; r. Michael Laughlin); **Resting Place** (TV – **Místo odpočinku** – KTV; r. John Korty); **1987** – **Harry and the Hendersons** (**Harry a Hendersonovi** – ČTV; r. William Dear); **Baby Girl Scott** (TV; r. John Korty); **1988** – **Distant Thunder** (**Vzdálené hřmění**; r. Rick Rosenthal); **1989** – **Out Cold** (**Zmrzlý na kost**; r. Malcolm Mowbray); **The Traveling Man** (TV – **Muž na cestách**; r. Irvin Kershner); **1990** – **Memphis Belle** (**Memfiská kráska** – V; r. Michael Caton-Jones); **The Last Elephant** (TV – **Lovci slonoviny** – ČTV/**Poslední slon** – KTV; r. Joseph Sargent); **1991** – **The Boys** (TV – **Chlapci**; r. Glenn Jordan); **Ricochet** (r. Russell Mulcahy); **At Play in the Fields of the Lord** (**Hráči na vinici Páně** – V; r. Hector Babenco); **1992** – **Raising Cain** (**Kainova výchova** – V; r. Brian De Palma); **The Last Days of Eden** (**Poslední dny ráje**; r. John McTiernan); **1993** – **Cliffhanger** (r. Renny Harlin); **The Pelican Brief** (**Případ Pelikán**; r. Alan J. Pakula); **The Wrong Man** (TV – **Falešné obvinění** – V; r. Jim McBride); **A Good Man in Africa** (**Správný chlap v Africe**; r. Bruce Beresford); **1994** – **Love Cheat & Steal** (**Milostný podvod a krádež**; r. William Curran); **Princess Caraboo**

(**Princezna Caraboo** – ČTV; r. Michael Austin); Silent Fall (**Němý svědek** – V; r. Bruce Beresford); World War II: When Lions Roared (TV – Druhá světová válka: Když řvali lvi; r. Joseph Sargent); **1995** – My Brother's Keeper (TV – **Strážce mého bratra** – ČTV; r. Glenn Jordan); Redwood Curtain (TV – Sekvojová zástěna; r. John Korty); The Tuskegee Airmen (TV – **Letci z Tuskegee** – V; r. Robert Markowitz); **1996** – Special Effects (D – Zvláštní efekty; r. Ben Burt); Hollow Point (**Mrtvý bod** – KTV; r. Sidney J. Furie); **1997** – Johnny Skidmarks (**Johnny Skidmarks** – V/**Fotograf smrti** – KTV; r. John Raffo); **1998** – Homegrown (**Tráva je zlatej důl** – V; r. Stephen Gyllenhaal); A Civil Action (**Žaloba** – V; r. Steven Zaillian); **1999** – Don Quixote (TV – **Don Quijote** – KTV; r. Peter Yates; + spol. prod.); **2000** – Rugrats in Paris: The Movie (A – Rugrati v Paříži: Film; r. Stig Bergqvist, Paul Demeyr; pouze hlas); **2001** – **Shrek** (A; r. Andrew Adamson, Vicky Jensen; pouze hlas).

LLOYD Christopher

* 22. října 1938 – Stamford, Connecticut (USA)

Studoval herectví u Sanforda Meisnera v newyorském studiu Neighborhood Playhouse a začínal na mimobroadwayských divadelních scénách, kde se prosadil v inscenaci hry *Kašpar* (cena Obie 1973 a Drama Desk Award 1973). Na Broadwayi se poprvé představil 1969 ve hře *Red, White and Maddox*. Ve filmu debutoval úlohou jednoho z pacientů psychiatrického ústavu Tabera v přepisu románu Kena Keseyho **Přelet nad kukaččím hnízdem** (r. M. Forman). Zde se seznámil s Dannym De Vitem, po jehož boku pak získal popularitu díky postavě bývalého hippie Reverenda Jima Ignatowského v komediálním TV seriálu **Taxi** (1979-83; ceny Emmy 1982, 1983). Jako host účinkoval i v jiných TV seriálech – např. **Barney Miller**, **Best of the West**, **Cheers** a **Road to Avonlea** (cena Emmy 1992) a **Spin City**. Jeho druhým výraznějším počinem před kamerou byla postava šerifova zástupce Franka Towfielda, jemuž přebere milovanou ženu (Mary Steenburgenová) před oprátkou zachráněný psanec (Jack Nicholson), v ironicky laděné westernové komedii

Utečeme na jih (r. J. Nicholson). Často ztělesňuje d'ábelské zlosyny se sadisticky chladným pohledem: prezidentův únosce Cavendish ve westernu **Legenda o osamělém jezdci** (r. W. A. Fraker), proradný klingonský velitel Kurge ve sci-fi **Star Trek: Pátrání po Spockovi** (r. L. Nimoy), intrikánský soudce Doom v trikové komedii **Falešná hra s králíkem Rogerem** (r. R. Zemeckis), podvodník Bill Burns ve sportovním retrosnímku **Osm mužů z kola ven** (r. J. Sayles), starý zabiják Olden alias Kousek v gangsterce **Co dělat v Denveru, když člověk nežije** (r. G. Fleder). Jeho nejznámější rolí se stal excentrický vynálezce dr. Emmett Brown, s jehož strojem času podniká výlety do minulosti i budoucnosti hudebně nadaný student (Michael J. Fox), v úspěšné trilogii sci-fi komedií **Návrat do budoucnosti** (všechny r. R. Zemeckis). Obdobné rysy šílenství a výstřednosti vykazuje i řada dalších postav, např. idiotský nacistický kapitán Schultz v komedii podle stejnojmenného Lubitschova filmu **Být, či nebýt** (r. A. Johnson), potrhlý sadistický Gordon a strýc Fester v hororové komedii **Addamsova rodina** (r. B. Sonnenfeld), pobuda Sam Kudla v rodinné komedii **Dennis – postrach okolí** (r. N. Castle) a extravagantní mimozemšťan alias „strýček“ Martin ve sci-fi komedii **Můj nejoblíbenější Mart'an** (r. D. Petrie). V listopadu 1998 se představil po boku Johna Turturra a Tonyho Shalhoubu jako Pozzo v mimobroadwayské inscenaci Beckettovy tragikomedie *Čekání na Godota*.

FILMOGRAFIE:

1975 – One Flew Over the Cuckoo's Nest (**Přelet nad kukaččím hnízdem**; r. Miloš Forman); **1977** – Three Warriors (**Tři válečníci**; r. Kieth Merrill); **1978** – Lacy and the Mississippi Queen (TV – Lacyová a královna Mississippi; r. Robert Butler); Goin' South (**Utečeme na jih**; r. Jack Nicholson); The Word (TV – Slovo; r. Richard Lang); **1979** – Butch and Sundance: The Early Days (Butch a Sundance: První dny; r. Richard Lester); Stunt Seven (TV – Sedm statečných kaskadérů; r. John Peyser); The Onion Field (**Cibulové pole** – ČTV; r. Harold Becker); The Lady in Red (Dáma v červeném; r. Lewis Teague); **1980** – The Black Marble (Černý mramor; r. Harold Becker); Schizoid (r. David Paulsen); Pilgrim, Farewell (Sbohem, poutníku; r. Michael Roemer); **1981** – The Postman Always Rings Twice (**Pošťák vždy zvoní dvakrát** – V; r. Bob Rafelson); The Legend of the Lone Ranger (Legenda o osamělém jezdcí; r. William A. Fraker); National Lampoon Goes to the Movies/National Lampoon's Movie Madness (**National Lampoon a kino** – ČTV; r. Henry Jaglom, Bob Giraldi); **1982** – Money on the Side (TV – Peníze stranou; r. Robert Collins); **1983** – Mr. Mom (**Muž v domácnosti** – V/**Pan máma** – ČTV; r. Stan Dragoti); September Gun (TV – Záříjová pistole; r. Don Taylor); To Be or Not to Be (**Být, či nebýt** – V; r. Alan Johnson); **1984** – Star Trek III: The Search for Spock (**Star Trek: Pátrání po Spockovi** – ČTV; r. Leonard Nimoy); The Adventures of Buckaroo Banzai Across the Eighth Dimension (**Dobrodružství**

Buckaroo Banzai napříč osmou dimenzí – ČTV; r. W. D. Richter); Joy of Sex (Radost ze sexu; r. Martha Coolidgeová); The Cowboy and the Ballerina (TV – Kovboj a balerína; r. Jerry Jameson); **1985** – Street Hawk (TV; r. Virgil W. Vogel); Back to the Future (**Návrat do budoucnosti**; r. Robert Zemeckis); Clue (**Stopa – ČTV/Klíč k záhadě** – ČTV; r. Jonathan Lynn); Miracles (Zázraky; r. Jim Kouf); **1986** – Bialy smok/Legend of the White Dragon (Bílý drak; r. Jerzy Domaradzki, Janusz Morgenstern); **1987** – Amazing Stories (Úžasně příběhy; r. Robert Zemeckis); Walk Like a Man (Chod' jako člověk; r. Melvin Frank); Track 29 (Trať 29; r. Nicolas Roeg); **1988** – Who Framed Roger Rabbit (**Falešná hra s králíkem Rogerem**; r. Robert Zemeckis); Eight Men Out (**Osm mužů z kola ven – V/Prodaný zápas** – ČTV; r. John Sayles); **1989** – The Dream Team (**Parta snů** – ČTV; r. Howard Zieff); Back to the Future II (**Návrat do budoucnosti II**; r. Robert Zemeckis); Back to the Future III (**Návrat do budoucnosti III** – V; r. Robert Zemeckis); Why Me? (**Proč právě já?** – V/Proč já – ČTV; r. Gene Quintano); **1990** – DuckTales: The Movie – Treasure of the Lost Lamp (Kačeří příběhy: Film – Poklad ztracené lampy; r. Bob Hathcock; pouze hlas); **1991** – Suburban Commando (**Vesmírné komando**; r. Burt Kennedy); The Addams Family (**Addamsova rodina**; r. Barry Sonnenfeld); **1992** – **T Bone N Weasel** – V (TV; r. Lewis Teague); Dead Ahead: The Exxon Valdez Disaster (TV – **Havárie Exxon Valdez** – ČTV; r. Paul Seed); Twenty Bucks

(Dvacet dolarů; r. Keva Rosenfeldová); **1993** – Dennis the Menace (**Dennis – postrach okolí**; r. Nick Castle); Addams Family Values (**Addamsova rodina II**; r. Barry Sonnenfeld); **1994** – Angels in the Outfield (**Andělé – V**; r. William Dear); Camp Nowhere (**Všechno je dovoleno!** – V; r. Jonathan Prince); Radioland Murders (**Vraždy v Radiolandu** – V; r. Mel Smith); In Search of Dr. Seuss (TV – Hledání dr. Seusse; r. Vincent Paterson); The Pagemaster (**The Pagemaster – Vládce knih**; r. Joe Johnston, Maurice Hunt); **1995** – Things to Do in Denver When You're Dead (**Co dělat v Denveru, když člověk nežije**; r. Gary Fleder); The Right to Remain Silent (TV – Právo nevypovídat; r. Hubert C. de la Bouillierie); Cadillac Ranch (r. Lisa Gottlieblová); Perfect Crimes (Dokonalé zločiny; r. Tim Hunter, Agnieszka Hollandová, Steven Soderbergh); Mr. Payback: An Interactive Movie (Pan Payback: Interaktivní film; r. Bob Gale); Rent-a-Kid (r. Fred Gerber); **1996** – Dream for an Insomniac (Sen pro nespavce; r. Tiffanie DeBartolová; pouze spol. prod.); **1997** – Angels in the Endzone (TV – Andělé na konci území; r. Gary Nadeau); Changing Habits (Změna zvyků; r. Lynn Rothová); The Real Blonde (**Zlato, pojd' na to...** – V; r. Tom DiCillo); **Anastasia** (A; r. Don Bluth, Gary Goldman; pouze hlas); Family Plan (**Poplach ve skautském táboře** – ČTV; r. Fred Gerber); Stephen King's Quicksilver Highway (TV – **Quicksilverova dálnice** – ČTV; r. Mick Garris); Dinner at Fred's (Večeře u Freda; r. Shawn Alex Thompson); **1998** – The

Ransom of Red Chief (TV – **Výkupné za rošťáka** – ČTV; r. Bob Clark); **1999** – My Favorite Martian (**Můj nejoblíbenější Mart'an**; r. Donald Petrie); Romantic Moritz (Romantický Moritz; r. Tim Boxell); Alice in Wonderland (TV – **Alenka v Říši divů** – V; r. Nick Willing); It Came from the Sky (TV – Pochází to z nebe; r. Jack Bender); Baby Geniuses (**Malí géniové** – V; r. Bob Clark); Convergence (r. Gavin Wilding); Man on the Moon (**Muž na Měsíci**; r. Miloš Forman); **2000** – Wish You Were Dead (**Chcípni!** – V; r. Valerie McCaffreyová); **2001** – Wit (**Vtip** – KTV; r. Mike Nichols); Kids World (Dětský svět; r. Dále G. Bradley); **2002** – Haunted Lighthouse (Strašidelný maják; r. Joe Dante).

LLOYDOVÁ Emily

(Emily Lloyd Pack)

* 29. září 1971 – Londýn (Velká Británie)

Je dcerou divadelního herce Rogera Lloyd Packa a sekretářky dramatika Harolda Pintera; rodiče se rozvedli, když jí byly tři roky. Díky své vzpurné povaze vystřídala osm škol, než vystudovala hereckou školu Italia Conti Stage School v Londýně. Od dětství projevovala herecký talent, proto ji otcův agent doporučil scenáristovi a režisérovi Davidu Lelandovi, který hledal hlavní představitelku pro svůj režijní debut, satirický film **Měli jste být se mnou**. Úloha předčasně vyspělé, ale velmi problémové dívky Lyndy, která provokuje obyvatele malého přímořského města poč. 50. let svým sexuálně nevázaným chováním, učinila rázem z E. L. velký herecký objev; za svůj výkon byla oceněna Národním sdružením film. kritiků a zároveň byla nominována na cenu BAFTA 1987. Na svůj úspěch neméně zdařile navázala hned svou následující titulní rolí brooklynské prostitutky, jejíž nevlastní mafiánský otec (Peter Falk) se vrací po třinácti letech z vězení, v komedii **Cookie** (r. S. Seidelmanová). Svůj

spontánní herecký projev dokázala daleko lépe využít v postavách rebelantských dívek pochybné pověsti než v úlohách spořádaných venkovských dívek (**V nepřátelském poli, Teče tudy řeka**).

FILMOGRAFIE:

1987 – Wish You Were Here (**Měli jste být se mnou** – ČTV; r. David Leland); **1989** – **Cookie** (r. Susan Seidelmanová); In Country (**V nepřátelském poli** – V; r. Norman Jewison); **1990** – Chicago Joe and the Showgirl (**Chicago Joe a holka ze šantánu** – V; r. Bernard Rose); **1991** – Scorchers (Vedra; r. David Beaird); **1992** – A River Runs Through It (**Teče tudy řeka**; r. Robert Redford); **1994** – Les cents et une nuit (Sto a jedna noc; r. Agnès Vardová); **1995** – Under the Hula Moon (**Pod bláznivým měsícem** – ČTV; r. Jeff Celentano); When Saturday Comes (**Až přijde sobota** – ČTV; r. Maria Gieseová); **1996** – Livers Ain't Cheap (Játra nejsou levná; r. James Merendino); **1997** – Welcome to Sarajevo (**Vítejte v Sarajevu**; r. Michael Winterbottom); Boogie Boy (r. Craig Hamann); **1998** – Woundings (Zranění; r. Roberta Hanleyová); **2001** – The Honeytrap (r. Michael G. Gunther).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Satelit, 1996, č. 41, s. 52. – Kinorevue, 1992, č. 1, s. 8.

Lo BIANCO Tony

* 19. října 1936 – Brooklyn, New York City (USA)

Pochází z rodiny italského původu. Je významným divadelním a TV hercem. Na newyorských jevištích se objevil mj. ve hrách Tennessee Williamse *Vytetovaná růže*, Arthura Millera *Pohled z mostu* (nominace na cenu Tony), Petera Shaffera *Královský hon za sluncem*, Jerryho Sternese *Peníze jiných* a ve vlastní one man show *Hizzoner*, za jejíž TV verzi dostal cenu Emmy. Laureátem ceny Obie 1976 se stal za výkon v mimobroadwayské inscenaci hry *Yankees 3, Detroit 0*. Vytvořil větší role v TV seriálech **Hidden Faces** (1968-69, Skryté tváře), **Jessie** (1984) a **Palace Guard** (1991, Palácová stráž) a v řadě dalších hostoval, mj. v **Homicide, Murder She Wrote (To je vražda, napsala – ČTV)**, **Law and Order** (Zákon a pořádek) a **Police Story** (Policejní příběh), jehož některé epizody také režíroval. Jako režisér se podílel i na seriálech **Kaz, Cliff Hangers, When the Whistle Blows** a **The Duke** a natočil rovněž dva filmy – drama pátrání po psychotickém zabijákovi **Bez sebe hrůzou** a **Poslední home run**. Z jeho četných TV rolí vyniká titulní postava boxerského

mistra světa těžké váhy ve snímku **Marciano**. Ve filmu, kde účinkuje poměrně málo, ztvárňuje díky svému původu zejm. příslušníky italo-americké enklávy: vraždící sňatkový podvodník Ray Fernandez, při jehož zločinecké činnosti mu pomáhá milenka (Shirley Stolerová), v kriminálním dramatu podle skutečné události z poč. 50. let **Líbánkoví vrazi** (r. L. Kastle); překupník drog Salvador Boca, zvaný Sal, v kriminálním dramatu **Francouzská spojka – Štvanice** (r. W. Friedkin); hluboce věřící newyorský policejní inspektor Peter Nicholas, u něhož se během vyšetřování série nábožensky motivovaných vražd projeví závislost na božím hlasu, v kriminálním thrilleru podle skutečného případu **Bůh mi to přikázal** (r. L. Cohen); elektrikář Tommy De Coco, jemuž odmítne poslušnost čerstvě vystudovaný syn (Richard Gere) při volbě povolání, v rodinném dramatu **Pokrevní bratři** (r. R. Mulligan). Stal se také oblíbeným představitelem mafiánů (**V žáru velkoměsta, Bod varu, Porotce, Maffiós**). T. Lo B. byl spoluzakladatelem a uměleckým ředitelem newyorského divadla Triangle Theater. Je známý pro svoji humanitární a charitativní činnost; angažuje se v problémech italské komunity v USA.

FILMOGRAFIE:

1965 – The Sex Perils of Paulette (Sexuální nebezpečí Paulette; r. Doris Wishmanová); **1969** – The Honeymoon Killers (Líbánkoví vrazi; r. Leonard Kastle); **1971** – The French Connection (**Francouzská spojka – Štvanice**; r. William

Friedkin); Madigan: The Manhattan Beat (TV; r. Alex March); **1973** – Mr. Inside/Mr. Outside (TV; r. William A. Graham); The Seven-Ups (**Sedm a víc** – ČTV; r. Philip D'Antoni); Dio, sei proprio un padreterno! (Bože, jsi skutečně trojjediným otcem!; r. Michele Lupu); **1974** – The Story of Jacob and Joseph (TV – Příběh Jákoba a Josefa; r. Michalis Kajojannis); **1975** – A Shadow in the Streets (TV – Stín v ulicích; r. Richard Donner); **1976** – God Told Me To (Bůh mi to přikázal; r. Larry Cohen); Genova a mano armata (r. Mario Lanfranchi); **1977** – Gesù di Nazareth/Jesus of Nazareth (TV – **Ježíš Nazaretský** – V; r. Franco Zeffirelli); Goldenrod (TV – Celík zlatobýl; r. Harvey Hart); **1978** – F.I.S.T. (P.Ě.S.T.; r. Norman Jewison); The Last Tenant (TV – Poslední nájemník; r. Jud Taylor); Bloodbrothers (**Pokrevní bratři** – ČTV; r. Robert Mulligan); Magee and the Lady (TV – Magee a dáma; r. Gene Levitt); Champions: A Love Story (TV – Šampióni: Milostný příběh; r. John A. Alonzo); **1979** – A Last Cry for Help (TV – Poslední výkřik o pomoc; r. Hal Sitowitz); Marciano (TV; r. Bernard Kowalski); **1981** – Separate Ways (Oddělené cesty; r. Howard Avedis); **1982** – **Marco Polo** – ČTV (TV; r. Giuliano Montaldo); Too Scared to Scream (Bez sebe hrůzou; r. Tony Lo Bianco; pouze r.); **1983** – Another Woman's Child (TV – **Dítě jiné ženy** – ČTV; r. John Erman); **1984** – City Heat (**V žáru velkoměsta**; r. Richard Benjamin); Jessie (TV; r. Richard Michaels); **1985** – Lady Blue (TV – **Dáma v modrém** – ČTV; r. Gary Nelson); **1986** – Welcome Home,

Bobby (TV – Vítej doma, Bobby; r. Herbert Wise); Blood Ties (TV – Krvavé svazky; r. Giacomo Battiato); **1987** – Police Story: The Freeway Killings (TV – Policejní příběh: Vraždy na dálnici; r. William A. Graham); The Ann Jillian Story (TV – Příběh Ann Jillianové; r. Corey Allen); Body of Evidence (TV – **Pitevní stůl** – V; r. Roy Campanella II); La Romana (TV – **Římanka** – ČTV; r. Giuseppe Patroni Griffi); **1989** – True Blue (TV – Správná modř; r. William A. Graham); Das Spinnennetz (**Pavučina** – ČTV; r. Bernhard Wicki); Perry Mason: The Case of the Poisoned Pen (TV – Perry Mason: Případ otráveného pera; r. Christian I. Nyby II); **1990** – Death Has a Bad Reputation (TV – **Smrt má špatnou pověst** – ČTV; r. Lawrence Gordon Clark); **1991** – The 10 Million Dollar Getaway (TV – **Loupež v Lufthanse** – ČTV; r. James A. Contner); City of Hope (**Město naděje** – V; r. John Sayles); The Palace Guard (TV – Palácová stráž; r. James A. Contner); The First Circle (TV – První kruh; r. Sheldon Larry); **1992** – In the Shadow of a Killer (TV – Ve stínu vraha; r. Alan Metzger); Stormy Weathers (TV – **Detektivní kancelář Weathersová** – ČTV; r. Will Mackenzie); Teamster Boss: The Jackie Presser Story (TV – **Šéf** – V; r. Alastair Reid); The Sands of Time (TV – **Podivný klid** – ČTV; r. Gary Nelson); **1993** – Boiling Point (**Bod varu** – V; r. James B. Harris); The Good Policeman (**Drsnej polda** – V; r. Peter Werner); **1994** – The Ascent (**Výstup** – ČTV; r. Donald Shebib); Maharaja's Daughter (TV – **Maharádžova dcera** – ČTV; r. Bruce Brinckerhoff); La

chance (Náhoda; r. Aido Lado); **1995** – Tyson (TV – **Šampión Tyson** – V/**Mike Tyson** – V; r. Uli Edel); The Last Home Run (Poslední home run; r. Tony Lo Bianco; pouze r.); **Nixon** (r. Oliver Stone); **1996** – The Juror (**Porotce**; r. Brian Gibson); Made Men (Úspěšní muži; r. Don Close); Female Justice/Sworn to Justice (TV – Ženská spravedlnost; r. Paul Maslak); **1997** – Let Me Call You Sweetheart (TV – Dovol, abych Ti zavolał, zlatíčko; r. Bill Corcoran); **Bella Mafia** – ČTV (TV; r. David Greene); Cold Night Into Dawn (Chladná noc za rozbřesku; r. Serge Rodnunsky); **1998** – Jane Austen's Mafia! (**Maffiósso**; r. Jim Abrahams); The Pawn (TV – **Pěšec** – ČTV; r. Clay Borris); **1999** – Rocky Marciano (TV; r. Charles Winkler); **2000** – Friends and Family (Přátelé a rodina; r. Kristen Couryová); The Day the Ponies Come Back (Den, kdy se vrátili poníci; r. Jerry Schatzberg); Down 'n Dirty (r. Fred Williamson); **2002** – Lucky Day (TV – Šťastný den; r. Penelope Buitenhuisova); The Last Request (Poslední žádost; r. John DeBellis).

LOGGIA Robert

* 3. ledna 1930 – Staten Island, New York (USA)

Jako syn přistěhovalců ze Sicílie vyrůstal na Manhattanu v italské čtvrti Little Italy. Vystudoval žurnalistiku na University of Missouri (1951), ale od záměru věnovat se novinářské praxi upustil poté, co se seznámil s učitelem herectví z Northwestern University Alvinem Krausem, který v něm objevil herecké nadání. Po návratu do New Yorku studoval v Actors Studiu u Stelly Adlerové. 1955 debutoval na Broadwayi v dramatu *Muž se zlatou paží*. I nadále příležitostně účinkuje na Broadwayi, např. ve hrách Davida Rabeho *In the Boom Boom Room* (s Madeline Kahnovou), Lillian Hellmanové *Odložené sny* (s Maureen Stapletonovou) a Hortona Footeho *Habitation of Dragons*. V TV vytvořil titulní postavu osobního strážce v dobrodružném seriálu **T.H.E. Cat** (1966-67), jednu z hlavních rolí v dramatickém seriálu **Emerald Point, N.A.S.** (1983-84, Námořní základna Emerald Point), titulní úlohu agenta v kriminálním seriálu **Mancuso, FBI** (1989-90) a hlavní roli ovdovělého otce rodiny v sitcomu **Sunday Dinner** (1991, Nedělní večere).

Jako host účinkoval v desítkách dalších seriálů, např. **Wagon Train** (Karavana vozů), **Naked City** (Obnažené město), **The Defenders** (Obhájci), **The Untouchables** (Neúplatní), **Gunsmoke** (Kouř zbraní), **The Wild Wild West** (Divoký, divoký West), **The FBI**, **Starsky and Hutch** (Starsky a Hutch), **Columbo** – ČTV, **The Rockford Files** (Rockfordovy záznamy), **Nero Wolfe**, **Matt Houston**, **Vegas**, **Alfred Hitchcock Presents** (Příběhy Alfreda Hitchcocka – ČTV) a **Murder, She Wrote** (To je vražda, napsala – ČTV). Byl dvakrát nominován na cenu Emmy (**Mancuso**, **FBI** a **Spiknutí: Soudní proces s Chicagskou osmičkou**) a pracoval také jako TV režisér – epizody seriálů **Quincy, M.E.**, **Magnum, P.I.** (**Magnum** – ČTV) a **Hart to Hart** (Hart a Hartová). Ve filmu hrál zpočátku hlavní role, např. detektiva Carellu v přepisu kriminálního románu Eda McBaina **Zabiják** (r. W. Berke). Od 80. let vytvářel výrazné vedlejší úlohy, většinou příslušníků etnických menšin, jejichž činnost překračuje meze zákona: pobočník mafiánského kmotra Marchione v kriminální komedii **Pomsta Růžového pantera** (r. B. Edwards), mafián Eduardo Prizzi v gangsterské parodii **Čest rodiny Prizziů** (r. J. Huston), gangsterský boss pan Eddy alias Dick Laurent v kriminálním morytátu **Lost Highway** (r. D. Lynch). Jeden ze svých nejlepších výkonů, jenž mu vynesl nominaci na Oscara 1985, předvedl v postavě ošuntělého detektiva Sama Ransoma, kterého si najme k ověřování faktů obhájkyňě (Glenn Closeová) dvojnásobného vraha (Jeff Bridges), v kriminálním dramatu **Zubaté ostří** (r. R. Marquand).

FILMOGRAFIE:

1956 – Somebody Up There Likes Me (**Někdo tam nahoře mě má rád** – ČTV; r. Robert Wise); **1957** – Elfego Baca (TV; r. Norman Foster); The Garment Jungle (Oděvní džungle; r. Vincent Sherman); Cop Hater (Zabiják; r. William Berke); **1958** – The Lost Missile (Ztracená raketa; r. William Berke); **1963** – Cattle King (Dobytkářský král; r. Tay Garnett), The Nine Lives of Elfego Baca (TV – Devět životů Elfega Bacy; r. Norman Foster); **1962** – Elfego Baca: Six Gun Law (TV – Elfego Baca: Zákon šesti pušek; r. Christian Nyby); **1963** – Cattle King (Dobytkářský král; r. Tay Garnett); **1965** – The Greatest Story Ever Told (Největší příběh všech dob; r. George Stevens); **1966** – The Three Sisters (Tři sestry; r. Paul Bogart); **1969** – Che! (r. Richard Franklin); **1974** – Porgi l'altra guancia (**Dva misionáři** – ČTV; r. Franco Rossi); **1976** – Columbo: Now You See Him (TV – Columbo: Ted' je vidět; r. Harvey Hart); Mallory: Circumstantial Evidence (TV – Mallory: Nepřímé důkazy; r. Boris Sagal); Street Killing (TV – **Vražda na ulici** – ČTV; r. Harvey Hart); Scott Free (TV – Svobodný Scott; r. William Wiard); The Moneychangers (TV – Penězoměnci; r. Boris Sagal); Raid on Entebbe (TV – **Operace Blesk** – ČTV; r. Irvin Kershner); **1977** – First Love (**První láska** – ČTV; r. Joan Darlingová); Speedtrap (Radarová past; r. Earl Bellamy); **1978** – Revenge of Pink Panther (**Pomsta Růžového pantera**; r. Blake Edwards); **1979** – No Other Love

(TV – Žádná jiná láska; r. Richard Pearce); Piedone d'Egitto (**Miliónový brouk**; r. Steno); **1980** – Casino (TV; r. Don Chaffey); The Ninth Configuration (Devátá konfigurace; r. William Peter Blatty); **1981** – S.O.B. (**Trhák** – ČTV; r. Blake Edwards); An Officer and a Gentleman (**Důstojník a gentleman** – ČTV; r. Taylor Hackford); **1982** – A Woman Called Golda (TV – Žena jménem Golda; r. Alan Gibson); The Trail of the Pink Panther (**Stopa Růžového pantera**; r. Blake Edwards); **1983** – **Psycho II** – ČTV (r. Richard Franklin); Curse of the Pink Panther (Kletba Růžového pantera; r. Blake Edwards); Scarface (**Zjizvená tvář** – ČTV; r. Brian De Palma); **1984** – A Touch of Scajidal (TV – Příchuť skandálu; r. Ivan Nagy); **1985** – Prizzi's Honor (**Čest rodiny Prizziů**; r. John Huston); Jagged Edge (**Zubaté ostří**; r. Richard Marquand); Streets of Justice (TV – Ulice spravedlnosti; r. Christopher Crowe); **1986** – Armed and Dangerous (**Ozbrojení a nebezpeční** – V; r. Mark L. Lester); That's Life! (To je život!; r. Blake Edwards); Over the Top (**Do útoku** – V; r. Menahem Golan); **1987** – Hot Pursuit (**Zběsilá honička** – ČTV; r. Steven Lisberger); The Believers (**Síly temnot** – V/Ti, kdo věří – ČTV; r. John Schlesinger); Gaby – A True Story (Gaby – Pravdivý příběh; r. Luis Mandoki); Echoes in the Darkness (TV – Ozvěny ve tmě; r. Glenn Jordan); Conspiracy: The Trial of the Chicago 8 (TV – Spiknutí: Soudní proces s Chicagskou osmičkou; r. Jeremy Kagan); **1988** – Big (**Velký**; r. Penny Marshall); Intrigue (TV – Intriky; r. David

Drury); Favorite Son (TV – Oblíbený syn; r. Jeff Bleckner); Oliver & Company (r. George Scribner; pouze hlas); Dream Breakers (TV – **Konec snu – V/Ničitelé snů** – ČTV; r. Stuart Millar); Spies Inc./S.P.O.O.K.S./Code Name: Chaos (r. Antony Thomas); **1989** – Relentless (Neústupný; r. William Lustig); Triumph of the Spirit (Triumf ducha; r. Robert M. Young); La ciociara (TV – **Horalka** – ČTV; r. Dino Risi); **1990** – Opportunity Knocks (**Životní šance** – V; r. Donald Petrie); **1991** – The Marrying Man (**Muž na ženění** – V; r. Jerry Rees); Necessary Roughness (**Nezbytná tvrdost** – V; r. Stan Dragoti); **1992** – Gladiator (**Gladiátor**; r. Rowdy Herrington); Afterburn (TV – **F-16 zabíjí** – V; r. Robert Markowitz); Innocent Blood (**Nevinná krev** – V; r. John Landis); **1993** – Wild Palms (TV – Divoké palmy; r. Peter Hewitt, Keith Gordon, Kathryn Bigelowová, Phil Joanou); Lifepod (TV – Záchranný modul; r. Ron Silver); Nurses on the Line: The Crash of Flight 7 (TV – **Havárie letu 7** – ČTV/**Let do pekla** – ČTV; r. Larry Shaw); Mercy Mission: The Rescue of Flight 771 (TV – **Záchranná akce** – ČTV; r. Roger Young); The Last Tattoo (Poslední troubení; r. John Reid); **1994** – Bad Girls (**Pistolnice**; r. Jonathan Kaplan); White Mile (TV – **Bílá míle** – ČTV; r. Robert Butler); I Love Trouble (**Zbožňuju trouble**; r. Charles Shyer); Coldblooded (**Chladnokrevný** – V; r. M. Wallace Wolodarsky); Jake Lassiter: Justice on the Bayou (TV – Jake Lassiter: Spravedlnost v bažinách; r. Peter Markle); **1995** – Between Love and Honor (TV – **Mezi láskou a ctí** –

ČTV; r. Sam Pillsbury); Man with a Gun (**Profík** – V; r. David Wyles); The Right to Remain Silent (TV – Právo nevypovídat; r. Hubert C. de la Bouillerie); **1996** – Independence Day (**Den nezávislosti**; r. Roland Emmerich); Mistrial (TV – **Lekce** – KTV; r. Heywood Gould); Pandora's Clock (TV – **Pandořina skříňka** – ČTV; r. Eric Laneuville); **Lost Highway** (r. David Lynch); Smila's Sense of Snow (**Stopy v sněhu** – V; r. Bille August); **1997** – National Lampoon's The Don's Analyst (Donův psychiatr; r. David Jablin); Joe Torre: Curveballs Along the Way (TV – Joe Torre: Falšované míče; r. Sturla Gunnarsson); Flypaper (Mucholapka; r. Klaus Hock); **1998** – The Proposition (**Zakázaná touha** – V; r. Lesli Linka Glatterová); Holy Man (**Svatý muž**; r. Stephen Herek); Live Virgin/American Virgin (Živá panna; r. Jean Pierre Marois); Hard Time (TV – **Těžké časy** – KTV; r. Burt Reynolds); The Suburbans (**Suburbans** – V; r. Donal Lardner); Wide Awake (**Úplně vzhůru** – ČTV; r. Night M. Shyamalan); Pretty as a Picture: The Art of David Lynch (TV, D – Hezký jako obrázek: Umění Davida Lynche; r. Toby Keeler); **1999** – The Suburbans (Lidé z předměstí; r. Donal Lardner Ward); Joan of Arc (TV – **Johanka z Arku** – V; r. Christian Duguay); Bonanno: A Godfather's Story (TV – Bonanno: Příběh mafiánského kmotra; r. Michael Poulette); **2000** – All Over Again (Úplně znovu; r. Cleve Nettes); Return to Me (**Vrat' se mi** – V; r. Bonnie Huntová); I Dreamed of Africa (Snil jsem o Africe; r. Hugh Hudson); Live Virgin (r. Jean-Pierre Marois).

LOM Herbert

(Herbert Charles Angelo Kuchačevič ze Schluderpacheru)

* 9. ledna 1917 – Praha (Čechy)

Navštěvoval Univerzitu Karlovu v Praze a studoval herectví v pražské herecké škole. Jako dvacetiletý zahájil v Československu hereckou kariéru dvěma epizodními film. rolemi: Gustav Hodaň, syn ovdovělého advokáta v melodramatu podle románu Maryny Radoměřské **Žena pod křížem** (r. V. Slavínský) a chasník ve venkovském dramatu na motivy románové trilogie Jana Vrby **Boží mlýny** (r. V. Wasserman). 1939 odešel před nacisty do Londýna, kde studoval díky stipendiím na London Embassy School, The Sadlers Wells School a Westminster School a v divadle Old Vic. Za války (1940-46) působil jako hlasatel v zahraničním vysílání rozhlasové stanice BBC. Navzdory jazykovému handicapu se prosadil na londýnských divadelních scénách, kde slavil úspěch mj. jako Napoleon ve hře Williama Douglase Homea *Betzi*. Od poč. 40. let se uplatnil také v britské kinematografii a později účinkoval v evropských i hollywoodských filmech. Pro svůj přízvuk byl však dlouho

obsazován pouze do rolí cizinců (mj. Polák, Ital, Řek, Francouz, Němec, Španěl a Maďar), které hrál zejm. v kriminálních a špionážních filmech 40. a 50. let, ale i později. Dráždivý pocit nejednoznačnosti, který uměl navodit, ho předurčil pro ztělesňování nejrůznějších typů zločinců a darebáků, od celkem neškodných až po ty, kteří byli o to nebezpečnější, že napohled působili sympaticky a uhlazeně. Poměrně věrohodně dokázal interpretovat řadu postav, známých z historie nebo literárních děl, ve výpravných kostýmních filmech; např. Napoleon (**Mladý pan Pitt, Vojna a mír**), kapitán Nemo (**Tajuplný ostrov**), Herold Antipas (**Velký rybář**), Ben Jussuf (**Cid**), Tigranes (**Spartakus**), Anthemus (**Černá růže**) nebo dr. Van Helsing (**Hrabě Dracula**). Další početnou skupinu postav, jimž propůjčil svou seriózně zachmuřenou tvář s pronikavýma očima, tvoří role lékařů a vysokých armádních důstojníků, z nichž vynikají např. vnitřně rozpolcený psychiatr Larson v psychologickém dramatu **Sedmý závoj** (r. C. Bennett), psychiatr Roger Corder v TV seriálu **The Human Jungle** (1964, Lidská džungle), dr. Hartz v remaku Hitchcockova špionážního thrilleru **Zmizelá žena** (r. A. Page), generál Huerta ve westernu **Pancho Villova jízda** (r. B. Kulik) a major DuPaty de Clam v historickém dramatu o procesu s Alfredem Dreyfusem **Obviňuji!** (r. J. Ferrer). Světovou popularitu mu však přinesla teprve role vrchního komisaře Dreyfuse, kterého přivádí k šílenství neschopný detektiv (Peter Sellers, Roberto Benigni), v sérii kriminálních komedií **Komisař Clouseau na stopě**, **Návrat Růžového pantera**, **Růžový panter opět zasahuje**, **Pomsta Růžového pantera**, **Stopa Růžového pantera**, **Kletba Růžového pantera**, **Syn Růžového pantera**

(všechny r. B. Edwards). Jeho manželkou byla literární a film. agentka Dina Scheuová (1948-71), s níž má syny Nicholase a Alecka. Je autorem románu o britském dramatikovi a politikovi Christopheru Marloweovi *Enter a Spy* (1978, Mistr Guillotin) a románu o slavném francouzském lékaři a vynálezci popravní sekery *Dr. Guillotine. The Eccentric Exploits of an Early Scientist* (1992, Dr. Guillotin. Bádání excentrického vědce, který předběhl svou dobu). Věnuje se však také malování a skládání hudby. Na podzim 1992 pobýval v Praze v rámci natáčení TV komedie o vyšetřování ztraceného českého humoru **Sherlock Holmes v pánském klubu aneb Komisař Dreyfus zasahuje.**

FILMOGRAFIE:

1937 – Žena pod křížem (r. Vladimír Slovinský); **1938 – Boží mlýny** (r. Václav Wasserman); **1940 – Mein Kampf, My Crimes** (Mein Kampf, mé zločiny; r. Norman Lee); **1942 – The Young Mr. Pitt** (Mladý pan Pitt; r. Carol Reed); **Tomorrow We Live** (Zítřka budeme žít; r. George King); **Secret Mission (Tajné poslání)**; r. Harold French); **1943 – The Dark Tower** (Tmavá věž; r. John Harlow); **1944 – Hotel Reserve** (r. Lance Comfort); **1945 – The Seventh Veil (Sedmý závoj)**; r. Compton Bennett); **1946 – Appointment with Crime** (Schůzka se zločinem; r. John Harlow); **Night Boat to Dublin** (Noční člun do Dublinu; r. Lawrence Huntington); **1947 – Dual Alibi** (Dvojité alibi; r. Alfred Travers); **1948 – The Brass Monkey** (Talisman pro štěstí; r. Thornton

Freeland); Good Time Girl (Děvče do nepohody; r. David MacDonald); Snowbound (V zajetí sněhu; r. David MacDonald); **1949** – Portrait from Life (Obraz ze života; r. Terence Fisher); **1950** – The Black Rose (Černá růže; r. Henry Hathaway); Cage of Gold (Klec ze zlata; r. Basil Dearden); The Golden Salamander (Zlatý salamandr; r. Ronald Neame); Night and the City (Noc a město; r. Jules Dassin); State Secret (Státní tajemství; r. Sidney Gilliat); **1951** – Hell Is Sold Out (Peklo je vyprodané; r. Michael Anderson); Mr. Denning Drives North (Pachatel cestuje na sever; r. Anthony Kimmins); Two on the Tiles (Dva na flámu; r. John Guillermin); Whispering Smith Hits London (Šeptající Smith pomáhá Scotland Yardu; r. Francis Searle); **1952** – Rough Shoot (Surová rána; r. Robert Parrish); **1953** – The Man Who Watched the Trains Go By (Muž, který sledoval odjezdy vlaků; r. Harold French); The Ringer (Mistr převleků; r. Guy Hamilton); The Net (Síť; r. Anthony Asquith); **1954** – The Beautiful Stranger (Krásná neznámá; r. David Miller); The Love Lottery (Loterie lásky; r. Charles Crichton); Star of India (Hvězda Indie; r. Arthur Lubin); **1955** – The Ladykillers (**Pět lupičů a stará dáma**; r. Alexander Mackendrick); **1956** – War and Peace (**Vojna a mír**; r. King Vidor); **1957** – Action of the Tiger (Tygr v akci; r. Terence Young); Fire Down Below (Požár v podpalubí; r. Robert Parrish); Hell Drivers (**Prodané životy**; r. Cy Raker Endfield); I Accuse! (Obviňuji!; r. José Ferrer); **1958** – Chase a Crooked Shadow (Po

stopě stínu; r. Michael Anderson); Intent to Kill (Úmysl zabít; r. Jack Cardiff); The Roots of Heaven (Kořeny nebes; r. John Huston); **1959** – The Big Fisherman (Velký rybář; r. Frank Borzage); No Trees in the Street (Žádné stromy na ulici; r. J. Lee Thompson); Passport to Shame (Pokoj č. 43; r. Alvin Rakoff); Third Man on the Mountain (Třetí muž v horách; r. Ken Annakin); **1960** – North West Frontier (**Severozápadní hranice** – ČTV; r. J. Lee Thompson); I Aim at the Stars (Mířím ke hvězdám; r. J. Lee Thompson); Mysterious Island (Tajuplný ostrov; r. Cy Raker Endfield); Spartacus (**Spartakus**; r. Stanley Kubrick); **1961** – El Cid (**Cid**; r. Anthony Mann); The Frightened City (Vystrašené město; r. John Lemont); Mr. Topaze (Pan Topaze; r. Peter Sellers); **1962** – The Phantom of the Opera (Fantom opery; r. Terence Fisher); Der Schatz im Silbersee (**Poklad na Stříbrném jezeře**; r. Harald Reinl); Tiara Tahiti (r. Ted Kotcheff); **1963** – The Horse Without a Head (Kůň bez hlavy; r. Don Chaffey); **1964** – A Shot in the Dark (**Komisař Clouseau na stopě**; r. Blake Edwards); **1965** – Onkel Toms Hutte (**Chaloupka strýčka Toma**; r. Géza von Radványi); Return from the Ashes (Návrat z popela; r. J. Lee Thompson); **1966** – **Gambit** – ČTV (r. Ronald Neame); Our Man in Marrakesh (Náš člověk v Marrákeši; r. Don Sharp); Die Nibelungen: Siegfried von Xanten (Nibelungové: Siegfried von Xanten; r. Harald Reinl); **1967** – The Karate Killers (Zabijáci karate; r. Barry Shear); Die Nibelungen II: Kriemhilds Rache

(Nibelungové: Kriemhildina pomsta; r. Harald Reinl); **1968** – The Face of Eve (Evina tvář; r. Jeremy Summers); Villa Rides (**Poncho Villova jízda** – ČTV; r. Buzz Kulik); Assignment to Kill (Pověření k zabití; r. Sheldon Reynolds); 99 mujeres/Der heisse Tod (99 žen; r. Jesus Franco); **1969** – Doppelgtinger (Dvojník; r. Robert Parrish); Der heisse Tod (r. Jesus Franco); Mister Jerico (TV; r. Sidney Hayers); Vampir (Upír; r. Pedro Portabella); **1970** – Hexen bis aufs Blut gequdlt (Do krve pohryzané čarodějnice; r. Michael Armbr); **1971** – El conde Dracula (Hrabě Dracula; r. Jesus Franco); Il Dio chiamato Dorian (Bůh řečený Dorian; r. Massimo Dallamano); Murders in the Rue Morgue (**Vraždy v ulici Morgue** – V; r. Gordon Hessler); **1972** – Asylum (Ústav; r. Roy Ward Baker); **1973** – And Now the Screaming Starts! (A ted' nastává vřískot!; r. Roy Ward Baker); Dark Places (Temná místa; r. Don Sharp); **1974** – Ten Little Indians/And Then There Were None (Deset malých černoušků; r. Peter Collinson); **1975** – Return of the Pink Panther (**Návrat Růžového pantera**; r. Blake Edwards); **1976** – The Pink Panther Strikes Again (**Růžový panter opět zasahuje**; r. Blake Edwards); **1977** – **Charleston** (r. Marcello Fondato); **1978** – The Revenge of the Pink Panther (**Pomsta Růžového pantera**; r. Blake Edwards); **1979** – The Lady Vanishes (Zmizelá žena; r. Anthony Page); **1980** – Hopscotch (**Nebe, peklo, ráj** – ČTV; r. Ronald Neame); The Man with Bogart's Face (Muž s Bogartovou tváří; r. Robert Day); **1981** – Peter and Paul (TV – Petr a Pavel; r. Robert Day);

1982 – The Trail of the Pink Panther (**Stopa Růžového pantera**; r. Blake Edwards), **1983** – Curse of the Pink Panther (**Kletba Růžového pantera** – ČTV; r. Blake Edwards); The Dead Zone (**Mrtvá zóna** – V; r. David Cronenberg); **1984** – Memed My Hawk (Memed, můj sokol; r. Peter Ustinov); Lace (TV; r. William Haie); **1985** – King Solomon's Mines (**Doly krále Šalamouna** – ČTV; r. J. Lee Thompson); **1986** – Whoops Apocalypse (**Bláznivá apokalypsa** – V; r. Tom Bussman); **1987** – Going Bananas (Zbláznit se; r. Boaz Davidson); Scoop (TV – Vzácný úlovek; r. Gavin Millar); Dragonard (**Sto ran bičem** – V; r. Gérard Kikoïne); **1988** – Skeleton Coast (**Pobřeží kostlivců** – V; r. John Bud Cardos); Masque of the Red Death (Maska rudé smrti; r. Alan Birkinshaw); **1989** – River of Death (**Řeka smrti** – ČTV; r. Steve Carver); Death on Safari (r. Alan Birkinshaw); Master of Dragonard Hill (Vládce Dragonard Hillu; r. Gérard Kikoïne); Ten Little Indians (**Deset malých indiánů** – V; r. Alan Birkinshaw); **1990** – La setta (Sekta; r. Michele Soavi); Curse of the Crystal Eye (Kletba Křišťálového oka; r. Joe Tornatore); **1991** – The Pope Must Die (Papež musí zemřít; r. Peter Richardson); **1992** – **Sherlock Holmes v pánském klubu aneb Komisař Dreyfus zasahuje** (TV; r. Oleg Reif); **1993** – Son of the Pink Panther (**Syn Růžového pantera**; r. Blake Edwards); **1997** – The Incredible Adventures of Marco Polo (Neuvěřitelná dobrodružství Marca Pola; r. George Eerschbamer).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

LOM, Herbert: Dr. Guillotin. Bádání excentrického vědce, který předběhl svou dobu. Praha, Ivo Železný 1992, 150 s. – Film Fan, 1993, č. 26, s. 18-19 (rozhovor). – Kino, 1992, č. 25, s. 5. – Lidové noviny, 1992, č. 236, s. 5 (rozhovor). – Kino, 1948, č. 7, s. 128-129 (rozhovor). – Filmové noviny, 1948, č. 4, s. 8. – Kino, 1946, č. 26, s. 430. – Filmová práce, 1946, č. 40, s. 5.

LONE John

* 13. října 1952 – Hongkong (Velká Británie)

Jako desetiletý vstoupil do klášterní akademie Chin Chiu v Hongkongu, kde se osm let izolován od okolního světa věnoval výuce herectví, zpěvu, recitace, baletu a akrobatiky. Poté se stal členem souboru slavné Pekingské opery. Brzy však odjel do USA, kde studoval na American Academy of Dramatic Arts v Pasadeně a vystupoval s losangeleským divadelním souborem East-West Players, uvádějícím hry asijských autorů. Od 1980 se objevoval na mimobroadwayských scénách, kde za svůj výkon ve hře *F.O.B.* (Fresh Off the Boat), inscenované divadlem Josepha Pappa Public Theatre, získal cenu Obie. Jejím držitelem se znovu stal díky účinkování ve hře Davida Whanga *Tanec a železniční trať*, na níž se podílel i jako režisér, choreograf a autor hudby. Před film. kamerou debutoval malou rolí čínského kuchaře v dobrodružném melodramatu **King Kong** (r. J. Guillermin). Výrazněji na sebe upozornil teprve úlohou čínského mafiána Joeye Taie, který prohrává nelítostný boj na život a na smrt s tvrdým policistou (Mickey Rourke), v

kriminálním dramatu **Rok draka** (r. M. Cimino). Mezinárodní popularitu a uznání mu přinesla postava čínského císaře Pchu-I, o jehož strastiplném životě uprostřed dějinných zvratů vypráví životopisná freska **Poslední císař** (r. B. Bertolucci). Střídavě hraje v hollywoodských a hongkongských filmech.

FILMOGRAFIE:

1976 – **King Kong** (r. John Guillermin); **1978** – **Kate Bliss and the Ticker Tape Kid** (TV – Kate Blissová a Ticker Tape Kid; r. Burt Kennedy); **1983** – **Iceman** (**Člověk z ledu** – ČTV; r. Fred Schepisi); **1985** – **Year of the Dragon** (**Rok draka**; r. Michael Cimino); **1987** – **The Last Emperor** (**Poslední císař**; r. Bernardo Bertolucci); **Shadows of the Peacock** (**Ve stínu páva** – ČTV; r. Phillip Noyce); **1988** – **The Moderns** (Modernisté; r. Alan Rudolph); **1990** – **Shadow of China** (**Ve stínu velké Číny** – ČTV; r. Micuo Janagimaci); **1991** – **Shanghai 1920** (**Tenkrát v Šanghaji**; r. Leong Po-chich); **1993** – **M. Butterfly** (**M. Butterfly** – V/**Monsieur Butterfly** – ČTV; r. David Cronenberg); **1994** – **The Shadow** (**Shadow** – V/**Muž stínů** – ČTV/**Muž Stín** – KTV; r. Russell Mulcahy); **1995** – **The Hunted** (**Štvanice**; r. J. F. Lawton); **1997** – **Yit huet jui keung** (Horká krev je silnější; r. Patrick Leung); **2001** – **Rush Hour 2** (**Křížovatka smrti 2**; r. Brett Ratner).

LONGOVÁ Nia

* 30. října 1970 – Brooklyn, New York City (USA)

Zajímala se o herectví už v dětském věku a jeho základy získala u Betty Bridgesové (matky černé dětské hvězdy Todda Bridgese). Zaujala postavou Brandi v dramatickém snímku z prostředí losangeleské černošské mládeže, vystavené každodenní realitě pouličního násilí, **Chlapci ze sousedství** (r. J. Singleton, a osvědčila i komediální nadání v roli talentované dospívající Zory Matthewsové, která zjistí, že její biologický otec je běloch (Ted Danson), v romantické komedii **Made in America** (r. R. Benjamin). Uplatnila se však hlavně v TV – v mýdlové opeře **The Guiding Light** (1991-93, Světlo, které nás vede), v populárním sitcomu **The Fresh Prince of Bel-Air** (1994-96, **Fresh Prince** – ČTV) a v dramatickém seriálu **Live Shot** (1995, **Přímý přenos** – ČTV). Jako host se objevila v seriálech **Living Single** (Svobodný život), **ER (Pohotovost** – ČTV) a **Moesha**. Výraznou úlohou fotografky Niny v současném milostném příběhu **Láska na druhý pohled** (r. Th. Witcher) znovu upoutala pozornost film. tvůrců.

FILMOGRAFIE:

1986 – The B.R.A.T. Patrol (TV; r. Mollie Millerová); **1990** – Buried Alive (Pohřbená zaživa; r. Gérard Kikoïne); **1991** – Boyz N the Hood (**Chlapci ze sousedství** – V/**Děti ulice** – ČTV; r. John Singleton); **1993** – **Made in America** (r. Richard Benjamin); **1995** – Friday (Pátek; r. F. Gary Gray); **1996** – Love Jones (**Láska na druhý pohled** – V; r. Theodore Witcher); **1997** – Hav Plenty (**Ona & on** – V; r. Christopher Scott Cherot); Soul Food (**Duch rodiny** – KTV; r. George Tillman jr.); **1998** – The Secret Laughter of Women (Tajný smích žen; r. Peter Schwabach); Butter (r. Peter Gathings Bunche); Black Jax (TV; r. Forest Whitaker); **1999** – In Too Deep (Příliš hluboko; r. Michael Rymer); **Stigmata** (r. Rupert Wainwright); The Best Man (Svědék na svatbě; r. Malcolm D. Lee); The Secret Laughter of Women (Tajemný ženský smích; r. Peter Schwabach); **2000** – Boiler Room (**Riziko**; r. Ben Younger); The Broken Hearts Club (Klub zlomených srdcí; r. Greg Berlanti); If These Walls Could Talk 2 (TV – **Kdyby zdi mohly mluvit 2** – V; r. Martha Coolidgeová, Jane Andersonová, Anne Hecheová); Held Up (r. Steve Rash); Big Momma's House (**Agent v sukni**; r. Raja Gosnell).

LONGOVÁ Shelley

* 23. srpna 1949 – Fort Wayne, Indiana (USA)

Vystudovala drama na Northwestern University. Začínala jako moderátorka, spoluautorka a spoluproducentka magazínové show **Sorting It Out** v lokální TV stanici v Chicagu. Jako komička spolupracovala se známou chicagskou divadelní skupinou Second City, jejíž repertoár vychází z improvizované tvorby. Na konci 70. let nalezla uplatnění v TV, kde účinkovala v řadě filmů, ale i jako host se objevila v seriálu **M.A.S.H.** – ČTV (1980). Největší popularitu a uznání (cena Emmy 1983, dva Zlaté glóby) však získala díky úloze barmanky Diane Chambersové v úspěšném TV seriálu **Cheers** (1982-87, **Na zdraví!** – ČTV). Ve filmu se prosadila zejm. v komediálním žánru: prostitutka Belinda, které se ujmou dva povahově zcela protikladní mladíci (Michael Keaton a Henry Winkler), v nízkorozpočtové, ale úspěšné komedii **Noční směna** (r. R. Howard); spisovatelka Lucy Van Patten Brodská, pro niž je daleko přednější kariéra než rodina, v satirickém pohledu na styl hollywoodských manželství **Nepřekonatelné rozpory** (r. Ch. Shyer); intelektuálně vyspělá

herečka Lauren Amesová, která je zamilovaná do učitele herectví (Peter Coyote) jako její přítelkyně (Bette Midlerová), v milostné komedii se špionážní zápletkou **Hromské štěstí** (r. A. Hiller), zesnulá manželka Lucy Chadmanová, která se rok po své smrti vrací ze záhrobí do života a zcela změní nově navázané vztahy, v duchařské komedii **Vítej zpátky** (r. F. Perry); bioložka v komedii o vytvoření sperma-banky **Zmrazená aktiva** (r. G. Miller). 1981 se provdala za Bruce Tysona, s nímž má dceru Julianu (* 1985).

FILMOGRAFIE:

1979 – The Cracker Factory (TV – **Pominutí myslí** – KTV; r. Burt Brinckerhoff); **1980** – A Small Circle of Friends (Malý okruh přátel; r. Rob Cohen); The Promise of Love (TV – Slib lásky; r. Don Taylor); **1981** – Caveman (Jeskynní člověk; r. Carl Gottlieb); The Princess and the Cabbie (TV – Princezna a taxikář; r. Glenn Jordan); **1982** – Night Shift (**Noční směna** – V/**Noční služba** – ČTV; r. Ron Howard); **1983** – Losin' It (**Panictví po americku** – V; r. Curtis Hanson); **1984** – Irreconcilable Differences (Nepřekonatelné rozpory; r. Charles Shyer); **1986** – The Money Pit (**Dům za všechny peníze** – ČTV; r. Richard Benjamin); **1987** – Outrageous Fortune (Hromské štěstí; r. Arthur Hiller); Hello Again (Vítej zpátky; r. Frank Perry); **1989** – Troop Beverly Hills (**Banda z Beverly Hills** – V; r. Jeff Kanew); **1990** – Voices Within: The Lives of Truddi Chase (TV – Vnitřní hlasy: Životy

Truddi Chaseové; r. Lamont Johnson); Don't Tell Her It's Me (**Neprohrad' mě** – V; r. Malcolm Mowbray); **1992** – Frozen Assets (Zmrazená aktiva; r. George Miller); Fatal Memories (TV – Osudné vzpomínky; r. Daryl Duke); A Message from Holly (TV – **Zpráva od Holly** – ČTV; r. Rod Holcomb); Good Advice (TV – Dobrá rada; r. Barnet Kellman); **1995** – The Women of Spring Break (TV – Ženy ze Spring Break; r. B. W. L. Norton); The Brady Bunch Movie (**Bradyovi**; r. Betty Thomasova); Freaky Friday (TV – Podivný pátek; r. Melanie Mayronová); **Major Payne** – V (r. Nick Castle); **1996** – A Very Brady Sequel (r. Arlene Sanfordová); A Different Kind of Christmas (TV – Jiné Vánoce; r. Tom McLoughlin); **1998** – Vanished Without a Trace (TV – Zmizení beze stopy; r. Douglas Barr); The Adventures of Ragtime (Dobrodružství ragtimů; r. William Byron Hillman); **2000** – Dr. T & the Women (**Dr. T a jeho ženy**; r. Robert Altman).

LONSDALE Michael

* 24. května 1931 – Paříž (Francie)

Vyrůstal v Londýně a v Maroku (Casablanca, Rabat) jako syn britského důstojníka a Francouzky. Za 2. světové války byl hlasatelem v dětském vysílání marockého rozhlasu. 1947 se vrátil s rodinou do Paříže, kde nejprve studoval malířství a 1952-55 navštěvoval herecké kurzy u Tani Balachové. Herecky debutoval 1955 po boku Gérarda Ouryho ve hře Clifforda Odetse *Dívka z venkova* v divadle Théâtre des Mathurins, které vedl Raymond Rouleu. Vedle klasického repertoáru účinkoval také hojně v dílech moderních autorů (některé od 1973 sám režíroval), např. ve hrách Samuela Becketta *Hra*, Edwarda Albeeho *Stalo se v zoo*, Toma Stopparda *Rosencrantz a Guildenstern jsou mrtvi*, Marguerite Durasové *Leden cinéma* a Davida Storeyho *Domov*. S hrou George Apherghise *Rozhovor* (r. autor) podnikl velké turné. Postupně se prosadil jako jeden z nejlepších charakterních herců své generace rovněž ve filmu, kde byl od 60. let obsazován významnými světovými režiséry do vedlejších rolí ctihodných mužů, jejichž charaktery a svědomí měly i temné

stránky: kněz v přepisu Kafkova románu **Proces** (r. O. Welles), obchodník s dámskou obuví Tanard v psychologickém snímku **Ukradené polibky** (r. F. Truffaut), kardinál Barberini a pozdější papež Urban VIII. v životopisném dramatu podle Brechtovy hry **Galileo** (r. J. Losey), ministr vnitra Pucheu v dramatu **Zvláštní oddělení** (r. Costa-Gavras), brutální policejní komisař Bertrand v dramatu **Vrahové pořádku** (r. M. Carné), sadomasochistický kloboučník v surrealistické tragikomedii **Přelud svobody** (r. L. Bunuel), benediktinský opat v adaptaci detektivního historického románu Umberta Eca **Jméno růže** (r. J.-J. Annaud) a francouzský král Ludvík XVI. v životopisném snímku **Jefferson v Paříži** (r. J. Ivory). Velkého mezinárodního úspěchu dosáhl úlohou policejního komisaře Clauda Lebela, pověřeného dopadením obávaného prezidentova atentátníka (Edward Fox), v kriminálním dramatu podle stejnojmenného románu Fredericka Forsytha **Šakal** (r. F. Zinnemann). Mezi mnoha postavami darebáků vyniká zlodušský majitel společnosti na výrobu raketoplánu Hugo Drax, jehož nekalé cíle překazí agent James Bond (Roger Moore), ve špionážním thrilleru **Moonraker** (r. L. Gilbert). Nevyhýbal se ani komediím (mj. **Přátelé kopretiny**, **Velké prádlo**, **Hibernatus**, **Můj život je peklo**) a svůj talent častokrát promarňoval v rutinních filmech. V březnu 1977 četl spolu s Michele Piccolim v rámci večera za propuštění Václava Havla v Národním divadle v Chaillot Havlovu jednoaktovku *Audience*. Kromě herectví se stále věnuje také malování.

FILMOGRAFIE:

1956 – C'est arrivé à Aden (Stalo se v Adenu; r. Michel Boisrond); **1958** – Une balle dans le canon (Kulka v hlavni; r. Michel Deville, Charles Gérard); **1959** – La main chaude (Hřejivá ruka; r. Gérard Oury); **1960** – Les portes claquent (Přibouchnuté dveře; r. Jacques Poitrenaud); **1961** – Adorable menteuse (Roztomilá lhářka; r. Michel Deville); Rendezvous de minuit (Setkání o půlnoci; r. Roger Leenhardt); Snobs (Snobové; r. Jean-Pierre Mocky); Le crime ne paie pas (Zločin se nevyplácí; r. Gérard Oury); La dénonciation (Odhalení; r. Jacques Doniol-Valcroze); **1962** – Le procès/The Trial (**Proces**; r. Orson Welles); **1964** – Behold a Pale Horse (**Spatřit plavého koně** – ČTV; r. Fred Zinnemann); Les copains (Kumpáni; r. Yves Robert); Jaloux comme un tigre (Žárlivý jako tygr; r. Darry Cowl, Maurice Delbez); Tous les enfants du monde (Všechny děti světa; r. André Michel); **1965** – Je vous salue Mafia (Bud' zdráva, mafie; r. Raoul Lévy); La bourse et la vie (Burza a život; r. Jean-Pierre Mocky); Paris brûle-t-il? (Hoří Paříž?; r. René Clément); **1966** – Comédie (Komedie; r. Marin Karmitz, Jean-Marie Serreau); **1967** – Les compagnons delà marguérite (**Přátelé kopretiny**; r. Jean-Pierre Mocky); L'authentique procès de Cari Emmanuel Jung (Autentický proces s Carlem Emmanuelem Jungem; r. Marcel Hanoun); L'homme à la buick (**Muž s buickem** – ČTV; r. Gilles Grangier); Le judoka agent

secret (Tajný agent s judo přípravou; r. Pierre Zimmer); La mariée était en noir (**Nevěsta byla v černém** – ČTV; r. François Truffaut); **1968** – Baisers volés (**Ukradené polibky**; r. r. François Truffaut); La grande lessive (**Velké prádlo**; r. Jean-Pierre Mocky); **1969** – Détruire, dit-elle (Zničit, řekla; r. Marguerite Durasová); **Hibernatus** (r. Edouard Molinaro); L'hiver (Zima; r. Marcel Hanoun); **1969** – L'étalon (Hřebec; r. Jean-Pierre Mocky); **1970** – La rose et le revolver (Růže a revolver; r. Jean Desvilles); Les assassins de l'ordre (**Vrahové pořádku**; r. Marcel Carné); **1971** – Les années Lumière 1895-1900 (**Léta Lumiérů**; r. Jean Chapot; pouze hlas); Il était une fois un flic (**Byl jednou jeden policajt** – V; r. Georges Lautner); Jaune le soleil (Žluté je slunce; r. Marguerite Durasová); Papa, les petits bateaux (Tatínku, lodičky; r. Nelly Kaplanová); La grande Paulette (Velká Paulette, r. Gerald Calderon); Le printemps (Jaro; r. Marcel Hanoun); Le souffle au coeur (Šelest na srdci; r. Louis Malle); La vieille fille (**Stará panna**; r. Jean-Pierre Blanc); Out un: spectre (r. Jacques Rivette); **1972** – L'automne (Podzim; r. Marcel Hanoun); Chut! (Ticho!; r. Jean-Pierre Mocky); La fille au violoncelle (Dívka s violoncellem; r. Yvan Butler); **1973** – La raison du plus fou (Nejbláznivější důvod; r. François Reichenbach); Les grands sentiments font les bons gueuletons (**Velké city dělají dobrou chuť**; r. Michel Berny); Une baleine qui avait mal aux dents (Velryba, kterou bolely zuby; r. Jacques Bral); Galileo (r. Joseph Losey); La

vérité sur l'imaginaire passion d'un inconnu (Pravda o domnělé vášni neznámého muže; r. Marcel Hanoun); The Day of the Jackal/Le chacal (**Šakal**; r. Fred Zinnemann); **1974** – Glissements progressifs du plaisir (Postupné propadávání rozkoši; r. Alain Robbe-Grillet); Stavisky (**Stavisky** – ČTV/**Případ Stavisky** – KTV; r. Alain Resnais); Le fantôme de la liberté (**Přelud svobody** – ČTV; r. Luis Buñuel); Un linceul n'a pas de poches (Rubáš nemá kapsy; r. Jean-Pierre Mocky); Les suspects (**Podezřelí**; r. Michel Wyn); Aloïse (r. Liliane de Kermadecová); Caravan to Vaccares (Vůz do Vaccaresu; r. Geoffrey Reeve); Sérieux comme le plaisir (Vážný jako radost; r. Robert Benayoun); **1975** – Folle à tuer (**Bláznivá na zabití** – ČTV; r. Yves Boisset); **India Song** – ČTV (r. Marguerite Durasová); Né (Rodem; r. Jacques Richard); Les oeufs brouillés (Míchaná vajíčka; r. Joël Santoni); The Romantic Englishwoman (**Angličanka** – ČTV; r. Joseph Losey); Section spéciale (Zvláštní oddělení; r. Costa-Gavras); Le téléphone rose (Růžový telefon; r. Edouard Molinaro); La traque (**Jako štvaná zvěř**; r. Serge Leroy); **1976** – Monsieur Klein (**Pan Klein** – ČTV; r. Joseph Losey); Le diable dans la boîte (Ďábel v kanceláři; r. Pierre Lary); Bartléby (r. Maurice Ronet); **1977** – L'adieu nu (Nahé loučení; r. Jean-Henri Meunier); Aurais du faire gaffe, le choc est terrible (Asi bych si měl dávat bacha, je to strašný šok; r. Jean-Henri Meunier); L'imprécateur (Zaklínač; r. Jean-Louis Bertucelli); Die linkshandige Frau (Žena levačka; r. Peter

Handke); Une sale histoire (Nestoudný příběh; r. Jean Eustache); Eden Palace (r. Frédéric Compain); Sur les traces de Balint (Po Balintových stopách; r. Éric Duvivier); **1978** – The Passage (**Štvanci**; r. J. Lee Thompson); Lecture (TV – Čtení; r. André Bonnardel, Jacques Cornet); **1979** – **Moonraker** – V (r. Lewis Gilbert); Eve avait l'éctat métallique de l'été (TV; r. Frank Verpillat); **1980** – Le risque de vivre (Riziko žít; r. Gerald Calderon); Les jeux de la comtesse Dolingen de Gratz (Hrátky kontesy Dolingen de Gratz; r. Catherine Binetova); Le rose et le blanc (Růžová a bílá; r. Robert Pansard-Besson); L'état de passage (Přechodný stav; r. Gérard Guérin); **1981** – Chariots of Fire (**Ohnivě vozy** – ČTV; r. Hugh Hudson); Seuls (Sami; r. Francis Reusser); The Bunker (TV – Bunkr; r. George Schaefer); Non-lieu (TV – Zastavení trestního řízení; r. Bruno Gantillon); **1982** – Douce enquête sur la violence (Nenápadné vyšetřování násilí; r. Gérard Guérin); **Enigma** – KTV (r. Jeannot Szwarc); Erendira (r. Ruy Guerra); Smiley's People (TV – Smileyovi lidé; r. Simon Langton); Chronopolis (A; r. Piotr Kamler; pouze hlas); **1983** – Une jeunesse (Jedno mládí; r. Moshé Mizrahi); La voix humaine (Lidský hlas; r. Michael Lindsay; pouze r.); **1984** – Le bon roi Dagobert (**Dobry král Dagobert** – V; r. Dino Risi); Le juge (Soudce; r. Philippe Lefebvre); Canevas la ville (Osnovou je město; r. Charles Dubois); **1985** – Billy-ze-Kick (r. Gérard Mordillat); L'éveillé du pont de l'Aima (Bdící z mostu Alma; r. Raoul Ruiz); L'air d'aimer

(r. Dominique Cabrera); The Holcroft Covenant (**Holcroftův pakt** – ČTV; r. John Frankenheimer); **1986** – Der Name der Rose/Le nom de la rose (**Jméno růže**; r. Jean-Jacques Annaud); Le loufiat (TV – Blázen; r. Michel Boisrond); Le tiroir secret (TV – Tajná zásuvka; r. Edouard Molinaro); **1987** – Der Madonna-Mann (Muž s madonou; r. Hans-Christoph Blumenberg); Souvenir (Vzpomínka; r. Geoffrey Reeve); Le rencontre (TV – Náhoda; r. Edouard Molinaro); Riviera (TV; r. John Frankenheimer); L'enfant et le président (TV – Dítě a prezident; r. Régis Milcent); **1988** – Niezwykła podróż Baltazara Kobera (Neobyčejná cesta Baltazara Kobera; r. Wojciech J. Has); **1989** – Le voisin de Paul (Paulův soused; r. Jean-Marie Gigon); Un cane sciolto (TV – Pes utržený ze řetězu; r. Giorgio Capitani); **1990** – Le retour (TV – Návrat; r. Michel Boisrond); Un cane sciolto 2 (TV – Pes utržený ze řetězu 2; r. Giorgio Capitani); **1991** – Ma vie est une enfer (**Můj život je peklo** – KTV; r. Josiane Balasková); Maigret et la grande perche (TV – **Maigret a Dlouhé bidlo** – ČTV; r. Claude Goretta); Un cane sciolto 3 (TV – Pes utržený ze řetězu 3; r. Giorgio Capitani); **1992** – Woyzeck (Vojcek; r. Guy Marignane); **1993** – The Remains of the Day (**Soumrak dne**; r. James Ivory); L'ordre du jour (Schůze; r. Michel Khleifi); **1995** – Nelly et Monsieur Arnaud (**Nelly a pan Arnaud** – ČTV; r. Claude Sautet); **1997** – Que la lumière soit (Budiž světlo; r. Arthur Joffé); Mauvais genre (Špatný způsob; r. Laurent Bénégui); Don Juan (r. Jacques

Weber); *Un prete tra noi* (TV – *Kněz mezi námi*; r. Giorgio Capitani, Lodovico Gasparini); **1998** – **Ronin** (r. John Frankenheimer); **1999** – *The James Bond Story* (TV, D – *Příběh Jamese Bonda*; r. Chris Hunt); *A proposito de Buñuel* (D – *Pár slov o Buñuelovi*; r. José Luis López Linares, Javier Rioyo); **2000** – *Les acteurs* (Herci; r. Bertrand Blier); **2001** – *Ceux d'en face* (*Tihle zpředu*; r. Jean-Daniel Pollet).

LOPEZOVÁ Jennifer

* 24. července 1970 – Bronx, New York City (USA)

Vyrůstala jako prostřední ze tří dětí v rodině portorikánských přistěhovalců; její otec byl počítačový specialista a matka učitelka v mateřské škole. Od poč. 90. let navštěvovala herecké kurzy a v konkurzu získala úlohu jedné z tanečnic v populárním komediálním seriálu **In Living Color** (1990-94, V živých barvách). Vytvořila postavu Mexičanky Melindy ve dvou na sebe navazujících dramatických seriálech **Second Chances** (1994-95, **Druhá šance** – ČTV) a **Hotel Malibu** (1995). Objevila se také v několika dílech seriálu **South Central**. Na film. plátně na sebe poprvé výrazně upozornila rolí mladé mexické matky Marie Sanchezové, za jejíž ztvárnění v epické sáze o hispánských přistěhovalcích v Los Angeles **Moje rodina** (r. G. Nava) byla nominována na cenu Independent Spirit Award. Nabídky hlavních rolí, zájem renomovaných režisérů a stále častější účast v nákladných hollywoodských produkcích svědčí o jejím upevnování pozice hvězdy. V hudebním životopisném snímku **Selena** (r. G. Nava) vytvořila titulní postavu populární mexické zpěvačky

Seleny Quintanillaové Perezové, která tragicky zahynula na vrcholu své dráhy v pouhých třiatvaceti letech. Obě hrdinky dvou následujících filmů se pohybují v prostředí zločinu, každá však na jiné straně zákona: atraktivní proradná hispánka Grace McKennaová, které padne za oběť smolařský hazardní hráč (Sean Penn), v černé kriminální komedii **U-Turn** (r. O. Stone); vyšetřovatelka federálního soudu Karen Siscová, osudově zamilovaná do bankovního lupiče (George Clooney), v přepisu kriminálního románu Elmora Leonarda **Zakázané ovoce** (r. S. Soderbergh). 1999 debutovala jako zpěvačka nepříliš zdařilým sólovým albem *On the 6*, jehož pilotní singl *If You Had My Love* pronikl na přední místa světových žebříčků. Účinkovala v reklamách známé kosmetické firmy L'Oréal. 1998 se rozvedla s Ojanim Noaou a jejím přítelem se stal hudební producent a rapperský idol černé pleti Sean Combs známý jako Puff Daddy.

FILMOGRAFIE:

1986 – My Little Girl (Moje malá holka; r. Connie Kaisermanová); **1993** – Second Chances (TV – **Druhá šance** – ČTV; r. Sharron Millerová); Nurses on the Line: The Crash of Flight 7 (TV – **Havárie letu 7** – ČTV/**Let do pekla** – ČTV; r. Larry Shaw); **1995** – My Family (Moje rodina; r. Gregory Nava); Money Train (**Vlak plný peněz**; r. Joseph Ruben); **1996** – **Jack** (r. Francis Ford Coppola); Blood and Wine (**Krev a víno**; r. Bob Rafelson); **1997** – Anaconda (**Anakonda**; r. Luis Llosa); **Selena**

– V (r. Gregory Nava); U Turn (**U-Turn**; r. Oliver Stone); **1998** – Out of Sight (**Zakázané ovoce**; r. Steven Soderbergh); Antz (A – **AntZ – MravenecZ**; r. Eric Darnell, Tim Johnson; pouze hlas); **2000** – The Cell (**Cela**; r. Tarsem); **2001** – The Wedding Planner (**Svatby podle Mary**; r. Adam Shankman); Angel Eyes (**Policajtky**; r. Luis Mandoki); **2002** – Enough (**Dost**; r. Michael Apted).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Cinema, 2001, č. 9, s. 113-115 (rozhovor). – Premiere, duben 2001, č. 4, s. 119-120 (rozhovor). – Rolling Stone, březen 2001, s. 30-33. – Cinema, 2000, č. 12, s. 44-46. – Premiere, listopad 2000, č. 7, s. 26-34. – Rolling Stone, září 1999, s. 46-49. – Satelit, 1999, č. 33, s. 58-59. – Esquire, 1999, č. 2, s. 14-15.

LORENOVÁ Sophia

(Sofia Villani Scicolone)

* 20. září 1934 – Řím (Itálie)

Vyrůstala v chudých poměrech jako nemanželské dítě varietní herečky a příležitostné klavíristky. Dětství a dospívání strávila v rodině svého dědečka v městečku Pozzuoli, kde navštěvovala učitelský ústav. 1949 byla zvolena v neapolské soutěži krásy jednou z dvanácti Princezen moře. První hereckou průpravu jí poskytla matka, jež ji poslala do herecké školy v Neapoli. Od svých šestnácti let začala společně s matkou vystupovat jako statistka v římských ateliérech Cinecittà, kde se natáčely zejm. historické velkofilmy, pokleslá melodramata a komedie. Zároveň pod jménem Sophie Lazzaro pózovala pro foto romány časopisu Sogno. 1951 se zúčastnila v Salsomaggiore soutěže o titul Miss Itálie a získala titul Miss Elegance. První hlavní roli, dceru majitele lodi, na které se plaví expedice zkoumající podmořský život, vytvořila ve filmu **Afrika pod mořem** (r. G. Roccardi); producent ji překřtil na Sophii Loren. V září 1952 se poznala během soutěže o titul Miss Roma s film. producentem Carlo Pontim, kterého okouzlili

její půvaby a osobní kouzlo natolik, že s ní uzavřel smlouvu na sedm let. Jestliže Pontiho zásluhou dostávala stále větší role, teprve režisér Vittorio De Sica si povšiml jejího dramatického talentu, v němž se mísila tragika i humor. Rozpoznal a využil její osobité spojení fyzičnosti venkovanky i pěstěné elegance, lidového typicky národního temperamentu i přirozené grácie (odvážil se jí dát dokonce dramatické role zralých, mnohem starších žen): jadrná neapolská prodavačka pizzy Sofie, jejíž manželskou nevěru prozradí prsten zapečený v jejím zboží, ve filmu podle povídek Giuseppe Marotta **Zlato Neapole**; pětatřicetiletá vdova Cesira, která se musí se svou dospívající dcerou (Eleanora Brownová) probíjet životem obklopeným krutostmi války, ve film. přepisu stejnojmenného románu Alberta Moravii **Horalka** (Oscar 1961, cena BAFTA 1962, Donatellův David 1961 a cena na MFF v Cannes 1961); vyzývavě krásná dívka Zoé, s níž má strávit jednu noc výherce loterie na pouťové střelnici, v závěrečné epizodě **La riffa** (Loterie) z povídkového filmu o různých podobách lásky **Boccaccio**; prostá Neapolitánka Adelina, která se ustavičným těhotenstvím brání uvěznění, bohatá a rozmarná Miláňanka Anna, nahrazující lásku pouhým bezcitným flirtem, a lepší římská prostitutka Mara, do níž se zamiluje mladý seminarista (Giovanni Ridolfo), v povídkovém komediálním snímku **Včera, dnes a zítra** (Donatellův David 1964); hospodyně Filumena Marturanová, která vynaloží všechnu svou energii a chytrost, aby dostala k oltáři bohatého zhýralého muže (Marcello Mastroianni), ve film. adaptaci divadelní komedie Eduarda De Filippa **Manželství po italsku** (cena na MFF v Moskvě 1965, Donatellův David 1965 a nominace na Oscara 1964);

neapolská dívka Giovanna, která vypátrá po válce v SSSR svého údajně nezvěstného, znovu ženatého manžela (M. Mastroianni), v dramatu **Slunečnice** (Donatellův David 1970); Sicilanka Adriana, provdaná za žárlivce, která nalezne po jeho smrti krátké štěstí s jiným mužem (Richard Burton), v melodramatu podle povídky Luigiho Pirandella **Cesta** (Stříbrná mušle na MFF v San Sebastianu 1974). Právě tyto postavy energických, vnitřně nepřilíš komplikovaných, prostořekých až vulgárních, ale vždy svůdných a dráždivých žen, které hrála s vášnivým realistickým projevem plným rázných gest a výřečnosti, z ní učinily světovou hvězdu. Jako sexuální symbol měla v sobě S. L. při své agresivní, zpočátku i akcentovaně plebejské kráse vždy cosi mateřského – na rozdíl od své starší rivalky Giny Lollobrigidy, která představovala zosobnění senzuality v její nejryzejší podobě. Ponti, který cílevědomě řídil její mezinárodní kariéru, ji dokázal prosadit i v Hollywoodu, kde byla od pol. 50. let obsazována významnými režiséry do filmů nejrůznějších žánrů, od historických (**Pýcha a vášeň, Cid, Pád říše římské**), dobrodružných (**Legenda o ztracencích**) a válečných (**Klíč**), až po komedie (**Taková žena**). Za roli Rose Biancové, vdovy po gangsterovi v kriminálním dramatu **Černá orchidej** (r. M. Ritt) obdržela Volpiho pohár na MFF v Benátkách 1958. Skandál, jaký způsobil 1957 její sňatek s úředně nerozvedeným Pontim, trval devět let, než se mohla za Pontiho ve Francii řádně provdat. V 70. letech přitahovala pozornost bulvárního tisku svým soukromým životem, zejm. svými mateřskými povinnostmi ke dvěma synům, Carlovi a Edoardovi. 1978 opustila s manželem Itálii kvůli konfliktu s daňovými úřady a přijala francouzské občanství. 1980 byla

italskou justicí odsouzena ke třiceti dnům vězení pro nezaplacení daní z filmů, které natočila v zahraničí. Ačkoliv se od 70. let neobjevuje na film. plátně tak často jako kdysi, její příležitostné kreace neztratily nic ze své dramatické působivosti. Jeden ze svých vrcholných výkonů, jenž jí vynesl Donatellova Davida 1978, podala v roli politicky naivní Antonietty Tiberiové, manželky bezvýznamného fašistického funkcionáře (John Vernon), o jejímž krátkém milostném vztahu k antifašisticky orientovanému intelektuálovi (Marcello Mastroianni) vypráví tragikomedie **Zvláštní den** (r. E. Scola). Mezi slavnými hereckými partnery, s nimiž spolupracovala nejčastěji a nejraději, zaujímá výsadní postavení Marcello Mastroianni. Po jeho boku hrála poprvé ve film. přepisu Moraviovy povídky **Škoda, žeš taková potvora** (r. A. Blasetti), v komedii o půvabné zlodějce, která zamotá hlavu naivnímu taxikáři. V desítku filmů ztělesňovali spolu v rozpětí čtvrtstoletí nejen různé varianty typicky italských manželských nebo mileneckých dvojic, ale také proměny, jimiž v různých fázích historického vývoje procházely vztahy mezi mužem a ženou v zemi s tisíciletou katolickou tradicí. Naposledy se sešli před kamerou 1994 ve filmu **Pret-a-porter** (r. R. Altman); za roli manželky zesnulého šéfa francouzské unie módních návrhářů Isabelle de la Fontaineové byla nominována na Zlatý glóbus 1994. Své vzpomínky a zkušenosti shrnula spolu s A. E. Hotchnerem do knihy *Sophia: Living and Loving* (1979, Sophia Loren). 1999 byla hostem MFF Artfilm v Trenčianských Teplicích. 1991 byla jmenována rytířkou Čestné legie a za celoživotní dílo a přínos film. umění byla poctěna Čestným Césarem (1990), Čestným Oscarem (1991), Zlatým medvědem na MFF v Berlíně 1994 a Grand Prix des

Amériques na MFF v Montrealu 2001. Svou popularitu uplatnila také v humanitární sféře; 1992 byla v Ženevě uvedena do funkce velvyslankyně dobré vůle OSN v Somálsku. Její sestra Maria Villaniová byla provdána 1961-70 za Romano Mussoliniho, syna někdejšího fašistického vůdce.

FILMOGRAFIE:

1950 – Cuori sul mare (Srdce na moři; r. Giorgio Bianchi); Le sei mogli di Barbablù (Šest žen Modrovousových; r. Carlo Ludovico Bragaglia); Il voto (Slib; r. Mario Bonnard); Lebbra bianca (Malomocenství; r. Enzo Trapani); Io sono il capataz (Jsem part'ák; r. Giorgio Simonelli); **1951** – **Quo Yadis?** – ČTV (r. Mervyn LeRoy); Era lui, sì, sì... (On to byl, ano, ano...; r. Vittorio Metz, Marcello Marchesi, Marino Girolami); Milano miliardaria (Miliardářský Milán; r. Vittorio Metz, Marcello Marchesi, Marino Girolami); Anna (r. Alberto Lattuada); Il sogno di Zorro (Zorrův sen; r. Mario Soldati); È arrivato l'accordatore (Přišel ladič; r. Duilio Coletti); **1952** – La tratta delle bianche (Obchod s děvčaty; r. Luigi Comencini); La favorita (Favoritka; r. Cesare Barlacchi); Africa sotto i mari (Afrika pod mořem; r. Giovanni Roccardi); **1953** – Aida (r. Clemente Fracassi); Carosello napoletano (**Neapolský kolotoč**; r. Ettore Giannini); Tempi nostri (Naše časy; r. Alessandro Blasetti); Ci troviamo in galleria (Sejdeme se v pasáži; r. Mauro Bolognini); La domenica della buona gente (Neděle slušných lidí; r. Anton Giulio Majano); Un

giorno in pretura (Den v soudní budově; r. Steno); Attila flagello di Dio (Attila, Bič boží; r. Pietro Francisci); **1954** – Due notti con Cleopatra (Dvě noci s Kleopatrou; r. Mario Mattoli); Il paese dei campanelli (Kraj zvonečků; r. Jean Boyer); Pellegrini d'amore (Poutníci lásky; r. Andrea Forzanová); Miseria e nobilita (Bída a vznešenost; r. Mario Mattoli); L'oro di Napoli (**Zlato Neapole** – ČTV; r. Vittorio De Sica); La donna del fiume (Žena od řeky; r. Mario Soldati); **1955** – Peccato che sia una canaglia (Škoda, žes taková potvora; r. Alessandro Blasetti); Il segno di Venere (Znamení Venuše; r. Dino Risi); La bella mugnaia (Krásná mlynářka; r. Mario Camerini); Pane, amore e... (Chléb, láska a...; r. Dino Risi); La fortuna di essere donna (Štěstí být ženou; r. Alessandro Blasetti); **1957** – The Pride and the Passion (**Pýcha a vášeň** – ČTV; r. Stanley Kramer); Boy on a Dolphin (Chlapec na delfínu; r. Jean Negulesco); Legend of the Lost (Legenda o ztracencích; r. Henry Hathaway); **1958** – Desire under the Elms (Farma pod jilmy; r. Delbert Mann); The Key (Klíč; r. Carol Reed); Houseboat (**Romance na řece** – ČTV; r. Melville Shavelson); **1959** – The Black Orchid (Černá orchidej; r. Martin Ritt); Heller in Pink Tights (Ďáblice v růžovém trikotu; r. George Cukor); That Kind of Woman (Taková žena; r. Sidney Lumet); It Started in Naples (Začalo to v Neapoli; r. Melville Shavelson); **1960** – La ciociara (**Horalka**; r. Vittorio De Sica); The Millionairess (Milionářka; r. Anthony Asquith); A Breath of Scandal (Přídech skandálu; r. Michael Curtiz); **1961** – El Cid

(**Cid**; r. Anthony Mann); Boccaccio '70 (**Boccaccio**; r. Vittorio De Sica, Federico Fellini, Luchino Visconti, Mario Monicelli); **Madame Sans-Gêne** – ČTV (r. Christian-Jaque); **1962** – Le couteau dans la plaie/Five Miles to Midnight (Nůž v ráně; r. Anatole Litvak); I sequestrati di Altona (Vězňové z Altony; r. Vittorio De Sica); The World of Sophia Loren (TV – Svět Sophie Lorenové; r. Eugene S. Jones); **1963** – Ieri, oggi, domani (**Včera, dnes a zítra**; r. Vittorio De Sica); Matrimonio all'italiana (**Manželství po italsku**; r. Vittorio De Sica); **1964** – The Fall of the Roman Empire (**Pád říše římské**; r. Anthony Mann); **1965** – Judith (r. Daniel Mann); Operation Crossbow (**Operace Crossbow** – KTV; r. Michael Anderson); **Lady L** – ČTV (r. Peter Ustinov); **1966** – C'era una volta (**Byl jednou...** – ČTV; r. Francesco Rosi); Arabesque (Arabeska; r. Stanley Donen); A Countess from Hong Kong (**Hraběnka z Hongkongu**; r. Charles Chaplin); **1967** – Questi fantasmi (Tahle strašidla; r. Renato Castellani); With Love, Sophia (TV – S láskou, Sophia; r. Jack Haley jr.); **1968** – Sophia (TV; r. Mel Stuart); **1969** – I girasoli (**Slunečnice**; r. Vittorio De Sica); **1970** – La moglie del prete (**Knězova manželka** – ČTV; r. Dino Risi); **1971** – La mortadella (**Mortadela**; r. Mario Monicelli); Bianco, rosso e... (Bílá, červená a...; r. Alberto Lattuada); **1972** – Man of La Mancha (**Muž jménem La Mancha** – ČTV; r. Arthur Hiller); **1974** – Verdict (**Verdikt**; r. André Cayatte); Brief Encounter (TV – **Krátké setkání** – ČTV; r. Alan Bridges); Il viaggio (**Cesta** – ČTV; r.

Vittorio De Sica); **1975** – La pupa del gangster (Gangsterova loutka; r. Sergio Capitanì); **1976** – The Cassandra Crossing (**Přejzd Kassandra**; r. George Pan Cosmatos); **1977** – Angela (r. Boris Sagal); Una giornata particolare (**Zvláštní den**; r. Ettore Scola); **1978** – Fatto di sangue fra due uomini per causa di una vedova (**Krevní pouto**; r. Lina Wertmüllerová); Brass Target (Mosazný terč; r. John Hough); **1979** – Firepower (**Palebná síla** – V/Hra s ohněm – ČTV; r. Michael Winner); **1980** – Sophia Loren: Her Own Story (TV – **Milovat a žít – Životní příběh Sophie Lorenové** – ČTV; r. Mel Stuart); **1984** – Qualcosa di biondo (**Světlo pro mého syna**; r. Maurizio Ponzi); **1985** – Viva Sophia (TV; r. Stefano Ferrari); **1986** – Courage (TV – **Odvaha** – V; r. Jeremy Paul Kagan); **1988** – Mario Puzo's The Fortunate Pilgrim (TV – **Pouť za štěstím** – ČTV; r. Stuart Cooper); **1989** – La ciociara (TV – **Horalka** – ČTV; r. Dino Risi); **1990** – Sabato, domenica e lunedì (TV – **Sobota, neděle, pondělí** – ČTV; r. Lina Wertmüllerová); **1994** – Ready to Wear/Prêt-à-porter (**Pret-a-porter**; r. Robert Altman); **1995** – Grumpier Old Men (**Dej si pohov, kámoši 2** – V; r. Howard Deutch); **1997** – Soleil (Slunce; r. Roger Hanin); **2001** – Francesca e Nunziata (Francesca a Nunziata; r. Lina Wertmüllerová); Between Strangers (Mezi cizinci; r. Edoardo Ponti).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

HOTCHNER, A. E.: Sophia Loren. Praha, Bohemia 1993, 155 s. – LANOCITA, Arturo: Sofie Lorenová. Praha, Orbis 1970, 85 s. – Satelit, 1999, č. 22, s. 58 (rozhovor). – Story, 1999, č. 7, s. 3. – Story, 1998, č. 13, s. 17. – Story, 1996, č. 39, s. 22-23. – Satelit, 1996, č. 27, s. 53 (rozhovor). – Premiéra, září 1995, s. 18-20. – Týden, 1995, č. 11, s. 56-59. – Magazín RP, 17.9.1994, s. 8-10. – Květy, 1992, č. 21, s. 18-19. – Kino, 1991, č. 11-12, s. 14-19. – Premiéra, 1991, č. 11, s. 16-17. – Svobodné slovo, 1991, č. 243, s. 7 (rozhovor). – Květy, 1990, č. 4, s. 18-19 (rozhovor). – Práce, 7.9.1990, s. 7. – Film a divadlo, 1986, č. 6. – Kino, 1984, č. 19, s. 8-9. – Záběr, 1984, č. 21, s. 4. – Lidová demokracie, 20.9.1984, s. 5. – Kino, 1982, č. 26, s. 11. – Interpressfilm, 1976, č. 11, s. 72 (rozhovor). – Interpressfilm, 1974, č. 5, s. 64 (rozhovor). – Kino, 1974, č. 11, s. 10-11. – Kino, 1971, č. 22, s. 6-7. – Květy, 1970, č. 14, s. 44-45 (rozhovor). – Záběr, 1968, č. 13, s. 1 (rozhovor). – 100+1 ZZ, 1968, č. 1, s. 61 (rozhovor). – Kino, 1967, č. 21, s. 16. – 100+1 ZZ, 1967, č. 12, s. 62 (rozhovor). – 100+1 ZZ, 1966, č. 16, s. 10-11. – Magazín aktualit a zajímavostí, 1966, č. 3, s. 38-42. – Vlasta, 1965, č. 15, s. 8 (rozhovor). – Kino, 1965, č. 13, s. 7. – Divadelní noviny, 1964, č. 24, s. 8.

LOVEOVÁ Courtney

(Love Michelle Harrison)

* 9. července 1965 – San Francisco, Kalifornie (USA)

Pochází z rodiny hippies. Její otec byl blízkým spolupracovníkem rockové kapely Grateful Dead. Vyrůstala v oregonském Eugene a zčásti také na Novém Zélandu, kde pracovala na ovčí farmě. Už ve třinácti letech se rozhodla pro kariéru rockové hvězdy. Před svou dvacítkou stačila procestovat množství zemí (Japonsko, Taiwan, Velká Británie) a celé USA. Živila se striptýzem, kamarádila s rockery v San Franciscu, kde zpívala u začínajících Faith No More. 1989 založila alternativní rockovou skupinu Hole. Jejich první drásavě konfliktní album *Pretty on Inside* se stalo hitem a další deska *Live Through This* (Přežít to) se dobře umístila v mnoha odborných anketách za rok 1994 a v dubnu 1995 byla oceněna platinovou deskou. Ačkoliv již absolvovala před film. kamerou dvě drobné zkušenosti, pro film ji jako herečku objevil teprve režisér Miloš Forman. Kvůli její bouřlivácké pověsti si ji však musel vyvzdorovat a finančně se za ni zaručit u pojišťovny. Její přesvědčivý výkon, oceněný alespoň

nominací na Zlatý glóbus 1996, potvrdil Formanovu správnou volbu, když jí svěřil úlohu Althey, manželky kontroverzního pornografického magnáta Larryho Flynta (Woody Harrelson), ve svém životopisném filmu **Lid versus Larry Flynt**. S některými členy štábu tohoto filmu navštívila v říjnu 1996 Prahu. Z manželství s tragicky zesnulým zpěvákem skupiny Nirvana Kurtem Cobainem má dceru Frances Bean (* 1992).

FILMOGRAFIE:

1986 – Sid and Nancy (**Sid a Nancy** – V; r. Alex Cox); Straight to Hell (Rovnou do pekla; r. Alex Cox); **1996** – The People versus Larry Flynt (**Lid versus Larry Flynt**; r. Miloš Forman); Feeling Minnesota (**Líbánky bez ženicha** – V; r. Steven Baigelman); **Basquiat** (r. Julian Schnabel); **1997** – Kurt and Courtney (D – **Kurt a Courtney** – ČTV; r. Nick Broomfield); **1999** – 200 Cigarettes (**200 cigaret**; r. Risa Bramon Garciaová); Alien Love Triangle (Mimozemský milostný trojúhelník; r. Danny Boyle); Man on the Moon (**Muž na Měsíci**; r. Miloš Forman); **2000** – Beat (**Krvavé tajemství** – V; r. Gary Walkow); **2001** – Julie Johnson (Julie Johnsonová; r. Bob Gosse).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Vlasta, 2000, č. 1, s. 10-11. – Satelit, 1997, č. 17, s. 53. –

Kinorevue, 1997, č. 3, s. 40-41. – Denní Telegraph, 21.3.1997, s. 10 (rozhovor). – MF Dnes, 18.3.1997, s. 19. – Slovo (Magazín), 1997, č. 12.

LOVITZ Jon

* 21. července 1957 – Tarzana, Kalifornie (USA)

Vystudoval drama na University of California v Irvine. Další odbornou hereckou přípravu absolvoval ve Film Actors Workshop a v losangeleském improvizčním studiu Groundlings, kde se stal členem souboru Sunday Company. Prosadil se pravidelným účinkováním v populárním TV pořadu **Saturday Night Live** (1985-90; 2 nominace na cenu Emmy), ve kterém mj. vystupoval jako patologický lhář, věčný otrava nebo mistr herec. Hrál rovněž v TV seriálech **Foley Square** (1985-86), **A League of Their Own** (1993, Velké vítězství) na motivy stejnojmenného filmu a namluvil titulní postavu animovaného seriálu **The Critic** (Kritik). Jako host účinkoval např. v seriálech **The Paper Chase** (Papírová honička), **Seinfeld**, **Friends** (Přátelé) a byl spoluautorem a koproducentem vlastního TV pořadu **The Please Watch the Jon Lovitz Special**. Ve filmu – většinou komediích – vytvářel převážně epizodní úlohy: nabobský a sukničkářský Ron, jehož bratr-vědec (Dan Aykroyd) se zamiluje do atraktivní mimozemské průzkumnice (Kim Basingerová), ve fantastické

komedii **Krásná mimozemšťanka** (r. R. Benjamin); hledač sportovních talentů Ernie, který objeví pro úspěšný tým ženské baseballové ligy dvě sestry z oregonské farmy (Geena Davisová a Lori Pettyová) ve sportovní retrokomedii podle skutečných událostí **Velké vítězství** (r. P. Marshalllová); zlodějíček Becker, který se neustále plete do cesty dvojici detektivů (Emilio Estevez a Samuel L. Jackson), v bláznivé parodii na hollywoodské akční thrillery **Nabitá zbraň 1** (r. G. Quintano); obtloustlý Andy Kornbluth, jenž jako zhrzený milenec spáchá sebevraždu, v černé komedii **Šťěstí** (r. T. Solondz). Největší příležitost uplatnit své komické vlohy zatím dostal v crazy komedii **Bláznivá škola** (r. H. Bochner), kde ztělesnil idealistického pedagoga Richarda Clarka, jemuž se podaří s pomocí krásné ředitelčiny asistentky (Tia Carrereová) přesvědčit své studenty o nutnosti vzdělání.

FILMOGRAFIE:

1986 – Last Resort (Poslední útočiště; r. Zane Buzbyová); Ratboy (Chlapec-krysa; r. Sondra Lockeová); **Jumpin' Jack Flash** – V (r. Penny Marshalllová); ¡Three Amigos! (**Tři „amigos“** – V; r. John Landis); **1987** – The Brave Little Toaster (**Statečný opékač topinek** – ČTV; r. Jerry Rees; pouze hlas); **1988** – Big (**Velký**; r. Penny Marshalllová); My Stepmother Is an Alien (**Krásná mimozemšťanka**; r. Richard Benjamin); **1990** – Mr. Destiny (**Pan Osud** – ČTV; r. James Orr); **1991** – An American Tail: Fievel Goes West (**Americký ocásek II** – V; r.

Phil Nibbelink, Simon Wells; pouze hlas); Mom and Dad Save the World (**Máma s tátou zachrání svět** – V; r. Greg Beeman); **1992** – A League of Their Own (**Velké vítězství**; r. P. Marshalllová); **1993** – National Lampoon's Loaded Weapon (**Nabitá zbraň 1**; r. Gene Quintano); Coneheads (**Sišouni v New Yorku**; r. Steve Barron); **1994** – City Slickers II: The Legend of Curly's Gold (**Dobrodruzi z velkoměsta II: Legenda o Curlyho zlatě** – V; r. Paul Weiland); North (**Všude dobře, doma nejlíp**; r. Rob Reiner); Trapped in Paradise (**Lapeni v ráji** – V; r. George Gallo); **1996** – The Great White Hype (**Velký švindl** – V; r. Reginald Hudlin); High School High (**Bláznivá škola**; r. Hart Bochner); **Matilda** – V (r. Danny DeVito); **1998** – The Wedding Singer (**Píseň pro nevěstu**; r. Frank Coraci); Happiness (**Štěstí**; r. Todd Solondz); **1999** – Lost & Found (**Ztracený a nalezený** – V; r. Jeff Pollack); **2000** – Small Time Crooks (**Darebáčci**; r. Woody Allen); Little Nicky (**Malý Nicky – Satan Junior**; r. Steven Brill); Sand (Písek; r. Mark Palmieri); **2001** – 3000 Miles to Graceland (**3000 mil na útěku**; r. Demian Lichtenstein); Cats & Dogs (**Jako kočky a psi**; r. Lawrence Guterman; pouze hlas); Rat Race (**Milionový závod**; r. Jerry Zucker).

LOWE Rob

(Robert Hepler Lowe)

* 17. března 1964 – Charlottesville, Virgínie (USA)

Po rozvodu rodičů žil s matkou-spisovatelkou a se dvěma sourozenci v Daytonu v Ohio, odkud se, když mu bylo dvanáct let, všichni přestěhovali do Los Angeles. Od dětství se věnoval divadlu a velmi brzy se uplatnil v TV reklamách. Profesionální herecké zkušenosti získával při účinkování v pořadech místních TV stanic. Do širšího diváckého povědomí vstoupil jednou z hlavních úloh v komediálním TV seriálu **A New Kind of Family** (1979 – 80, Nový druh rodiny) a úspěšně si počínal v seriálech a pilotních snímcích **A Matter of Time** (Záležitost času), **Schoolboy Father** (Otec žákem), **Mean Jeans** (Špinavé jeansy) nebo **Thrills and Chills**. Obrat v jeho kariéře nastal 1983, kdy debutoval před film. kamerou jako maloměstský rebel Sodapop Curtis v dramatu z prostředí mládežnických gangů 50. let **Outsideři** (r. F. F. Coppola); také byl nominován na Zlatý glóbus 1983 za roli chlapce, který se musí podrobit transplantaci srdce, v TV dramatu **Čtvrteční dítě**. Díky svým pronikavě modrým očím, téměř

žensky jemným rysům tváře a atletické postavě byl zpočátku hojně obsazován do rolí citově nezkušených a nevyrovnaných studentů (mj. **Třída**, **Hotel New Hampshire** a **Oxfordské blues**). Přejít ke složitějším charakterům znamenala postava zraněného saxofonisty Billa, u jehož nemocničního lůžka se sejdou bývalí spolužáci a navzájem si konfrontují své osobní problémy, v melancholické komedii **Eliášův oheň** (r. J. Schumacher). Ještě náročnější kreaci, jež mu vynesla další nominaci na Zlatý glóbus 1986, předvedl v postavě mentálně retardovaného mladíka Roryho, který touží po lásce, v melodramatu **Návraty** (r. D. Petrie). 1988-89 se stal středem zájmu novinářů, když byl objeven pornografický videosnímek, který před lety natočil v Atlantě a v němž jako protagonista také vystupuje. 1992 se poprvé představil na Broadwayi ve hře *Zastrčený hotýlek*. Krátce měl za manželku začínající herečku Melissu Gilbertovou a 1991 se oženil s uměleckou maskérkou Shirley Birkhoffovou. Jeho o čtyři roky mladší bratr Chad Lowe je rovněž hercem.

FILMOGRAFIE:

1982 – Thursday's Child (TV – Čtvrteční dítě; r. David Lowell Rich); **1983** – The Outsiders (Outsideři; r. Francis Ford Coppola); Class (**Třída** – V; r. Lewis John Carlino); **1984** – The Hotel New Hampshire (**Hotel New Hampshire** – ČTV; r. Tony Richardson); Oxford Blues (**Oxfordské blues** – ČTV; r. Robert Boris); **1985** – St. Elmo's Fire (**Eliášův oheň** – V; r. Joel Schumacher); **1986** – **Youngblood** – V (r. Peter Markle); About

Last Night... (**Ohledně minulé noci...** – V; r. Edward Zwick);
Square Dance (**Návraty** – V/**Hledání domova** – ČTV; r. Daniel
Petrie); **1988** – Masquerade (**Maškaráda** – V; r. Bob Swaim);
Illegally Yours (**Zamilovaný porotce** – V; r. Peter Bogdanovich);
1990 – Bad Influence (**Špatný vliv** – V; r. Curtis Hanson); **1991**
– The Dark Backward (**Muž se třema rukama!** – V/**Něco za
zády** – ČTV; r. Adam Rifkin); Stroke of Midnight/If the Shoe Fits
(**Když sedí jedna bota** – V; r. Tom Clegg); The Finest Hour
(**Znameníá chvíle**; r. Shimon Dotan); **1992** – Wayne's World
(**Wayneův svět**; r. Penelope Spheerisová); Suddenly Last
Summer (TV – **Náhle minulého léta**; r. Richard Eyre); **1994** –
The Stand (TV – **Poslední boj** – V; r. Mick Garris); Frank and
Jesse (**Jesse James** – ČTV; r. Robert Boris); **1995** – First
Degree (První stupeň; r. Jeff Woolnough); **Tommy Boy** (r. Peter
Segal); Mullholland Falls (**Boss** – V; r. Lee Tamahori); Midnight
Man (TV – **Muž z temnot** – V/**Půlnoční muž** – ČTV; r.
Lawrence Gordon-Clark); **1996** – Jack Higgins' „On Dangerous
Ground“ (TV – **Vražedná dohoda** – V/**Na horké půdě** – ČTV; r.
Lawrence Gordon-Clark); **1997** – **Contact** (r. Robert Zemeckis);
Crazy Six (r. Albert Pyun); For Hire (**Vrah, nebo oběť?** – KTV; r.
Jean Pellerin); Outrage (TV – **Zneuctění**; r. Robert Allan
Ackerman); Living in Peril (**Život v nebezpečí**; r. Joakim
Ersgård); **1998** – One Hell of a Guy (Jedno chlapské peklo; r.
James David Pasternak); **1999** – Atomic Train (TV – **Atomový
vlak**; r. Dick Lowry, David Jackson); Dead Silent (**Mrtvé ticho** –

V; r. Roger Kardon); Austin Powers: The Spy Who Shagged Me (**Austin Powers: Špión, který mě vojel**; r. Jay Roach); The West Wing (TV – **Západní křídlo** – ČTV; r. Thomas Schlamme); The Specials (r. Craig Mazin); **2000** – Under Pressure (**Zpět v akci** – V; r. Jean Pellerin); **2001** – Proximity (**Vězeň** – V; r. Scott Ziehl); Framed (TV – Falešné obvinění; r. Daniel Petrie jr.) Jane Doe (TV; r. Kevin Elders).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kinorevue, 1992, č. 1, s. 8-9. – Film Fan, 1992, č. 3, s. 8 (rozhovor). – Film a divadlo, 1988, č. 10, s. 2.

LUBASZENKO Olaf

* 6. prosince 1968 — Wrocław (Polsko)

Pochází z rodiny s bohatou uměleckou tradicí: jeho otec Edward Lubaszenko je uznávaným hercem a pedagogem a jeho matka Asja Lantiuginová je herečkou, spisovatelkou a malířkou. Krátce studoval sociologii na Varšavské univerzitě (1986-87) a pak filozofii na Křesťanské teologické akademii ve Varšavě. Poprvé se objevil před kamerou jako dvanáctiletý v titulní úloze citlivého dítěte z nejnižších společenských vrstev, které navzdory všem příkořím sní o lepší budoucnosti, v TV dramatu **Život Kamila Kuranta**. Bez hereckého vzdělání dokázal svými dalšími výkony na film. plátně, že je obdařen přirozeným talentem. Od rolí vzpurných chlapců postupně přešel k postavám smutných, nesmělých, sentimentálních a nešťastně zamilovaných mladíků, jejichž vstup do dospělosti provázejí konflikty a zklamání. Největší úspěch (mj. cena Hvězda zítřka na MFF v Ženevě 1989) mu přinesla úloha devatenáctiletého sirotka Tomka, který pozoruje dalekohledem z okna svého pokoje atraktivní pětatřicetiletou sousedku (Grażyna Szapołowska) z protějšího domu, do níž

je zamilován, v komorním psychologickém dramatu **Krátký film o lásce** (r. K. Kiesłowski). Přelom v typologii jeho hrdinů znamenala titulní role vojenského zběha Martina Krolla, jehož vyprovokuje k dezerci manželčin poměr s jeho nejlepším přítelem, v psychologickém thrilleru **Kroll** (r. W. Pasikowski). Teprve tehdy, když měl na svém kontě již dvacet film. rolí, rozhodl se vystoupit také na jevišti. Po účinkování v muzikálu *Metro* dostal skutečně dramatickou roli v Mrožkově *Emigrantech* (1984), kde byl jeho partnerem Cezary Pazura. Českým lvem 1998 a hereckou cenou na MFF v Karlových Varech 1998 byl odměněn za svou roli neohroženého kováře Jury Barana, jehož okolnosti donutí svést boj na život a na smrt s udavačským sedlákem (Boguslaw Linda), ve vesnickém dramatu **Je třeba zabít Sekala** (r. V. Michálek). 1997 debutoval jako režisér dobrodružným filmem **Prachy** o dvou valutových podvodnících. Je laureátem Zlaté Kaczki 1988, kterou uděluje každoročně časopis Film nejpopulárnějšímu polskému herci a herečce.

FILMOGRAFIE:

1981 – Życie Kamila Kuranta (TV – Život Kamila Kuranta; r. Grzegorz Warchoł); **1984** – Trzy młyny (TV – Tři mlýny; r. Jerzy Domaradzki); **1985** – Bidul (TV; r. Wiktor Skrzynecki); **1986** – Big Bang (TV; r. Andrzej Kondratiuk); **1987** – Łuk Erosa (Erotův šíp; r. Jerzy Domaradzki); Sonata marymoncka (Marymontská sonáta; r. Jerzy Ridan); Tabu (r. Andrzej Barański); Trójkąt bermudzki (Bermudský trojúhelník; r. Wojciech Wójcik); **1988** –

Bez grzechu (Bez hříchu; r. Wiktor Skrzynecki); Krótki film o miłości (**Krátký film o lásce**; r. Krzysztof Kieślowski); **Dekalog VI** – ČTV (TV; r. Krzysztof Kieślowski; + asistent r.); **Dekalog X** – ČTV (TV; r. Krzysztof Kieślowski; + asistent r.); Pogranicze w ogniu (TV – Pohraničí v plamenech; r. Andrzej Konic); Piłkarski poker (Fotbalový poker; r. Janusz Zaorski); **1989** – Marcowe migdaly (Březnové mandle; r. Radosław Piwowarski); Czarny wqwóz/**Kainovo znamení** (r. Janusz Majewski); Po upadku. Scény z życia nomenklatury (Po pádu. Scény ze života nomenklatury; r. Andrzej Trzos-Rastawiecki); **1990** – Seszele (r. Bogusław Linda); Historia niemoralna (**Nemorální příběh** – ČTV; r. Barbara Sassová); Korczak (r. Andrzej Wajda); **1991** – **Kroll** – ČTV (r. Władysław Pasikowski); Pogranicze w ogniu, cz. II (TV – Pohraničí v plamenech, část II; r. Andrzej Konic); Odjazd (Odjezd; r. Magdalena Łazarkiewiczová, Piotr Łazarkiewicz); **1992** – Psy (**Psi** – ČTV; r. Władysław Pasikowski); Pamiętnik znaleziony w garbie (Deník nalezený v hrbu; r. Jan Kidawa-Błoński); **1993** – Schindler's List (**Schindlerův seznam**; r. Steven Spielberg); Kraj świata (Kraj světa; r. Maria Zmarz-Koczanowiczová); **1994** – Les amoureux (Zamilovaní; r. Catherine Corsiniová); **1995** – Gnoje (Špinavci; r. Jerzy Zalewski); Slodko-gorzki (Sladko-hořký; r. Władysław Pasikowski); Gnoje (r. Jerzy Zalewski); **1996** – Wirus (Virus; r. Jan Kidawa Błoński); Poznań '56 (r. Filip Bajon); **1997** – Sztos (Prachy; r. Olaf Lubaszenko; pouze r.); **1998** – Demony wojny

według Goi (Démoni války podle Goyi; r. Władysław Pasikowski); Córy szczęścia/A szerencse lányai (Dcery osudu; r. Marta Mészárosová); **Je třeba zabít Sekala** (r. Vladimír Michálek); **1999** – Moja Angelika (Moje Angelika; r. Stanisław Kuźnik); Zakochani (Zamilovaní; r. Piotr Wereśniak); Chłopaki nie płaczą (Chlapi nepláčou; r. Olaf Lubaszenko; pouze r.); **Všichni moji blízcí** (r. Matěj Mináč; pouze spol. prod.); Operacja „Koza“ (Operace „Koza“; r. Konrad Szolajski); **2000** – Pierwszy milion (První milion; r. Waldemar Dziki); Bajland (r. Henryk Dederko); Egoiści (Egoisti; r. Mariusz Trelński); **2001** – Poranek kojota (Kojotovo zranění; r. Olaf Lubaszenko; pouze r.); Stacja (Stanice; r. Piotr Wereśniak); Edges of the Lord/Boże skrawki (Boží odřezky; r. Yurek Bogayevicz).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Pátek Lidových novin, 12.3.1999, č. 10, s. 16-19 (rozhovor). – Cinema, 1998, č. 9, s. 41 (rozhovor). – Film Jam, 1998, č. 8, s. 50 (rozhovor). – MF Dnes, 13.6.1998, s. 19 (rozhovor).

LUCHINI Fabrice

* 1. prosince 1951 – Paříž (Francie)

Ve čtrnácti letech, kdy opustil školu a nastoupil do učení v kadeřnickém salonu, propadl zcela rockové hudbě. Všechny večery trávil na koncertech oblíbených skupin a v tančírnách, kde se občas dostával do konfliktů se zákonem. Při otevření jedné diskotéky v Angoulême se seznámil s novinářem Philippem Labroem, který ho obsadil do svého celovečerního film. debutu **Všechno se může stát**. Zásadní obrat v jeho umělecké kariéře však učinil teprve režisér Éric Rohmer, pod jehož vedením vytváří od poč. 70. let menší či větší role trochu neohrabaných, ale dobrosrdečných mladíků, kteří sice neoplývají ušlechtilou krásou, zato jim nechybí vitalita, zdravá ctižádost a radost ze života: Vincent, snoubenec studentky (Béatrice Romandová), jíž se dvoří stárnoucí intelektuál (Jean-Claude Brialy), v psychologické studii **Klářino koleno**; naivní a nevinný Percival, odcházející ke dvoru krále Artuše, aby se stal význačným rytířem, v mysticko-alegorické středověké fresce podle starofrancouzského veršovaného románu Chrétiena de Troyes **Percival Galský**; ženatý Octave, důvěrný

přítel křehké, do sebe zahleděné a přecitlivělé návrhářky (Pasquale Ogierová), o jejichž milostných problémech vypráví komorní příběh **Noci v úplňku** (nominace na Césara 1985); obchodník s obrazy v povídkovém snímku **Čtyři dobrodružství Reinette a Mirabelle**. V pol. 70. let, kdy už měl za sebou jisté zkušenosti s film. herectvím, začal navštěvovat dramatické kurzy Jean-Laurenta Cocheta a Odette Laureové, díky nimž projevil zájem o působení na divadle, kde se představil mj. v Beckettově dramatu *Čekání na Godota* (1980) či Shakespearově hře *Troilus a Kressida*. Od 80. let se stále víc prosazuje v komediální až tragikomické poloze (mj. **Ty ses zbláznila nebo co?**, **Cik cak příběh** a **Návrat Casanovy**). Místo Césara 1990, na něhož byl pouze nominován, získal alespoň Cenu Jeana Gabina 1991 za hlavní roli záletného spisovatele Antoina, který svede jednu nepřiliš atraktivní ženu (Judith Henryová), ale skončí to zcela jinak, než původně zamýšlel, v hořké komedii **Diskrétní** (r. Ch. Vincent).

FILMOGRAFIE:

1969 – Tout peut arriver (Všechno se může stát; r. Philippe Labro); **1970** – Le genou de Claire (**Klářino koleno** – ČTV; r. Éric Rohmer); **1974** – Les contes immoraux (Nemorální příběhy; r. Walerian Borowczyk); **1975** – Vincent mit l'âne dans un pré (Vincent nechal osla na louce; r. Pierre Zucca); **1978** – Violette Nozière (Violette Nozièreová; r. Claude Chabrol); Perceval le Gallois (**Percival Galský** – ČTV; r. Éric Rohmer); **1981** – T'es

folle ou quoi? (Ty ses zbláznila nebo co?; r. Michel Gérard); **1983** – Zig zag story (Cik cak příběh; r. Patrick Schulmann); **1984** – Les nuits de la pleine lune (**Noci v úplňku**; r. Éric Rohmer); **1985** – P.R.O.F.S. (r. Patrick Schulmann); **1986** – Conseil de famille (**Rodinná rada** – V; r. Costa-Gavras); Motel du Paradis (Motel Ráj; r. Jana Boková); **1987** – Quatre aventures de Reinette et Mirabelle (Čtyři dobrodružství Reinette a Mirabelle; r. Éric Rohmer); Les oreilles entre les dents (Uši zubech; r. Patrick Schulmann); Alouette, je te plumerai (Skřivánku, oškubu tě; r. Pierre Zucca); La fée carabine (TV; r. Yves Boisset); **1988** – La couleur de vent (Barva větru; r. Pierre Granier-Deferre); **1990** – **Uranus** – ČTV (r. Claude Berri); La discrète (**Diskrétní** – ČTV; r. Christian Vincent); **1991** – Le retour de Casanova (**Návrat Casanovy** – ČTV; r. Édouard Niermans); Riens du tout (**Jeden za všechny** – ČTV; r. Cédric Klapisch); **1992** – L'arbre, le maire et la médiathèque (Strom, starosta a mediatéka; r. Éric Rohmer); **1993** – Tout ça... pour ça! (To všechno... kvůli tomu!; r. Claude Lelouch); Toxic Affair (r. Philomène Espositová); **1994** – Le colonel Chabert (Plukovník Chabert; r. Yves Angelo); L'année Juliette (Juliettin rok; r. Philippe Le Guay); **1996** – Beaumarchais – l'insolent (Beaumarchais – nestoudník; r. Édouard Molinaro); Hommes femmes: mode d'emploi (Muži, ženy: návod k použití; r. Claude Lelouch); **1997** – Un air si pur (Tak čistý vzduch; r. Yves Angelo); Le bossu (**Hrbáč** – V; r. Philippe de Broca); **1998** –

Rien sur Robert (Nic o Robertovi; r. Pascal Bonitzer); **1999** – Pas de scandale (Žádný skandál; r. Benoît Jacquot); **2000** – Barnie et ses petites contrariétés (Barnie a ty malé nepříjemnosti; r. Bruno Chiche).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Interpressfilm, 1985, c. 2, s. 22-25 (rozhovor).

LUKÁTS Andor

* 11. dubna 1943 – Kaposvár (Maďarsko)

Už jako dítě vystupoval v divadelních představeních, které organizovala jeho matka v domově důchodců. Po maturitě na gymnáziu se vyučil zámečníkem. Herectví se začal věnovat v jednom sklepním divadélku v Budapešti, kde se zároveň uplatnil jako scénograf, návrhář kostýmů, inspicient a režisér. 1972 se stal členem avantgardní divadelní dílny Gergelye Csikyho v Kaposváru, v níž působí dodnes. Na této proslulé experimentální scéně, jejíž vůdčí osobností byl a je režisér Gábor Zsámbeki, hrál mj. titulní role v Shakespearově *Othellovi*, Euripidově *Oidipovi*, Moliérově *Misanthropovi* a Brechtově *Dobřím člověku ze Sečuanu*. Záhy se zde prosadil také jako režisér; zinscenoval mj. Čechovovu *Dlouhou cestu*, Vančurovo *Rozmarné léto*, Mrožkova *Jatka* a Puškinova *Borise Godunova*. Od pol. 70. let se začal také objevovat ve filmu, kde na sebe výrazně upozornil až v následujícím desetiletí. Nejprve zaujal tragickou rolí hluchoněmého ošetřovatele zvěře a podváděného manžela Jánose, za jejíž ztvárnění v komorním psychodramatu nešťastné lásky **Paní Eskymačce je zima** (r.

J. Xantus) získal ceny na národním festivalu v Budapešti 1984 a na MFF ve francouzském Lavalu 1984. Další působivou kreaci, jež mu vynesla cenu na národním festivalu v Budapešti 1988, předvedl v postavě Frigyese Tölgyesiho, zhrzeného čtyřicetiletého Budapešťana, o jehož strastiplné newyorské anabázi vypráví tragikomické drama **Pravá Amerika** (r. P. Gothár). Jako film. režisér debutoval 1983 autorským filmem **Tunel**, který natočil ve Studiu Bély Balázse. 1991 přenesl na film plátno Čechovovo drama **Tři sestry**, jehož děj zasadil do prostředí sovětské posádky v Maďarsku. Byl hostem MFF v Karlových Varech 1986 a poč. září 1992 se zúčastnil semináře maďarského filmu v Praze.

FILMOGRAFIE:

1974 – Holnap lesz fácán (Zítra bude bažant; r. Sándor Sára);
1975 – Vörös rekviem (**Rudé rekviem**; r. Ferenc Grunwalsky);
1977 – A kétfenekű (Propleteneč; r. Gyula Gazdag); **1978** – Tíz év múltva (Po deseti letech; r. András Lányi); **1979** – Majd holnap (Až zítra; r. Judit Eleková); **1982** – Elveszett illúziók (Ztracené iluze; r. Gyula Gazdag); **1983** – Eszkimó asszony fázik (Paní Eskymačce je zima; r. János Xantus); Alagút (Tunel; r. Andor Lukáts; pouze r.); **1984** – Angyali üdvözet (Andělský pozdrav; r. András Jeles); Valaki figyel (Někdo špehuje; r. András Lányi); Egy kiesít én... egy kiesít te... (Trochu já... trochu ty...; r. Lívia Gyarmathyová); **1985** – Hülyeség nem akadály (Blbost není překážkou; r. János Xantus); A réjtőzködő

(Absentér; r. Zsolt Kézdi-Kovács); A másik oldal (Druhá strana; r. Ildikó Szabóová); **1986** – Vakvilágban (**Zbůhdarma**; r. Livia Gyarmathyová); **1987** – Tiszta Amerika (**Pravá Amerika** – ČTV; r. Péter Gothár); **1989** – Tutajosok I-II (Vzpomínky řeky I-II; r. Judit Eleková); **1990** – Melodráma (Melodram; r. Péter Gothár); God afton, herr Wallenberg (Dobry večer, pane Wallenbergu; r. Kjell Grede); **1991** – Zsötem (Žetém; r. András Salamon); A három nővér (Tři sestry; r. Andor Lukáts; pouze r.); **1992** – Nyomkereső (Stopař; r. Eszter Tóthová); **1993** – Sose halunk meg (**Nikdy neumřeme** – ČTV; r. Róbert Koltai); **1994** – Bűvös vadász (Čarostřelec; r. Ildikó Enyediová); Vörös Colibri (**Červený kolibřík** – ČTV; r. Zsuzsa Böszörményiová); **1995** – Szamba (Samba; r. Robert Koltai); Arany nyugágy (TV – Zlaté lehátko; r. Zoltán Kamondi); **1996** – Szökés (Útěk; r. Livia Gyarmathyová); **1997** – Szabadság tér 56 (Náměstí Svobody 56; r. Géza Bereményi); **1999** – Portugál (Portugalský; r. Andor Lukáts; pouze r., sc.); **2000** – Kvartett (Kvartet; r. János Vecsernyés).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kino, 1992, č. 22, s. 12.

LUNDGREN Dolph

(Hans Lundgren)

* 3. listopadu 1959 – Stockholm (Švédsko)

Je synem inženýra a filoložky. Od čtrnácti let se věnuje karate, v němž se stal trojnásobným mistrem Evropy (1980, 1981 a 1983). Jako vynikající student chemie, matematiky a fyziky na Královském technologickém institutu ve Stockholmu získal stipendia ke studiím na Washington State University, Clemson University v Jižní Karolině, University of Sydney v Austrálii a Massachusetts Institute of Technology. Herecké vzdělávání v New Yorku si platil z výdělků příležitostných zaměstnání (mj. pózoval pro reklamní fotografie do sportovních časopisů). Známost s černošskou excentrickou zpěvačkou, modelkou a herečkou Grace Jonesovou mu vynesla malou roli v bondovce **Vyhledka na vraždu** (r. J. Glen). Rázem se prosadil úlohou ruského boxera Ivana Draga, který jako amatérský mistr světa vyzve k souboji svého amerického kolegu (Sylvester Stallone), v boxerském thrilleru s politickými podtexty **Rocky IV** (r. S. Stallone). Vedle Sylvestera Stallonea, Arnolda Schwarzeneggera a Jean-Clauda Van Damma se postupně

vypracoval na jednoho z nejpopulárnějších představitelů svalnatých hrdinů laciných akčních thrillerů, kde však nemá prakticky možnost odhalit své herecké kvality, zato neustále přesvědčuje o své tělesné zdatnosti, ať už jako obhájce a mstitel spravedlnosti (**Temný anděl**, **Čas pomsty**, **Střelec**) nebo psychopatický zabiják (**Univerzální voják**). Nepříliš zdařilé vybočení ze stereotypu supermanských borců učinil v postavě losangeleského reportéra Mika Andersona, pátrajícího v Izraeli po pozadí teroristického útoku na americkou námořní základnu, ve špionážním thrilleru **Kamufláž** (r. M. Coto). Na podzim 1994 pobýval v Praze při příležitosti natáčení akčního snímku **Střelec**, v němž ztělesnil amerického agenta českého původu Michaela Danea, který přijíždí do Čech, aby dopadl a zneškodnil vraha kubánského velvyslance. 1994 se D. L. oženil s módní návrhářkou Anette Qvibergovou, s níž má dceru Idu Sigrid (* 1996).

FILMOGRAFIE:

1985 – A View to a Kill (**Vyhlídka na vraždu** – V/**Vyhlídka na smrt** ČTV; r. John Glen); **Rocky IV** – V (r. Sylvester Stallone); **1987** – Masters of the Universe (**Vládci vesmíru** – V; r. Gary Goddard); **1988** – Red Scorpion (**Red Scorpion** – V/**Rudý škorpión** – ČTV; r. Joseph Zito); **1989** – The Punisher (**Mstitel** – V; r. Mark Goldblatt); Dark Angel/I Come in Peace (**Temný anděl**; r. Craig R. Baxley); **1990** – Cover Up (**Kamufláž**; r. Manny Coto; + spol. sc.); **1991** – Showdown in Little Tokyo

(**Zúčtování v Malém Tokiu** – V; r. Mark L. Lester); **1992** – Universal Soldier (**Univerzální voják**; r. Roland Emmerich); **1993** – Joshua Tree (**Čas pomsty**; r. Vic Armstrong); **1994** – Pentathlon (**Pětiboj** – V; r. Bruce Malmuth); Men of War (**Švéd** – V; r. Perry Lang); **1995** – The Shooter (**Střelec**; r. Ted Kotcheff); **Johnny Mnemonic** (r. Robert Longo); **1996** – Silent Trigger (**Terč** – V; r. Russell Mulcahy); **1997** – The Peacekeeper (**Top Secret** – V; r. Frederic Forestier); **Black Jack** – V (r. John Woo); The Minion (**Lukas** – V/**Lucas** – ČTV; r. Jean-Marc Piché); **1998** – A Bridge of Dragons (Dračí most; r. Isaac Fiorentine); **1999** – Sweepers (r. Keoni Waxman); Storm Catcher (**Lovec bouřek** – ČTV; r. Anthony Hickox); **2000** – **Jill Rips** – ČTV (r. Anthony Hickox); The Last Warrior (Poslední válečník; r. Sheldon Lettich); Captured (Kořist; r. Damian Lee); **2001** – Hidden Agenda (Tajná agenda; r. Marc S. Grenier); Legion (r. Damian Lee).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Hrdinové akčních filmů. Praha, Cinema 1993, 98 s. – Magazín RP, 17.12.1994, s. 8-9. – MF Dnes, 17.10.1994, s. V. – Film Fan, duben 1994, č. 40, s. 30-31. Kinorevue, 1991, č. 11, s. 13.

LURIE John

* 1952 – Boston, Massachusetts (USA)

Jeho rodiče pocházejí z Walesu. Studoval hru na altsaxofon v Bostonu. Se svým mladším bratrem, pianistou Evanem Luriem, a několika dalšími hudebníky založil 1979 v New Yorku avantgardní fake-jazzovou kapelu The Lounge Lizards. Vedle koncertování a nahrávání desek začal J. L. poč. 80. let spolupracovat s nezávislými režiséry, k jejichž filmům komponoval hudbu a příležitostně v nich hrál epizodní i hlavní role. Největší herecké příležitosti mu poskytl Jim Jarmusch, v jehož filmech vytvořil přesvědčivé portréty vydědenců z okraje společnosti, kteří jsou skoupí na slovo a pasivně se poddávají osudu: hipster Willie, poameričtělý bratranec mladé Maďarčky (Eszter Balintová), která hledá uplatnění v USA, v psychologickém snímku **Podivnější než ráj**; nevinně odsouzený pasák Jack Romano, jemuž se podaří se dvěma spoluvězni (Tom Waits a Roberto Benigni) uprchnout z neworleanské věznice, v hořké komedii **Mimo zákon**. Jako režisér natočil krátké hrané filmy **Hell Is You** (1977, Ty jsi peklo) a **Men in Orbit** (1977). Pro slovenský tragikomický film **Na krásném modrém Dunaji** (r. S.

Semjan) měl původně složit hudbu, pro velké zaneprázdnění však nakonec souhlasil s využitím už hotové hudby.

FILMOGRAFIE:

1980 – Permanent Vacation (Trvalá dovolená; r. Jim Jarmusch; + hudba); Underground U.S.A. (r. Eric Mitchell); **1981** – Subway Riders (Podzemní jezdci; r. Amos Poe; + hudba); **1982** – The Vortex (r. Scott a Beth Burroughsovi; + hudba); **1983** – The Loveless (**Nemilovaná** – KTV; r. Kathryn Bigelowová; pouze hudba); Variety (Rozmanitosti; r. Bette Gordonová; pouze hudba); **1984** – Paris, Texas (**Paříž, Texas**; r. Wim Wenders); Stranger Than Paradise (**Podivnější než ráj**; r. Jim Jarmusch; + hudba); City Limits (Hranice města; r. Aaron Lipstadt; pouze hudba); Du-BEAT-e-o (r. Alan Sacks; pouze hudba); **1985** – Desperately Seeking Susan (**Hledám Susan. Zn.: Zoufale...** – V; r. Susan Seidelmanová); **1986** – Down by Law (**Mimo zákon**; r. Jim Jarmusch; + hudba); **1987** – Slamdance (r. Wayne Wang; pouze hudba); Il piccolo diavolo (Děblík; r. Roberto Benigni); **1988** – The Last Temptation of Christ (**Poslední pokušení Krista**; r. Martin Scorsese); **1989** – Mystery Train (**Tajuplný vlak** – V; r. Jim Jarmusch; pouze hudba); **1990** – Wild at Heart (**Zběsilost v srdci**; r. David Lynch); **1991** – Bis ans Ende der Welt (**Až na konec světa** – V; r. Wim Wenders); John Lurie and The Lounge Lizards in Berlin 1991 (D – John Lurie a The

Lounge Lizards v Berlíně; r. Garret Linn); **1994** – Na krásnom modrom Dunaji (**Na krásném modrém Dunaji**; r. Štefan Semjan; pouze hudba); **1995** – Get Shorty (**Přijít zkrátka**; r. Barry Sonnenfeld; pouze hudba); Blue in the Face (**Vztek** – V; r. Wayne Wang, Paul Auster; pouze spol. hudba); Just Your Luck (Jenom tvoje štěstí; r. Gary Auerbach); **1996** – Manny & Lo (r. Lisa Kruegerová; pouze spol. hudba); **1997** – Excess Baggage (**Vyděrači** – V; r. Marco Brambilla; pouze hudba); **1998** – New Rose Hotel (Hotel Nová růže; r. Abel Ferrara); Lulu on the Bridge (Lulu na mostě; r. Paul Auster; pouze spol. hudba); Clay Pigeons (**Není úniku** – V; r. David Dobkin; pouze spol. hudba); **2000** – Animal Factory (Továrna zvířat; r. Steve Buscemi; pouze spol. hudba); Sleepwalk (r. James Savoca).

LYNCHOVÁ Kelly

* 31. ledna 1959 — Minneapolis, Minnesota (USA)

Její rodiče se pohybovali na umělecky nižším stupni showbyznysu; matka cestovala se souborem akvabel Aqua Follies a otec byl klavírista, který vlastnil pojízdný klub. První veřejné herecké pokusy učinila ve čtyřech letech. V Minneapolisu získala taneční průpravu, kterou si prohloubila účinkováním v místním Guthrie Theatre. Když jí však bylo jednadvacet let, utrpěla těžké zranění při autonehodě a málem skončila na invalidním vozíku. Pak studovala herectví u Sanforda Meisnera v New Yorku, kde pracovala střídavě jako modelka pro známou firmu Elite a jako herečka, která se objevila v TV seriálech **Miami Vice** – ČTV, **The Equalizer**, **Spenser: For Hire** (Spenser: K pronajmutí), **The Hitcher** (Stopař). Před kamerou vytvářela nejprve vedlejší role přitažlivých plavovlásek, jejichž výstupy ovšem byly zcela zastíněny přítomností mužských hvězd. Výrazně na sebe upozornila až postavou na drogách závislé Dianny v psychologickém krimidramatu podle románu Jamese Foglea **Narkomani** (r. G. Van Sant). Další působivý výkon podala v

úloze žárlivé lesbičky Connie Kazalkeové, která se chce prostřednictvím pohledného gigola (William Baldwin) pomstít své bývalé milence (Sherilyn Fennová), v komedii **Srdcová trojka** (r. Y. Bogayevicz). Za roli Roberty Beánové ve film. adaptaci románu Carolyn Chuteové **Beánovi z Egypta v Maine** (r. J. Warrenová) byla nominována na Independent Spirit Award 1994. Od 1992 je provdána za scenáristu Mitche Glazera.

FILMOGRAFIE:

1983 – Portfolio (r. Robert Goralnick); **1985** – Osa (r. Oleg Egorov); **1986** – Something in Common (TV – **Něco společného** – ČTV; r. Glenn Jordan); **1987** – Prescription for Murder (TV – **Recept na vraždu** – ČTV; r. C. Mackey); **1988** – Bright Lights, Big City (**Zářivá světla velkoměsta** – V; r. James Bridges); Cocktail (**Koktejl** – ČTV; r. Roger Donaldson); **1989** – Warm Summer Rain (**Teplý letní déšť** – V; r. Joe Gayton); Road House (**Hrozba smrti** – V/**Road House** – ČTV; r. Rowdy Herrington); Drugstore Cowboy (**Narkomani** – V/**Flákač** – ČTV; r. Gus Van Sant); **1990** – Desperate Hours (**Hodiny zoufalství** – V; r. Michael Cimino); **1991** – Curly Sue (**Kudrnatá holka**; r. John Hughes); **1992** – The Linguini Incident (**Velká sázka** – V; r. Richard Shepard); For Better and for Worse/R.S.V.P. (V časech dobrých a zlých; r. Paolo Barzman); Three of Hearts (**Srdcová trojka**; r. Yurek Bogayevicz); **1994** – The Beans of Egypt, Maine

(Beánovi z Egypta v Maine; r. Jennifer Warrenová); Imaginary Crimes (**Fiktivní zločiny** – V; r. Anthony Drazan); **1995** – Virtuosity (**Virtuozita** – V; r. Brett Leonard); White Man's Burden (Břímě bílého muže; r. Desmond Nakano); Heaven's Prisoners (**Nebeští vězni**; r. Phil Joanou); Fallen Angels: Red Wind (TV – Padlí andělé: Krvavý vítr; r. Agnieszka Hollandová); **1996** – Persons Unknown (**Hra o život** – V; r. George Hickenlooper); **1997** – Cold Around the Heart (**Chlad v srdci** – KTV; r. John Ridley); Mr. Magoo (**Pan Magor**; r. Stanley Tong); **1998** – Homegrown (**Tráva je zlatý důl** – V; r. Stephen Gyllenhaal); Brotherhood of Murder (Bratrstvo vraždy; r. Martin Bell); **2000** – Charlie's Angels (**Charlieho andílci**; r. McG); **2001** – Joe Somebody (r. John Pasquin).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Denní Telegraf, 28.4.1995, s. 10.

LYONNEOVÁ Natasha

(Natasha Braunstein)

* 4. dubna 1979 – New York City (USA)

Účinkovala už od útlého věku v TV. Hrála jednu z hlavních úloh Opal v dětském seriálu **Pee-wee's Playhouse** (1986-91) a objevila se také v populárních mýdlových operách **Working Mother** (Pracující matka), **As the World Turns** (Jak se svět otáčí) a **News at 12** (Zprávy ve dvanáct). První větší film. úlohu vytvořila v muzikálu **Všichni říkají: Miluji tě** (r. W. Allen), v němž ztělesnila dospívající DJ, vyprávějící příběh své rodiny. Její nejlepší rolí je zatím dospívající Vivian Abramowitzová v bláznivé komedii o židovské rodině **Brlohy v Beverly Hills** (r. T. Jenkinsová). Ke zvýšení její popularity mezi vrstevníky přispěla rovněž úloha studentky Jessicy, pomáhající svým spolužačkám i spolužákům v intimních otázkách, v úspěšné studentské komedii **Prci, prci, prcičky** (r. P. Witz). 1997 začala studovat film a filozofii na Tischově umělecké škole při New York University (NYU).

FILMOGRAFIE:

1986 – Heartburn (**Hořkost** – ČTV; r. Mike Nichols); **1993** – Dennis the Menace (**Dennis – postrach okolí**; r. Nick Castle); **1996** – Everyone Says I Love You (**Všichni říkají: Miluji tě**; r.

Woody Allen); **1998** – Krippendorf's Tribe (**Krippendorfův kmen** – V; r. Todd Holland); Slums of Beverly Hills (Brlohy v Beverly Hills; r. Tamara Jenkinsová); Modern Vampyres (Moderní upíři; r. Richard Elfman); **1999** – American Pie (**Prci, prci, prcičky**; r. Paul Witz); Detroit Rock City (r. Adam Rifkin); But I'm a Cheerleader (Ale já jsem roztleskávačka; r. Jamie Babbit); Freeway II: Confessions of a Trickbaby (Maniak II: Zpovědi šprýmařky; r. Matthew Bright); **2000** – If These Walls Could Talk 2 (TV – **Kdyby zdi mohly mluvit 2** – V; r. Martha Coolidgeová, Jane Andersonová, Anne Hecheová); **2001** – American Pie 2 (**Prci, prci, prcičky 2**; r. James B. Rogers); **Scary Movie 2** (r. Keenen Ivory Wayans); **Kate & Leopold** (r. James Mangold); **2002** – Comic Book Villains (r. James Robinson).

MacDONALDOVÁ Kelly

* 23. února 1976 – Glasgow, Skotsko (Velká Británie)

Měla za sebou pouze amatérské pokusy na jevišti, když se jí podařilo vyhrát konkurz na postavu nezletilé prostořeké Diany, kumpánky heroinové partičky, v kultovní černé komedii **Trainspotting** (r. D. Boyle). Vzápětí vzbudila pozornost titulní rolí dívky, která se marně snaží uniknout životu prostitutky, v dramatu **Stella šlape chodník** (r. C. Giedroycová) a nedávno zaujala úlohou těhotné Mary, za jejíž ztvárnění v nezávislé americké retrokomedii **Dům pro dvě rodiny** (r. R. De Felitta) byla nominována na Independent Spirit Award 1999. Na jevišti se představila jako Donna v komedii Davida Rabeho *Hurlyburly*, inscenované souborem divadla Old Vic.

FILMOGRAFIE:

1995 – **Trainspotting** (r. Danny Boyle); **1996** – *Flowers of the Forrest* (TV – *Lesní květiny*; r. Michael Whyte); *Stella Does*

Tricks (Stella šlape chodník; r. Coky Giedroycová); **1997** – Cousin Bette (**Madam Bette** – V; r. Des McAnuff); **1998** – Elizabeth (**Královna Alžběta**; r. Shekhar Kapur); Splendor (**Čtyři do trojky** – V; r. Gregg Araki); The Loss of Sexual Innocence (**Ztráta sexuální nevinnosti**; r. Mike Figgis); **1999** – Entropy (Entropie; r. Phil Joanou); My Life So Far (Můj dosavadní život; r. Hugh Hudson); Tube Tales (TV – **Historiky z metra** – ČTV; r. Amy Jenkinsová, Stephen Hopkins, Gaby Dellal, Menhaj Huda, Armando Iannucci, Jude Law, Bob Hoskins, Charles McDougall, Ewan McGregor); Two Family House (Dům pro dvě rodiny; r. Raymond De Felitta); House! (**Bingo!**; r. Julian Kemp); **2000** – Cocozza's Way (Cocozzův způsob; r. Peter Capaldi); Some Voices (Nějaké hlasy; r. Simon Cellan Jones); Strictly Sinatra (Přesně Sinatra; r. Peter Capaldi); **2001** – **Gosford Park** (r. Robert Altman).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Premiere, březen 2001, č. 3, s. 98-99.

MacDOWELLOVÁ Andie

(Rose Anderson MacDowell)

* 12. února 1958 – Gaffney, Jižní Karolína (USA)

Vyrůstala se čtyřmi sestrami v malém provinčním městečku. Na její bezstarostné dětství vrhl hlubší stín jenom rozvod rodičů, když jí bylo šest let. Už jako pětiletá pořádala doma varetní představení s tancem a zpěvem. V hereckých pokusech pokračovala na střední škole, kde byla členkou divadelního kroužku. Ve dvaceti letech opustila vysokoškolská studia a zahájila úspěšnou kariéru modelky u agentur Elite a Calvin Klein. Toužila ale stát se herečkou, proto navštěvovala herecké kurzy u Sanforda Meisnera. Před film. kamerou debutovala rolí sličné Jane Porterové, schovanky starého lorda (Ralph Richardson), do níž se zamiluje „pán opic“ (Christophe Lambert), hrdina dobrodružného melodramatu podle románu Edgara R. Burroughse **Tarzan** (r. H. Hudson). Kvůli silnému jižanskému přízvuku byl však její hlas dabován Glenn Closeovou. Mezinárodní popularitu jí přinesla úloha nešťastné a osamělé manželky Ann Millaneyové, která v komorním psychologickém dramatu **Sex, lži a video** (r. S.

Soderbergh) prodělá osvobozující léčebnou terapii svým vztahem k mladíkovi, jehož podivínská záliba pomůže oběma vyrovnat se s vlastními citovými problémy. Třebaže v následujících filmech byla již obsazována jako hvězda vesměs do rolí romanticky založených křehkých žen, výkon ve snímku **Sex, lži a video** nepřekonal žádnou z nich: milionářská dcera a zahradní architektka Brontě Parrishová, jejíž formální manželství s francouzským hudebníkem (Gérard Depardieu) kvůli jeho povolení k americkému pobytu přeroste ve vzájemnou lásku, v romantické komedii **Zelená karta** (r. P. Weir); italská jeptiška a špiónka Anna Baragliová v dobrodružné komedii **Hudson Hawk** (r. M. Lehmann); TV producentka Rita Hansonová, která svým dílem přispěje k charakterové a citové proměně egocentrického pragmatika – úspěšného hlasatele předpovědi počasí (Bill Murray), ve fantastické komedii **Na Hromnice o den více** (r. H. Ramis); výstřední Američanka Carrie, do níž se na jedné ze svateb, na kterých je častým hostem, osudově zamiluje záletný britský mladík (Hugh Grant), v romantické komedii **Čtyři svatby a jeden pohřeb** (r. M. Newell) (nominace na Zlatý glóbus 1994). Dramaticky náročnější roli matky, která přijde o dítě, vytvořila ve film. mozaice podle povídek Raymonda Carvera **Prostřihy** (r. R. Altman). Na podzim 1999 pobývala v Praze v rámci natáčení filmu **Harrison Flowers** (r. E. Chouraqui), v němž hraje ženu pátrající po svém manželovi – fotografovi, ztraceném v balkánské válce. S dráhou fotomodelky se A. MacD. zcela nerozloučila, jak dokazují její reklamní snímky pro světoznámou firmu L'Oréal. 1986-99 byla provdána za módního návrháře Paula Qualleho, s nímž má syna Justina (* 1986) a dcery Rainey (*1989) a Sarah Margaret (* 1995).

FILMOGRAFIE:

1984 – Greystoke: The Legend of Tarzan, Lord of the Apes (**Tarzan**; r. Hugh Hudson); **1985** – St. Elmo's Fire (**Elišův oheň** – V; r. Joel Schumacher); **1988** – Il segreto del Sahara (TV – **Tajemství Sahary** – ČTV; r. Alberto Negrin); **1989** – sex, lies and videotape (**Sex, lži a video**; r. Steven Soderbergh); **1990** – Green Card (**Zelená karta**; r. Peter Weir); The Object of Beauty (**Objekt krásy** – V; r. Michael Lindsay-Hogg); **1991** – **Hudson Hawk** (r. Michael Lehmann); Women & Men: In Love There Are No Rules (TV – **Ženy a muži: V lásce neexistují žádná pravidla**; r. Kristi Zeaová, Mike Figgis, Walter Bernstein); **1992** – The Player (**Hráč**; r. Robert Altman); **Ruby Cairo** (r. Graeme Clifford); **1993** – Groundhog Day (**Na Hromnice o den více**; r. Harold Ramis); Short Cuts (**Prostřihy** – ČTV; r. Robert Altman); Four Weddings and a Funeral (**Čtyři svatby a jeden pohřeb**; r. Mike Newell); **1994** – Bad Girls (**Pistolnice**; r. Jonathan Kaplan); **1995** – Unstrung Heroes (**Hrdinové mého dětství**; r. Diane Keatonová); **1996** – Multiplicity (**Jako vejce vejci**; r. Harold Ramis); **Michael** (r. Nora Ephronová); **1997** – The End of Violence (**Linie násilí**; r. Wim Wenders); **1998** – Shadrach (**Otrok** – V; r. Susanna Styronová); **1999** – Just the Ticket (**Cesta ke štěstí** – V; r. Richard Wenk; + spol. prod.); Muppets from Space (Muppety z vesmíru; r. Tim Hill); The Muse (**Múza**; r. Albert Brooks); **2000** – Harrison's Flowers (**Harrisonovy**

květy; r. Élie Chouraqui); **2001** – Town & Country (Město a venkov; r. Peter Chelsom); Crush (**Druhá míza**; r. John McKay).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Story, 1997, č. 20, s. 18. – Satelit, 1996, č. 49, s. 52-53. – Ano, 1996, č. 45, s. 22-23 (rozhovor). – Týdeník Televize, 1996, č. 15, s. 32-33. – Týdeník Televize, 1995, č. 9, s. 18. – Kinorevue, 1994, č. 4, s. 27. – Květy, 1994, č. 34, s. 18-19. – Denní Telegraf, 8.9.1994, s. 12 (rozhovor). – Kino, 1993, č. 11, s. 22-23. – Týdeník Televize, 1993, č. 32, s. 8. – Teletip, 1993, č. 47, s. 37. – MF Dnes (Víkend), 1993, č. 247, s. 3. – Kinorevue, 1991, č. 25, s. 8-9. – Cinema, 1991, č. 11, s. 28-29. – Ahoj, 1991, č. 36, s. 5.

MACCHIO Ralph

* 4. listopadu 1962 — Huntington, Long Island, New York City (USA)

Vyrůstal jako syn dopravce na Long Islandu. Od dětství se věnoval stepu, tanci a zpěvu. V šestnácti letech začínal bez hereckého vzdělání v TV reklamách a hrál i jednu z hlavních úloh v závěrečných epizodách úspěšného rodinného TV seriálu **Eight Is Enough** (1977-81, Osm je dost). Ve filmu na sebe upozornil rolí Johnnyho Cadea, jednoho z party mladistvých, o jejichž násilnických konfliktech s jiným mládežnickým gangem v oklahomské Tulse vypráví film. adaptace autobiografického románu S. E. Hintonové **Outsideři** (r. F. F. Coppola). Mezinárodní popularitu mu přinesla úloha Daniela La Russoa, který si pod vedením starého Japonce (N. P. Morita) osvojí techniku a filozofii orientálního bojového umění, jímž také ohromuje v sérii karatistických snímků **Karate Kid**, **Karate Kid 2** a **Karate Kid III** (všechny r. J. G. Avildsen). Své hudební schopnosti uplatnil R. M. ve filmu **Křížovatky** (r. W. Hill), v němž ztělesnil kytaristu s klasickým vzděláním Eugena Martonea,

jemuž přátelství se zkušeným bluesovým hudebníkem (Joe Seneca) pomůže objevit nové hudební obzory. Zaujal rovněž úlohou newyorského studenta Billa Gambiniho, kterému pomůže zcela nezkušený právník (Joe Pesci) přesvědčit soud o nespravedlivé obžalobě z vraždy, v komedii **Můj bratranec Vinny** (r. J. Lynn). 1986 debutoval na divadle po boku Roberta De Nira v broadwayské inscenaci hry Reinalda Povoda *Cuba a jeho milovaný syn Teddy*.

FILMOGRAFIE:

1980 – Up the Academy (**Podporujte akademii** – V; r. Robert Downey); **1982** – Dangerous Company (TV – Nebezpečná společnost; r. Lamont Johnson); **1983** – The Outsiders (Outsideři; r. Francis Ford Coppola); **1984** – The Karate Kid (**Karate Kid**; r. John G. Avildsen); Teachers (**Učitelé**; r. Arthur Hiller); The Three Wishes of Billy Grier (TV – Tři přání Billyho Griera; r. Corey Bleachman); **1986** – The Karate Kid, Part II (**Karate Kid 2**; r. John G. Avildsen); Crossroads (Křižovatky; r. Walter Hill); **1988** – Distant Thunder (Vzdálené hřmění; r. Rick Rosenthal); **1989** – The Karate Kid III (**Karate Kid III** – V; r. John G. Avildsen); **1990** – Garwood: Prisoner of War (TV – **Garwood: Válečný zajatec** – V; r. Georg Stanford Brown); **1991** – Too Much Sun (**To je ale teplo!** – V; r. Robert Downey); **1992** – My Cousin Vinny (**Můj bratranec Vinny**; r. Jonathan Lynn); **1993** – Naked in New York (**Nahý v New Yorku** – V; r.

Daniel Algrant); **1999** – Can't Be Heaven (TV – **To ani nemůže být nebe** – ČTV; r. Richard Friedman); **2001** – A Cold Day in August (Chladný den v srpnu; r. Craig Singer).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kinorevue, 1992, č. 5, s. 13, 16.

MacLACHLAN Kyle

* 22. února 1959 – Yakima, Washington (USA)

Je nejstarší ze tří synů burzovního makléře. Divadlu se začal věnovat už na střední škole a tento svůj zájem rozvíjel i na University of Washington v Seattlu, kterou ukončil s titulem bakalář krásných umění. Profesionální hereckou kariéru zahájil úlohou Romea v inscenaci *Romea a Julie* na Oregon Shakespeare Festivalu v Ashlandu. Po návratu do Seattlu 1982 se připojil k avantgardnímu divadlu Empty Space Theatre, kde ho objevil agent, který hledal vhodné adepty na hlavní roli do připravované sci-fi pohádky **Duna** (r. D. Lynch). Přestože mu byla nakonec úloha vévodského syna Paula Atreida svěřena, účast na tomto nákladném a neúspěšném projektu pro něho znamenala značné zklamání. Režisér Lynch si však mladého neznámého herce oblíbil natolik, že s ním napříště počítal jako s protagonistou několika svých dalších kontroverzních filmů. V erotickém thrilleru **Modrý samet** ztělesnil studenta Jeffreyho Beaumonta, který za asistence své přítelkyně (Laura Dernová) pátrá po tajemství barové zpěvačky (Isabella Rosselliniová). Hvězdu z něho však učinila teprve postava

zvláštního agenta FBI Dalea Coopera, vyšetřujícího s komickou puntičkářskou důkladností ve zdánlivě poklidném městečku záhadnou vraždu mladé dívky, jak o tom pojednává TV seriál Twin Peaks (1990-91, **Městečko Twin Peaks** – ČTV). Za tuto roli byl nominován na ceny Emmy 1990 a 1991. Do rafinovaného labyrintu absurdit a zla je vtažen také prokurista Josef K., jehož ztvárnil v další film. adaptaci románu Franze Kafky **Proces** (r. D. Jones). 2002 se oženil s novinářkou Desiree Gruberovou.

FILMOGRAFIE:

1984 – Dune (**Duna** – V; r. David Lynch); **1986** – Blue Velvet (**Modrý samet**; r. David Lynch); **1987** – The Hidden (**Tajemné zlo**; r. Jack Sholder); **1988** – Dream Breakers (TV – **Konec snu** – V/**Ničitelé snů** – ČTV; r. Stuart Millar); **1990** – Don't Tell Her It's Me (**Neprozd' mě** – V; r. Malcolm Mowbray); **1991** – **The Doors** (r. Oliver Stone); Where the Day Takes You (Kam tě den zavede; r. Marc Rocco); **1992** – Twin Peaks: Fire Walk with Me (**Twin Peaks**; r. David Lynch); Rich in Love (**Bohatí láskou** – ČTV; r. Bruce Beresford); The Trial (**Proces** – V; r. David Jones); **1994** – Against the Wall (TV – **Proti zdi** – V; r. John Frankenheimer); The Flintstones (**Flintstoneovi**; r. Brian Levant); **Roswell** – V (TV; r. Jeremy Kagan); Tales from the Crypt III. (TV – **Povídky z krypty III.** – V; r. Stephen Hopkins, Stephen E. DeSouza, Tom Hanks); **1995** – **Showgirls** (r. Paul

Verhoeven); **1996** – The Trigger Effect (**Zpětná vazba** – V; r. David Koepp); Mad Dog Time („**Mrtvý**“ **boss** – V; r. Larry Bishop); Thunder Point/The Windsor Protocol (TV; r. George Mihalka); **1997** – One Night Stand (**Láska na jednu noc**; r. Mike Figgis); **1999** – Route 9 (**Silnice E 9** – KTV; r. David Mackay); **2000** – **Hamlet** – V (r. Michael Almereyda); Timecode (Časový kód; r. Mike Figgis); Perfume (Vůně; r. Michael Rymer); **2001** – Me Without You (Já bez tebe; r. Sandra Goldbacherová); **2002** – Miranda (r. Marc Munden).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kinorevue, 1996, č. 9, s. 52-53. – Kinorevue, 1995, č. 2, s. 14-15. – Film Fan, květen 1994, č. 41, s. 11. – Teletip, 1993, č. 39, s. 39. – Svobodné slovo, 1993, č. 270, s. 3 (rozhovor). – Mladý svět, 1992, č. 31, s. 42 (rozhovor).

MacLAINOVÁ Shirley

(Shirley McLean Beaty)

* 24. dubna 1934 – Richmond, Virgínie (USA)

Její matka byla učitelkou herectví a otec, než se stal realitním makléřem, byl aktivním hudebníkem a učitelem. O tři roky mladší bratr Warren Beatty se později proslavil jako hollywoodský herec, režisér a producent. Od svých necelých tří let se věnovala pod vedením Lisy Gardinerové baletu, v jehož výuce pokračovala ve Washingtonově baletní škole v Arlingtonu. Jako šestnáctiletá vystupovala o prázdninách na jevišti New Yorker City Center v muzikálu Oscara Hammersteina II a Richarda Rodgerse *Oklahoma*. Ihned po maturitě na Lee High School odešla 1952 do New Yorku, kde zahájila profesionální kariéru jako sboristka v broadwayských revuích. 1954 nahradila zraněnou Carol Haneyovou v hlavní roli předsedkyně odborové organizace Babe Williamsové v broadwayském muzikálu George Abbotta a Richarda Adlera *Hra o pyžama*, v něm si jí povšiml hollywoodský producent Hall Wallis, který s ní podepsal sedmiletou smlouvu. Před kamerou debutovala hlavní rolí manželky zavražděného

podivína a hrubiána v černé komedii o trampotách s ukrytím nebožtíka **Potíže s Harrym** (r. A. Hitchcock). Prosadila se zejm. v úlohách nepříliš atraktivních, trochu vulgárních, často naivních, ale téměř vždy dobrosrdečných mladých žen, které se snaží být zdánlivě na mužích nezávislé, avšak vytrvale hledají hlubší citové pouto. Poprvé se ucházela o Oscara 1958 tragikomickou rolí prostitutky Ginny Mooreheadové v adaptaci románu Jamese Jonese **Někteří přišli v chvatu** (r. V. Minnelli). Stejně tak ji minul Oscar 1960; místo toho obdržela cenu BAFTA 1960 a Volpiho pohár na MFF v Benátkách 1960 za roli výtahářky z mamutí newyorské pojišťovny Fran Kubelikové, jejíž láska nakonec připadne smolařskému úředníčkovi z téhož podniku (Jack Lem-mon), v komedii **Byt** (r. B. Wilder). Stříbrným medvědem na MFF v Berlíně 1959 a cenou BAFTA 1959 byl odměněn její výkon v úloze naivní venkovanky Meg Wheelerové, která přichází do New Yorku hledat vhodného partnera, v komedii **Zptej se kterékoli dívky** (r. Ch. Walters). O něco zkušenější a protřelejší se zpočátku jeví také prostitutka Irma, do níž se zamiluje propuštěný policista (Jack Lemmon), v komedii podle muzikálu Alexandra Brefforta **Sladká Irma** (r. B. Wilder); opět se musela spokojit pouze s nominací na Oscara 1963. Tyto postavy, často směšné i výstřední, toužící ani ne tak po manželství jako po opravdovém citu a porozumění, představovaly protiklad k eroticky přitažlivým kráskám, jaké tehdy v Hollywoodu ztělesňovaly zejm. Marilyn Monroeová či Elizabeth Taylorová. Svůj temperament kombinovaný s pohybovými a pěveckými schopnostmi dokonale využila ve film. verzi broadwayského muzikálu Neila Simona **Sladká Charity** (r. B. Fosse), kde jako taxikářka Charity Hope

Valentineová, která sní o měšťácké budoucnosti, zaujala mj. ve vokálně tanečních scénách *Hey! Big Spender*, *If My Friends Could See Me Now* a *There's Gotta Be Something Better Than This*. V pol. 60. let se aktivně zapojila do politiky; jako členka Demokratické strany se angažovala 1968 v předvolební kampani Roberta Kennedyho a 1972 podporovala Nixonova protivníka George McGoverna. Když se po několikaleté odmlce, vyplněné mj. příležitostným vystupováním v nočních klubech Las Vegas s Frankem Sinatrou, Deanem Martinem a Sammy Davisem jr. a v sólové one woman show *A Gypsy In My Soul* (1976; *Cikáni v mé duši*), vrátila koncem 70. let na film. plátno, rázem si zjedнала respekt jako charakterní herečka, která se dokázala bez problémů přehrát do rolí stárnoucích šarmantních matek, řešících nepříjemné rodinné problémy. Psychologicky působivou kreaci, jež jí vynesla Oscara 1983 a Donatellova Davida 1984, předvedla v postavě ovdovělé Aurory Greenwayové, o jejímž proměnlivém vztahu k tvrdohlavé dospělé dceři (Debra Wingerová) a výstřednímu sousedovi (Jack Nicholson) vypráví sentimentální melodrama **Cena za něžnost** (r. J. L. Brooks). Neméně zdařile se zhostila titulní úlohy despotické učitelky klavíru ruského původu, za jejíž ztvárnění v nostalgickém dramatu **Madame Sousatzka** (r. J. Schlesinger) získala Zlatý glóbus 1988 a Velkou zvláštní cenu poroty na MFF v Benátkách 1988. Bezúspěšně se ucházela o Zlatý glóbus 1994 za roli svěhlavé a urážlivé vdovy po bývalém prezidentovi USA Tess Carlisleové, jejímž rozmarům se nehodlá podříditi tvrdohlavý velitel její ochranky (Nicholas Cage), v psychologickém filmu **Hlídat Tess** (r. H. Wilson). Za své celoživotní dílo byla poctěna Zlatým medvědem na MFF v Berlíně 1999. Od 60. let zcestovala

nejexotičtější končiny světa (mj. Indii a Jižní Afriku) a ze své návštěvy Číny natočila spolu s Claudií Weillovou dokumentární snímek **Druhá polovina nebe: Vzpomínky na Čínu**, který byl nominován na Oscara 1974. Svůj všestranný talent prezentovala v postavě cestující novinářky a fotografky ve vlastním TV seriálu **Shirle's World** (1971-72, Shirleyin svět) a 1991 podnikla turné po USA a Evropě se svou muzikálovou show *Out There Tonight*. Své zkušenosti a zážitky z cest, uměleckého života a duchovních sfér publikovala v knihách *Dont Fall off the Mountain* (1970, Nespádněte z hory), *You Can Get There from Here* (1975, Dostanete se tam odsud), *Out on a Limb* (1983, Na tenkém ledě), *Dancing in the Light* (1985, Tančit ve světle), *Lt's All in the Playing* (1987, Je to všechno ve hraní), *Going Within* (1989, Jít do sebe), *Coming to Terms* (1991). Je také známou vyznavačkou orientálních náboženství a filozofií, jasnovidkou a odbornicí na okultní vědy a převtělování. Byla hostem MFF v Karlových Varech 1962. Z manželství s režisérem a producentem Steve Parkerem (1954-82) pochází dcera Sachi Parkerová (* 1956), která se věnuje také herecké kariéře.

FILMOGRAFIE:

1955 – The Trouble with Harry (**Potíže s Harrym** – ČTV; r. Alfred Hitchcock); Artists and Models (Umělci a modelky; r. Frank Tashlin); **1956** – Around the World in 80 Days (**Cesta kolem světa za 80 dní**; r. Michael Anderson); **1958** – Hot Spell (Období veder; r. Daniel Mann); The Sheepman (**Ovčák** – ČTV;

r. George Marshall); The Matchmaker (Dohazovačka; r. Joseph Anthony); Some Came Running (Někteří přišli v chvatu; r. Vincente Minnelli); **1959** – Ask Any Girl (Zeptej se kterékoli dívky; r. Charles Walters); Career (Kariéra; r. Joseph Anthony); **1960** – The Apartment (**Byt**; r. Billy Wilder); Can-Can (**Kankán** – ČTV; r. Walter Lang); Ocean's Eleven (Oceánová jedenáctka; r. Lewis Milestone); **1961** – All in a Night's Work (Samá práce přes noc; r. Joseph Anthony); Two Loves (Dvě lásky; r. Charles Walters); The Children's Hour (Dětská hodinka; r. William Wyler); My Geisha (Moje gejša; r. Jack Cardiff); **1962** – Two for the Seesaw (**Dva na houpačce** – ČTV; r. Robert Wise); **1963** – Irma la Douce (**Sladká Irma**; r. Billy Wilder); What a Way to Go (**Dolarová manželství**; r. J. Lee Thompson); **1964** – John Goldfarb, Please Come Home (Johne Goldfarbe, prosím, vrať se domů; r. J. Lee Thompson); The Yellow Rolls-Royce (**Žlutý rolls-royce** – ČTV; r. Anthony Asquith); **1966** – **Gambit** – ČTV (r. Ronald Neame); **1967** – Woman Times Seven (**Sedmkrát žena** – ČTV; r. Vittorio De Sica); **1968** – Sweet Charity (**Sladká Charity** – ČTV; r. Bob Fosse); The Bliss of Mrs. Blossom (Blaho paní Blossomové; r. Joseph McGrath); **1969** – Two Mules for Sister Sara (**Dva mezci pro slečnu Sáru** – ČTV; r. Don Siegel); **1971** – Desperate Characters (Zoufalé postavy; r. Frank D. Gilroy); The Possession of Joel Delaney (Posedlost Joela Delaneyho; r. Waris Hussein); **1974** – The Other Half of the Sky: A China Memoir (D – Druhá polovina nebe: Vzpomínky na Čínu;

r. Shirley MacLaineová, Claudia Weillová; + sc., prod.); **1976** – Life Goes to the Movies (TV – Život vchází do filmů; r. Mel Stuart); **1977** – The Turning Point (**Nový začátek – V/Okamíik zvratu** – ČTV; r. Herbert Ross); **1979** – Being There (**Byl jsem při tom**; r. Hal Ashby); **1980** – A Change of Seasons (**Sezóna proměn** – V; r. Richard Lang); Loving Couples (**Zamilované dvojice** – ČTV; r. Jack Smight); **1983** – Terms of Endearment (**Cena za něžnost**; r. James L. Brooks); **1984** – Cannonball Run II (**Velký závod II** – V; r. Hal Needham); **1986** – Out on a Limb (TV – **Na tenkém ledě** – ČTV; r. Robert Butler; + námět, spol. sc.); **1988** – Madame Sousatzka (r. John Schlesinger); **1989** – Steel Magnolias (**Ocelové magnólie** – V; r. Herbert Ross); Waiting for the Light (Čekání na světlo; r. Christopher Monger); **1990** – Postcards from the Edge (**Pohlednice z Hollywoodu**; r. Mike Nichols); **1991** – Defending Your Life (**Chraň si svůj život** – V; r. Albert Brooks); **1992** – Used People (**Svatba, nebo pohřeb?** – V; r. Beeban Kidronová); **1993** – Wrestling Ernest Hemingway (**Zápas s Hemingwayem** – V; r. Randa Hainesová); **1994** – Guarding Tess (**Hlídat Tess** – V; r. Hugh Wilson); **1995** – The Celluloid Closet (D – **4% filmová tajemství** – KTV; r. Rob Epstein, Jeffrey Friedman); The West Side Waltz (TV; r. Ernest Thompson); **1996** – Mrs. Winterbourne (**Vzala jsem si mrtvého muže** – V; r. Richard Benjamin); The Evening Star (**Večernice**; r. Robert Harling); **1997** – A Smile Like Yours (**Od ucha k uchu** – V; r. Keith Samples); **1999** – Joan of Arc (TV – **Johanka z**

Arku – V; r. Christian Duguay); Forever Hollywood (D – Navždy Hollywood; r. Todd McCarthy); **2000** – Bruno (r. Shirley MacLaineová); Reel Models: The First Women of Film (TV, D – Roztočené modely: První ženy filmu; r. Susan Kochová, Christopher Koch); **2001** – These Old Broads (TV – Tyhle staré ženské; r. Matthew Diamond); **2002** – Carolina (r. Marleen Gorrisová).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

MacLAINE, Shirley: Na tenkém ledě. Benátky nad Jizerou, Voda 1997, 347 s. – MacLAINE, Shirley: Tušenie svetla. Bratislava, Obzor 1994. – MacLAINE, Shirley: Tančit ve světle. Praha, Quintet 1993, 391 s. – Story, 1999, č. 12, s. 36-38. – Týdeník Televize, 1993, č. 19, s. 8-9. – Kino, 1992, č. 2, s. 6-7. – Kinorevue, 1991, č. 15, s. 8. – Kino, 1987, č. 22, s. 7. – Film a divadlo, 1987, č. 22, s. 28-29. – Záběr, 1984, č. 10, s. 6. – Květy, 1984, č. 45, s. 12. – 100+1 ZZ, 1984, č. 17, s. 40-41. – Lidová demokracie, 4.8.1984, s. 6. – 100+1 ZZ, 1971, č. 23, s. 59-61. – Film a divadlo, 1970, č. 5, s. 14-15. – Vlasta, 1966, č. 52, s. 13. – Divadelní a filmové noviny, 1965, č. 25-26 (rozhovor). – Kino, 1963, č. 16, s. 13 (rozhovor).

MACY William H.

(William Hall Macy)

* 13. března 1950 – Miami, Florida (USA)

Vyrůstal v Georgii a Marylandu a původně chtěl být veterinářem. Absolvoval Goddard College ve Vermontu a se svým spolužákem, známým dramatikem Davidem Mametem, založil chicagské divadelní soubory St. Nicholas Theater Company a Atlantic Theater Company. Od poč. 80. let účinkoval v New Yorku na mimobroadwayských jevištích, kde se představil např. v Shakespearově dramatu *Večer tříkrálový* a ve hrách A. R. Gurneyho jr. *The Dining Room*, Christophera Duranga *Baby with the Bathwater*, Keithe Reddina *Life During Wartime* a Davida Mameta *Oleanna*. Na Broadwayi debutoval v dramatu Thorntona Wildera *Naše městečko*. Současně se uplatnil ve filmu i v TV, kde mj. vystoupil v seriálu **Chicago Hope** (**Nemocnice Chicago Hope** – ČTV) a jako host se objevil v seriálech **Spenser: For Hire**, **Kate & Allie**, **The Famous Teddy Z**, **The Equalizer**, **Law & Order**, **ER** (**Pohotovost** – ČTV). Působí rovněž jako divadelní a TV režisér; pro kabelovou TV stanici HBO natočil satirické drama

ze zákulisí TV zpravodajství **Neupřímné sliby**. Jeho zatím nejvýznamnější film. úlohou, za niž byl nominován na Oscara 1995, je postava smolařského obchodníka s auty Jerryho Lundegaarda, který si najme dvojici zabijáků (Steve Buscemi a Peter Stormare) k odstranění své manželky (Kristin Rudrüdová), v kriminálním filmu podle skutečné události **Fargo** (r. J. Coen). V únoru 2000 se představil se souborem Atlantic Theater Company na jevišti londýnského divadla Donmar Warehouse v dramatu Davida Mameta *Americký bizon*.

FILMOGRAFIE:

1978 – The Awakening Land (TV – Probouzející se země; r. Boris Sagal); **1980** – Foolin' Around (Flinkání; r. Richard T. Heffron); Somewhere in Time (Někde v čase; r. Jeannot Szwarc); **1983** – Without a Trace (**Beze stopy** – V; r. Stanley R. Jaffe); The Cradle Will Fall (TV – **Kolébka snů** – ČTV; r. John Llewellyn Moxey); **1985** – The Last Dragon (Poslední drak; r. Michael Schultz); **1987** – Radio Days (**Zlaté časy rádia** – ČTV; r. Woody Allen; pouze hlas); House of Games (**Dům her** – V; r. David Mamet); **1988** – The Murder of Mary Phagan (TV – Vražda Mary Phaganové; r. Billy Hale); Things Change (**S mafií v patách** – V; r. David Mamet); Lip Service (TV – Neupřímné sliby; r. William H. Macy; pouze r.); **1991** – Homicide (**Vražda** – ČTV; r. David Mamet); Shadows and Fog (**Stíny a mlha**; r. Woody Allen); **1992** – In the Line of Duty: Siege at Marion (TV –

Při výkonu služby: Obléhání v Marion – ČTV; r. Charles Haid); A Private Matter (TV – **Soukromá záležitost** – ČTV; r. Joan Micklin Silverová); The Water Engine (TV – **Vodní motor** – ČTV; r. Steven Schachter); A Murderous Affair: The Carolyn Warmus Story (TV – **Případ vraždy Carolyn Warmusové** – KTV; r. Martin Davidson); Twenty Bucks (Dvacet dolarů; r. Keva Rosenfeldová); **1993** – The Heart of Justice (TV – Srdce spravedlnosti; r. Bruno Barreto); Benny & Joon (**Benny a Joon** – V; r. Jeremiah Chechik); Seachering for Bobby Fischer/Innocent Moves (**Nevinné tahy** – V; r. Steven Zaillian); **1994** – Being Human (**Jsme jenom lidi** – V; r. Bill Forsyth); The Client (**Nebezpečný klient**; r. Joel Schumacher); Dead on Sight (TV – **Smrt v dohledu** – ČTV; r. Ruben Preuss); **Oleanna** – ČTV (r. David Mamet); Above Suspicion/The Rhinehart Theory (TV – **Mimo podezření** – ČTV; r. Steven Schachter; + spol. sc.); Evolver (r. Mark Rosman; pouze hlas); Murder in the First (Vražda prvního stupně; r. Marc Rocco); **1995** – In the Shadow of Evil (TV – **Ve stínu zla** – V; r. Daniel Sackheim); Mr. Holland's Opus (**Opus pana Hollanda**; r. Stephen Herek); **Fargo** (r. Joel Coen); **1996** – Andersonville Parts I & II (TV – **Věznice Andersonville 1,2** – V; r. John Frankenheimer); Down Periscope (**Periskop nahoru a dolů!**; r. David S. Ward); Ghosts of Mississippi (**Duch minulosti**; r. Rob Reiner); **1997** – Colin Fitz (r. Robert Bella); **Air Force One** (r. Wolfgang Petersen); Boogie Nights (**Hříšné boogie**; r. Paul Thomas Anderson); Wag

the Dog (**Vrtěti psem**; r. Barry Levinson); Jerry and Tom (**Jerry & Tom** – V; r. Saul Rubinek); **1998** – Pleasantville (**Pleasantville: Městečko zázraků**; r. Gary Ross); The Con (**Podfuk** – V/**Podvod** – JTV; r. Steven Schachter); **Psycho** (r. Gus Van Sant); A Civil Action (**Žaloba** – V; r. Steven Zaillian); **1999** – Happy, Texas (**Happy Texas**; r. Mark Illsley); **Mystery Men** – V (r. Kinka Usher); **Magnolia** (r. Paul Thomas Anderson); The Night of the Headless Horseman (TV, A – Noc bezhlavého jezdce; r. John Shirley; pouze hlas); **2000** – State and Main (r. David Mamet); Panic (r. Henry Bromell); **2001** – Door to Door (TV; r. Steven Schachter; + spol. sc.); Jurassic Park III (**Jurský park 3**; r. Joe Johnston); Focus (r. Neal Slavin); Welcome to Collinwood (Vítejte v Collinwoodu; r. Anthony Russo, Joseph Russo).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Cinema, 2000, č. 6, s. 56-57.

MADIGANOVÁ Amy

* 11. září 1951 – Chicago, Illinois (USA)

Je dcerou chicagského TV komentátora. Od dětství vynikala ve zpěvu a hře na klávesové nástroje a v hudebním vzdělávání pokračovala na Chicago Conservatory of Music. Poté vystudovala filozofii na Marquette University v Milwaukee, kde se začala věnovat divadlu. Svou uměleckou dráhu však zahájila jako zpěvačka dívčí rockové skupiny Jelly, s níž vystupovala deset let po klubech a nahrávala i pro gramofonovou firmu Elektra. Během působení v Kalifornii pracovala v umělecké galerii a absolvovala hereckou průpravu v losangeleském Institutu Lee Strasberga. Uplatnila se jak na divadle, tak i v TV a před film. kamerou, kde debutovala rolí dívky z rozvrácené rodiny Terry Jean Mooreové, která si odpykává dvacetiletý trest ve vězení, kde se jí narodí dítě, v dramatu **Dítě lásky** (r. L. Peerce). Většina jejích dalších partů byla vedlejších, přesto některými z nich na sebe upozornila. Zajímavou kreaci předvedla mj. v postavě dívky jménem McCoyová, která pomáhá hlavnímu hrdinovi (Michael Paré) při pátrání po unesené rockové zpěvačce (Diane Laneová), v akčním snímku **Ohně v ulicích** (r. W. Hill). Zatím nejvyšší ocenění, nominaci na Oscara 1985, jí vynesla vedlejší úloha tvrdohlavé dcery Sunny, která se nechce smířit s tím, že otec (Gene Hackman) odchází od rodiny kvůli jiné ženě (Ann-Margret), v melodramatu **Dvakrát za život** (r. B. Yorkin). Úspěšně se prosadila také v TV, kde za roli čerstvé právničky v dramatu **Roe proti Wade** byla nominována na cenu Emmy

1989. Při natáčení společenského dramatu **Místa v srdci** (r. R. Benton), v němž ztělesnila rozhodnou učitelku Violu Kelseyovou, se A. M. sblížila s hercem Edem Harrisem, za kterého se 1983 provdala a po jehož boku ještě hrála v protirasistickém dramatu **Alamo Bay** (r. L. Malle).

FILMOGRAFIE:

1981 – Crazy Times (TV – Bláznivé časy; r. Lee Philips); The Ambush Murders (TV – Vraždy ze zálohy; r. Steven Hilliard Stern); Victims (TV – Oběti; r. Jerrold Freedman); **1982** – Love Child (**Dítě lásky** – ČTV; r. Larry Peerce); **1983** – Love Letters (Milostné dopisy; r. Amy Jonesová); Travis McGee (TV; r. Andrew V. McLaglen); The Day After (TV – **Den poté** – ČTV; r. Nicholas Meyer); **1984** – In Our Hands (D – V našich rukou; r. neuvedena); Streets of Fire (**Ohně v ulicích** – ČTV; r. Walter Hill); Places in the Heart (**Místa v srdci**; r. Robert Benton); **1985** – Alamo Bay (r. Louis Malle); Twice in a Lifetime (**Dvakrát za život**; r. Bud Yorkin); The Laundromat (TV – Samoobslužná prádelna; r. Robert Altman); **1987** – Nowhere to Hide (**Osudná štvance** – V; r. Mario Azzopardi); **1988** – Prince of Pennsylvania (**Princ z Pensylvánie** – V; r. Ron Nyswaner); **1989** – Field of Dreams (**Hřiště snů** – V; r. Phil Alden Robinson); Uncle Buck (**Strýček Buck** – ČTV; r. John Hughes); Roe vs. Wade (TV – Roe proti Wade; r. Gregory Hoblit); **1990** – Lucky Day (TV – **Šťastný den** – KTV; r. Donald Wrye); **1993** –

The Dark Half (**Temná polovina – V/Temná tvář – ČTV/Druhé já** – KTV; r. George A. Romero); **1994** – And Then There Was One (TV – **A pak tam byl jeden** – KTV; r. David Jones); **1995** – 500 Nations (TV – 500 národů; r. Jack Leustig); The Way West (TV – Stav Západu; r. Ric Burns; pouze hlas); Female Perversions (Ženské zvrácenosti; r. Susan Streitfeldová); **1996** – Riders of the Purple Sage (TV – **Jezdci purpurových stepí** – V; r. Charles Haid; + spol. prod.); **1997** – Thomas Jefferson (TV, D; r. Ken Burns; pouze hlas); Loved (r. Erin Dignam); **1998** – With Friends Like These... (r. Philip Messina); A Bright Shining Lie (TV – **Jasná lež** – V; r. Terry George); **1999** – Having Our Say: The Delany Sisers' First 100 Years (TV; r. Lynne Littmanová); **2000** – Pollock (r. Ed Harris); The Sleepy Time Gal (r. Christopher Munch); In the Name of the People (TV – Ve jménu lidu; r. Peter Levin); **2001** – The Laramie Project (TV; r. Moisés Kaufman); Shot in the Heart (Výstřel do srdce; r. Agnieszka Hollandová); Time for Dancing (TV – Čas k tanci; r. Peter Gilbert).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kino, 1989, č. 16, s. 11.

MADONNA

(**Madonna Louise Veronica Ciccone**)

* 16. srpna 1958 (1959) – Bay City, Michigan (USA)

Vyrůstala jako třetí z osmi dětí inženýra italského původu. V osmi letech jí zemřela matka na rakovinu prsu. Z dívčí katolické školy přešla do tanečních kurzů a později studovala balet na University of Michigan. Odešla do New Yorku za praxí v souboru Alvina Aileyho, spolupracovala s choreografem Pearlem Langem a 1979 vystupovala v revui Patricka Hernandeze, s níž také krátce zpívala v Paříži. Po návratu do USA se stala členkou skupiny svého tehdejšího přítele Dana Gilroye The Breakfast Club, pak tančila v souboru Emmenon a 1983 vydala u gramofirmy Siry své první album, nazvané jejím příštím stručným jménem *Madonna*. Mezinárodní popularitu jí zajistily teprve další LP desky *Like a Virgin* (1984, Jako panna) a *True Blue* (1986). Postupně se vedle Michaela Jacksona stala určitým sociologickým fenoménem, jednou z komerčně nejúspěšnějších a nejkontroverznějších postav populární hudby 80. a 90. let, jejíž slávu do značné míry ovlivňují zejm.

mimohudební činitele: promyšleně dojemné i svádivé videoklipy, dráždivá kostýmní stylizace na pódiu, směs zvrhlosti i ctnosti, vyzývavosti i cudnosti, nepokrytě poučená film. idoly (Mae Westová, Carole Lombardová, Marlene Dietrichová a především Marilyn Monroeová). Na většině písniček se sama autorsky podílí se svými stálými spolupracovníky Stevem Brayem a Patrickem Leotardem. Více než jedenáct z jejích hitů se umístilo na prvních pěti místech v US-hitparádě. Touha prosadit se i na film. plátně se jí postupně také splnila, třebaže začínala v laciném erotickém filmu (**Jistá oběť**). Zaujala však teprve úlohou výstřední, nespoutané rockerky jménem Susan, s jejímž životním stylem se pokouší ztotožnit znuděná vdaná dívka (Rosanna Arquetteová), v komedii **Hledám Susan. Zn.: Zoufale...** (r. S. Seidelmanová). Obdobný typ nekonformní průšvihářské dívky vytvořila v bláznivé komedii **Kdo je ta holka** (r. J. Foley), kde si zahrála nespravedlivě uvězněnou Nikki Finnovou, jejímuž bezprostřednímu kouzlu a temperamentu propadne etablovaný právník (Griffin Dunne). Během jejího šestiměsíčního turné 1990 vznikl převážně černobílý dokument **S Madonnou v posteli** (r. A. Keshishian), otevřený pohled do zákulisí a do soukromí zbožňované i zatracované hvězdy. Mezi jejími postavami blond'atých vampů (mj. **Dick Tracy**) vyniká zejm. úloha tajemné Rebeccy Carlsonové, obviněné z vraždy staršího bohatého milence, jejímuž destruktivnímu kouzlu propadá ženatý advokát (Willem Dafoe), který ji obhajuje u soudu, v erotickém thrilleru **Tělo jako důkaz** (r. U. Edel). 1988 debutovala na divadle po boku Joe Mantegny a Rona Silvera v broadwayské inscenaci hry Davida Mameta *Speed-the-Plow*. 1985-1987

upoutávala pozornost bulvárního tisku zejm. svým manželstvím s hercem Seanem Pennem, kterého měla za partnera v nezdařeném retrosnímku **Šanghajské překvapení** (r. J. Goddard). Zásadní zlom v jejím profesionálním i osobním životě nastal v pol. 90. let, kdy se jí rázem splnila dvě přání, což vedlo k výrazné proměně její image na veřejnosti. Po několikaletém snažení byla obsazena do titulní role Evy Perónové, za jejíž ztvárnění ve film. adaptaci životopisné rockové opery Andrewa Lloyd Webera a Tima Riceho **Evita** (r. A. Parker) získala Zlatý glóbus 1996. Druhou radostnou událostí bylo narození dcery Lourdes Maria Ciccone (* 1996), jejímž otcem je kubánský emigrant Carlos Leon. Ze vztahu s britským režisérem Guy Ritchiem (film **Sbal prachy a vypadni**) pochází syn Rocco (* 2000).

FILMOGRAFIE:

1981 – A Certain Sacrifice (Jistá oběť; r. Stephen Jon Lewicky);
1985 – Vision Quest (**Vidina vítězství – V/Hledání vidiny** – KTV; r. Harold Becker); Desperately Seeking Susan (**Hledám Susan. Zn.: Zoufale...** – V; r. Susan Seidelmanová); **1986** – Shanghai Surprise (**Šanghajské překvapení** – ČTV; r. Jim Goddard); **1987** – Who's That Girl (**Kdo je ta holka** – V; r. James Foley); **1989** – Bloodhounds of Broadway (**Vražda na Broadwayi** – V; r. Howard Brookner); **1990** – **Dick Tracy** – ČTV (r. Warren Beatty); **1991** – Truth or Dare: In Bed with Madonna (**S Madonnou v posteli**; r. Alek Keshishian); Shadows and Fog

(**Stíny a mlha**; r. Woody Allen); **1992** – A League of Their Own (**Velké vítězství**; r. Penny Marshall); Body of Evidence (**Tělo jako důkaz**; r. Uli Edel); **1993** – Dangerous Game/Snake Eyes (**Nebezpečná hra – V/Hazardní hra – V**; r. Abel Ferrara); **1995** – Blue in the Face (**Vztek – V**; r. Wayne Wang, Paul Auster); Four Rooms (**Čtyři pokoje**; r. Allison Andersová, Alexandre Rockwell, Robert Rodriguez, Quentin Tarantino); **1996** – Girl 6 (**Sex po telefonu**; r. Spike Lee); **Evita** (r. Alan Parker); **2000** – The Next Best Thing (**Příští správná věc**; r. John Schlesinger); **2002** – Love, Sex, Drugs & Money (Láska, sex, drogy a peníze; r. Guy Ritchie).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

STERN, Daniel: Madonna. Proměny vévodkyně sexu. Praha, Nakladatelství KnihaCentrum 1998, 95 s. – EDENHOFEROVÁ, Julia: Madonna. Bratislava, Genezis 1991, 128 s. – Pátek Lidových novin, 22.6.2001, č. 25, s. 30-35. – Cinema, 2000, č. 12, s. 164-165 (rozhovor). – Rock & Pop, září 2000, s. 67-71. – Total Film, červenec 2000, č. 5, s. 46-47. – Story, 2000, č. 18, s. 7-9. – Story, 1999, č. 44, s. 10-11. – Satelit, 1998, č. 42, s. 58-59. – Vlasta, 1998, č. 17, s. 22. – Květy, 1998, č. 15, s. 18-19. – Kinorevue, 1997, č. 1, s. 18-21. – Týdeník Televize, 1996, č. 29, s. 54. – Satelit, 1996, č. 20, s. 52-53. – Výběr, 1994, č. 48, s. 14-15. – Film Fan, květen 1993, č. 29, s. 6 (rozhovor). – Reflex,

1993, č. 7, s. 50-56. – Týdeník Televize, 1993, č. 17, s. 8-9. – Týdeník Televize, 1992, č. 40, s. 8. – Cinema, 1991, č. 9, s. 9. – Kinorevue, 1991, č. 16, s. 8-9. – Film Fan, 1991, č. 9, s. 24-28. – Playboy, prosinec 1991, s. 42-49 (rozhovor). – Rock & Pop, 1991, č. 19, s. 1213. – Premiéra, listopad 1990, s. 28-29. – Kino, 1988, č. 20, s. 11.

MADSEN Michael

* 25. září 1958 – Chicago, Illinois (USA)

V dětství si nemohl stěžovat na nedostatek silných zážitků; jeho otec – profesionální hasič – ho bral občas s sebou na noční akce. Poté, co se rodiče rozvedli, když mu bylo devět let, vyrůstal se dvěma sourozenci u matky, TV scenáristky a dokumentaristky. Místo učení se potuloval s kumpány pochybné pověsti a několikrát skončil přes noc na policejní stanici. Po vzoru své mladší sestry Virginie se začal věnovat herectví, jehož základy získal v chicagském divadelním souboru Steppenwolf Theater, kde účinkoval v dramatinizaci Steinbeckovy novely *O myších a lidech* a ve Williamsově dramatu *Tramvaj do stanice Touha*, v němž debutoval 1992 také na Broadwayi. Cesta k úspěchu před film. kamerou nebyla snadná a vedla přes práci pumpaře v Beverly Hills, krátké, zato však bouřlivé manželství s Georganne LaPerovou (sestra zpěvačky a herečky Cher) a účinkování v podřadných nízkorozpočtových filmech. První významnější rolí byla postava dobrosrdečného Jimmyho, který se snaží pomoci své přítelkyni (Susan Sarandonová) v nesnázích, v psychologicko-

dobrodružné road movie **Thelma a Louise** (r. R. Scott). Většinou však vytváří menší, ale výrazné úlohy výstředních a neurotických mužů, za které místo slov promlouvají činy: psychopatický mučitel Mr. Blonde v kultovní krimi **Gauneři** (r. Q. Tarantino), profesionální zločinec Rudy Travis v kriminálním thrilleru **Útěk do Mexika** (r. R. Donaldson), vůdce motocyklového gangu Krvák v motorkářském thrilleru **Ve stínu gangu** (r. L. Ferguson), brutální gangster Sonny Black ve snímku z prostředí newyorské mafie **Krycí jméno Donnie Brasco** (r. M. Newell). Jako vyznavač rychlé jízdy na motocyklu Harley Davidson má vytetovaného orla (symbol této značky) na levém rameni. Jeho sestra Virginia Madsenová je známou herečkou.

FILMOGRAFIE:

1983 – Special Bulletin (TV – Zvláštní zpráva; r. Edward Zwick); WarGames (**Válečné hry** – V; r. John Badham); **1984** – Racing with the Moon (**O závod s měsícem** – ČTV; r. Richard Benjamin); The Natural (**Přirozený talent**; r. Barry Levinson); **1985** – Our Family Honor (TV – Naše rodinná čest; r. Robert Butler); **1986** – Blood Red (Červené jako krev; r. Peter Masterson); **1988** – Shadows in the Storm (Stíny v dešti; r. Terrell Tannen); **1989** – Kill Me Again (**Zabij mě opět** – V/**Zabij mě znovu!** – ČTV; r. John Dahl); **1990** – The End of Innocence (Konec nevinnosti; r. Dyan Cannonová); **Montana** – ČTV (TV; r. William A. Graham); **1991** – **The Doors** (r. Oliver Stone);

Thelma & Louise (**Thelma a Louise**; r. Ridley Scott); Reservoir Dogs (**Gauneři** – V; r. Quentin Tarantino); **1992** – Straight Talk (**Haló, tady Shirlee** – ČTV; r. Barnet Kellman); Baby Snatcher (TV – **Matkou za každou cenu** – V/**Únos** – ČTV; r. Joyce Chopraová); Trouble Bound (**Na útěku za průšvihem** – V/**Potíže** – ČTV; r. Jeffrey Reiner); Fixing the Shadow (**Ve stínu gangu**; r. Larry Ferguson); Inside Edge (**Uvnitř ohně** – V; r. Warren Clark); Almost Blue (**Téměř na dně** – V; r. Keoni Waxman); **1993** – A House in the Hills (Dům v horách; r. Ken Wiederhorn); Free Willy (**Zachraňte Willyho!**; r. Simon Wincer); Money for Nothing (Peníze za nic; r. Ramon Menendez); Dead Connection/Lights Out (**Zhasnutá světla** – ČTV; r. Nigel Dick); **1994** – The Getaway (**Útěk do Mexika**; r. Roger Donaldson); Season of Change (**Čas proměn** – ČTV; r. Robin P. Murray); Blue Tiger (**Modrý tygr** – V/**Modrý tygr – Americká yakuza 2** – KTV; r. Norberto Barba); **Wyatt Earp** (r. Lawrence Kasdan); **1995** – Free Willy 2 (**Zachraňte Willyho 2**; r. Dwight Little); Species (**Mutant**; r. Roger Donaldson); Man with a Gun (**Profík** – V; r. David Wyles); Mulholland Falls (**Boss** – V; r. Lee Tamahori); **1996** – The Winner (**Vítěz** – ČTV; r. Alex Cox); The Last Days of Frankie the Fly (**Poslední dny Frankieho Flye** – V; r. Peter Markle); **1997** – Donnie Brasco (**Krycí jméno Donnie Brasco**; r. Mike Newell); The Maker (**Suverén** – V; r. Tim Hunter); The Sender (Vysílač; r. Richard Pepin); Rough Draft (TV – **Vrahova zpověď** – ČTV; r. Joshua Wallace); Detour

(**Zkouška naostro** – ČTV; r. Joey Travolta); Executive Target
(**Terč: Prezident USA** – V; r. Joseph Merhi); **1998** – Species II
(**Mutant 2** – V; r. Peter Medak); Fait Accompli (r. Andrzej
Sekula); Supreme Sanction (TV – **Vlčice** – V; r. John Terlesky);
Vengeance Unlimited (TV – **Pomsta – s.r.n.** – ČTV; r. James
Frawley); Surface to Air (**Souboj na obloze** – ČTV; r. Rodney
McDonald); **1999** – The Florentine (**Bar Florentine** – V; r. Nick
Stagliano); The Stray (r. Kevin Mock); The Alternate (r. Sam
Firstenberg); **2000** – High Noon (TV – V pravé poledne; r. Rod
Hardy); The Price of Air (Cena vzduchu; r. Josh Evans);
Backroad Justice (r. Eric Weston); The Inspectors 2: A Shred of
Evidence (TV – **Vyšetřovatelé 2: Střípky důkazů** – KTV; r.
Brad Turner); **2001** – Big Apple (TV – Velké jablko; r. Charles
Haid); Pressure Point (r. Eric Weston).

MADSENOVÁ Virginia

* 11. září 1963 – Winnetka, Illinois (USA)

Pochází z filmářské rodiny; její o pět let starší bratr Michael Madsen je také herec. Už během středoškolských studií navštěvovala herecké kurzy, v čemž ji podporovala její matka, chicagská TV filmářka. Vystudovala divadlo na Northwestern University a herectví dále studovala u Teda Lisse v Chicagu. Jako jednadvacetiletá se dala přesvědčit svou agentkou, že v Chicagu si kromě práce v reklamě příliš peněz nevydělá, proto odešla do Kalifornie, kde pracovala jako číšnice a doručovatelka telegramů, než se uplatnila v TV. Její první větší film. rolí byla princezna Irulan v epické sci-fi pohádce **Duna** (r. D. Lynch). Do širšího diváckého povědomí se však zapsala úlohou milenky italského fašistického vůdce (George C. Scott) v TV dramatu **Mussolini: Nevypovězený příběh** a postavou manželky tiskového magnáta Randolpha Hearsta (Robert Mitchum) v TV snímku **Hearst a Daviesová**. Přesvědčivý portrét znužené a sexuálně nenasytné ženy z maloměsta podala v úloze Dolly Harshawové, manželky postaršího majitele autobazaru, která se pokusí zneužít přitažlivého

cizince (Don Johnson) ke svým nekalým cílům, v erotickém thrilleru podle románu Charlese Williamse **Žhavé místo** (r. D. Hopper). Příležitostně účinkuje V. M. také na divadle, kde se představila mj. ve hře Václava Havla *Largo desolato*. 1988 se provdala za režiséra Dannyho Hustona, který ji obsadil do svých dvou filmů, do adaptace románu Thorntona Wildera **Pan North** a do životopisného snímku o francouzské spisovatelce **Colette**.

FILMOGRAFIE:

1982 – A Matter of Principle (TV – Věc principu; r. Gwen Arner);
1983 – Class (**Třída** – V; r. John Carlino); **1984** – Electric Dreams (**Elektrické sny** – ČTV; r. Steve Barron); Dune (**Duna** – V; r. David Lynch); **1985** – Creator (**Jiný život** – ČTV; r. Ivan Passer); Mussolini: The Untold Story (TV – Mussolini: Nevypovězený příběh; r. William A. Graham); The Hearst and Davies Affair (TV – **Hearst a Daviesová** – ČTV; r. David Lowell Rich); **1986** – Fire with Fire (**Oheň s ohněm** – ČTV; r. Duncan Gibbins); Modern Girls (Moderní dívky; r. Jerry Kramer); **1987** – Zombie High (**Škola zombií** – ČTV; r. Ron Link); Slamdance (r. Wayne Wang); Long Gone (TV – Dávná minulost; r. Martin Davidson); **1988** – Mr. North (Pan North; r. Danny Huston); **Hot to Trot** – V (r. Michael Dinner); Gotham (TV; r. Lloyd Fonvielle); **1989** – Third Degree Burn (TV – Popálenina třetího stupně; r. Roger Spottiswoode); Heart of Dixie (**Srdce jihu** – ČTV; r.

Martin Davidson); **1990** – The Hot Spot (**Žhavé místo** – V; r. Dennis Hopper); Highlander II: The Quickening (**Highlander II**; r. Russell Mulcahy); **1991** – Ironclads (TV – **Odvěký zákon** – ČTV/**Obrněné lodě** – KTV; r. Delbert Mann); Victim of Love (TV – **Oběť lásky** – ČTV; r. Jerry London); Love Kills (TV – Milostné vraždy; r. Brian Grant); **1992** – Becoming Colette (**Colette**; r. Danny Huston); **Candyman** (r. Bernard Rose); A Murderous Affair: The Carolyn Warmus Story (TV – **Případ vraždy Carolyn Warmusové** – KTV; r. Martin Davidson); **1993** – Caroline at Midnight/Someone's Watching (Caroline o půlnoci; r. Scott McGinnis); Linda (TV; r. Nathaniel Gutman); Galatea (r. Julien Temple); **1994** – Blue Tiger (**Modrý tygr** – V; r. Norberto Barba); Bitter Vengeance (TV – **Hořká pomsta** – V; r. Stuart Cooper); **1995** – God's Army/The Prophecy (**Boží armáda** – V; r. Gregory Widen); **1996** – Ghosts of Mississippi (**Duch minulosti**; r. Rob Reiner); Just Your Luck (Jenom tvoje štěstí; r. Gary Auerbach); **1997** – John Grisham's The Rainmaker (**Vyvolávač deště**; r. Francis Ford Coppola); The Apocalypse Watch (TV – **Novodobá apokalypsa** – ČTV; r. Kevin Connor); **1998** – Ambushed (**Léčka** – V; r. Ernest Dickerson); Nobody Knows Anything (Nikdo nic neví; r. William Tannen); **1999** – The Florentine (**Bar Florentine** – V; r. Nick Stagliano); The Haunting (**Zámek hrůzy**; r. Jan De Bont); After Sex (**Válka hormonů** – V; r. Cameron Thor); **2001** – Lying in Wait (r. Shone Kirkpatrick); Full Disclosure (Úplné odhalení; r. John Bradshaw); Crossfire

Trail (TV – **Podtrh** – V; r. Simon Wincer).

MAGIMEL Benoît

* 11. května 1974 – (Francie)

Je synem bankovního úředníka a zdravotní sestry. Bez odborného vzdělání a divadelní průpravy se začal věnovat herectví od dvanácti let, kdy byl v konkurzu vybrán do role synka ze zámožné rodiny Moma, jenž díky záměrné záměně po porodu vyrůstá dvanáct let v proletářské rodině, v komedii *Život je dlouhá poklidná řeka* (r. E. Chatiliez). Jako talentovaný samouk dostával další příležitosti před kamerou, kde si vylepšoval pověst, honoráře a hereckou techniku po boku zkušených kolegů ve filmech renomovaných i začínajících režisérů. Vedle Charlese Aznavoura a Françoise Arnoulové, kteří hráli jeho prarodiče, zaujal coby dospívající hrdina Jules v dramatu *Vesnická léta* (r. Ph. Leriche). První velké uznání (Cena Michela Simona 1997 a nominace na Césara 1996) mu vynesla úloha svěhlavého zločince Jimmyho Fontany v rodinném dramatu s kriminální zápletkou *Zloději* (r. A. Téchiné). Stále přesvědčivěji dokazoval, v jak širokém pásmu postav se dokáže pohybovat. Od pornoproducenta Davida v černé existenciální studii mravů *Již mrtví* (r. O.

Dahan) přes autentickou postavu spisovatele Alfreda de Musset v historickém melodramatu Děti století (r. D. Kurysová), až k rozpornému královskému majestátu Ludvíka XIV. v kostýmní kreaci Král tančí (r. G. Corbiau). Zatím vrchol jeho kariéry představuje kontroverzní psychodrama podle románu Elfriedy Jelinekové Pianistka (r. M. Haneke), kde za svůj výkon v úloze studenta elektrotechniky a klavíristy-samouka Waltera Klemmera, který svede sexuálně vyšinutou učitelku klavíru (Isabelle Huppertová), byl oceněn na MFF v Cannes 2001.

FILMOGRAFIE:

1988 – La vie est un long fleuve tranquille (Život je dlouhá poklidná řeka; r. Étienne Chatiliez); **1989** – Papa est parti, maman aussi (Táta odešel, máma taky; r. Christine Lipinská); **1991** – Toutes peines confondues (**Všechny ty strasti** – ČTV; r. Michel Deville); Les années campagne (**Vesnická léta** – ČTV; r. Philippe Leriche); **1992** – Le cahier volé (Tajný deník; r. Christine Lipinská); **1994** – L'incruste (Proniknout; r. Emilie Deleuzeová); **Jalna** – ČTV (TV; r. Philippe Monier); **1995** – La fille seule (Osamělá dívka; r. Benoît Jacquot); La haine (Nenávist; r. Mathieu Kassovitz); **1996** – La colline aux mille enfants (TV – Pahorek mezi tisíci dětmi; r. Jean-Louis Lorenzi); Les voleurs (Zloději; r. André Téchiné); Long cours (TV – Dlouhý běh; r. Alain Tasma); **1998** – Déjà mort (Již mrtví; r. Olivier Dahan); Une minute de silence (Minuta ticha; r. Florent Emilio Siri); **1999**

– Les enfants du siècle (**Děti století** – V; r. Diane Kurysová);
2000 – Elle et lui au 14ème étage (Ona a on ve 14. poschodí; r. Sophie Blondy); Selon Matthieu (Podle Matthieua; r. Xavier Beauvois); Le roi danse (**Král tančí**; r. Gérard Corbiau); Le petit poucet (Paleček; r. Olivier Dahan); **2001** – Lisa (r. Pierre Grimblat); La pianiste (**Pianistka**; r. Michael Haneke); Nid de guêpes (**Vosí hnízdo**; r. Florent Emilio Siri).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Magazín Dnes, 22.11.2001, č. 47, s. 36-42 (rozhovor). –
Cinema, 2001, č. 7, s. 67.

MAGUIRE Tobey

(Tobias Vincent Maguire)

** 27. června 1975 – Santa Monica, Kalifornie (USA)*

Je synem kuchaře a sekretářky, kteří se rozvedli, když mu byly dva roky. Vyrůstal v Oregonu, Washingtonu, Britské Kolumbii a jižní Kalifornii. Ukončil pouze základní vzdělání a začal se uplatňovat jako dětský herec v reklamách a v TV pořadech; jako host se objevil v seriálech **Roseanne** – ČTV, **Blossom**, **Earie**, **Indiana** a **Walker, Texas Ranger** – ČTV. Do širšího povědomí vstoupil titulní rolí předměstského teenagera s přebujelou fantazií Scotta Melroda v sitcomu **Great Scott!** (1992, Ohromný Scott!). Na film. plátně se uvedl po boku svého kamaráda Leonarda DiCapria v adaptaci autobiografické knížky Tobiáše Wolffa **Život jednoho chlapce** (r. M. Caton-Jones). První výraznější kreaci předvedl v úloze středoškoláka Paula Hooda, jehož snaha o sblížení se spolužačkou (Katie Holmesová) vyznívá naprázdno, v psychologickém snímku podle románu Ricka Moodyho **Ledová bouře** (r. A. Lee). Zajímavou hereckou zkušenost podstoupil v dvojroli zakřiknutého mladíka Davida, který se díky kouzlu ocitne se svou vyzývavou sestrou (Reese Witherspoonová) uprostřed umělého TV světa černobílého sitcomu z 50. let, ve fantastické komedii **Pleasantville: Městečko zázraků** (r. G. Ross). Prosadil se jako představitel dospívajících mladíků, jejichž citlivé a nevinné duše se musejí předčasně vyrovnat s dospělostí. Hvězdu z něho učinila

ústřední postava Homera Wellse, vychovaného v sirotčinci tamním ředitelem – svérázným doktorem (Michael Caine) –, který ho zasvětil do lékařské praxe, v úspěšném melodramatu podle románu Johna Irvinga **Pravidla moštárny** (r. L. Hallström).

FILMOGRAFIE:

1993 – This Boy's Life (Život jednoho chlapce; r. Michael Caton-Jones); **1994** – Spoils of War (TV – **Válečná kořist** – V/**Stopy minulosti** – ČTV; r. David Greene); S.F.W. (r. Jefery Levy); A Child's Cry for Help (TV – **Volání o pomoc** – ČTV; r. Sandor Stern); Revenge of the Red Baron (Pomsta rudého barona; r. Robert Gordon); **1995** – Empire Records (**Na plný pecky!** – V/**Empire Records** – ČTV; r. Allan Moyle); Duke of Groove (TV; r. Griffin Dunne); Don's Plum (**Don's Plum Bor** – V; r. R. D. Robb, John Schindler); **1996** – Seduced by Madness (TV – **Svůdná nenávist** – ČTV; r. John Patterson); Joyride (Vyjížd'ka; r. Quinton Peeples); **1997** – The Ice Storm (**Ledová bouře**; r. Ang Lee); Deconstructing Harry (**Pozor na Harryho!**; r. Woody Allen); **1998** – Fear and Loathing in Las Vegas (**Strach a hnus v Las Vegas**; r. Terry Gilliam); Pleasantville (**Pleasantville: Městečko zázraků**; r. Gary Ross); **1999** – The Cider House Rules (**Pravidla moštárny**; r. Lasse Hallström); Ride with the Devil (**Jízda s ďáblem** – V; r. Ang Lee); **2000** – Wonder Boys (**Skvělí chlapi** – V; r. Curtis Hanson); **2001** – Cats & Dogs

(**Jako kočky a psi**; r. Lawrence Guterman; pouze hlas); Jack Sheppard and Jonathan Wild (r. Benjamin Ross); **2002** – **Spider-Man** (r. Sam Raimi).

MAHONEY John

* 20. června 1940 – Manchester (Velká Británie)

Hrál už v deseti letech na jevišti renomovaného dětského divadla Stratford Children's Theatre. Poté, co absolvoval St. Gregory's High School v Manchesteru, připojil se na krátký čas k souboru Birmingham Repertory Company. Na konci 60. let přesídlil do USA a usadil se v Chicagu. Vystudoval anglickou literaturu na Western Illinois University, kde několik let také učil. Pracoval rovněž jako redaktor lékařských publikací a podílel se na redakci odborného časopisu *Quality Review Bulletin*. Teprve v pětatřiceti letech se rozhodl studovat herectví v chicagském St. Nicholas Theater, kde také učinil 1977 první profesionální zkušenost v premiérovém dramatu Davida Mameta *Vodní motor*. 1978 se stal členem souboru Steppenwolf Theater Company (přes třicet inscenací, mj. Millerova *Smrt obchodního cestujícího*, Pinterovo *Pařeniště*) a později pracoval na newyorských scénách, kde se poprvé a velmi úspěšně (cena Theater World Award) uvedl 1985 v mimobroadwayské inscenaci hry Lyle Kesslera *Sirotki*, kterou režíroval Gary Sinise. 1986 debutoval na Broadwayi

úlohou melancholického hlídače ze zoologické zahrady, za jejíž ztvárnění ve hře Johna Guareho *Dům modrého listí* obdržel Cenu Clarence Derwenta a cenu Tony. Hrál v řadě TV seriálů, např. velitele hasičského sboru Patricka Meachama v **H.E.L.P.** (1990), dr. Aleca McMurtryho v **The Human Factor** (1992, Lidský faktor), ovdovělého bývalého policistu Martina Cranea ve **Frasier** (1993). Ve filmu vytváří většinou vedlejší úlohy, avšak jako mnohostranný charakterní herec dokáže své portréty podle charakteru a okolností přiměřeně zvýraznit nebo naopak tlumit: prohnaný obchodník s plechem Moe, jehož kolega (Richard Dreyfuss) svádí souboj se zástupcem konkurenční firmy (Danny DeVito), v komedii z Baltimoru 60. let **Konkurenti** (r. B. Levinson); nesympatický republikánský soudce Matthew Helms, v němž odhalí houževnatá advokátka (Cher) skutečného vraha ministerské úřednice, v kriminálním dramatu **Podezřelý** (r. P. Yates); záletný univerzitní profesor Perry, který se seznámí při večeři v italské restauraci s postarší osamělou návštěvnicí (Olympia Dukakisová), v romantické komedii **Pod vlivem úplňku** (r. N. Jewison); zkušený baseballový trenér Kid Gleason v rekonstrukci sportovní aféry **Osm mužů z kola ven** (r. J. Sayles); opilecký scenárista Bili Mayhew v psychologickém dramatu **Barton Fink** (r. J. Coen); byrokratický ředitel nemocnice Dreyfoos v černé komedii **Článek 99** (r. H. Deutch); šéf bezpečnosti Bílého domu Sam Campagna v politickém psychothrilleru **S nasazením života** (r. W. Petersen); samolibý moderátor pokleslé TV show Grant Gubler, jemuž se pomstí za všechny ústrky jeho podřízená (Winona Ryderová), v hořké komedii **Bolestná realita** (r. B. Stiller); pan Fitzpatrick, egoistický otec dvou povahově

rozdílných bratrů (Edward Burns a Mike McGlone), v romantické komedii **Ona, jedině ona** (r. E. Burns).

FILMOGRAFIE:

1982 – Mission Hill (r. Robert Jones); Listen to Your Heart (TV – Naslouchej svému srdci; r. Don Taylor); **1984** – The Killing Floor (TV – Kde se zabíjí; r. William Duke); **1985** – First Steps (TV – První kroky; r. Sheldon Larry); Code of Silence (**Zákon mlčení** – V; r. Andy Davis); **1986** – Trapped in Silence (TV – V zajetí ticha; r. Michael Tuchner); The Manhattan Project (**Vražedné hry** – V/**Hra se smrtí** – V; r. Marshall Brickman); Streets of Gold (Ulice ze zlata; r. Joe Roth); **1987** – Tin Men (**Konkurenti** – ČTV; r. Barry Levinson); Suspect (**Podezřelý**; r. Peter Yates); Moonstruck (**Pod vlivem úplňku**; r. Norman Jewison); **1988** – Frantic (**Frantic** – V/**24 hodin v Paříži** – ČTV; r. Roman Polanski); Betrayed (**Hořící kříže** – V/**Zrazený** – ČTV; r. Costa-Gavras); Eight Men Out (**Osm mužů z kola ven** – V/**Prodaný zápas** – ČTV; r. John Sayles); Favorite Son (TV – Oblíbený syn; r. Jeff Bleckner); **1989** – Say Anything... (**Řekni cokoliv...** – V; r. Cameron Crowe); Dinner at Eight (TV – **Večeře o osmé** – V; r. Ron Lagomarsino); **1990** – The Image (TV – **Image** – ČTV; r. Peter Werner); Love Hurts (**Láska bolí** – V; r. Bud Yorkin); The Russia House (**Ruský dům** – V; r. Fred Schepisi); **1991** – The 10 Million Dollar Getaway (TV – **Loupež v Lufthanse** – ČTV; r.

James A. Contner); **Barton Fink** (r. Joel Coen); Article 99 (**Článek 99** – V; r. Howard Deutch); **1992** – The Secret Passion of Robert Clayton (TV – Tajná vášeň Roberta Claytona; r. E. W. Swackhamer); The Water Engine (TV – **Vodní motor** – ČTV; r. Steven Schachter); In the Line of Fire (**S nasazením života**; r. Wolfgang Petersen); Striking Distance (**Na dostřel**; r. Rowdy Herrington); **1993** – Unnatural Pursuits (TV – Nepřirozená pronásledování; r. Christopher Morahan); Reality Bites (**Bolestná realita** – V; r. Ben Stiller); **1994** – The Hudsucker Proxy (**Záskok**; r. Joel Coen); **1995** – The American President (**Americký prezident**; r. Rob Reiner); **1996** – Primal Fear (**Prvotní strach**; r. Gregory Hoblit); Mariette in Ecstasy (Mariette v extázi; r. John Bailey); She's the One (**Ona, jediná ona**; r. Edward Burns); **1998** – Antz (A – **AntZ – MravenecZ**; r. Eric Darnell, Tim Johnson; pouze hlas); **1999** – The Iron Giant (A – Železný obr; r. Brad Bird; pouze hlas); **2000** – The Broken Hearts Club (Klub zlomených srdcí; r. Greg Berlanti); **2001** – Atlantis: The Lost Empire (A – **Atlantida: Tajemná říše**; r. Gary Trousdale, Kirk Wise; pouze hlas).

MAJORINOVÁ Tina

(Tina Marie Majorino)

* 7. února 1985 – Westlake, Kalifornie (USA)

Na jevišti debutovala jako čtyřletá a brzy se začala věnovat taneční a hlasové průpravě. Uplatnila se v TV reklamách (mj. Kelloggs, McDonald's) a vytvořila postavu malé Sophie v sitcomu **Camp Wilder** (1992-93, Tábor u Wilderů). Zásadní zlom v její kariéře nastal 1994, kdy učinila hned trojnásobnou zkušenost před film. kamerou po boku slavných herců. Úloha starší dcerky Jess v jímavém dramatu o alkoholismu **Když muž miluje ženu** (r. L. Mandoki) z ní učinila vyhledávanou dětskou hvězdu. Po hlavních rolích dcer ve dvou rodinně orientovaných filmech (**Corrina, Corrina** a **Andre**) však absolvovala fyzicky obtížné natáčení výpravné postkatastrofické akční sci-fi **Vodní svět** (r. K. Reynolds), kde ztvárnila dívku Enolu se závažným tetováním, kterou s její nevlastní matkou (Jeanne Tripplehornová) dopraví potulný samotářský Námořník (Kevin Costner) na vysněnou pevninu. Jejím nejnáročnějším partem je zatím titulní hrdinka nového TV přepisu klasické knížky Lewise Carrolla **Alenka v Říši divů** (r. N. Willing).

FILMOGRAFIE:

1994 – When a Man Loves a Woman (**Když muž miluje ženu**;

r. Luis Mandoki); **Corrina, Corrina** – V (r. Jessie Nelsonová); **Andre** (r. George Miller); **1995** – Waterworld (**Vodní svět**; r. Kevin Reynolds); **1996** – New York Crossing (Newyorská křižovatka; r. Fabrizio Laurenti, Vinicius Mainardi); **1997** – **Santa Fe** – V (r. Andrew Shea); True Women (TV – **Pravé ženy** – ČTV; r. Karen Arthurová); Oprah Winfrey Presents: Before Women Had Wings (TV – Oprah Winfreyová uvádí: Dřív, než ženy měly křídla; r. Lloyd Kramer); Merry Christmas, George Bailey (TV – Šťastné a veselé, Georgi Bailey; r. Matthew Diamond); **1999** – Alice in Wonderland (TV – **Alenka v Říši divů** – V; r. Nick Willing).

MALAVOY Christophe

* 21. března 1952 – Reutlingen, Badensko-Württembersko (SRN)

Je synem vojáka z povolání a profesionální hudebnice. Po maturitě navštěvoval 1973-74 herecké kurzy v pařížském Centre de la rue Blanche a pak se stal členem divadelního souboru Stuarta Seideho, pod jehož režijním vedením účinkoval mj. v Shakespearově hře *Troilus a Cressida* (1973), v dramatech Johna Forda *To je škoda, že jsi děvka* (1975) a Victora Huga *Opatření pro opatření* (1977). Před film. kamerou debutoval malou rolí špiona v psychologickém dramatu podle románu Gillese Perraulta **Akta 51** (r. M. Deville). S Devillem pak ještě několikrát spolupracoval. Jako herecká naděje získal Césara 1982 za úlohu pouťového artisty Christoha, který se pokouší se svou manželkou (Sylvie Orcierová) a dvěma dětmi o nezávislý způsob života, ve filmu **Family Rock** (r. J. Pinheiro). Od pol. 80. let na sebe stále výrazněji upozorňoval v dramaticky laděných filmech, kde mohl uplatnit také své hudební schopnosti: rockový kytarista a zpěvák Rego, jeden ze dvou bratrů, jimž se do cesty neustále

staví různé problémy, v nostalgickém pohledu na mládež poč. 60. let **Vzpomínky, vzpomínky** (r. A. Zeitoun); mladý učitel hry na kytaru David Aurphet, který se stane nástrojem lásky a intrik jedné rodiny, v erotickém thrilleru podle románu Reného Belletta **Nebezpečí z prodlení** (r. M. Deville) a houslový virtuos Simon, jemuž pomůže ze závislosti na alkoholu kolega z orchestru (Jean-Louis Trintignant), v psychologickém dramatu **Žena mého života** (r. R. Wagnier). Působivý výkon, jímž se ucházel o Césara 1987, podal v úloze pohodlného příslušníka maloburžoazie Charlese, který se kvůli lásce k jedné dívce (Nathalie Bayeová) zapojí do protifašistického odboje, ve film. adaptaci románu Françoise Saganové **Válkou znaveni** (r. R. Enrico). 1983 se vrátil rovněž k divadlu, kde slavil úspěch ve hře Jérôma Savaryho *D'Artagnan* na scéně Théâtre de Chaillot v Mogadoru. 1981 natočil krátký dokumentární film o MFF v Cannes pod názvem **Off** a 1985 se stal laureátem Ceny Jeana Gabina.

FILMOGRAFIE:

1976 – Le grand théâtre historique (TV – Velké historické divadlo; r. Gérard Vergez); **1978** – Le dossier 51 (**Akta 51** – ČTV; r. Michel Deville); Les héros n'ont pas froid aux oreilles (Hrdinům není zima na uši; r. Charles Némès); **1980** – Le voyage en douce (Poklidná cesta; r. Michel Deville); **1981** – L'ennemi de la mort (TV – Nepřítel smrti; r. Roger Kahane); **1982** – Ma femme s'appelle reviens (Moje žena se jmenuje Vrať se; r. Patrice Leconte); Family Rock (r. José Pinheiro); L'honneur

d'un capitaine (**Čest kapitána** – V; r. Pierre Schoendoerffer); La balance (**Práska?** – ČTV; r. Bob Swaim); Ils ne se quitteront jamais (TV – Nikdy neodejdou; r. Patrick Bureau); **1983** – La scarlatine (Spála; r. Gabriel Aghion); **1984** – Le voyage (Cesta; r. Michel Andrieu); L'arbre sous la mer (Strom pod mořem; r. Philippe Muyl); Souvenirs, souvenirs (Vzpomínky, vzpomínky; r. Ariel Zeïtoun); Péril en la demeure (Nebezpečí z prodlení; r. Michel Deville); Meurtres pour mémoire (TV – Vražda na památku; r. Laurent Heynemann); **1985** – Bras de fer (Železná ruka; r. Gérard Vergez); Le dérapage (TV – Smyk; r. Étienne Périer); **1986** – La femme de ma vie (**Žena mého života** – ČTV; r. Régis Wargnier); Association de malfaiteurs (**Spolek darebáků** – ČTV; r. Claude Zidi); **1987** – Le cri du hibou (**Houkání sovy**; r. Claude Chabrol); De guerre lasse (Válkou znaveni; r. Robert Enrico); Deux minutes de soleil en plus (Dvě minuty slunce navíc; r. Gérard Vergez); Rebus (r. Massimo Guglielmi); Médecins des hommes (TV – Mužští lékaři; r. Yves Boisset); **1988** – La soule (**La soule aneb Tvrdá hra** – ČTV; r. Michel Sibril); **1990** – I divertimenti délia vita privata (Zábavy soukromého života; r. Cristina Comenciniová); Jean Galmot aventurier (Jean Galmot, dobrodruh; r. Alain Maline); **1991** – Madame Bovary (Paní Bovaryová; r. Claude Chabrol); Juste avant l'orage (Těsně před bouří; r. Bruno Herbulot); **1992** – Chute libre (TV – **Volný pád** – ČTV; r. Yves Boisset); L'affaire Sez nec (TV – Aféra Sez nec; r. Yves Boisset); **1993** – Des feux

mal eteints (Chabě uhašené ohně; r. Serge Moati); La paradis
absolument (TV – Naprosto ráj; r. Patrick Volson); Rapt à credit
(TV – Únos na úvěr; r. Pierre Bouton); Colpo di coda/Pakt mit
dem Tod (TV – Šach a mat; r. José Maria Sanchez); **1995** –
Rivière rouge (TV – Červená řeka; r. Yves Boisset); **1997** –
C'est la tangente que je préféré (r. Charlotte Silveraová);
L'homme idéal (Ideální muž; r. Xavier Gélin); Karen: le pays
sans péché (TV – Karen: kraj bez hříchu; r. Yves Boisset); **1998**
– La nube (Mrak; r. Fernando E. Solanas); Un camion pour
deux (TV – Kamion pro dva; r. Dominique Tabuteau); **1999** –
Voleur de coeur (TV – Ukradené srdce; r. Patrick Jamain);
Jésus (TV; r. Serge Moati); **2000** – Cévennes (TV; r. Patrick
Jamain).

MAIKOVICH John

(John Gavin Malkovich)

* 9. prosince 1953 – Christopher, Illinois (USA)

Pochází z rodiny s novinářskou tradicí; jeho otec byl redaktorem vědeckého časopisu Illinois Magazine a také matka přispívala do místních periodik. V dospívání trpěl nadváhou, proto musel držet přísnou dietu. Původně se chtěl stát profesionálním ochráncem přírody, proto začal na Illinois State University nejprve studovat ekologii, ale posléze přestoupil na dramatické umění, kterému se stále víc věnoval také prakticky. 1976 v Chicagu s Garym Sinisem a dalšími osmi spolužáky spoluzaložil avantgardní divadelní soubor Steppenwolf Theatre Company, na jehož inscenacích významných dramatických děl moderních autorů (mj. T. Williams, A. Miller, L. Wilson a H. Pinter) se podílel jako herec, režisér a výtvarník. 1982 toto umělecké společenství hostovalo na scéně mimobroadwayského divadla Cherry Lane Theatre s hrou Sama Sheparda *Opravdový Západ*, v níž J. M. zaujal roli Leeho; za její ztvárnění získal cenu Obie a Cenu Josepha Jeffersona. Ve filmu se prosadil hned svou první

úlohou slepého pana Willa, která mu ve společenském dramatu **Místa v srdci** (r. R. Benton) vynesla nominaci na Oscara 1984. Po boku Dustina Hoffmana slavil 1984 velký úspěch na Broadwayi v dramatu Arthura Millera *Smrt obchodního cestujícího*, v jejíž TV verzi (r. V. Schlöndorff) si zopakoval tutéž roli Biffa Lomana a obdržel za ni cenu Emmy 1986. Mezinárodní popularitu si vydobyl sugestivní kreací, jakou předvedl v postavě intrikánského a záletnického vikomta Valmonta, který se stane obětí vlastních milostných vášní, ve stejnojmenné film. adaptaci románu v dopisech Choderlose de Laclose **Nebezpečné známosti** (r. S. Frears). Strhující výkon podal rovněž ve stejnojmenném film. přepisu novely Johna Steinbecka **O myších a lidech** (r. G. Sinise), kde ztělesnil stejně jako na divadle dobráckého retardovaného hromotluka Lennieho, o něhož se stará a s nímž putuje po kalifornských farmách za prací bývalý kovboj (Gary Sinise). Naivita, nevinnost a ušlechtilé srdce vyzařuje z jeho další velké postavy, z brýlatého outsidera Ábela, který svou nezištně upřímnou náklonost k dětem propůjčil v dobrém úmyslu do služeb nacistické ideologie, ve film. přepisu románu Michela Tourniera **Král duchů** (r. V. Schlöndorff). Jeho osobitý herecký styl, vyznačující se dynamickým, nervně expresivním projevem, se opírá o bohaté divadelní zkušenosti, které si i nadále prohlubuje na jevišti. 1982-90 byl ženatý s herečkou Glenne Headlyovou, s níž má dvě děti (Loewry a Amandine).

FILMOGRAFIE:

1980 – Word of Honor (TV – Čestné slovo; r. Mel Damski); **1981**

– American Dream (TV – Americký sen; r. Mel Damski); **1983** – True West (TV – Opravdový Západ; r. Gary Sinise); **1984** – Places in the Heart (**Místa v srdci**; r. Robert Benton); The Killing Fields (**Vražedná pole** – V; r. Roland Joffé); **1985** – Death of a Salesman (TV – **Smrt obchodního cestujícího**; r. Volker Schlöndorff); **Eleni** – ČTV (r. Peter Yates); Private Conversations (D – Soukromé rozhovory; r. Christian Blackwood); **1986** – Rocket to the Moon (TV – Raketa na Měsíc; r. John Jacobs); **1987** – Making Mr. Right (**Chlap na míru** – V; r. Susan Seidelmanová); Empire of the Sun (**Říše slunce** – V; r. Steven Spielberg); The Glass Menagerie (Skleněný zvěřinec; r. Paul Newman); **1988** – Miles from Home (**Míle od domova** – ČTV; r. Gary Sinise); Dangerous Liaisons (**Nebezpečné známosti** – V; r. Stephen Frears); The Accidental Tourist (**Náhodný turista**; r. Lawrence Kasdan; pouze spol. prod.); **1990** – The Sheltering Sky (**Pod ochranou nebe** – V; r. Bernardo Bertolucci); The Object of Beauty (**Objekt krásy** – V; r. Michael Lindsay-Hogg); **1991** – Queens Logic (**Dospívání v Queens** – V; r. Steve Rash); Shadows and Fog (**Stíny a mlha**; r. Woody Allen); Song of the Earth (Píseň země; r. Nicolas Klotz); **1992** – Of Mice and Men (**O myších a lidech**; r. Gary Sinise); Jennifer Eight (**Jennifer 8** – V; r. Bruce Robinson); Tong Tana (r. Jan Roed, Frederik von Krusenstjerna); Alive (**Přežít**; r. Frank Marshall); **1993** – In the Line of Fire (**S nasazením života**; r. Wolfgang Petersen); Heart of Darkness (TV – **Šepot v**

temnotě – V/Srdce temnoty – ČTV; r. Nicolas Roeg); 1995 –

O convento (Klášter; r. Manoel de Oliveira); Par-delà les nuages (**Za mraky**; r. Michelangelo Antonioni, Wim Wenders);

Mulholland Falls (**Boss – V**; r. Lee Tamahori); **1996 – Mary**

Reilly – V (r. Stephen Frears); Der Unhold/The Ogre/Le roi des

Aulnes (**Netvor**; r. Volker Schlöndorff); The Portrait of a Lady

(**Portrét dámy**; r. Jane Campionová); **1997 – Con Air** (r. Simon

West); **1998 – The Man in the Iron Mask (Muž se železnou**

maskou; r. Randall Wallace); Rounders (**Hráči**; r. John Dahl);

1999 – Le temps retrouvé (Znovunalezený čas; r. Raoul Ruiz);

Being John Malkovich (**V kůži Johna Malkoviche**; r. Spike

Jonze); Ladies Room (**Dámské předpokoje – KTV**; r. Gabriella

Cristianiová); Joan of Arc/The Messenger: The Story of Joan of

Arc (**Johanka z Arku**; r. Luc Besson); RKO 281 (TV; r.

Benjamin Ross); **2000 – Shadow of the Vampire (Ve stínu**

upíra; r. E. Elias Merhige); Les Misérables (TV – Bídníci; r.

Josée Dayanová); Les âmes fortes (Těžké životy; r. Raoul

Ruiz); **2001 – Ghost World (Přízračný svět**; r. Terry Zwigoff;

pouze spol. prod.); Ripley's Game (Ripleyho hra; r. Liliana

Cavaniová); Je rentre à la maison (Jdu domů; r. Manoel de

Oliveira); The Dancer Upstairs (Tanečník zeshora; r. John

Malkovich); Knockaround Guys (r. Brian Koppelman, David

Levien); Les âmes fortes (Divoké duše; r. Raoul Ruiz).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Premiéra, červen 1994, s. 30-31. – Kino, 1993, č. 5, s. 8-9. –
Cinema, 1993, č. 10, s. 32-33. – Český deník, 1993, č. 237, s.
8. – Záběr, 1990, č. 4, s. 4.

MANEVOVÁ Cvetana

/MANEVA/

* 30. ledna 1944 – Plovdiv (Bulharsko)

Jako dcera známého divadelního herce Georgie Maneva vyrůstala v prostředí, jež ji částečně předurčilo k herecké dráze. 1966 ukončila Divadelní institut v Sofii a nastoupila angažmá do Dramatického divadla N. O. Massalitinova, kde se představila rolí princezny v Schillerově hře *Don Carlos*. Na scéně Národního divadla pak účinkovala v klasickém repertoáru, mj. jako hrdinka Shakespearova dramatu *Romeo a Julie* nebo Ibsenovy *Nory*, za niž získala Velkou divadelní cenu 1975. Před film. kamerou debutovala již poč. 60. let úlohou mladé dívky Denicy v historickém snímku **Kalojan** (r. D. Dakovski a J. Arnaudov). Výraznou postavu uvězněné a posléze popravené učitelky vytvořila v psychologickém dramatu z 2. světové války **Poslední ráno** (r. B. Željzkovová). Uplatnila se ve filmech s historickou tematikou, ale prosadila se rovněž v příbězích ze současnosti. Za roli stavební kontrolorky Kate, která ve filmu **Nesnadná láska** (r. I. Andonov) řeší své milostné vztahy, byla oceněna na

národním festivalu ve Varně 1975. Je laureátkou řady domácích cen a zasloužilou umělkyní. Jejím životním partnerem je herec Ivan Milušev.

FILMOGRAFIE:

1962 – Kalojan (r. Dako Dakovski, Juri Arnaudov); **1967** – Najdagata nošt (**Noc bez konce**; r. Valo Radev); **1968** – Švedskite krale (Švédští králové; r. Ljudmil Kirkov); **1971** – Avtostop (Autostop; r. Nikola Petkov); Kozijat rog (**Kozí roh**; r. Metod i Andonov); **1972** – Obič (**Mládí a láska**; r. Ljudmil Stajkov); Goljamata skuka (**Vysoká hra**; r. Metodi Andonov); Poslednata дума (**Poslední ráno**; r. Binka Željazkovová); **1973** – Ivan Kondarev (**Jménem života**; r. Nikola Korabov); **1974** – Poslednijat ergen (Poslední starý mládenec; r. Vladimir Jančev); Svatbite na Joan Asen (**Pán a vládce**; r. Vili Cankov); **1975** – Trudná ljubov (**Nesnadná láska**; r. Ivan Andonov); Buna (Vzpoura; r. Vili Cankov); Načaloto na deňa (Začátek dne; r. Dimitr Petrov); Da izdaješ jabalkata (Sněž jablko; r. Nikola Rudarov); **1976** – Vinata (Vina; r. Veselina Gerinská); **1977** – Chirurgi (Chirurgové; r. Ivanka Grabčevová); Basejnat (**Bazén**; r. Binka Željazkovová); **1978** – Služebno položenije – ordinarec (Služební funce – vojenský sluha; r. Kiran Kolarov); Pat'at kam Sofija (Cesta do Sofie; r. Nikolaj Maščenko); **1979** – Vojnata na taraležite (Válka ježků; r. Ivanka Grabčevová); Vazdušnijat

čovek (**Muž, který létá**; r. Kiran Kolarov); **1980** – Dami kaňat (**Dámská volenka**; r. Ivan Andonov); **1981** – Milost za živite (Milost pro živé; r. Todor Stojanov); Mera spored mera (Jak ty mně, tak já tobě; r. Georgi Djulgerov); Pod odnim něbom (Pod jedním nebem; r. Iskanděr Chamrajev); **1982** – Margi (r. Liljana Penčevová); **1984** – Otkoga te čakam (Jak dlouho na tebe čekám; r. Ana Petkovová); Zabravete tozi slučaj (Zapomeňte na tento případ; r. Krasimir Spasov); Ne se sardi čoveče (Nezlob se, člověče; r. Ivajlo Trenčev); **1985** – Porwanie (Únos; r. Stanislaw Jedryka); Tarsi se sapruz za mama (Hledá se manžel pro maminku; r. Marina Evstatievová); **1986** – Poema (**Balada**; r. Stefan Dimitrov); Mečtateli (Snílci; r. Ivan Andonov); **1987** – Nenužen antrakt (Zbytečná přestávka; r. Mina Stojkovová); **1989** – Bračni šegi (Manželské žerty; r. Ivanka Grabčevová, Dočo Bodžakov, Ivajlo Džambazov, Ivan Andonov, Georgi Stojanov); **1995** – Tarkaljašti se kamani (Obrovské kameny; r. Ivan Čerkelov); **1996** – Plateno milosardie (r. Georgi Djulgerov); Don Kichot vozvraščajetsja (Don Quijote se vrací; r. Oleg Grigorovič, Vasili Livanov).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kino, 1982, č. 22, s. 8-9. – Kino, 1976, č. 26, s. 6.

MANFREDI Nino

(Saturnino Manfredi)

* 22. března 1921 – Castro dei Volsci, Frosinone (Itálie)

Pochází z rolnické rodiny. 1941-45 studoval práva a teprve potom absolvoval Akademii dramatického umění v Římě. Na jevišti se poprvé objevil v Sollimově hře *Muž a puška*, v níž hostoval jako člen divadelního souboru Luigiho Squarziny a Vita Pandolfiho na pražském festivalu mládeže 1947. Následujícího roku získal angažmá v Piccolo Teatro v Miláně a později na stejnojmenné scéně v Římě, kde pod režijním vedením Orazia Costy hrál v klasickém repertoáru (W. Shakespeare), ale i v dílech moderních autorů (A. Miller, C. Odets, J. Giraudoux). Poč. 50. let působil jako komik a zpěvák na pódii kabaretů a music-hallů (1969 zpíval na písňovém festivalu v San Remu, který navíc celý moderoval), než se prosadil také v rozhlase, TV a ve filmu. Na plátně vytvářel dlouho postavy průměrných Italů, kteří chtějí pomáhat druhým alespoň tím, že jim poskytují naději, ačkoliv jsou sami zmáháni vlastními slabostmi. Nežřídká se stávají oběťmi cizí zájmů a častokrát zápasí o zachování vlastní

důstojnosti, ale nepřestávají doufat a toužit po lepších vyhlídkách: římský kadeřník Otello, jemuž příliš nepřeje štěstí v lásce, ve veselohře **Zamilovaní** (r. M. Bolognini); pojišťovací agent Omero Battifori, jehož pokládají vystrašení funkcionáři městské rady za obávaného inspektora z Říma, v gogolovské satíře **Zuřivá léta** (r. L. Zampa); smolařský řidič Giacinto Rossi, pro něhož naivní pokus o podvod končí za mřížemi vězení, v tragikomedii **Jízda na tygru** (r. L. Comencini); zaměstnanec madridského pohřebního ústavu José Luis Rodrigéz, který se stane pod tlakem vnějších okolností katem, v černé tragikomedii **Kat** (r. L. Garcia Berlanga). Stejně jako někteří kolegové z jeho generace (Vittorio Gassman, Alberto Sordi a Ugo Tognazzi) získal mezinárodní úspěch a popularitu až ve zralém věku, na poč. 70. let, kdy mu režisér Ettore Scola svěřil dvě velké dramatické a charakterově zcela odlišné role mužů z různých společenských vrstev: bohatý průmyslník Titino, zběhnuvší z přepychu do světa fantazie, v komedii **Africké dobrodružství**; společenský vyděděnec Giacinto, amorální otec početné a velmi chudé rodiny, jejíž členové mu usilují o život za jeho nevěru, v černé komedii **Škaredí, špinaví a zlí**. Mezi jeho nejlepší portréty ztroskotanců, jimž život připravil hořká zklamání, náleží postava číšníka Nina Garofoliho, o jehož peripetiích ve Švýcarsku, kde hledá uplatnění, vypráví sociálněkritická komedie **Chléb a čokoláda** (r. F. Brusati). Potíže však neprónásledují pouze jeho malé hrdiny, do konfliktu s předsudky a zkostnatělými zákony se dostává dokonce vysoký církevní hodnostář, samolibý soudce Colombo z Priverna, který bojuje za záchranu svého nelegitimního syna – revolucionáře (Danilo Mattei), v

historické tragikomedii **Ve jménu papeže krále** (r. L. Magni). 1962 debutoval jako režisér epizodou o vojákově a vdově, kteří se setkají ve vlaku, **L'avventura di un soldato** (Vojákovův příběh) v povídkovém filmu **Nesnadná láska**. Na MFF v Cannes 1971 byl oceněn za režii svého prvního dlouhometrážního filmu **Z boží milosti**, v němž ztělesnil nešikovného Benedetta, který dobrovolně hazarduje se životem proto, aby se ujistil o existenci Boha. K režii se vrátil po deseti letech, kdy natočil komedii **Nahota ženy**. Na svých filmech, ale i na některých, v nichž jen hrál, se podílel také jako spoluscenárista. 1990 byl vyznamenán za svůj přínos italské kinematografii Donatellovým Davidem, jehož laureátem se už stal za své herecké výkony několikrát předtím (**Italská tajná služba, Vidím nahotu, Léta Páně, Chléb a čokoláda** a **Ve jménu papeže krále**). Je autorem humoristické knihy *Viva gli sposil* (1981, *At' žijí novomanželé!*). Od 1955 je ženatý s bývalou manekýnou Erminií a jejich nejstarší dcera Roberta Manfrediová se věnuje také herectví.

FILMOGRAFIE:

1949 – Monastero di Santa Chiara (Klášter Santa Chiara; r. Mario Sequi); Torna a Napoli (Vrat' se do Neapole; r. Domenico Gambino); **1951** – Anema e core (Duše a srdce; r. Mario Mattoli); **1952** – La prigioniera della torre di fuoco (Zajatkyň z palebné věže; r. Giorgio W. Chili); Ho scelto l'amore (Vybral jsem si lásku; r. Mario Zampi); **1953** – Viva il cinema (At' žije

film; r. Enzo Trapani, Giorgio Baldaccini); C'era una volta Angelo Musco (Byl jednou Angelo Musco; r. Giorgio W. Chili); **1955** – Gli innamorati (**Zamilovaní**; r. Mauro Bolognini); **1956** – Lo scapolo (Svobodný mládenec; r. Antonio Pietrangeli); Guardia, guardia scelta, brigadiere e maresciallo (Hlídač, strážce, velitel a strážmistr; r. Mauro Bolognini); Tempo di villeggiatura (Prázdniny; r. Antonio Racioppi); Tot, Peppino e la malafemmina (Tot, Peppino a špatná ženská; r. Camillo Mastrocinque); **1957** – Femmine tre volte (Tříkrát žena; r. Steno); Susanna tutta panna (Zuzana samá smetana; r. Steno); Camping (Kempink; r. Franco Zeffirelli; + námět, spol. sc.); **1958** – Adorabili e bugiarde (Zbožňovaná a prolhaná; r. Nunzio Malasomma); Guardia, ladro e cameriera (Strážník, zloděj a komorná; r. Steno); Caporale di giornata (Službu konající desátník; r. Carlo Ludovico Bragaglia); Il bacio del sole/Don Vesuvio (Polibek slunce; r. Siro Marcellini); Venezia, la luna e tu (Benátky, luna a ty; r. Dino Risi); Kanonenserenade (Dělová serenáda; r. Wolfgang Staudte); Carmela è una bambola (Carmela je panenka; r. Gianni Puccini); **1959** – I ragazzi dei Parioli (Chlapci z Parioli; r. Sergio Corbucci); Audace colpi dei soliti ignoti (**Znovu v nesnázích**; r. Nanni Loy); L'impiegato (Úředník; r. Gianni Puccini; + námět, spol. sc.); **1960** – Crimen (**Kriminálníci**; r. Mario Camerini); Le pillole di Ercole (Herkulovy pilulky; r. Luciano Sake); Era notte a Roma (**Byla noc v Římě**; r. Roberto Rossellini); **1961** – Il giudizio universale (**Poslední soud**; r. Vittorio De Sica); A

cavallo délia tigre (**Jízda na tygru**; r. Luigi Comencini); Il carabiniere a cavallo (Četník na koni; r. Carlo Lizzani); **1962** – La parmigiana (Parmanka; r. Antonio Pietrangeli); L'amore difficile (**Nesnadná láska**; r. Nino Manfredi, Alberto Bonucci, Luciano Lucignani, Sergio Sollima; + spol. sc.); Anni ruggenti (**Zuřivá léta**; r. Luigi Zampa); I motorizzati (Motorizovaní; r. Camillo Mastrocinque); **1963** – I cuori infranti (Zlomená srdce; r. Gianni Puccini, Vittorio Caprioli; + námět, spol. sc.); El verdugo (**Kat**; r. Luis Garcia Berlanga); Frenesia dell'estate (Letní opojení; r. Luigi Zampa); **1964** – Alta infedeltà (**Velká nevěra**; r. Franco Rossi, Mario Monicelli, Elio Petri, Luciano Sake); Il gaucho (Gaučo; r. Dino Risi); Controsesso (Opačné pohlaví; r. Renato Castellani, Franco Rossi, Marco Ferreri); Le bambole (Panenky; r. Dino Risi, Luciano Sake, Mauro Bolognini, Luigi Comencini, Franco Rossi); Io, io, io... e gli altri (**Já, já, já... a ti druzí** – ČTV; r. Alessandro Blasetti); **1965** – Io la conoscevo bene (**Znal jsem ji dobře**; r. Antonio Pietrangeli); I complessi (Komplexy; r. Dino Risi, Franco Rossi, Luigi Filippo D'Amico); Thrilling (r. Ettore Scola, Gian Luigi Polidoro, Carlo Lizzani); Made in Italy (r. Nanni Loy); Una rosa per tutti (Růže pro všechny; r. Franco Rossi; + spol. sc.); **1966** – Adulterio all'italiana (Cizoložství po italsku; r. Pasquale Festa Campanile); Operazione San Gennaro (Operace San Gennaro; r. Dino Risi; + spol. sc.); **1967** – Il padre di famiglia (Otec rodiny; r. Nanni Loy); **1968** – Italian Secret Service (**Italská tajná služba** – ČTV;

r. Luigi Comencini); Straziami ma di baci saziami (**Ty, já a tvůj manžel**; r. Dino Risi); Riusciranno i nostri eroi a ritrovare l'amico misteriosamente scomparso in Africa? (**Africké dobrodružství** – ČTV; r. Ettore Scola); **1969** – Vedo nudo (Vidím nahotu; r. Dino Risi); Rosalino Paternò, soldato! (Rosalino Paternò, voják!; r. Nanni Loy); Nell'anno del Signore (Léta Páně; r. Luigi Magni); **1970** – Contestazione generale (Všeobecná kontestace; r. Luigi Zampa); Nini Tirabuscio, la donna che inventò la mossa (Nini Tirabusciová, žena, která vynalezla pohyb; r. Marcello Fondato); Per grazia ricevuta (Z boží milosti; r. Nino Manfredi; + námět, sc.); **1971** – La betta ovvero in amore per ogni guadenza ci vuole sofferenza (Zvíře aneb V lásce se za každý požitek musí trpět; r. Gianfranco De Bosio); Traste-verè (Zátibeří; r. Fausto Tozzi); Roma bene (Římská smetánka; r. Carlo Lizzani); **1972** – Le avventure di Pinocchio (**Panáček ze dřeva**; r. Luigi Comencini); Lo chiameremo Andrea (Dáme mu jméno Andrea; r. Vittorio De Sica); Girolimoni il mostro di Roma (Římský netvor Girolimoni; r. Damiano Damiani); **1973** – Pane e cioccolata (**Chléb a čokoláda**; r. Franco Brusati; + spol. sc.); **1974** – C'erevamo tanto amati (Měli jsme se tak rádi; r. Ettore Scola); **1975** – Attenti al buffone (Pozor na šaška; r. Alberto Bevilacqua); Brutti, sporchi e cattivi (**Škaredí, špinaví a zlí** – V; r. Ettore Scola); **1976** – Signore e signori buonanotte (Dámy a pánové, dobrou noc; r. Luigi Comencini, Nanni Loy, Mario Monicelli, Luigi Magni, Ettore Scola); Quelle strane occasioni

(Takové podivné příležitosti – ČTV; r. Luigi Magni, Luigi Comencini); Basta che non si sappia in giro (Stačí, že se to nerozkřiklo; r. Luigi Comencini, Nanni Loy, Luigi Magni); **1977** – In nome del Papa Re (**Ve jménu papeže krále**; r. Luigi Magni); **1978** – La mazzetta (**Velký balík peněz**; r. Sergio Corbucci); **1979** – Gros câlin (Úskočný tloušťík; r. Jean-Marie Rawson); Il giocattolo (Hračka; r. Giuliano Montaldo; + spol. sc.); Caffè espresso (Espresso; r. Nanni Loy; + spol. sc.); **1981** – Nudo di donna (Nahota ženy; r. Nino Manfredi; + námět, sc.); **1982** – Testa o croce (**Panna nebo orel**; r. Nanni Loy; + spol. sc.); Spaghetti House (r. Giulio Paradisi; + spol. sc.); **1983** – Questo e quello (Tento a onen; r. Sergio Corbucci; + spol. sc.); **1985** – Il tenente dei carabinieri (Poručík od karabiniérů; r. Maurizio Ponzi); **1986** – Grandi magazzini (Obchodní domy; r. Castellano a Pipolo); Secondo Ponzio Pilato (Druhý Pilát Pontský; r. Neri Parenti); **1987** – I picari (Šibalové; r. Mario Monicelli); Helsinki Napoli All Night Long (Helsinki Neapol, celou dlouhou noc; r. Mika Kaurismaki); **1989** – In nome del popolo sovrano (Ve jménu svrchovaného lidu; r. Luigi Magni); **1991** – Julianus (r. Gábor Koltay); Mima (r. Philomène Espositová); **1992** – Un commissario a Roma (Komisař v Římě; r. Luca Manfredi, Ignazio Agosta, Roberto Grannarelli); **1994** – The Flying Dutchman (**Létající Holanďan**; r. Jos Stelling); **1996** – Colpo di luna (Stín měsíce; r. Alberto Simone); **1997** – Grazie di tutto (**Díky za všechno** – ČTV; r. Luca Manfredi); Linda e il

brigadiere (TV – Linda a velitel; r. Gianfrancesco Lazotti); **1998** – Dio ci ha creato gratis (TV; r. Angelo Antonucci); **1999** – La carbonara (Karbonářka; r. Luigi Magni); **2000** – Una storia qualunque (TV – Jakýkoliv příběh; r. Alberto Simone); **2001** – Una Milanese a Roma (Miláňanka v Římě; r. Diego Ferraro); Mieux vaut tard que jamais (TV; r. Luca Manfredi).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Interpressfilm, 1985, č. 11, s. 73-79 (rozhovor). – Kino, 1969, č. 13, s. 12.

MANOFFOVÁ Dinah

* 25. ledna 1958 – New York City (USA)

Je dcerou dramatika Arnolda Manoffa a herečky a režisérky Lee Grantové, která ji dvakrát obsadila do svých filmů (**Záležitost pohlaví**, **Zůstat spolu**). Vystudovala Kalifornský umělecký institut (CalArts). Prosadila se úlohou devatenáctileté Libby, za jejíž ztvárnění v broadwayské inscenaci komedie Neila Simona *Měla bych být u filmu* (1980) získala ceny Tony a Theatre World Award. Tuto postavu náladové a energické dcery, která si vyrazí z Brooklynu do Los Angeles za svým dosud nepoznaným otcem (Walter Matthau), vytvořila i v pozdější film. verzi, uvedené u nás na videu pod názvem **Příběh z Hollywoodu** (r. H. Ross). Vedle divadla se uplatnila především v TV. Jednu sezonu hrála v satirickém seriálu **Soaps** (1978–79) z prostředí „mýdlových oper“ a v poslední době získala popularitu úlohou neurotické dcery Carol Westonové v komediálním seriálu o osudech ovdovělého lékaře **Empty Nest** (1988-95, Prázdné hnízdo). Často také hostovala, např. v seriálech **Family** (Rodina), **Lou Grant**, **Mork & Mindy**, **Cagney & Lacey** (Cagneyová a Laceyová – ČTV), **Night Court** (Noční soud) a **Murder**,

She Wrote (To je vražda, napsala – ČTV). Ve filmu debutovala úlohou středoškolačky Marty v retromuzikálu **Pomáda** (r. R. Kleiser), ale výrazněji na sebe upozornila následující rolí sebevražedkyně Karen, s níž se v nemocnici sblíží obdobně psychicky rozrušený mladík (Timothy Hutton), v psychologickém rodinném dramatu **Obyčejní lidé** (r. R. Redford). Z jejích vedlejších postav vyniká např. milující sestra traumatizovaného vietnamského veterána (Jeff Fahey), kterého se snaží psychicky zlikvidovat kvůli rodinnému majetku jeho manželka (Karen Allenová), v thrilleru **Smrtící bumerang** (r. G. Cates).

FILMOGRAFIE:

1976 – Raid on Entebbe (TV – **Operace Blesk** – ČTV; r. Irvin Kershner); **1977** – Night Terror (TV – Noční teror; r. E. W. Swackhamer); The Possessed (TV – Posedlé dívky; r. Jerry Thorpe); **1978** – Grease (**Pomáda**; r. Randal Kleiser); **1980** – Ordinary People (**Obyčejní lidé**; r. Robert Redford); **1981** – For Ladies Only (TV – Pouze pro dámy; r. Mel Damski); **1982** – I Ought to Be in Pictures (**Příběh z Hollywoodu** – V; r. Herbert Ross); **1983** – A Matter of Sex (TV – Záležitost pohlaví; r. Lee Grantová); The Seduction of Gina (TV – Svedení Giny; r. Jerrold Freedman); **1984** – Celebrity (TV – Celebrita; r. Paul Wendkos); Flight No. 90: Disaster on the Potomac (TV – **Let 90: Katastrofa na řece Potomac** – KTV; r. Robert Michael Lewis); **1985** – Classified Love (TV – **Láska na inzerát** – ČTV; r. Don

Taylor); **1987** – Backfire (**Smrtící bumerang**; r. Gilbert Cates); Sirens (TV – Sirény; r. Michael Pressman); The Line (TV – Řada; r. Terry Hughes); **1988** – Child's Play (**Dětská hra** – V; r. Tom Holland); The Cover Girl and the Cop (TV – **Kráska a Denisa** – ČTV; r. Neal Israel); **1989** – Bloodhounds of Broadway (**Vražda na Broadwayi** – V; r. Howard Brookner); Staying Together (Zůstat spolu; r. Lee Grantová); **1990** – Babies (TV – **Nemluvňata** – V; r. Michael Rhodes); Welcome Home, Roxy Carmichael (**Vítej doma, Roxy Carmichaelová** – V; r. Jim Abrahams); **1991** – Maid for Each Other (TV – Stvoření jeden pro druhého; r. Paul Schneider; + spol. námět, spol. prod.); **2000** – The Amati Girls (r. Anne DeSalvová); The Lost Child (TV – **Pokrevní sestry** – KTV; r. Karen Arthurová).

MANOJLOVIĆ „Miki“ Predrag

* 5. dubna 1950 – Bělehrad (Jugoslávie)

Pochází z herecké rodiny. 1968-72 studoval dramatické umění na Akademii divadla, rozhlasu, filmu a televize v Bělehradu. Poté nastoupil dráhu divadelního herce a své profesní zkušenosti sbíral v klasickém repertoáru i v dílech současných autorů. Již v mládí si vydobyl pozici jednoho z nejznámějších a nejjobsazovanějších herců své generace v tehdejší Jugoslávii. Divadelní uplatnění našel také v zahraničí, kde pro něho byla obzvláště důležitá spolupráce s britským režisérem Peterem Brookem na jeho inscenaci indického eposu *Mahabharata* (1985), uvedené v Glasgow a v Paříži. Kromě toho, že byl dlouholetým členem bělehradského Národního divadla, hostoval na scénách mnoha evropských metropolí (např. Amsterdam, Bukurešť, Bratislava, Budapešť, Berlín, Terst, Varšava) a samozřejmě na mnoha jevištích v Jugoslávii. Mezi jeho nejvýznamnější divadelní počiny, jimiž si získal uznání doma i v zahraničí, patří hlavní mužské party v Shakespeareových dramatech *Hamlet* (1972), *Macbeth* (1981) a *Richard III* (1992), v Machiavelliho *Mandragoře* (1973),

Goldonihho *Poprasku na laguně* (1974), Millerově *Smrti obchodního cestujícího* (1975-76), Čechovově *Rackovi* (1976), Kleistově *Princi Bedřichu Homburském* (1977), Camusově *Caligulovi* (1977-78), Tolstého *Vojně a míru* (1979), Goethově *Faustovi* (1982), Crommelynckově *Velkolepém paroháči* (1984), Brechtově *Baalu* (1988), Aristofanových *Ptácích* (1989), Rostandově *Cyranovi de Bergerac* (1990), Dostojevského *Zločinu a trestu* (1991), Beckettově *Čekání na Godota* (1991). Vedle své bohaté divadelní činnosti dosahuje značné úspěchy už od 80. let také v oblasti kinematografie, kde nebyl odkázán jen na role ve svém mateřském jazyce; schopnost komunikovat taktéž v italštině, angličtině a francouzštině z něho učinila herce mezinárodního přesahu: otec rodiny, který je jako ministerský úředník Meša uvržen z politických důvodů do tábora nucených prací poč. 50. let, v tragikomedii z pohledu malého chlapce **Otec na služební cestě** (r. E. Kusturica); prostopášný odbojář a podvodníček Marko Dren, jeden ze dvou kumpánů (Lazar Ristovski), na jejichž osudech jsou ve stylizované formě reflektovány válečné, společenské a politické konflikty na území Jugoslávie v období 1941-1992, v podobenství **Underground** (r. E. Kusturica); smolařský třicetiletý právník Dragutin Krizmančić, jehož nevydařený vztah k manželce pro něho končí opět za mřížemi vězení, v psychologickém melodramatu **Šťěstí pro tři** (r. R. Grlić); velký krajinářský malíř Agostino Tassi, který je uvržen do vězení kvůli lásce k dceři (Valentina Cerviová) staršího kolegy (Michel Serrault), v historickém snímku z poč. 17. století **Artemisia** (r. A. Merletová); židovský otec, který se zkouší prosadit jako spisovatel, v příběhu třináctileté dívky **Unes mě** (r. L.

Poolová).

FILMOGRAFIE:

1974 – Otpisani (Ztracení; r. Aleksandar Djordjević); Košava (**Cestou proti větru**; r. Dragoslav Lazić); **1977** – Hajka (Štvanice; r. Živojin Pavlović); **1978** – Posljednji podvig diverzanta Oblaka (Poslední mise diverzanta Oblohy; r. Vatroslav Mimica); **1981** – Samo jednom se ljubi (Jen jednou se miluje; r. Rajko Grlić); Sok od sljiva (Švestková št'áva; r. Branko Baletić); Sezona mira u Parizu (**Sezóna míru v Paříži**; r. Predrag Golubović); Piknik u Topoli (Piknik v Topoli; r. Zorán Amar); **1982** – 13. jul (**13. července**; r. Bajo Saranović); **1983** – Nešto između (Něco mezi; r. Srdjan Karanović); **1984** – U raljama života (Ve spárech života; r. Rajko Grlić); Otac na službenom putu (**Otec na služební cestě** – ČTV; r. Emir Kusturica); **1985** – Za sreću je potrebno troje (**Šťestí pro tři**; r. Rajko Grlić); Tajvanska kanasta (Tchajwanská kanasta; r. Goran Marković); Jagode u grlu (Hlavou proti zdi; r. Srdjan Karanović); **1987** – Vuk Karadžić (TV; r. Milovan Vitezović); **1988** – Seobe/Migrations (Stěhování; r. Aleksandar Petrović); **1989** – Vreme čuda (**Čas zázraků** – ČTV; r. Goran Paskaljević); La vengeance d'une femme (Pomsta ženy; r. Jacques Doillon); **1990** – Un week-end sur deux (Každý druhý víkend; r. Nicole Garciová); **1992** – Tango Argentino (r. Goran Paskaljević); Tito i

ja (**Tito a já** – ČTV; r. Goran Marković); Mi nismo andjeli (**Nejsme andělé** – V; r. Srdjan Dragojevič); **1993** – Der gudene er dode (Kde umírají Bohové; r. Vibeke Lokkeberg); **1994** – La piste du télégraphe (Telegrafní dráha; r. Liliane de Kermadecová); **1995** – Someone Else's America (**Amerika patří jiným** – KTV; r. Goran Paskaljevič); **Underground** (r. Emir Kusturica); **1996** – Portraits chinois (**Stínohra** – ČTV; r. Martine Dugowsonová); **1997** – Artemisia (r. Agnès Merletová); Gypsy Magie (Cikánské kouzlo; r. Stole Popov); **1998** – Il macellaio (Řezník; r. Aurelio Grimaldi); Chat noir, chat blanc/ Schwarze Katze, weisse Katze (**Černá kočka, bílý kocour**; r. Emir Kusturica); Bure baruta/Baril de poudre (**Sud prachu**; r. Goran Paskaljevič); The Wounds/Les blessures (Zranění; r. Srdjan Dragojevič); **1999** – Emporte-moi (Unes mě; r. Léa Poolová); Les amants criminels (Milenci zločinci; r. François Ozon); Épouse-moi (Vezmi si mě; r. Harriet Mannová); **2000** – Sans plomb (Bez plomby; r. Muriel Teodoriová); Mortel transfert (Převoz smrti; r. Jean-Jacques Beineix); **2001** – Voci (Hlasy; r. Franco Giraldi).

MANTEGNA Joe

(Joseph Anthony Mantegna)

* 13. listopadu 1947 – Chicago, Illinois (USA)

Herectví studoval v chicagské Goodman School of Drama (1967-69) a hned poté nastoupil angažmá do místního Organic Theatre, kde se představil mj. jako vůdce party hippies Berger v rockovém muzikálu *Vlasy* a jako Jidáš v rockovém muzikálu *Godspell*. Během svého působení v Goodman Theatre začal spolupracovat s dramatikem Davidem Mametem, v jehož hře *Konkurenti*, poctěné Pulitzerovou cenou, vytvořil postavu Richarda Lomy, zdatného agenta realitní kanceláře; za její ztvárnění v broadwayské inscenaci tohoto dramatu obdržel cenu Tony 1983. Mezitím 1978 debutoval na Broadwayi ve hře *Pracující* a autorsky se podílel na hrách *Leonardo* a *Bleacher Bums*, která mu vynesla cenu Josepha Jeffersona 1979 a za její TV dramatisaci, v níž vytvořil hlavní roli oddaného fanouška chicagského baseballového mužstva, získal cenu Emmy 1980. Ve filmu se prosadil zejm. díky autorským snímkům dramatika a režiséra Davida Mameta, v nichž ztělesnil hrdiny nejrůznějších typů a

charakterů. Zaujal úlohou elegantního podvodníka a profesionálního hazardního hráče Mikea, jehož prostřednictvím je vtažena úspěšná psychiatrička (Lindsay Crouseová) do světa hazardních hráčů, v hitchcockovsky laděném psychotrilleru **Dům her**. Mezinárodní uznání a cenu na MFF v Benátkách 1988 mu zajistila role sicilského čističe bot Jerryho, jemuž nabídne mafie, aby za tučný honorář nahradil na lavici obžalovaných skutečného vraha, v komedii **S mafii v patách**. Odlišnými rysy se vyznačuje policejní inspektor židovského původu Bobby Gold, který se snaží během vyšetřování vražd svých dvou kolegů a staré Židovky nalézt svou identitu a loajlnost ke svému náboženství, v inteligentním thrilleru **Vražda**.

FILMOGRAFIE:

1978 – Towing (Odtahování; r. Maura Smithová); **1979** – Elvis (TV – **Elvis Presley**; r. John Carpenter); **1982** – Second Thoughts (Postranní myšlenky; r. Lawrence Turman); **1984** – The Outlaws (TV – Psanci; r. James Frawley); **1985** – The Compromising Positions (Kompromitující pozice; r. Frank Perry); **1986** – The Money Pit (**Dům za všechny peníze** – ČTV; r. Richard Benjamin); Off Beat (Mimo službu; r. Michael Dinner); (Three Amigos! (**Tři „amigos“** – V; r. John Landis); Critical Condition (Kritický stav; r. Michael Apted); **1987** – House of Games (**Dům her** – V; r. David Mamet); Weeds (**Plevel**; r. John Hancock); Suspect (**Podezřelý**; r. Peter Yates); **1988** – Things

Change (**S mafii v patách – V/Věci se mění – ČTV**; r. David Mamet); **1989** – Wait Until Spring, Bandini (**Počkej do jara, Bandini – ČTV**; r. Dominique Deruddere); **1990** – Alice – ČTV (r. Woody Allen); The Godfather, Part III (**Kmotr III – V**; r. Francis Ford Coppola); **1991** – Homicide (**Vražda – ČTV**; r. David Mamet); Queens Logic (**Dospívání v Queens – V**; r. Steve Rash); **Bugsy** (r. Warren Beatty); Shadows and Fog (**Stíny a mlha**; r. Woody Allen); **1992** – The Comrades of Summer (TV – **Soudruzi v akci – V/Soudruzi na jedno léto – ČTV**; r. Tommy Lee Wallace); Body of Evidence (**Tělo jako důkaz**; r. Uli Edel); The Water Engine (TV – **Vodní motor – ČTV**; r. Steven Schachter); Family Prayer (**Rodinné modlitby – V**; r. Scott Rosenfelt); **1993** – Fallen Angels (TV – **Padlí andělé**; r. Steven Soderbergh, Tom Hanks, Phil Joanou); Searching for Bobby Fischer/Innocent Moves (**Nevinné tahy – V**; r. Steven Zaillian); State of Emergency (TV – **Nenadálý stav**; r. Lesli Linka Glatterová); Error in Judgment (TV – **Soudní omyl**; r. Scott P. Levy); **1994** – Baby's Day Out (**Trable prcka Binka**; r. Patrick Read Johnson); Stranger Things (Cizí věci; r. Jason Alexander); Airheads (**Rockeři**; r. Michael Lehmann); For Better or Worse (TV – **V dobrém i zlém – KTV**; r. Jason Alexander); Above Suspicion/The Rhineheart Theory (TV – **Mimo podezření – ČTV**; r. Steven Schachter); **1995** – Forget Paris (**Zapomeň na Paříž – V**; r. Billy Crystal); Thinner (**Zhubni!** – ČTV; r. Tom Holland); Eye for an Eye (**Oko za oko – V**; r. John Schlesinger);

Captain Nuke and the Bomber Boys (TV – **Bombardáci** – V; r. Charles Gale); National Lampoon's Favorite Deadly Sins (Oblíbené smrtelné hříchy; r. Denis Leary, David Jablin); **1996** – Up Close and Personal (**Intimní detaily**; r. Jon Avnet); Underworld (Podsvětí; r. Roger Christian); **Albino Alligator** (r. Kevin Spacey); Stephen King's Thinner (r. Tom Holland); Persons Unknown (**Hra o život** – V; r. George Hickenlooper); **1997** – For Hire (**Vrah, nebo oběť?** – KTV; r. Jean Pellerin); Mario Puzo's The Last Don (TV – **Poslední don** – V; r. Graeme Clifford); Jerry and Tom (**Jerry & Tom** – V; r. Saul Rubinek; + spol. prod.); The Wonderful Ice Cream Suit (Báječný oblek zmrzlinové barvy; r. Stuart Gordon); Face Down (TV – Tváří dolů; r. Thorn Eberhardt); Merry Christmas, George Bailey (TV – Veselé Vánoce, Georgi Bailey; r. Matthew Diamond); **1998** – The Rat Pack (TV – Hejno kryš; r. Rob Cohen); **Celebrity** (r. Woody Allen); Boy Meets Girl (Setkání chlapce a dívky; r. Jerry Ciccoritti); Airspeed (Rychlost letu; r. Robert Tinnell); Hoods (TV – **Mafiánský synek** – KTV; r. Mark Malone); **1999** – Liberty Heights (**Nespoutaná volnost** – V; r. Barry Levinson); My Little Assassin (TV – Můj malý vrah; r. Jack Bender); Spenser: Small Vigies (TV – **Malé hříchy** – ČTV; r. Robert Markowitz); More Dogs Than Bones (Víc psů než kostí; r. Michael Browning); The Runner (Běžec; r. Ron Moler); **2000** – Lakeboat (Lod' na jezeře; r. Joe Mantegna; pouze r., spol. prod.); Thin Air (TV – **Záhadné zmizení** – ČTV; r. Robert Mandel); **2001** – Turbulence 3 (r.

Jorge Montesi); The Trumpet of the Swan (A – Labutí volání; r. Richard Rich, Terry L. Noss; pouze hlas); Laguna (r. Dennis Berry).

MARAIS Jean

(Jean Alfred Villain-Marais)

* 11. prosince 1913 — Cherbourg (Francie)

† 8. listopadu 1998 — Cannes (Francie)

Vyrůstal bez otce. Vyučil se fotografickému řemeslu v Laurentově ateliéru v Paříži. Vedle toho studoval výtvarné umění na konzervatoři. 1936 začal navštěvovat herecké kurzy Charlese Dullina a státoval v jeho divadle Atelier. 1933-36 spolupracoval s film. režisérem Marcelem L'Herbierem. Rozhodujícím zlomem jeho života i umělecké kariéry bylo 1937 setkání s Jeanem Cocteauem, s nímž se velmi důvěrně spřátelil. Cocteau pro něj napsal hlavní role ve svých divadelních hrách (*Král Oidipus*, *Strašní rodiče*, *Rytíři kulatého stolu*) a ve svých poetických filmech, k nimž napsal scénář (mj. **Věčný návrat**) nebo je sám režíroval (**Kráska a zvíře**, **Dvojhlavý orel**, **Strašní rodiče**, **Orfeus**, **Orfeova závěť**). Mezitím se prosadil také jako prototyp romantického hrdiny, zejm. v postavách šlechtných a neohrožených milovníků v řadě kostýmních filmů (např. **Ruy Blas**, **Hrbáč**, **Kapitán**,

Kapitán Fracasse, Hrabě Monte Cristo, Železná maska). Díky své sportovní kondici se nenechával v akčních scénách zaskakovat dublery. V 60. letech projevil svůj komediální talent ve třech filmech o Fantomasovi. V 50. letech se vrátil k divadlu jako člen Comédie Française a posléze (až do 1997) účinkoval i na jiných pařížských scénách, kde se představil v klasickém repertoáru (*Britannicus, Pygmalion, Král Lear, Cyrano de Bergerac, Bídníci, Tartuffe, Arlésance*) a v pásmu Cocteauových her. Kromě herectví se věnoval od mládí aktivně výtvarnému umění (malířství, později keramika a sochařství) a literární činnosti. Napsal vzpomínkové knihy *Mes quatre vérités* (1957, Moje čtyři pravdy), *Příběhy mého života* (1975; Praha, Melantrich 1997) a *Pohádky* (1978; Plzeň, Mustang 1996). Je autorem jednoho baletu. Upozorňujeme ještě na knihu korespondence s Cocteauem *Adresát Jean Marais* (1987, Praha, Egem 1994). 1996 byl vyznamenán řádem Čestné legie (Legion d'Honneur). Pro ČTV natočili Rudolf Tesáček a Jiří Žák hodinový dokument s názvem **Jean Marais, interview** (1997), jehož hodnota tkví mj. v tom, že se jedná o poslední rozhovor s tímto významným umělcem.

FILMOGRAFIE:

1933 – L'épervier (Krahujec; r. Marcel L'Herbier; + asist. r.); Dans les rues (**Děti ulice**; r. Victor Trivas); **1934** – L'aventurier (Dobrodruh; r. Marcel L'Herbier); Le scandale (Skandál; r. Marcel L'Herbier); **1935** – Le bonheur (Štěstí; r. Marcel L'Herbier); **1936** – Les hommes nouveaux (Noví lidé; r. Marcel

L'Herbier); Nuits de feu (**Noc v plamenech**; r. Marcel L'Herbier); **1937** – Drôle de drame (Směšné drama; r. Marcel Carné); Abus de confiance (Zneužití důvěry; r. Henri Decoin); **1941** – Le pavillon brûle (Pavilon hoří; r. Jacques de Baroncelli); **1942** – Le lit à colonnes (Postel s baldachýnem; r. Roland Tuai); **1943** – **Carmen** (r. Christian-Jaque); L'éternel retour (**Věčný návrat**; r. Jean Delannoy); Voyage sans espoir (**Policie hlásí**; r. Christian-Jaque); **1945** – La belle et la bête (**Kráska a zvíře**; r. Jean Cocteau); **1946** – Les Chouans (Šuani; r. Henri Calef); **1947** – **Ruy Bias** (r. Pierre Billon); L'aigle à deux têtes (Dvojhlavý orel; r. Jean Cocteau); **1948** – Aux yeux du souvenir (**Očima vzpomínek**; r. Jean Delannoy); Les parents terribles (Strašní rodiče; r. Jean Cocteau); **1949** – Le secret de Mayerling (Tajemství Mayerlingu; r. Jean Delannoy); Orphée (Orfeus; r. Jean Cocteau); **1950** – Le château de verre (Skleněný zámek; r. René Clément); Les miracles n'ont lieu qu'une fois (**Zázraky se dějí jen jednou**; r. Yves Allégret); **1951** – Nez de cuir (Kožený nos; r. Yves Allégret); **1952** – La voce del silenzio (Hlas mlčení; r. Georg Wilhelm Pabst); L'appel du destin (**Volání osudu**; r. Georges Lacombe); Les amants de minuit (Půlnoční milenci; r. Roger Richebé); **1953** – Dortoir des grandes (**Ložnice dospívajících dívek** – ČTV; r. Henri Decoin); Julietta (r. Marc Allégret); Le guérisseur (Mastičkář; r. Yves Ciampi); Si Versailles m'était conté (Kdyby mi Versailles vyprávěly; r. Sacha Guitry); Le comte de Monte-Cristo (**Hrabě Monte Cristo**; r.

Robert Vernay); **1954** – Futures vedettes (Budoucí hvězdy; r. Marc Allégret); Napoléon (r. Sacha Guitry); **1955** – Goubbiah (r. Robert Darène); Toute la ville accuse (Celé město žaluje; r. Claude Boissol); Si Paris nous était conté (Kdyby nám Paříž vyprávěla; r. Sacha Guitry); Elena et les hommes (**Elena a muži** – ČTV; r. Jean Renoir); **1956** – Typhon sur Nagasaki (**Smršť**; r. Yves Ciampi); **1957** – S.O.S. Noronha (r. Georges Rouquier); Le notti bianchi (**Natalie**; r. Luchino Visconti); Un amour de poche (Láska do kapsy; r. Pierre Kast); La Tour, prends garde! (**Dej si pozor, La Toure!**; r. Georges Lampin); **1958** – La vie à deux (Život ve dvou; r. Clément Duhour); Chaque jour a son secret (Každý den má své tajemství; r. Claude Boissol); **1959** – Le bossu (**Hrbáč**; r. André Hunebelle); Le testament d'Orphée (**Orfeova závěť** – ČTV; r. Jean Cocteau); **1960** – Austerlitz (**Napoleon**; r. Abel Gance); Le capitain (**Kapitán** – ČTV; r. André Hunebelle); La princesse de Clèves (**Kněžna de Clèves**; r. Jean Delannoy); **1961** – Le capitaine Fracasse (**Kapitán Fracasse**; r. Pierre Gaspard-Huit); Le miracle des loups (**Ve službách krále** – ČTV; r. André Hunebelle); Napoléon II, l'Aiglon (Napoleon II, Orlík; r. Claude Boissol); Il ratto delle Sabine (Únos Sabine; r. Richard Pottier); Ponzio Pilato (Pontský Pilát; r. Irving Rapper); **1962** – Les mystères de Paris (Tajemství Paříže; r. André Hunebelle); Le masque de fer (**Železná maska** – ČTV; r. Henri Decoin); **1963** – L'honorable Stanislas, agent secret (**Ctihodný Stanislav**; r. Jean-Charles Dudrumet); **1964** – Fantômas

(**Fantomas**; r. André Hunebelle); Le gentleman de Cocody (Gentleman z Cocody; r. Christian-Jaque); Patate (Nekňuba; r. Robert Thomas); **1965** – Pleins feux sur Stanislas (Střílejte na Stanislava; r. Jean-Charles Dudrumet); Train d'enfer (Vlak z pekla; r. Gilles Grangier); Fantômas se déchaîne (**Fantomas se zlobí**; r. André Hunebelle); **1966** – Le Saint prend l'affût (Svatý ve střehu; r. Christian-Jaque); Șapte băieți și o ștregăriță/Sept hommes et une garce (Sedm mužů a jedna žena; r. Bernard Borderie); Fantômes contre Scotland Yard (**Fantomas kontra Scotland Yard**; r. André Hunebelle); **1968** – Le paria (Vyděděnec; r. Claude Carliez); **1969** – La provocation (Provokace; r. André Charpak); **1970** – Peau d'âne (**Oslí kůže**; r. Jacques Demy); **1972** – Le lézard mexicain (Mexická ještěrka; r. Henri-Noël Dupuy); **1985** – **Parking** (r. Jacques Demy); **1986** – Lien de parenté (**Rodinné pouto** – ČTV; r. Willy Rameau); **1988** – Johanna d'Arc of Mongolia (r. Ulrike Ottingerová); **1991** – Les enfants du naufrageur (Děti ztroskotance; r. Jérôme Foulon); **1995** – Les misérables (**Bídníci 20. století** – V; r. Claude Lelouch); Stealing Beauty/lo ballo da sola/Beauté volée (**Svůdná krása**; r. Bernardo Bertolucci); **1996** – Belmondo, le magnifique (D – Belmondo: Skvělý; r. Patrick Chamming).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

ŽÁK, Jiří: Jean Marais. Mé dveře jsou dokořán. Brno, Doplněk

2001, 165 s. – ŽAK, Jiří: Francouzské rozhovory. Louny, ADART
1999, s. 9-34. – MARAIS, Jean: Příběhy mého života. Praha,
Melantrich 1997, 259 s. – FRANCL, Gustav: Jean Marais.
Praha, ČSFÚ 1983, 32 s. – Cinema, 1999, č. 1, s. 80-83. –
Story, 1999, č. 9, s. 28-30. – Reflex, 1998, č. 50, s. 66-68. –
Xantypa, březen 1998, č. 3, s. 28-33. – MF Dnes, 10.11.1998, č.
263, s. 20. – Hospodářské noviny (Na víkend), 13.11.1998, č.
221, s. 9. – Týden, 1998, č. 47, s. 82. – Story, 1997, č. 2, s. 33.
– MF Dnes (Magazín), 4.12.1997, č. 284, s. 22-24 (rozhovor). –
Divadelní noviny, 1994, č. 16, s. 7. – Labyrint, 1994, č. 7, s. 57.
– Práce (příloha), 4.12.1993, č. 282, s. 9. – Blesk magazín,
1993, č. 11, s. 5 (rozhovor). – Práce, 1992, č. 9, s. 4. – Film a
divadlo, 1992, č. 9, s. 20-21. – Kinorevue, 1991, č. 5, s. 7. –
Ahoj, 1991, č. 51, s. 5 (rozhovor). – MF Dnes, 1991, č. 233, s. 5
(rozhovor). – Rudé právo, 1991, č. 292, s. 7. – Film a divadlo,
1989, č. 8, s. 26. – Záběr, 1986, č. 17, s. 1. – Interpressfilm,
1986, č. 9, s. 87-90 (rozhovor). – Záběr, 1983, č. 26, s. 5. –
Kino, 1981, č. 23, s. 14 (rozhovor). – 100+1 ZZ, 1978. – Film a
divadlo, 1974, č. 9, s. 28-29. – Kino, 1973, č. 13, s. 67. – Záběr,
1969, č. 13, s. 5. – Divadelní a filmové noviny, 1965, č. 1, s. 4. –
Kino, 1946, č. 18-19, s. 308-309.

MARCEAUOVÁ Sophie

(Sophie-Danièle Sylvie Maupu)

* 17. listopadu 1966 – Paříž (Francie)

Je dcerou prodavačky a řidiče náklad'áku. Když jako třináctiletá hledala o prázdninách příležitostnou práci, přihlásila se u jedné agentury, která hledala dětské manekýnky. Díky tomu o pět měsíců později dostala informaci o konkurzu na film. Mezi stovkami dívek si vybral režisér Claude Pinoteau právě ji do hlavní role dospívající dívky jménem Viky v komedii o generačních konfliktech **Večírek**. Úspěch tohoto snímku přiměl tvůrce k natočení volného pokračování s názvem **Večírek 2**, jemuž opět dominuje herecký výkon S. M., která za něj obdržela jako herecká naděje Césara 1983. Další uznání a popularitu jí přinesla úloha aristokratické dcerky Madeleine de Saint Ilette, do níž se zamiluje francouzský důstojník (Gérard Depardieu) odvelený do severoafrické kolonie, ve film. adaptaci románu Louise Gardela **Pevnost Saganne** (r. A. Corneau). Obrat v její kariéře nastal po seznámení s režisérem Andrzejem Zulawským, který zaujal důležité místo nejen v jejím

soukromí, ale poskytl jí rovněž ve svých kontroverzních dílech velké herecké příležitosti: pařížská prostitutka a gangsterova milenka Mary, o jejíž přízeň se uchází mladý aristokrat (Francis Huster) po návratu z psychiatrické léčebny, v psychologickém dramatu podle Dostojevského **Šílená láska**; nevěrná manželka Blanche, prožívající vášnivou lásku k nevléčitelně nemocnému počítačovému vědci (Jacques Dutronc), v melodramatu podle románu Raphaëilly Billetdouxové **Mé noci jsou krásnější než vaše dny**; Solange, dcera slavné spisovatelky George Sandové (Marie-France Pisierová), která platonicky miluje matčina milence, skladatele Frédériců Chopina (Janusz Olejniczak), v kostýmním melodramatu **Modrá nota**. Nešťastnou a osudovou láskou jsou stíženy mnohé její další hrdinky, ať už ze současnosti či dávné minulosti: ztřeštěná akrobatka Fanfana, jejímuž bezprostřednímu kouzlu propadne stejně temperamentní mladík (Vincent Pérez), ve film. adaptaci novely Alexandra Jardina **Fanfan** (r. A. Jardin); hrdá francouzská princezna Isabela, zamilovaná do skotského hrdiny (Mel Gibson), v romantickém historicko-dobrodružném velkofilmu **Statečné srdce** (r. M. Gibson). Během natáčení filmu **Statečné srdce**, který byl její první zámožskou zkušeností, napsala scénář ke svému vlastnímu krátkometrážnímu filmu **L'aube à l'envers** (1995, Úsvit naruby), v němž vytvořila hlavní postavu Judith Godrècheová. Od pol. 90. let se prosazuje také v amerických filmech. Díky svým půvabům se stala S. M. jednou z eroticky nejpřitažlivějších francouzských hereček posledních let. 1991 debutovala také na divadle, kde se představila v režii George Wilsona jako protagonistka dramatu Jeana Anouilhe *Euridika* a za svůj výkon získala Molièrovu cenu. 1993 se uvedla v

úloze pouliční květinářky Lízy Doolittlové v Shawově komedii *Pygmalion* na jevišti Théâtre des Arts Hebertot. Na sklonku září 1992 se zúčastnila s manželem – režisérem polského původu Andrzejem Zulawskim – retrospektivní přehlídky jeho filmů v Praze.

FILMOGRAFIE:

1980 – La boum (**Večírek** – V; r. Claude Pinoteau); **1982** – La boum 2 (**Večírek 2** – V; r. Claude Pinoteau); **1984** – Fort Saganne (**Pevnost Sogonne** – ČTV; r. Alain Corneau); Joyeuses Pâques (**Veselé velikonoce**; r. Georges Lautner); **1985** – L'amour braque (**Šílená láska** – ČTV; r. Andrzej Zulawski); Police (**Policie** – V; r. Maurice Pialat); **1986** – Descente aux enfers (**Sestup do pekla** – V/**Sestup do pekel** – ČTV; r. Francis Girod); **1988** – Chouans (Šuani; r. Philippe de Broca); L'étudiante (**Studentka**; r. Claude Pinoteau); **1989** – Mes nuits sont plus belles que vos jours (Mé noci jsou krásnější než vaše dny; r. Andrzej Zulawski); **1990** – Pacific Palisades (r. Bernard Schmidt); **1991** – Pour Sacha (Pro Sašu; r. Alexandre Arcady); La note bleue (Modrá nota; r. Andrzej Zulawski); **1992** – **Fanfan** – ČTV (r. Alexandre Jardin); **1994** – La fille de d'Artagnan (**D'Artagnanova dcera** – ČTV; r. Bertrand Tavernier); **1995** – Braveheart (**Statečné srdce**; r. Mel Gibson); Par-delà les nuages (**Za mraky**; r. Michelangelo Antonioni, Wim Wenders); **1997** – Leo Tolstoy's Anna Karenina (**Anna Karenina**

– V; r. Bernard Rose); Marquise (**Markýza** – V; r. Véra Belmontová); Firelight (Světlo z ohně; r. William Nicholson); **1999** – Lost & Found (**Ztracený a nalezený** – V; r. Jeff Pollack); William Shakespeare's A Midsummer Night's Dream (**Sen noci svatojánské** – V; r. Michael Hoffman); The World Is Not Enough (**Jeden svět nestačí**; r. Michael Apted); **2000** – La fidélité (Věrnost; r. Andrzej Zulawski); Belphégor: Le fantôme de Louvre (**Belphegor: Fantom Louvru**; r. Jean-Paul Salomé).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Cinema, 2000, č. 1, s. 34-37. – Kinorevue, 1995, č. 18, s. 20-21. – Květy, 1994, č. 23, s. 18-19. – Video plus, 1994, č. 8, s. 29 (rozhovor). – Film Fan, 1993, č. 29, s. 41. – Květy, 1993, č. 33, s. 18-19. – Video plus, 1993, č. 2, s. 4-5. – MF Dnes (Kamera Dnes), 1993, č. 155, s. 1. – Práce, 1993, č. 205, s. 6. – Kinorevue, 1992, č. 23, s. 6-7. – Kino, 1992, č. 24, s. 10 (rozhovor). – Kino, 1991, č. 13, s. 8-9. – Premiéra, 1991, č. 5, s. 7. – Film Fan, 1991, č. 4, s. 24-25. – Film Fan, 1991, č. 9, s. 43 (rozhovor). – Film a divadlo, 1991, č. 11, s. 4-7 (rozhovor). – 100+1 ZZ, 1991, č. 20, s. 63. – Film a divadlo, 1990, č. 17-18, s. 2. – Interpressfilm, 1990, č. 1, s. 73-78 (rozhovor). – 100+1 ZZ, 1989, č. 14, s. 65. – Kino, 1988, č. 3, s. 6-7. – Film a divadlo, 1987, č. 20, s. 30. – Kino, 1985, č. 10, s. 8-9.

MARGULIESOVÁ Julianna

* 8. června 1966 – Spring Valley, New York (USA)

Je dcerou scenáristy reklam a baletky. Vyrůstala v Paříži, v Londýně, v Itálii, v Sussexu a v New Hampshire. Vystudovala umění na Sarah Lawrence College, kde také vystupovala na jevišti. Účinkovala v regionálních divadelních inscenacích, TV reklamách a přivydělávala si jako číšnice. Zásadní obrat v její kariéře znamenala postava vrchní sestry Carol Hathawayové v populárním TV seriálu **ER** (1994, **Pohotovost** – ČTV), za niž dostala mj. cenu Emmy a byla nominována na Zlatý glóbus. Jako host se objevila v řadě dalších TV seriálů, např. **Law & Order** (Zákon a pořádek), **Murder, She Wrote** (**To je vražda, napsala** – ČTV), **Homicide: Life on the Street** (Vražda: Život na ulici), **The Larry Sanders Show** a **Ellen**. Ve filmu debutovala epizodní rolí prostitutky v akčním thrilleru **Nemilosrdná spravedlnost** (r. J. Flynn). Zatím největší příležitost dostala v úloze mladé ovdovělé matky Louise Brownové, jejíž milenec (Matthew McConaughey) je vůdcem bratrské party bankovních lupičů, v gangsterském snímku podle skutečné události z 20. let **The Newton Boys**

(r. R. Linklater).

FILMOGRAFIE:

1991 – Out for Justice (**Nemilosrdná spravedlnost** – V; r. John Flynn); **1997** – Paradise Road (**Cesta do ráje** – V; r. Bruce Beresford); Traveler (Cestující; r. Jack Green); **1998** – A Price Above Rubies (**Dražší než rubíny** – V; r. Boaz Yakin); **The Newton Boys** – V (r. Richard Linklater); **1999** – We Met on the Vineyard (Setkáme se na vinici; r. Ian McCrudden); What's Cooking? (r. Gurinder Chadha); **2000** – Dinosaur (A – **Dinosaurus**; r. Eric Leighton, Ralph Zondag; pouze hlas); The Mists of Avalon (TV – **Mlhy Avalonu** – V; r. Uli Edel); **2001** – The Man from Elysian Fields (Člověk z Elysejských polí; r. George Hickenlooper); **2002** – Evelyn (r. Bruce Beresford).

MAMELLE Jean-Pierre

* 12. dubna 1932 – Paříž (Francie)

Divadlu se začal věnovat na popud profesora literatury během studií na lyceu v Dijonu. Po maturitě odešel do Paříže, kde nejprve navštěvoval herecké kurzy v Centre Dramatique de la rue Blanche. Další odbornou hereckou průpravu absolvoval 1952-55 na pařížské Konzervatoři, kde se spřátelil s Jean-Paulem Belmondem a Jeanem Rochefortem, s nimiž byl ke konci studií přijat jako stážista do proslulého divadla Comédie Française; na jeho scéně se objevili všichni tři společně ve hrách Alfreda de Musseta *Fantasia* a Paula Claudela *Zvěstování Panny Marie*. S kolegou Guy Bedosem vystupoval pak v kabaretech, než nastoupil angažmá do divadelního souboru Compagnie Grenier-Hussenot. 1967-68 vedl spolu s Delphine Seyrigovou a Jeanem Rochefortem divadlo Théâtre Antoine, kde si vyzkoušel své herecké schopnosti zejm. ve hrách současných autorů (mj. H. Pinter, T. Stoppard, J. Anouilh a R. Harwood), ale i v klasických dílech (Čechovův *Strýček Váňa*). Ve filmu, kde začínal koncem 50. let, se musel dlouho spokojovat s vedlejšími party. Uplatnil se zejm. v

milostných, dobrodružných a detektivních komediích (mj. **Hořké pilulky**, **Zničte banku**, **Pán ze společnosti**, **Záhadný kontraband**, **Prachy a smůla**, **Také velké bankovky mohou být falešné** a **Sympaticky dareba**), v nichž vytvořil postavy tichých, někdy smolařských, jindy vychytralých a snílkovských chlapíků. Během 70. let dokázal však také přesvědčivě ztvárnit záporné typy, lstivé intrikány a vyšinuté zločince: ctihodný maloměstský obchodník Albert Danville, jeden z hlavních násilníků a vrahů mladé profesorky (Mimsy Farmerová), ve společensko-kritickém dramatu **Jako štvaná zvěř** (r. S. Leroy); bohatý Angličan Perry Rupert-Foote, masový vrah, mstící někdejší znásilnění své manželky (Laura Antonellová), v kriminálním thrilleru podle knihy Eda McBaina **Bez motivu** (r. Ph. Labro). Největší úspěch mu však zajistily především komediální a tragikomické role dobrosrdečných hrdinů, kteří se potýkají s všedními profesními a rodinnými problémy: obchodní cestující s deštníky a vášnivý malíř Henri Serin, jemuž se po několika citových zklamáních splní sen žít podle své chuti, v komedii **Koláče z Pont-Avenu** (r. J. Séria); berní úředník Paul, o jehož peripetiích při navazování známosti se stejně osamělou ženou (Annie Girardotová) vypráví komedie **Případný sňatek možný** (r. R. Pouret). S přibývajícím věkem byl více obsazován do dramaticky náročnějších úloh, jimiž konečně mohl prokázat šíři svého hereckého rejstříku: zkušený policista Fred, pátrající po chladnokrevném vrahovi (Jean-Pierre Bisson), ve film. adaptaci kriminálního románu Robina Cooka **Dubnové měsíce jsou vražedné** (r. L. Heynemann); asketický barokní skladatel a učitel hry na violu da gamba Sainte Colombe, k jehož dceři (Anne Brochetová) vzplane

milostnou vášní jeho nadaný žák (Guillaume Depardieu/Gérard Depardieu), v historickém hudebním melodramatu **Všechna jitra světa** (r. A. Corneau); španělský dominikánský mnich Bartolomé de las Casas, který se pro svou obhajobu práv indiánů sto let po objevení Ameriky dostane do ostré rozepře s demagogickým filozofem (Jean-Louis Trintignant), v historickém dramatu **Spor ve Valladolidu** (r. J.-D. Verhaeghe); homosexuální doktor René Meinthe ve film. přepisu románu Patricka Modiana **Yvonnin parfém** (r. P. Leconte). Celkem pětkrát byl nominován na Césara (**Koláče z Pont-Avenu**, **Několik dní se mnou**, **Čistka**, **Všechna jitra světa**, **Max a Jeremie**), ale zatím ho nezískal ani jednou.

FILMOGRAFIE:

1957 – Tous peuvent me tuer (**Neznámý v pozadí**; r. Henri Decoin); Le grand bluff (Velký povyk; r. Patrice Daily); Charmants garçons (Roztomilí chlapci; r. Henri Decoin); Fernand clochard (Chudák Fernand; r. Pierre Chevalier); **1960** – Le mouton (Špicl; r. Pierre Chevalier); La brune que voilà (Ejhle hnědá; r. Robert Lamoureux); Pierrot la tendresse (Něžný Petříček; r. Francois Villiers); **1961** – Climats (Dvě lásky Filipa Mercenata; r. Stelio Lorenzi); **1963** – Que personne ne sorte (Ať nikdo neodchází; r. Yvan Govar); Peau de banane (**Banánová slupka** – ČTV; r. Marcel Ophuls); Dragées au poivre (Hořké pilulky; r. Jacques Baratier); Faites sauter la banque

(Zničte banku; r. Jean Girault); **1964** – Échappement libre (**Záhadný kontraband**; r. Jean Becker); Relaxe-toi chérie (Odpočívej, miláčku; r. Jean Boyer); Un monsieur de compagnie (**Pán ze společnosti**; r. Philippe de Broca); Week-end à Zuydcoote (**Víkend na Zuydcoote** – ČTV; r. Henri Verneuil); La bonne occase (Dobrá příležitost; r. Michel Drach); Cent briques et des tuiles (**Prachy a smůla**; r. Pierre Grimblat); **1965** – Monnaie de singe (**Také velké bankovky mohou být falešné**; r. Yves Robert); **1966** – Roger la honte (Zostuzený Roger; r. Riccardo Freda); Tendre voyou (**Sympatický dareba**; r. Jean Becker); Toutes folles de lui (Všichni jsou z něho blázni; r. Norbert Carbonnaux); **1967** – L'homme à buick (**Muž s buickem** – ČTV; r. Gilles Grangier); **1968** – Slogan (r. Pierre Grimblat); 48 heures d'amour (48 hodin lásky; r. Cecil Saint-Laurent); L'amour c'est gai, l'amour c'est triste (Láska je veselá, láska je smutná; r. Jean-Daniel Pollet); Le diable par la queue (**Tahat čerta za ocas** – ČTV; r. Philippe de Broca); **1969** – Les femmes (Ženy; r. Jean Aurel); Le pistonné (Chránělec; r. Claude Berri); **1970** – Les caprices de Marie (**Rozmarná Marie**; r. Philippe de Broca); On est toujours trop bon avec les femmes (Jsme na ženy stále ještě příliš hodní; r. Michel Boisrond); **1971** – Sans mobile apparent (**Bez motivu**; r. Philippe Labro); Quattro mosche di velluto grigio (**Čtyři mouchy v sametu** – ČTV; r. Dario Argento); **1972** – Sex-Shop (r. Claude Berri); Le petit Poucet (**Paleček a obr**; r. Michel Boisrond); **1973** – L'affaire

Crazy Capo (Případ Crazy Capo; r. Patrick Jamain); Charlie et ses deux nénettes (**Charlie a jeho dvě kuřátka** – ČTV; r. Joël Séria); La valise (**Kufr na slunci** – V; r. Georges Lautner); **1974** – Comment réussir quand on est con et pleurnichard (**Jak získat úspěch, když je člověk hloupej... a ufňukanej** – V; r. Michel Audiard); Un linceul n'a pas de poche (Rubáš nemá kapsy; r. Jean-Pierre Mocky); Dis-moi que tu m'aimes (Řekni, že mě máš rád; r. Michel Boisrond); Dupont Lajoie (**Pan Dupont**; r. Yves Boisset); Que la fête commence (**Slavnost začíná** – ČTV; r. Bertrand Tavernier); **1975** – La traque (**Jako štvaná zvěř**; r. Serge Leroy); Les galettes de Pont-Aven (Koláče z Pont-Avenu; r. Joël Séria); **1976** – Calmos (Osudové ženy; r. Bertrand Blier); On aura tout vu (**Všechno uvidíme** – V; r. Georges Lautner); Cours après-moi que je t'attrape (**Případný sňatek možný**; r. Robert Pouret); Sturmtruppen (**Úderné čety** – V; r. Salvatore Samperi); **1977** – L'imprécateur (Zaklínač; r. Jean-Louis Bertucelli); Plus ça va, moins ça va (Čím lépe, tím hůře; r. Michel Vianey); Comme la lune (Jako měsíc; r. Joël Séria); Un moment d'égarement (Chvilka poblouznění; r. Claude Berri); Cause toujours, tu m'intéresses (**Mluv, mluv, zajímáš mě**; r. Édouard Molinaro); **1980** – L'entourloupe (Lumpárna; r. Gérard Pirès); Asphalte (Asfalt; r. Denis Amar); Voulez-vous un bébé Nobel? (Chcete děťátko, Nobel?; r. Robert Pouret); **1981** – Pétrole! Pétrole! (Nafta! Nafta!; r. Christian Gion); Coup de torchon (Čistka; r. Bertrand Tavernier); **1982** – Jamais avant le

mariage (Nikdy před svatbou; r. Daniel Ceccaldi); L'indiscrétion (Indiskrétnost; r. Pierre Lary); La vita continua (TV – Život pokračuje; r. Dino Risi); L'étrangleur s'excite (TV – Vydrážděný škrtič; r. Alexandre Tarta); **1983** – Signes extérieurs de richesse (Vnější znaky bohatství; r. Jacques Monnet); Les capricieux (TV – Vrtošiví; r. Michel Deville); **1984** – Partenaires (Herečtí partneři; r. Claude d'Anna); L'amour en douce (**Utajená láska** – ČTV; r. Édouard Molinaro); **1985** – Les idiots (Idioti; r. Jean-Daniel Verhaeghe); Hold-up (**Bezva finta**; r. Alexandre Arcady); **1986** – Les mois d'avril sont meurtriers (Dubnové měsíce jsou vražedné; r. Laurent Heynemann); Tenue de soirée (**Večerní úbor** – ČTV; r. Bertrand Blier); **1987** – Les deux crocodiles (Dva krokodýlové; r. Joël Séria); Le château d'Artus (Artušův zámek; r. Robert Mazoyer); **1988** – Quelques jours avec moi (**Několik dní se mnou** – ČTV; r. Claude Sautet); **1990** – **Uranus** – ČTV (r. Claude Berri); **1991** – Tous les matins du monde (**Všechna jitra světa** – ČTV; r. Alain Corneau); La controverse de Valladolid (Spor ve Valladolidu; r. Jean-Daniel Verhaeghe); **1992** – Max et Jérémie (**Max & Jeremie** – V; r. Claire Deversová); **1994** – Le parfum d'Yvonne (Yvonnin parfém; r. Patrice Leconte); Le sourire (**Úsměv** – ČTV; r. Claude Miller); **1995** – Les Milles (r. Sébastien Grall); Les grands ducs (**Velká cesta** – V; r. Patrice Leconte); **1996** – L'élève (Žák; r. Olivier Schatzky); Belmondo, le magnifique (D – Belmondo: Skvělý; r. Patrick Chamming); **1999** – Une pour toutes (Jedna pro všechny; r.

Claude Lelouch); **2000** – Les acteurs (Herci; r. Bertrand Blier);
2001 – La soutane turquoise (Tyrkysová sutana; r. Jean-Pierre
Mocky).

MARTIN Steve

* 14. srpna 1945 – Waco, Texas (USA)

Je synem obchodníka s nemovitostmi. Vyrůstal na jihu Kalifornie, kde jako desetiletý prodával o prázdninách různé upomínkové předměty v Disneylandu a v Merlinově kouzelnickém krámku předváděl své kouzelnické triky a gagy. Navštěvoval Long Beach College a během studií filozofie a dramatického umění na losangeleské University of California (UCLA) si přivydělával jako komik v místních klubech. Dlouhá léta působil v TV jako autor komediálních pořadů; mj. **The Smothers Brothers Comedy Hour** (1967-69, Komediální hodinka bratří Smothersových), za který obdržel cenu Emmy. Spolupracoval se zpěváky Glenem Campbellem, Johnem Denverem a duem Sonny a Cher. Od konce 60. let se uplatnil sám jako autor a interpret vlastních komických skečů a stal se častým hostem populárních TV pořadů **Saturday Night Live**, **The Tonight Show**, **The Muppet Show** aj. Jeho první dvě gramofonová alba *Let's Get Small* (Nechte to malé) a *Wild and Crazy Guy* (Divoký a bláznivý chlapík), zachycující jeho bizarní humor, byla poctěna cenami Grammy.

Ve filmu debutoval jako scenárista a hlavní představitel krátkometrážního snímku **The Absent-Minded Waiter** (1977, Roztržitý číšník), který byl nominován na Oscara 1977. Své letité zkušenosti z pódiové a TV praxe začal od konce 70. let prezentovat také před film. kamerou, kde se prosadil zejm. díky komediím režiséra Carla Reinera; podílel se na nich i scenáristicky a vytvořil hlavní role: černošskou rodinou vychovaný prostáček Navin Johnson ve filmu **Cvok**, soukromý detektiv Rigby Reardon ve stříhové parodii na kriminální filmy 40. let **Mrtví muži nenosí skotskou sukni**, vědec provádějící transplantaci dr. Michael Hfuhruhurr ve filmu **Muž se dvěma mozky** a advokát Roger Cobb s duší jedné milionářky (Lily Tomlinová) v komedii **Jsem žena nebo muž**. Své herecké, pěvecké a taneční schopnosti si vyzkoušel v postavě snílka a neúspěšného prodavače hudebnin Arthura Parkera v tragikomedii **Penízky z nebe** (r. H. Ross), již vzdali tvůrci hold klasickým hollywoodským muzikálům. Zajímavou kreaci předvedl v moderní film. verzi Rostandova *Cyрана* s názvem **Roxanne** (r. F. Schepisi), v níž ztělesnil nosatého velitele hasičského sboru C. D. Balese, který se zamiluje do krásné astroložky (Daryl Hannahová). Mezi kandidáty na Zlatý glóbus 1995 se dostal díky roli George Bankse, dobře situovaného otce šťastné losangeleské rodiny, jehož poklidný život náhle změní zpráva o dvou očekávaných potomcích, v rodinné komedii **Hlava rodiny – tatínek nebo dědeček?** (Ch. Shyer). Do TV se vrátil jako producent seriálu **Domestic Life** (1984, Domácí život) a jako autor, producent a režisér pilotního snímku **Leo & Liz in Beverly Hills**. 1988 vystupoval spolu s Robinem Williamsem v mimobroadwayské inscenaci Beckettova dramatu *Čekání na Godota*. 1986-92 byl

ženatej s britskou herečkou Victorií Tennantovou, po jejímž boku hrál v komediích **Jsem žena nebo muž** a **Příběh z Los Angeles**.

FILMOGRAFIE:

1978 – Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band (Kapela Klubu osamělých srdcí seržanta Peppera; r. Michael Schultz); **1979** – The Kids Are Alright (Kluci jsou v pořádku; r. Jeff Stein); The Muppet Movie (Muppety ve filmu; r. James Frawley); The Jerk (**Cvok** – ČTV; r. Carl Reiner; + spol. námět, spol. sc.); **1981** – Pennies from Heaven (Penízky z nebe; r. Herbert Ross); Dead Men Don't Wear Plaid (**Mrtví muži nenosí skotskou sukni**; r. Carl Reiner; + spol. sc.); **1983** – The Man with Two Brains (**Muž se dvěma mozky** – V; r. Carl Reiner; + spol. sc.); **1984** – The Lonely Guy (Osamělý chlapík; r. Arthur Hiller); All of Me (**Jsem žena nebo muž** – V; r. Carl Reiner); The Jerk, Too (TV; r. Michael Schultz; pouze spol. prod.); **1985** – Movers and Shakers (**Filmový sen** – ČTV; r. William Asher); **1986** – Little Shop of Horrors (**Malý krámeček hrůz** – V; r. Frank Oz); Three Amigos! (**Tři „amigos“** – V; r. John Landis; + spol. sc., spol. prod.); **1987** – Roxanne (**Roxanne** – V/**Roxana** – ČTV; r. Fred Schepisi; + sc., spol. prod.); Planes, Trains & Automobiles (**Letadla, vlaky a automobily** – ČTV; r. John Hughes); **1988** – Dirty Rotten Scoundrels (**Špinaví prohnílí lumpové** – V; r.

Frank Oz); **1989** – Parenthood (**Rodičovství** – V; r. Ron Howard); **1990** – My Blue Heaven (**Moje modré nebe** – V; r. Herbert Ross); **1991** – L.A. Story (**Příběh z Los Angeles** – V; r. Mick Jackson; + sc., spol. prod.); Father of the Bride (**Hlava rodiny** – V; r. Charles Shyer); **Grand Canyon** (r. Lawrence Kasdan); **1992** – Housesitter (**Promiň, jsi ženatý!**; r. Frank Oz); Leap of Faith (**Muž zázraků** – V; r. Richard Pearce); **1993** – And the Band Played on (TV – A kapela hrála dál; r. Roger Spottiswoode); **1994** – A Simple Twist of Fate (**Život naruby** – V; r. Gillies MacKinnon); Mixed Nuts (**Blázní a poloblázní** – V; r. Nora Ephronová); **1995** – Father of the Bride Part II (**Hlava rodiny – tatínek nebo dědeček?**; r. Charles Shyer); **1996** – Sgt. Bilko (**Seržant Bilko** – V; r. Jonathan Lynn); **1997** – The Spanish Prisoner (**Španělský vězeň** – V/**Labyrint Iží** – V r. David Mamet); **1998** – The Prince of Egypt (A – **Princ Egyptský**; r. Brenda Chapmanová, Steve Hickner, Simon Wells; pouze hlas); **1999** – The Out-of-Towners (**Burani ve městě** – V; r. Sam Weisman); Bowfinger (**Trhák pana Bowfingera**; r. Frank Oz; + sc.); The Venice Project (Benátský projekt; r. Robert Dornhelm); Joe Gould's Secret (Tajemství Joe Goulda; r. Stanley Tucci); Fantasia/2000 (A – **Fantazie 2000**; r. Hendel Butoy, Don Hahn); **2001** – Novocaine (r. David Atkins).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Týdeník Televize, 2001, č. 3, s. 22 (rozhovor). – Cinema, 1999, č. 12, s. 54-56. – Premiéra, červen 1994, s. 16-18. – Video plus, 1993, č. 8, s. 20-21. – Týdeník Televize, 1993, č. 20, s. 9.

MARTINEZ Olivier

* 12. ledna 1966 – Paříž (Francie)

Pochází z dělnické rodiny z pařížského předměstí. Brzy opustil školu a vystřídal řadu zaměstnání, např. si vydělával jako prodavač jeansů. Přátelé ho pobídli, aby zkusil herectví. Ve třidvaceti letech se zapsal ke studiu na pařížskou Národní konzervatoř dramatického umění. Na film.plátně zaujal (nominace na Césara 1991) hlavní rolí graffiti umělce Tonyho, o jehož přátelství k rapperovi černé pleti (Sekkou Sail) vypráví road movie **IP 5** (r. J.-J. Beineix). Mezinárodní popularitu mu přinesla ústřední postava italského revolucionáře Angela Pardiho, který na útěku před rakouskými agenty doprovází mladou šlechtičnu (Juliette Binocheová), v historickém dramatu podle románu Jeana Giona **Husar na střeše** (r. J.-P. Rappeneau). Do nedávné minulosti jsou zasazeny osudy i dalších jeho hrdinů: ženatý francouzský slévač Horty, pro něhož se stane osudným setkání s údajnou pokojskou ze slavného zaoceánského parníku (Aitana Sánchez-Gijónová), v přepisu románu Didiera Decoina **Pokojská z Titaniku** (r. J. J. Bigas Luna);

revolucionář Onofre Bouvil, který vstoupí do služeb mafie a kvůli tomu opustí svou ženu (Emma Suarezová) i někdejší ideály, v adaptaci knihy Eduarda Mendozy **Město zázraků** (r. M. Camus); kubánský emigrant Lázaro Gómez Carilles, dlouholetý důvěrný přítel homosexuálního kubánského básníka a spisovatele Reinalda Arenase (Javier Bardem), v životopisném dramatu **Než se setmí** (r. J. Schnabel). Během natáčení **Husara na střeše** se citově sblížil s Binocheovou, se kterou se zúčastnil na jaře 1996 přehlídky Festival francouzského filmu v Praze.

FILMOGRAFIE:

1990 – Barbes de l'aube... l'Aurore (r. Gérard Marx); Plein fer (Plný zásah; r. Josée Dayanová); **1991** – IP 5 (r. Jean-Jacques Beineix); **1992** – Un deux trois soleil (**Cukr káva limonáda...** – ČTV; r. Bertrand Blier); **1995** – Le hussard sur le toit (**Husar na střeše**; r. Jean-Paul Rappeneau); **1996** – Mon homme (**Můj pasák**; r. Bertrand Blier); Odyssée bidon (TV; r. Donald Kent); **1997** – La femme de chambre du Titanic (Komorná z Titaniku; r. Juan José Bigas Luna); **1999** – La ciudad de los prodigios (Město zázraků; r. Mario Camus); La taule (Vězeňská cela; r. Alain Robak); Toreros (r. Éric Barbier); **2000** – Before Night Falls (**Než se setmí**; r. Julian Schnabel); **2001** – Semana Santa (Velikonoční týden; r. Pepe Danquart); Bullfighter (Býčí zápasník; r. Rune Bendixen); **2002** – Unfaithful (**Nevěrná**; r. Adrian Lyne).

MASINOVÁ Giulietta

(Giulia Anna Masina)

* 22. února 1920 – San Giorgio di Piano, Bologna (Itálie)

† 23. března 1994 – Řím (Itálie)

Pocházela z rodiny profesora literatury. Vyrůstala u své tety v Římě a už od dětství toužila po divadle. Navštěvovala církevní střední školu u sester voršilek a římskou univerzitu, kterou absolvovala doktorátem z filozofie, byla členkou Univerzitního divadelního klubu, na jehož jevišti hrála posléze (1948) po boku Marcella Mastroianniho v alegorické komedii Lea Ferrera *Angelica*. Po ukončení studií vyučovala krátce na gymnáziu a 1942 začala pracovat v rozhlase, kde svým charakteristickým hlasem deklamovala texty v seriálovém komediálním pořadu *Chico a Pallina*, pro který psal scénáře tehdy ještě novinář a malíř Federico Fellini; 1943 se za něho provdala a zůstali spolu po celý život. Od pol. 40. let sbírala zkušenosti před film. kamerou a hned za druhou roli dívky Marcelly v dramatu **Bez milosrdenství** (r. A. Lattuada) získala ocenění italské film. kritiky, Stříbrnou stuhu. Zásadní obrat v

její kariéře však učinil teprve Fellini, pod jehož vedením vytvořila nezapomenutelné tragikomické portréty nepříliš hezkých drobných žen, zmítaných osudem, zraňovaných, nešťastných a zoufalých, ale věčně toužících po štěstí a lásce. Mezinárodní popularitu a označení Chaplin v sukních jí přinesla úloha zaostalé, odstrkované a nepochopené dívky Gelsominy, kterou matka z bídy prodá surovému potulnému artistovi (Anthony Quinn), v dramatu **Silnice**. Obdobně působivý výkon, oceněný na MFF v Cannes 1957 a San Sebastianu 1957, podala v dramatu **Cabiriiny noci**, kde ztělesnila římskou pouliční prostitutku Cabirii, jejíž sen o štěstí se rozplyne poté, co je podvedena a oloupena o všechny své úspory a téměř o veškerou víru v člověka. Naivních iluzí a vlivu tradic se zbavila po překonání manželské krize také její další felliniovská hrdinka, podváděná manželka Giulietta, za jejíž ztvárnění v psychologické studii **Giulietta a duchové** obdržela Donatellova Davida 1966. S dvacetiletým odstupem navázala v pol. 80. let na linii postav osamělých, neustále toužících a klamaných žen, jimiž se kdysi proslavila: stárnoucí obchodnice a někdejší varietní umělkyně Amelie Bonettiové, která se po mnoha letech opět schází se svým tanečním partnerem (Marcello Mastroianni) na jednom pódiu, v nostalgické revui s kritickým pohledem do zákulisí pokleslé TV zábavy **Ginger a Fred**. Felliniho velký obdivovatel a přítel, slovenský režisér Juraj Jakubisko, ji obsadil do titulní role spravedlivé pohádkové bytosti, která ze své nebeské observatoře řídí na zemi zimní počasí a občas zasahuje i do života lidí, ve film. adaptaci pohádky bratří Grimmů **Perinbaba**. Během své umělecké přestávky (1969-85) se aktivně zapojila do činnosti organizace UNICEF, pomáhající

zejm. dětem třetího světa. Přes deset let měla v rozhlase vlastní literární pořad a v deníku La Stampa vedla rubriku životních rad, z nichž sestavila knihu *Deník těch druhých*, která získala Cenu Danta Alighieriho 1977. Byla hostem MFF v Karlových Varech 1986.

FILMOGRAFIE:

1946 – Paisà (r. Roberto Rossellini); **1948** – Senza pietà (Bez milosrdenství; r. Alberto Lattuada); **1950** – Luci del varietà (Světla varieté; r. Alberto Lattuada, Federico Fellini); Cameriera bella presenza offresi (Představuje se krásná komorná; r. Giorgio Pastina); **1951** – Persiane chiuse (Stažené žaluzie; r. Luigi Comencini); Sette ore di quai (Sedm hodin malérů; r. Vittorio Metz, Marcello Marchesi); **1952** – Europa '51 (**Evropa '51** – V; r. Roberto Rossellini); Lo sceicco bianco (**Bílý šejk**; r. Federico Fellini); Wanda la peccatrice (Wanda hříšnice; r. Duilio Coletti); Il romanzo della mia vita (Román mého života; r. Lionello De Felice); Ai margini della metropoli (**Na okraji velkoměsta**; r. Carlo Lizzani); **1953** – Donne proibite (Zakázané ženy; r. Giuseppe Amato); Via Padova 46 (Padovská ulice 46; r. Giorgio Bianchi); Cento anni d'amore (Sto roků lásky; r. Lionello De Felice); **1954** – La strada (**Silnice**; r. Federico Fellini); **1955** – Buonanotte, avvocate (Dobrou noc, advokáte; r. Giorgio Bianchi); Il bidone (**Podvodník**; r. Federico Fellini); **1957** – Le notti di Cabiria (**Cobiriiny noci**; r. Federico Fellini); **1958** –